

Yttranden vid Riksteaterns kongress i Norrköping den 4-6 maj 2007

FREDAGEN DEN 4 MAJ

Inledning

Upptärande av Sirkus Alfon.

§ 1

Kongressens öppnande

(föredragningslistans punkt 1)

Inledningstal

Lena Sandlin, Riksteaterns ordförande: Teatervänner, kongressombud, gäster, åhörare, kulturministern, välkomna till Norrköping, välkomna till Louis De Geer-hallen och välkomna till Riksteaterns kongress 2007.

Jag skulle vilja börja med att tacka er alla för en fantastisk mandatperiod. Riksteaterörelsen fortsätter att växa. Idag är vi nära 40 000 medlemmar. Under den här mandatperioden har Riksteatern fått 7 000 nya medlemmar.

(Applåder)

Under 2006 nådde vi sammanlagt som producent, arrangör och förmedlare en publik på mer än 1 100 000 besökare, och sett ur ett tioårsperspektiv så har Riksteatern haft en konstant publikökning, och jämför vi sedan 1997 så har nära nog en fördubbling skett. Och det är tack vare ert arbete ute i föreningarna. Det är alla ni eldsjälarna som har gjort detta med ert engagemang och er tro på kulturens kraft i samhället. En stor applåd för ert arbete.

(Applåder)

I år har vi fler ombud på kongressen än vi någonsin har haft tidigare. Vi är 230 ombud här i dag i Norrköping. Vid förra kongressen i Gävle var vi 180 ombud, så Riksteatern är i allra högsta grad en levande folkrörelse. Under den senaste mandatperioden har vi fokuserat på och vi har förberett för morgondagens Riksteater. Under kongressen i Gävle startade vi tillsammans ett förändringsarbete med utgångspunkt i folkrörelsen och i den demokratiska rätten att alla ska ha möjlighet att se en varierad repertoar av scenkonst. Inför den här kongressen föreslår styrelsen att vi ska jobba vidare i den andan och med fokus på delaktighet och på mångfald.

Vi kan se att samhället och omvärlden förändras på många sätt och i en allt snabbare takt. Vi lever i en global och mer gränslös värld. Det innebär att kulturen också är global och gränslös. Kulturen stannar inte vid ett lands gränser. Som folkrörelsemänniskor så vet vi ju alla att delaktighet, det är hjärtat i en folkrörelse. Det är genom delaktighet som engagemang föds, stärks och utvecklas, och eftersom vi vill och ska vara en levande folkrörelse så måste delaktighetsperspektivet ständigt utvecklas inom Riksteatern.

Vi måste bli skickligare på att förverkliga våra medlemmars önskemål och vi måste lyssna bättre till de olika behov som finns ute i vårt land. Det är medborgarnas behov som ska vägleda besluten om inriktningen och det är arrangörernas behov som ska vägleda besluten

om de praktiska förutsättningarna. I stället för att vara lika för alla så vill vi ta tillvara regionernas specifika förutsättningar. Det ser ju så olika ut i vårt avlånga land. Vi vill på ett bättre sätt anpassa oss till de olika behov och förutsättningar som finns. Vi i styrelsen har en övertygelse om att när vi nu lämnar den förvaltande strukturen och börjar arbeta med utvecklingsorienterade projekt, då kan vi snabbare fånga upp de förändringar vi kan se i vår omvärld.

Teatervänner, jag är jättestolt över var vi är idag, men jag vet att vi kan ännu bättre. Vi kan möta ännu fler människor än vad vi gör idag. Jag vill se en Riksteater som möter de delar av samhället som ännu inte syns hos oss, och jag hoppas och tror naturligtvis att ännu fler vill vara en del av Riksteatern. Vi kan och vi ska öka mångfalden, både bland Riksteaterns medlemmar och naturligtvis i vårt utbud.

Kulturen har ju en stor betydelse för demokratin, för förståelsen och för delaktigheten i ett samhälle. Kulturen den skapar vår identitet. Kulturens uttryckssätt bör genomsyra samhällets alla verksamheter. Teater och scenkonst erbjuder ett mångfasetterat uttrycksmedel för både avsändare och mottagare, ett samspel mellan teater och publik som aktiverar och som engagerar. Publiken är ju medskapande i ögonblicket. På teatern kan vi föra dialog, den dialog som krävs för att vi ska förstå och respektera andras perspektiv än vårt eget. Kulturen är ett verktyg och scenkonsten ska vara en mötesplats för alla människor. Genom människors engagemang, delaktighet och ideella arbete inom Riksteatern kan vi spela en roll och vi kan vara en pådrivande kraft i det ständigt pågående byggandet av demokratin.

Nu står vi i startgroparna för den här kongressen och vi kommer att ha många olika uppfattningar under de här dagarna, och det är bra. Jag tycker det är jättebra, för det är ju så att när olika åsikter bryts mot varandra, det är då utvecklingen kommer, det är då utvecklingen går framåt. Och så länge vi debatterar med respekt för varandra och respekt för varandras åsikter och erfarenheter, då kommer vi också att kunna fatta alla de nödvändiga beslut som krävs för att Riksteatern ska ha de allra bästa förutsättningarna för framtiden.

Riksteaterns uppdrag i dag 2007 är precis detsamma som vid starten 1933. Uppdraget är att oavsett var du bor i landet ska du ha bra möjligheter till scenkonst. Det uppdraget, teatervänner, det står sig fortfarande, och med dessa ord så förklarar jag Riksteaterns kongress 2007 för öppnad.

(Applåder)

Nu har jag den stora äran att presentera Sveriges kulturminister *Lena Adelsohn Liljeroth*. Varsågod Lena.

(Applåder)

Tal av kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth

Kära vänner. Jag kan börja med att instämma i det eller mycket av det som Lena sa och en del kommer jag kanske att återkomma till i mitt eget tal. Jag är väldigt glad över att få vara här och att ha fått chansen att kan vi säga invigningstala, åtminstone vid Riksteaterns kongress och det högsta beslutande organet för en teater som enligt web-sidan är världens största. Så kan man kanske uttrycka det. Hur som helst så är Riksteatern en världsunik teater, en folkrörelse, precis som Lena sa, i hela Sverige och det ska den också förbli. Därför är jag extra glad när jag hör att ni har fått 7 000 nya medlemmar. För medlemmarnas engagemang,

ur de cirka 250 ideella riksteaterföreningarna, är ju grunden för hela verksamheten och det är där som också arbetet med att utveckla formerna för hur Riksteatern ska verka ständigt pågår.

Verksamheten växer och kongressen, det vill säga alla ni som har samlats här i dag för att under tre dagar diskutera, bryta åsikter och fatta viktiga beslut, har ett stort ansvar för ni ska vägleda Riksteatern in i framtiden, rita en karta över hur Riksteatern ska arbeta under de kommande åren.

Ser vi bakåt, nu kommer det också litet siffror här, så är resultaten goda.

Riksteaterkonsulenterna och de lokala riksteaterföreningarna har under fjolåret medverkat till att riksteaterörelsen genomfört 10 250 scenkonstarrangemang, antingen som producenter, arrangörer eller distributörer för en publik, som Lena sa, på totalt cirka 1,1 miljoner människor. Av dem så är 425 000 barn och ungdomar. Det är imponerande, tycker jag.

Riksteatern har alltså en fortsatt stor publik och en stor spridning av föreställningar över hela landet, i alla län på sammanlagt 220 orter. Nu blir det inte fler siffror just här.

Tillgängligheten, barn- och ungdomsperspektivet, mångfalden finns här och det internationella perspektivet. Grattis vill jag säga till Riksteatern, till dess ledning, styrelsen och framförallt till er Riksteaterns ägare.

Sedan över till en del av det som är kulturpolitik. Under den senaste tiden så har ju regeringens kulturpolitik rannsakats, det vet ni. Dagar har räknats och ställts mot beslut som har fattats. Det har varit en otålighet över förväntade och efterlängtrade beslut som har präglat den här debatten, och den förstår jag och jag delar också den här otåligheten efter 12 år i opposition. Vi vill naturligtvis också göra avtryck. Samtidigt ska vi komma ihåg att kulturpolitiken kanske är ett av de politiska områden, där skillnaden mellan traditionell höger och vänster ändå är minst. Det är något att bära med sig när man också talar om otålighet. Så otåligheten kan ju också ses som ett uttryck för att man är rädd för att vi ska förändra. Det kommer vi att göra, men syftet är att stärka kulturen och låta kulturen bli synlig även inom andra samhällsområden. Jag tror det är oerhört viktigt.

Det är en stark svensk ekonomi som redovisas i vårpropositionen för 2008. Situationen kunde knappast vara mer glädjande. En stark ekonomi är ju också förutsättningen för regeringens absoluta ambition att både behålla sunda offentliga finanser, samtidigt som vi kan satsa på prioriterade områden. Och med de förslag som presenterats i vårpropositionen på mitt ansvarsområde, det vill säga kulturen, så visar regeringen också med all önskvärd tydlighet att kulturpolitiken är prioriterad. Det är sällan, säger man på departementet, som vårpropositioner har givit så många besked till just kulturlivet. Från och med nästa år så kommer kulturbudgeten att öka med åtminstone 150 miljoner för åren 2009 och 2010, på kulturektorn ytterligare 70 respektive 55 miljoner kronor.

De här satsningarna ligger väl i linje med den ambitionsnivå för kulturpolitiken, som jag vid olika tillfällen givit uttryck för under det halvår som jag hunnit vara kulturminister. Och att jag ser barns och ungas rätt till kultur som en huvudfråga för kulturpolitiken, hoppas jag är väl känt vid det här laget. Jag vet att kultur är viktig för barns och ungas utveckling och för förståelsen för omvärlden. Det har vi inte råd att slarva bort, för kultur är möten, inte bara med andra utan också med sig själv. Trygga barn som känner sig hemma i sin historia och i sin kultur, utvecklar också en förmåga att förstå och leva sig in i andras villkor och värderingsgrunder och det här tror jag är viktigare nu än någonsin.

Nu tar också regeringen tydligt ställning i den här frågan. Redan tidigare har vi beslutat att öka stödet till de fria grupperna med inriktning på just barn- och ungdomskultur. Vi behåller fortsatt fri entré för barn och unga på våra statliga museer och nya övergripande mål att integrera ett barnperspektiv till samtliga institutioner inom kulturområdet, som syftar till att öka barns och ungdomars möjligheter till delaktighet och inflytande. Den andra visionen eller målet kan man säga för alliansens kulturpolitik är att värna och vårda kulturarvet. Vår förståelse för omvärlden bygger på detta och att vi kan förmedla det till framtiden.

Att på olika sätt trygga det som jag gärna kallar våra minnesnycklar, vårt kollektiva minne, är skulle jag säga en avgörande fråga för vår tid, och det är mot den bakgrunden man också ska se förslaget om den tvååriga förlängningen av de så kallade accessmedlen. För de som inte känner till det, för det är inte alla som gör, så handlar access om tillfälliga pengar, egentligen ett kombinerat arbetsmarknads- och kulturprojekt för att bevara våra kulturskatter. Det handlar om vård, underhåll, dokumentation på museer, bibliotek och arkiv, men även inom teatervärden där behoven sammantaget är väldigt stora. Under 2008 och 2009 så kommer de institutioner, som nu arbetar med att bevara kulturskatter, också få en rimlig tid att avsluta viktiga projekt. Den här accessatsningen som inleddes av den tidigare regeringen skulle egentligen ha upphört i och med detta år.

Jag vill också, Lena var också inne på detta, att det ska återspeglas i kulturlivet att vi numera tänker och lever internationellt i ett globalt samhälle. Men internationellt tänkande behöver inte alltid betyda andra sidan jordklotet. Ibland finns världen och mångfalden på betydligt närmare håll än så. Mångfald betyder för mig också valmöjligheter. Det är viktigt att vi har en bredd att välja från när det gäller kulturutbudet, vad vi vill göra och vad vi vill uppleva. Alla gillar inte samma saker. Vi måste kunna få välja själva. Jag vill att målen eller ribban om man så vill ska ligga högt, väldigt högt för vad vi kan uppnå inom kulturlivet, för att vi ska få en större bredd och en större mångfald i alla bemärkelser. Och det är också mot den bakgrunden som regeringen nu inledningsvis avsätter ytterligare 10 miljoner kronor per år fram till 2010 för att öka internationaliseringen och mångfalden i kulturlivet.

Annars har höstens stora fråga som ni vet handlat om arbetsmarknadspolitiken. Regeringen gick till val på och vann valet på att det måste bli fler jobb, att ungdomsarbetslösheten måste minska, att rehabiliteringen måste bli bättre. Vi kan ju inte ha fler förtidspensionärer än företagare i Sverige och så är det i dag. Vi måste komma åt diskrimineringen i arbetslivet, sänka trösklarna så att fler inkluderas i arbetslivet liksom få sänkta skatter, framförallt för låg- och medelinkomsttagare, så att det blir mer pengar kvar i plånboken för de egna prioriteringarna. Den här strävan är gemensam för alla sektorer, inte vår undantagen. Individen och konsumenten ska ha större möjlighet att göra egna val med färre pekpinnar och det gäller inte minst inom kulturpolitiken. Samtidigt så är ju arbetsmarknaden för kultursektorn och kanske främst för scenkonsten väldigt speciell med frilansande kulturskapare som dominerar bilden.

Jag har träffat företrädare för dem flera gånger i olika sammanhang och de har då ofta framfört sin oro för de konsekvenser, som de tror att den nya arbetsmarknadspolitiken kommer att få. Den här utvecklingen följer vi noga men jag tycker inte, det har jag sagt i flera sammanhang och det kommer jag att fortsätta att hävda, att arbetsmarknadspolitiska instrument, läs in a-kassan, är lösningen på den oron. Från och med 2008 så väljer vi, och det har ni säkert sett i tidningarna, i alliansregeringen att i stället bygga ut den så kallade alliansmodellen med 30 miljoner kronor. Det är en ökning från den nuvarande nivån med 150 procent, och utbyggnaden innebär att den så kallade tredje anställningsformen också kommer

att inkludera musiker. Jag hoppas också att under året kunna komma tillbaka med ytterligare förslag som ska öka kulturskaparnas möjlighet att bättre kunna leva på sitt eget arbete.

Så tillbaka till er här och Riksteatern. Jag har förstått att det pågår ett viktigt förändringsarbete här för att möta de skiftande behov, som finns och som alltid kommer att finnas i en folkrörelse som lever och ska vara i en ständig förändring. Trots att det ideella arrangörsnätet enligt Riksteaterns redovisning lär arbeta mer effektivt än på länge, så behövs det en förstärkning på olika sätt genom kompetensutveckling, genom samarbete med näringslivet eller för att växla över till en annan finansiering som Riksteatern själv säger. Tack vare momsåterläggningen så har Riksteatern nu också möjlighet att inleda det stora förändringsarbete som krävs redan under det här året, vilket framgår av det budgetunderlag som vi har fått in till kulturdepartementet.

Med dessa ord vill jag önska den kongress som samlats här i dag lycka till med de viktiga beslut som ska tas och det som ska vägleda styrelsen, den nya styrelsen som nu tar vid för en ny treårsperiod. Jag vet att ordföranden Lena Sandlin-Hedman som avgår kommer att tackas av senare här i dag. Det är glädjande för mig att kunna presentera att regeringen igår tog beslut om att utse en ny ordförande och en ny ledamot från och med den 1 juli 2007, som jag här kort kan beskriva.

Ny ordförande blir Christer Malm. Om Christer Malm kan sägas att han är väl insatt i folkrörelsearbete och frågor som rör företagsledning och att han även har arbetat mycket med utvecklingsfrågor. Kulturen är mycket viktig för Christer Malm och att den också kommer så många till del som det över huvud taget går. Han har ett förflutet som VD i SBAB, Svensk Bostadsfinansierings AB, en bank på nätet, och som ordförande i volleybollförbundet. Han är nu ordförande i IT Ledarnas styrelse som är ett konsultbolag som arbetar med ledningsfunktioner i stora företag och organisationer och i ett ständigt förändringsarbete.

Ny ledamot utsedd av regeringen, i styrelsen, blir Dilsa Demirbag-Sten, väl känd är jag säker på för Riksteatern, där hon också har arbetat. Och att hon har ett stort kulturintresse behöver jag knappast utveckla här. Hon är också väl känd för oss alla som flitig debattör i frågor som rör jämställdhet, hedersfrågor, integration, kvinnors rättigheter, i bland annat Expressen, Östgöta-korren, och Dagens Nyheter.

Tack än en gång, och lycka till med det viktiga arbete ni har framför er.

(Applåder)

Lena Sandlin, Riksteaterns ordförande: Tack för de orden, Lena. Jag tycker att det är oerhört glädjande, att på de senaste kongresserna så har Riksteatern gästats av dåvarande och nuvarande kulturminister. Det måste vara ett bevis på att den verksamhet som vi bedriver, den är viktig, inte bara för oss utan för hela Sverige.

Nu så skall jag presentera Norrköpings Teaterförening KariN, och det är Jesper Jaldeland som skall komma fram. Varsågod, Jesper.

Kongressen hälsas välkommen till Norrköping

Jesper Jaldeland, KariN: Ärade kulturvänner! Det är ett sant nöje att presentera Norrköping för er. Ni står här i mitt vardagsrum, kan man säga. Många tycker att det är litet stort och det kan kännas obekvämt, men jag ville inleda en dialog med er. Jag vill försöka etablera en kontakt med er under de här tre dagarna. Jag vet att tillsammans, i denna fantastiska stad med

125 000 invånare, så kan vi få den här staden att blomstra ännu mer än vad den gör redan. Jag representerar en ganska liten förening i en stad som är ganska stor, som heter KariN, Kulturarrangörer i Norrköping. Vårt mål är att vara ett vardagsrum för alla människor. Det hoppas jag att Riksteaterns ambition är under kommande år också. En växande förening för alla människor. Tack, och hjärtligt välkomna hit.

(Applåder)

Guðrun Forsberg, Riksteatern Östergötland: Tack! När jag skulle gå upp hit så var det en styrelsemedlem som föreslog att jag skulle sjunga, eller, göra något roligt i alla fall. Men det är svårt att göra efter Sirqus Alfon och även svårt att göra efter Jesper, tycker jag.

Jag håller mig till det jag tänkt säga, och säger välkommen till Östergyllen som är det litet mer poetiska namnet för den del av landet som ni befinner er i.

Vi är jätteglada att Riksteaterns kongress har hamnat här. För egen del bor jag i Linköping och verkar där, och hade naturligtvis helst sett att ni hade kommit dit. Men jag får nöja mig med det här. Med de kongressperioder vi har och den indelning av landet som gäller nu, så får jag väl vänta 75-100 år innan det blir Linköpings tur. Men, vi kan få vara här och njuta i Norrköping i ett fantastiskt industrilandskap som ni befinner er i, som jag hoppas ni kommer att hinna titta litet på.

För hundra år sedan sjöd det av produktion och industri och massor med arbetare. I dag är det fyllt av kultur, humanism och utbildning. Det tycker jag är en fantastisk utveckling.

Vi befinner oss också i den nordöstra delen av landets fjärde storstadsregion. Men vem kommer någonsin ihåg namnet på den som kom på fjärde plats? Men jag tror att ni kommer att minnas den fjärde storstadsregionen Linköping-Norrköping, därför att det var där som Riksteaterns kongress 2007 fattade en massa bra beslut och långsiktiga sådana.

Än en gång, välkomna, och lycka till!

(Applåder)

Lena Sandlin, Riksteaterns ordförande: Då skulle jag vilja att Lars Hillerström kom upp på scenen. Lars är väl en sådan där kille som vi alla känner, tidigare vice ordförande i Riksteaterns styrelse, numera ordförande i Ullbergstipendiet. Det är alltså dags att dela ut de stipendierna. Jag lämnar ordet till Lars, varsågod.

Utdelning av stipendier

Lars Hillerström, ordförande Hans Ullbergs Stipendiefond: Tackar, Lena. Jag skall i alla fall göra något roligt. Jag skall dela ut pengar. Det är som att prya som kulturminister, Lena.

Jag har det hedrande uppdraget att dela ut stipendier ur Hans Ullbergs Stipendiefond. Ullberg var som många utav oss minns Riksteaterns dynamiske chef mellan åren 1958 – 1988. En trettioårsperiod där han kom att lägga grunden till den Riksteater, som vi förvaltar och utvecklar i dag. Under de trettio åren kom också Hans Ullberg att betyda mycket för svenskt teaterliv och kulturliv över huvud taget. De som minns Hans Ullberg minns också att han alltid i media gick under namnet Mister Riksteatern. När Hans Ullberg gick i pension, och det var 1988, så instiftade han en stipendiefond som sedan dess har delat ut 36 stipendier över

åren, till ett sammanlagt värde av 310 000 kronor. I dag kommer vi att lägga ytterligare sex stipendier till den listan, sex stipendier à 10 000 kronor.

Hans Ullbergs Stipendiefond har till ändamål att genom utdelning av stipendier premiera insatser i Riksteaterns anda inom det konstnärliga och organisatoriska området. Under den senaste kongressperioden så har den här fonden förvaltats utav mig, utav Mireille Bergenström, utav Erik Lindqvist, och med Barbro Ekdahl som ständig sekreterare. Vi har också till vårt arbete adjungerat den allestädes närvarande Helena Åsberg, som har varit till stor hjälp för oss.

Nu till det väsentliga, nämligen stipendieutdelningen. Jag vill be den första stipendiaten att komma upp på scenen till mig. Hon heter Sandra Malmquist.

(Applåder)

Jag vill gärna läsa motiveringen långsamt så att alla hinner med.

Sandra Malmquist har tilldelats ett stipendium på 10 000 kronor ur Hans Ullbergs Stipendiefond. Sandra Malmquist har varit engagerad vid Riksteatern sedan 1977. Framför allt har hon varit verksam inom Unga Riks och spelat teater för barn och unga. Med stort mod och befriande humor har hon ambitiöst genomfört sina arbetsuppgifter oavsett rollernas storlek. Inte minst de senaste åren, då hon oförväget kastat sig ut, även i fysiskt krävande prestationer i Jens Österbergs omtalade uppsättningar, ”Packet” och ”En hyllning till alla nyfikna”. Sandra Malmquist är en god förespråkare för de idéer som Riksteatern står för, och genom sina insatser väl värd detta stipendium på 10 000 kronor. Sandra får också ett diplom, inramat.

(Applåder)

Nu ett raskt steg ut i teaterföreningssverige. Då vill jag be Alexandra Runemalm att komma upp på scenen.

(Applåder)

Alexandra Runemalm har tilldelats ett stipendium på 10 000 kronor ur Hans Ullbergs Stipendiefond. Motiveringen är som lyder.

Varbergs Teaterförening är en stark och modig arrangör med en mycket aktiv styrelse. Ordförande är Alexandra Runemalm och hon leder föreningen på ett föredömligt sätt. Styrelsearbetet präglas av en öppen, demokratisk stämning. Ja, det är lätt att ta till en klyscha, som en enda stor familj. Varbergs Teaterförening har varit en del av dramakretsen sedan starten. Med självförtroende och goda idéer har man arrangerat en rad av så kallade svåra föreställningar. Till exempel bokade man en extra föreställning av Jelineks ”I Alperna”, och lät den spelas för skolelever. Man bokade alla fyra föreställningar i ”Den polske rörmokaren”. Det spelades och debatterades på gymnasieskolan, i kommunhusets café och på biblioteket. Hans Ullberg hade uppskattat detta engagemang, och Alexandra Runemalm är väl värd detta stipendium.

(Applåder)

Vi kan väl vända på det. Ni får gissa vem det är i stället. Jag ropar inte ett namn. Det är ungefär som, det blir så lätt, jag vet, det är ungefär som TV4 när man skall ringa in för 9:90 och svara på världens lättaste fråga, men ändå. Så här lyder motiveringen för det stipendium på 10 000 kronor som jag nu skall dela ut.

När han tog över ordförandeskapet i Kristianstad Teaterförening. - Han har inte ens rest sig än. Han måste vara trög i dag.

(Applåder)

När Jan Carlsson tog över ordförandeskapet i Kristianstad Teaterförening kom han som en frisk fläkt, och fick föreningen på fötter genom sitt engagemang och sitt oförtröttliga arbete. Han har också varit aktiv i Skånes Teaterförening och suttit som ledamot i Riksteaterns nationella styrelse sedan 2001. Han värnar om teaterföreningarna och har ett tydligt folk-rörelseperspektiv. Han hittar ofta kreativa lösningar och tillför diskussionerna nya infallsvinklar. Jan är en glad, positiv människa som skapar en god stämning omkring sig. Ingenting är omöjligt och han är inte rädd för att hugga i när så behövs. Därför är han en god representant för Riksteaterns och Hans Ullbergs grundidéer.

(Applåder)

Det fjärde stipendiet tilldelar vi Emelie Bergbohm, från Gotland. Vill Emelie vara snäll och komma hit upp.

(Applåder)

Jag läser motiveringen Emelie, till det här stipendiet på 10 000 kronor till dig ur Hans Ullbergs Stipendiefond.

De många arrangörerna har under senare år fått en allt större genomslagskraft i riksteaterorganisationen, genom sitt arbete för ett ökat intresse för scenkonst bland unga. Emelie Bergbohm är verksam i föreningen TABLÅ, på Gotland, som hon också var med och startade. Hon är en mycket driftig och iderik tjej som förvaltar sina idéer till konkreta projekt. Hennes obändiga optimism och idoga kamp för att hemorten skall ha ett levande kulturutbud för ungdomar, måste obetingat ses som en lovvärd insats helt i Riksteaterns och Hans Ullbergs anda. Emelie!

(Applåder)

Det femte stipendiet i dag tilldelas Gudrun Johannesson. Gudrun!

(Applåder)

Jag tyckte det såg ut som om du var på väg ut genom dörren, Gudrun, men det hoppas jag att du inte var. Gudrun har också tilldelats ett stipendium på 10 000 kronor. Jag läser motiveringen.

Gudrun är sedan många år Riksteaterns ansikte utåt genom sitt arbete i växeln och receptionen, där hon tar emot såväl besökare som personal till teatern. Alltid vänlig, med osviklig känsla för service, alltid beredd att ge det lilla extra som får den besökande att känna

sig välkommen och hemma i Riksteaterhuset. Gudrun tillhör den skara som arbetade tillsammans med Hans Ullberg. Hon är en ytterst god representant för den klassiska riksteaterandan. Gudrun!

(Applåder)

Ja, och så är det ett stipendium kvar. Då tänkte jag för omväxlings skull att vi gör så där som med Jan förut. Vi vänder litet på det så får ni gissa vem det är. Det är en hon. Hon handplockades av Hans Ullberg till Riksteatern. Mycket ung fick hon jobbet som vikarierande VD-sekreterare. En lyckad rekrytering som ledde till fast anställning och arbete inom flera olika avdelningar på teatern, som sekreterare, turnéläggare, säljare, och så småningom producent. Marianne har en stillsam framtoning. Kom fram nu, Marianne!

(Applåder)

Marianne har en stillsam framtoning utan större åthävor, och med viss underfundighet utför hon sitt arbete med engagemang och stark plikt känsla i ordets rätta bemärkelse. Som producent har hon administratörens organisationsförmåga och ekonomiska sinne. Samtidigt som hon möter regissörer, scenografer, skådespelare, och tekniker, med stor empati och konstnärlig känsla. Med sin positiva utstrålning är Marianne Sundquist en god förespråkare för de idéer som Riksteatern står för. Hon är väl värd detta stipendium.

(Applåder)

Jag föreslår att vi avslutningsvis ger samtliga sex stipendiater en riktigt, riktigt varm applåd.

(Applåder)

Lena Sandlin, Riksteaterns ordförande: Man har en sådan förmån att vara ordförande, för man får kramas så mycket.

Hör ni, jag tänkte att vi skulle bryta för kaffe. Vi har inte gott om tid. Vi har litet drygt tjugo minuter på oss. Vi skall återsamlas 14.30 för att bli inspirerade. Men under fikaten, innan ni börjar gå, så vill jag uppmana er som är ombud och som ännu inte har valt utvecklingsområde till utskottsarbetet i eftermiddag att göra det nu medan ni springer och halvdricker er kopp kaffe. Då bryter vi och återsamlas 14.30.

Förhandlingarna ajournerades klockan 14.13 och återupptogs klockan 14.33.

Lena Sandlin, Riksteaterns ordförande: Får jag då be kongressdeltagarna inta sina platser. Ja, då skall vi ha den stora förmånen att få bli inspirerade under en hel timme. Den inspirationen är det Karl-Erik Edris som står för. Rubriken är "Tolkning av tidens tecken". Jag lämnar direkt ordet över till dig Karl-Erik. Varsågod!

(Applåder)

Karl-Erik Edris – "Tolkning av tidens tecken"

Karl-Erik Edris: Ja, god dag, god dag. Som ni ser har jag min handväska med mig. Den är mitt stöd i livet. Jag hade ju naturligtvis kunnat ta upp det jag tänkte ta upp redan innan, men det kan väl vara intressant för er att beskåda. Dessutom skall jag gå bort och hämta litet

vatten. Jag menar, det måste väl ändå en talare ha, litet vatten. Skål och välkomna! Ja, vi får väl se. Här står det tydligen en dator, den hade jag inte. Fördelen med den här är att det inte lutar, så skall man ställa ett glas vatten på det här som lutar, så förstår ni hur det kommer att gå. Men den här lutar inte. Ja, jag tittar bara ut och ser hur ni mår.

Jo, det är alltså jag som är Karl-Erik Edris. Nu har ni blivit utlovade inspiration här så jag tänker, fan hur skall det här gå om det lovas så där i förväg. Man börjar på en höjdpunkt och så sjunker det sakta. Men jag tänker i alla fall börja med att säga några ord om mig själv, så ni förstår vad det var för en gök som pratade en hel timma där. Jag brukar då dra den där historien om att jag i många år jobbade som spärrvakt. Spärrvakt är ju ett högstatusjobb så att det är därför jag liksom vill lägga mitt bästa kort på bordet med en gång, så att ni förstår att jag vet vad jag pratar om. Jag jobbade i drygt 20 år eller, ja, 21, faktiskt, som spärrvakt. Jag vet att jag läste i Dagens Nyheter någon artikel där man rangordnade i status. Det är gud bevars rätt viktigt. Man rangordnade jobb då i status. Det var 98 jobb. Jag minns inte så mycket vad det var som var på toppen, men jag minns att spärrvakt kom på 96:e plats. Så att man fick vara glad då varje gång hundarna inte lyfte, ja, när de passerade spärren.

Men jag kan tala om för er varför jag hamnade där och varför jag inte kom därifrån. Det har mycket att göra med hur det är att läsa, hur det fungerar i universitetsvärlden. Alltså när man går på grundutbildning, då får man tänka som man vill och skriva som man vill och tycka vad man vill. Bara det är någorlunda systematiskt och intelligent och har viss anknytning till ämnet. Men när man är oförsiktig som jag och börjar en forskarutbildning, då inser man snabbt att man måste lära sig att tänka som sin handledare. Det är inte säkert att det funkar så bra. Man kan träffa på någon som man känner sig inspirerad av, för att nu anspela på det, eller så kan man känna sig som jag gjorde. Jag tyckte att jag blev erbjuden lobotomi och var därför tvungen att sätta mig till motvärn.

Jag minns särskilt, alltså någon scen där, en fåtölj. Jag tror att jag ställer mig här i stället. Så att, han hade en låg fåtölj som jag satt i. Självt satt han bakom ett stort skrivbord och så skulle han övertyga mig om hur jag skulle tänka. Jag satt där och försökte försvara mig. När jag var illa pressad så kom jag inte på något bättre sätt än att säga ungefär så här, att om du vore trädgårdsmästare och hade en tulpanlök och en hyacintlök framför dig, men du såg inte skillnad på dem. Så gav du dig fan på att du skulle göra en tulpan av hyacinten. Hur tror du att det skulle kännas för hyacinten, sa jag. I något slags vanmäktigt försök att få litet förståelse. Men det visade sig vara ett alldeles för avancerat bildspråk för en vanlig professor, så att vi fick i stället enas om att det inte hade med saken att göra, vilket det ju inte heller hade.

Så att jag blev sittande där i spärren i stället och sålde biljetter. Jag brukar om SJ, som var min huvudarbetsgivare under alla år, säga att SJ gav mig större intellektuell frihet än universitetet. Jag fick skriva vad jag ville och tänka som jag ville, utan att det var någon som lade sig i det. Dessutom så jobbade jag på en station som var lågtrafikerad. Det är nämligen så i den här branschen att man kan ju inte sälja biljetter till folk som inte är där, utan jag kunde jobba mycket flitigt med andra saker medan jag var på jobbet. Alltså jag hade med mig kassarörig referenslitteratur och skrev en del böcker och så där. Så den korrekta beteckningen på det där arbetet var att det var ett förtäckt kulturstipendium.

Sedan när jag hade suttit där i några år började ju folk tro att jag kanske kunde något. Så de undrade om jag kunde komma och hålla föreläsningar. Då gjorde jag det, och jag skämde väl inte ut mig varje gång, utan det kom fler förfrågningar, och, ja, så rullade det där på. Jag startade en firma vid sidan om medan jag jobbade fulltid där. Men så skrev jag då en bok som

hette "Den vise VD:n", den "vise" med "s". Då var det några på Rapport som tyckte att de skulle göra något reportage om mig. Jag var ju då tillräckligt obetydlig för att de skulle göra ett helt igenom positivt reportage. Alltså de kritiserade mig inte för någonting. Så jag fick alltså i praktiken tre minuters reklamfilm en fredagskväll på Rapport, och det förstörde min spärrvaktstillvaro fullständigt. Sedan kom de allihop, Aftonbladet och Veckans Affärer, och gud vet allt. Så att, ja, jag fick helt enkelt sluta. Så det kan gå. Jag har alltså sedan dess, det är snart tio år, varit enbart egen företagare i prat- och skrivbranschen. Det är alltså i denna egenskap som jag är här i dag.

Jag tänkte att jag skulle väl också kanske nämna min devis, som är att jag förstör hellre mitt liv efter eget huvud än lyckas efter andras. Då vet jag ju i alla fall vad jag har gjort.

(Applåder)

Nu skall jag då prata om själva saken. Det har flutit runt två titlar på det här föredraget. Den ena är den som blev sagd här "Tolkning av tidens tecken" och sedan medan jag tänkte någon gång, det var väl innan jag hade tänkt färdigt, så föreslog jag "Den bångstyriga kulturen". Men alltså, nu blir det samma föredrag oavsett vad det heter. Jag håller båda två helt enkelt.

Man kan väl säga så här att jag funderade en del då över det här med Riksteatern och om folkrörelsers roll, och att detta är ganska problematiskt med folkrörelser i en komplicerad tid. Man kan kanske ta deras roll och kraft för given en gång i tiden men samhällsförändringarna då de har ju radikalt förändrat spelplanen. Så jag försökte fundera över en smula hur en folkrörelse skall omgestaltas för att bli verkligt relevant, stark och framtidsorienterad, rentav framtidsförlösande, alltså bli en framtidsförlösande kraft i det samhälle som vi har. Det här arbetet, det kräver en bra vision. Därför skall jag börja med att säga litet om visioner.

Den bästa utsaga jag vet om visioner, det är vad Martin Luther King sade i sin sista predikan. Då sa han nämligen "I have been to the mountain top. I have seen the promised land". Det låter ju som litet simpel religiös retorik. "Jag har varit på bergets topp, och jag har sett det förlovade landet." Men alltså, visioner handlar om just detta, att se det förlovade landet. Det vill säga den goda framtiden för den verksamhet man leder. Det är precis vad visioner handlar om. Se den goda framtiden för den verksamhet man leder. Jag vet att många kan vara hjärtligt trötta på visioner för det snackas ju mycket om visioner. Mycket av det som kallas visioner är ju inte visioner utan bara vackra formuleringar. Men en vacker formulering blir ju inte en vision bara av att kallas vision. Lika litet som jag blir två meter lång av att ideligen upprepa att jag är det. Det är vissa kriterier som måste vara uppfyllda.

Det första kriteriet är just detta, att verkligt bra visioner bygger på ett verkligt seende. Att man i något slags djup, metaforiskt, men också verklig mening, har sett framtiden och att det är därför man kan leda mot den.

Det andra som måste känneteckna en bra vision skall jag beröra litet lätt här då också. För att ni skall kunna förstå min poäng där tydligt, skall jag prata litet grand om hur visioner inte skall se ut. De bästa exemplen finns inom näringslivet. Det låter ju litet elakt, pengar är ju bra, men alltså, hur som helst. Där är det oftast så när man studerar sådana visioner, att om man skrapar bort den retoriska fernissan så handlar det om tre saker, konkurrenskraft, effektivitet och avkastning. Det vill säga sådant som ytterst sett har med pengar att göra. Pengar är mycket viktigt. Utan pengar går man i konkurs om man är företag. Och när man är en kulturinstitution och inte håller budgeten så går det förr eller senare åt helvete. Den saken är klar.

Men det som är viktigt i det här sammanhanget, alltså hur viktigt pengar än är, det är att pengar inte är det idéstoff, eller sådant som har med pengar att göra är inte det idéstoff med vilket man spinner visioner. Pengar handlar om överlevnad, medan visioner handlar om mening. Det är två vitt skilda saker.

För att göra det riktigt tydligt kan man tänka så här att vi människor vi gör ju rätt mycket för att överleva. Vi äter och sover och andas och skiter. Ja, vi håller på. Men det är inte många på dödsbädden som tänker så här, att det här har ju varit ett fantastiskt och meningsfullt liv. Särskilt i beaktande av all luft jag har dragit ut och in eller allt jag har klämt ut. Tänk om man ändå hade sin samlade produktivitet här. Ja, det låter väl litet tokigt, men. Alltså hur sugna vi än är på pengar och så där, va. Man kan säga så här, att även om vi samlar på det och en del av oss lyckas bättre än andra, så samlar vi människor också på något helt annat. Jag brukar kalla det för gyllene ögonblick. Det är de där tillfällena i livet som man aldrig glömmer. Det kan vara när ett barn föds. Men det kan också vara när en gammal förälder dör, för det kan vara en sådan försonad och avklarnad stämning kring det där, så att man tycker att man har sett ända in i evigheten.

De här tillfällena i livet, jag kallar dem för gyllene ögonblick, de är som stora smultron som man trär upp på livets långa timotejstrå. De ger då en fläkt av eller en känsla av vad som är verkligt meningsfullt i livet. Tänk er nu Krösus. Han är fruktansvärt rik, men han har inte ett enda smultron. Och så ligger han på dödsbädden och det är fem minuter kvar. Så rasslar det i korridoren och han fattar att det är arvingen som är på ingång. Han känner i sin ömkliga kropp att arvingen tänker, är inte gubbdjäveln död ännu, och en billig begravning kan vi säkert ordna, och så kommer den ljuvliga bouppteckningen. I det här läget så känner sig Krösus fattig. Han känner sig fattig. Han tänker att om det finns reinkarnation så prioriterar jag annorlunda nästa gång.

Poängen med det här det är, jag skall faktiskt blanda in Bingolotto också. I Bingolotto-reklamen så säger man ju att man inte skall sitta lottlös. Jag travesterar det genom att säga, på dödsbädden skall man inte ligga smultronlös. Min poäng med det här, det är att säga att en fullödig vision måste ha smultronkvalitet. Den måste tala till vårt hjärta och skänka en känsla av mening.

Poängen med en vision är att den målar upp en inspirerande, hjärtberörande, smultron-smakande, handlingsmotiverande bild av den eftersträvansvärda framtiden. Har man en sådan vision på plats, så är det förstås då meningen att man skall arbeta tillsammans för att göra verklighet av den. Detta om visioner.

Nästa steg i detta, det är ju vackert att se framåt, men för att det skall fungera med en vision så måste man, alltså, man kan säga att visioner handlar om att konstruera broar mot framtiden. Man måste också fatta var den här visionen tar fäste i nuet. En viktig del av allt visionsarbete är att förstå det egna nuet, att förstå det egna nuet. Så att visionen skall slå en bro från nuet till framtiden, och man måste förstå sin egen tid bra. Jag har till stor del, hela mitt intellektuella liv sysslat med de här frågorna, om hur man skall förstå vår tid, om vi verkligen är på rätt väg som det alltid heter i den politiska retoriken. Eller, om vi måhända är på väg att skapa en mycket bekymmersam framtid för oss själva. Det här är ju en stor fråga som jag brukar hålla flertimmarsföredrag om, men nu har jag ju förmånen att hålla ett mycket kortare föredrag. Då får det gå fort utav helvete, kan jag helt enkelt säga.

Men jag skall i alla fall ge er min tolkning av vår tid och dess tecken. Det stora problemet med tolkningar av tidens tecken är vår närsynthet. Alltså standardmetoden för att vi skall få något slags grepp på vår tid, det är ofta att titta så långt tillbaka i tiden så att man kan hitta någon att skylla på. Det kan räcka med några få år så kan man säga, ja, det är deras fel. Det var förra socialdemokratiska regeringen, eller varför inte den borgerliga regeringen, eller vad skit som helst som man kan skylla på. Så tycker man att man varit klok. Men mitt bästa sätt att illustrera, jag skall göra en liten sketch här, att illustrera hur det är med den här närsyntheten. Det är att jag lägger i fantasin ett schackbräde här på det här bordet. Så förvandlar jag mig själv till myra. Just den illusionen är väl inte så stark, men. Så kryper jag ut här då, och ser att det är vitt. Så tänker jag, varför är det det? Sedan blir det svart. Jag tyckte jag hade börjat vänja mig vid att det var vitt, och sedan blir det vitt igen. Och så kommer brorsan och han är flygmyra. Vi upprättar någon slags telepati här, brorsan och jag. Alltså att han den arrogante översittaren, han häver ur sig direkt här att det är rutmönster och så. Men jag då, med lång erfarenhet av konkret och praktisk verksamhet och sund skepsis mot svepande och generella teorier, jag avfärdar ju brorsans flummiga spekulationer och ämnar genom eget träget krypande fastställa hur det faktiskt förhåller sig.

(Applåder)

Poängen med den här lilla sketchen är ju inte att det här är helt fel. Utan poängen är att tolkning kräver överblick. Tolkning kräver överblick. Det är klart att man tycker att man har rätt redan. Jag menar, ni vet ju hur det är, ni har fullt med uppfattningar om alla möjliga saker och inte tänker ni att det mesta är ju illa genomtänkt. Men jag har inte haft tid att göra mig av med skiten, utan man är ju sunt skeptisk mot andra som har en annan uppfattning. För det måste ju betyda att de har fel.

Hur som helst, den här överblicken har jag då försökt skaffa mig med ett ämne som heter historiefilosofi. Det vet nästan inga vettiga människor vad det är, och jag håller er för att vara vettiga, så jag skall säga vad historiefilosofi är. Det kan man säga enkelt uttryckt, det är flygmyrehistoria. Alltså man försöker att se en övergripande utvecklingsriktning och mening i historien. Resultatet av historiefilosofers olika utläggningar av vad de skriver blir då stort upplagda studier av kulturers uppgång och fall.

Poängen med historiefilosofi är enklast att förstå, om man tänker på hur vi människor agerar när vi hamnar i en eller annan krissituation, och då vi känner oss villrådigas och inte vet hur vi skall hantera den. När vi står i det där läget och inte vet hur vi skall ta oss framåt, så är det ju ofta så att då börjar man tänka bakåt. Och så tänker man på vad man har gjort och vad man har för erfarenheter och hur det kommer sig att man har hamnat där man har hamnat. Så försöker man se något slags, alltså livet som någon slags pjäs. Och så tänker man, vad kan vara en rimlig nästa akt på det här konstiga livet? Så börjar man pejla in framtiden och så står man där mitt emellan. Man ser sitt förflutna och så tänker man, ja, men varför inte? Så får man någon slags känsla för vad som är rätt steg mot framtiden.

Historiefilosofi försöker göra något liknande för hela samhällen. Se hur man har kommit till den punkt man är, och sedan lyssna eller pejla in framtiden.

För att förtydliga det här med en bild, så skall jag berätta för er om en rysk konstnär som heter Wassily Kandinski. Ni vet säkert hur han är, att han målade abstrakt och vackert, tycker jag. Men innan han målade så som han gjorde när han blev världsberömd, så målade han föreställande. Så en vacker dag, han var där i sin ateljé och hade kluddat sina tavlor, så skulle han

gå hem. När han skulle stänga dörren så såg han en tavla som han tänkte, men vad är det för en tavla? Han tyckte att den var otroligt vacker. Han stirrade som förhäxad på den. Den hade någon slags inre lyster och sken som han inte förstod. Sedan tänkte han, vem har gjort den? Det var ju hans ateljé. Han gick i alla fall närmare då och tittade på den. Då förstod han att han hade gjort den själv. Men den var ställd på högkant och det var något särskilt med skymningsljuset, som gjorde att den inte alls såg ut som hans vanliga tavlor. Han kunde inte se vad den föreställde. Det blev en enorm chock eller kris för Kandinski.

Han säger så här, att nu visste jag helt säkert att objekten var skadliga för mina målningar. En skräckinjagande avgrund och ett otal frågor öppnade sig för mig, framför allt då, vad skall ersätta objektet? Så fick han en kris som varade i två år när han inte kunde måla alls. I detta var han i ett slags målarspagat. Han visste inte vart han skulle ta vägen. Men till sist lyckades han lyssna tillräckligt på den framtid som väntade honom, så att han i stället orkade släppa hur han hade målat tidigare och öppna och ta emot den framtiden som gällde. Han hade ju kunnat skita i sin framtid och säga, den skall vara lik mitt förflutna. Det måste väl för fan duga. Javisst, hade det gjort det. Men då hade vi missat hans tavlor. Så att historiefilosofi handlar egentligen om detta alltså, hur man skall kunna ta emot sin egen framtid, en bra framtid, i ljuset av det förflutna man har.

Nu skall jag gå in på och prata om vår tid. Och ja, jag ser att den där klockrackarn där, den tickar på alldeles för fort. Ja, det finns en där uppe ifall att ni inte vet det, 14.52 står den på. Ja, vad skall man säga? Inte blir det bättre för att jag pratar om vad klockan är. Då tar det ju ännu mer tid, allvarligt bekymmersamt det här.

Hur som helst så tänkte jag nu att jag skall berätta för er hur jag ser på den västerländska civilisationens historia. Jag brukar säga att jag har aldrig några OH-bilder. I dag tänkte jag eventuellt rita en men jag skiter i det, utan jag gestikulerar den enda OH-bild jag skulle kunna ha haft. Den är mycket enkel. Den ser ut så här. Tänk er att jag ritat en cirkel, en stor cirkel så här. Vid ena början så skriver jag vision och så sätter jag ett streck däruppe på mitten, och så sätter jag ett streck ungefär där. Det är min enda OH-bild. Nu skall jag prata om den resten av dagen. Det verkar ju litet magert, koka soppa på en spik kan ju en del göra. Men då tänkte jag säga så här, att det är en bild av en livscykel hos en civilisation. Grunden för varje civilisation är det jag kallar en civilisationsbärande vision.

Tänk er Mohammed, han fick en Lidnersk knäpp, kom i kontakt med ärkeängeln Gabriel. Slutresultatet blev Koranen. Det var ju inte vilken bok som helst. Den såldes ju inte på bokrea efter två år på grund av bristande intresse. Det utgick en sådan enormt massiv inspiration från den, så att det byggde upp en hel civilisation. Det är den sortens visioner som ligger bakom civilisationer. Likadant är det då med vår västerländska civilisation. Vi hade Jesus där som drog igång det hela. Men jag tänkte säga det också, av den här cirkeln då, alltså, att det är ett levnadslopp som civilisationer genomgår. En del civilisationer dör helt enkelt. Jag menar, det Faraoniska Egypten är en präktigt död civilisation. Om någon av er skulle få för er att ni lever i det faraoniska Egypten, så är mitt tips, ligg lågt med det, för ni kommer att få stora problem med sjukvården. De kommer att på kemikalisk väg försöka få er att flytta dit där ni är. Så ligg lågt med det. Men för övrigt är det naturligtvis okej. Man får leva i flera världar än en, som det heter.

Men hur som helst, där började, Jesus kom, och så vidare. Jag tar inte upp särskilt mycket om det, utan jag skall bara försöka att förklara processlogiken i det hela. Att det som hände var då att den romerska kulturen bröt samman mer eller mindre. Ur det växte en ny civilisation fram

på basis av en teologisk modifierad variant av det Jesus kom med. Jag kallar det för kyrko-kristendomen.

När vi kommer till det första strecket, alltså på toppen av den här cirkeln, då är vi vid hög-medeltiden ungefär. Då har kristnandet av Europa varit förhållandevis brutalt och effektivt. Påven sitter på toppen av maktpyramiden ungefär som, vad skall man säga, en slags feodal-herre. Men sedan omedelbart efter detta så börjar olika typer av kritiska strömningar mot den bärande visionen komma. Jag går inte in på dem. Utan det som kommer är nästa streck här då i den här figuren. Det är vid upplysningstiden. Då inträffar det intressanta att de, vad ska man säga, de kritiska strömningarna mot den bärande visionen som hade funnits, de ingår en slags legering som leder till att det bryter fram en ny vision. En vision som jag kallar drömmen om det rationella paradiset.

Det är ur denna vision som den moderna tiden kommer. Det som är dess kraft, eller det starkaste med den här visionen, det är att den är fullständigt kritisk mot den bärande vision, förutan vilken det inte hade funnits någon civilisation över huvud taget. Den är starkt sekulariserande. Den säger att, ja, man kan väl få fortsätta att vara religiös, men det är en emotionell privatsak. Nu är det det mänskliga förnuftet och vetenskapen som gäller. Det är en del andra saker som gäller också. Jag kanske skulle säga det mycket kort, att nu blir motorn eller utvecklingsreceptet i detta att vi skall satsa på vetenskaplig kunskap. Galilei har ni ju hört talas om. Han hävdade ju att vetenskapen skapade en kunskap som inte stod Guds egen efter. Det säger något om ambitionsnivån. Det är allvetenhet och allmakt som härskar i förlängningen av det vetenskapliga projektet. Vi skall ha mer vetenskap och mer kunskap och sedan skall vi göra teknologi av det. Sedan när vi har gjort teknologi av det, så skall vi på en förhållandevis fri marknad göra expansiv ekonomi av det. Ökad tillväxt och ökad levnadsstandard och så skall det vara utbildning och demokrati och alltihop det här.

Så det var en enormt massiv ny vision som kom. En mycket stark ny vision som kom. Men ur ett historiefilosofiskt perspektiv så blir man oroad när man ser att det i en civilisation föds en ny vision som är kritisk eller fullkomligt negativ till den bärande vision, förutan vilken det inte hade varit någon civilisation över huvud taget. Då tänker man så här som historiefilosof, oj då, nu är vi kanske inne i en period som svarar, ja, en historisk analogi till romarrikets fall. Då tänker man, nja. Och så tänker ni kanske, jasanya nu kommer den gamle spärrvakten ut som domedagsprofet här. Och det skulle kallas inspiration. Ja, alltså, jag kan inte byta ut folk så där, utan jag är tvungen att stå här hela tiden. Det är olika arbetsvillkor, faktiskt. Men jag har inte med mig min stand-in utan, inte min bror heller, utan han vet inte ens om att han är med i mina föreläsningar. Ja, detta om detta.

Men alltså när det kommer en sådan här ny vision, så har den två syften enligt den här teorin. Det ena syftet är att den skall förstöra den gamla visionen. Alltså att vi har haft under lång tid då, en betoning på en slumporienterad materialistisk världsbild, där all tro på en högre mening i tillvaron förklaras vara rena illusioner. Man får fortsätta vara litet religiös om man vill, men tidens lösen är vetenskap, rationalitet, och att det hela egentligen är slumpmässigt att det råkade bli så här. Ja, det kanske det gjorde. Det är inte lätt att veta. Jag blev inte tillfrågad om när det hela lades upp, så, satt inte i styrelsen, jag var för kort i rocken helt enkelt.

Och på den andra sidan då, så har man den här motorn som jag var inne på, i förverkligandet med vetenskap, teknologi och ökad tillväxt. Den här visionen och de här strävandena har fört oss dit vi nu är. Jag skulle väl också kanske säga det helt snabbt, att det här med domedagsprofet, göra en liten passus där, och säga så här, att vad man tycker om genomgripande för-

ändringar beror på vad man är identifierad med. När ni cyklar till jobbet på våren, så kan det vara så att ni tittar på krokusknopparna och tycker att de är vackra.

Sedan när ni kommer tillbaka så har de slagit ut. Jag är ganska övertygad om att de absolut flesta av er skiter i vad Karin Boye har sagt om saken. Hon säger ju att det gör ont när knoppar brister. Ni bryter inte ihop över vilket helvete knoppen har haft under hela dagen, när den har gjort stenhårt motstånd mot att slå ut. Och tänker, så hemskt det måste ha varit. Utan ni är glada för att även blomman är vacker eller kanske rentav vackrare. Men är man identifierad med det som var, så kan förändring bli mycket svår. Moderkakan är en annan sådan här sak som ju är väldigt viktig ett visst tag, men sedan efteråt, ja, inte tycker man att den här födelsen var en katastrof, för se hur det blev för moderkakan. Utan man tar emot det nya som kommer.

Det är väldigt viktigt, i all djupgående förändring hur man förhåller sig till det nya, eller om man är väldigt fast i att det måste vara som det alltid har varit. Men sedan går inte det och så kämpar man emot, och kämpar emot. Det blir jobbigare och jobbigare, och till sist får man väl ge upp eller gå under, eller göra som Kandinski. Det kan man ju säga, det är en annan symbol för det här. Att han gjorde naturligtvis motstånd och ville måla som han alltid hade gjort, men till sist så gav han upp. Då kom det något nytt som han inte hade koll på. Det var inte en logisk fortsättning av det han hade sysslat med tidigare, utan han släppte bara greppet om det gamla, tappade kontrollen och öppnade sig för det nya, och så gick det bra. Medan man naturligtvis kan tänka när man står där och inte vet vad det nya är, och tänka det här går ju inte, jag måste titta bakåt. Jag måste göra som jag har gjort förut. Det fungerade ju.

Ja, hur som helst har vi kört det här "racet" nu i flera hundra år. Det har varit en samhälls-omdaning utan historisk motstycke som har skett under den moderna tiden. Jag har ju inte tid som ni förstår att komma med några argument eller exempel och så där, utan jag blåser på här och säger bara att mycket har varit av godo. Det är inte tal om annat. Men en del har varit fruktansvärt, framför allt alla brutala krig. Men lagt kort ligger ju, som det heter. Det frågan gäller nu, det är om vi har kommit till vägs ände när det gäller den utvecklingsmodell som för närvarande dominerar.

Min alldeles bestämda känsla är att vi lever i tvekampens era. På ytan är det en tvekamp mellan de som tror och de som inte tror att vi är på rätt väg. Alla som tror på den nuvarande inriktningen, alltså den utvecklingsmodell som föreskrivs av den här drömmen om det rationella paradiset, de tycker i princip att allt bra som har hänt visar att inriktningen är den rätta. Medan att allt dåligt det beror på att den rätta inriktningen inte har tillämpats korrekt. Och därför kommer det att bli bra sedan, när dominansen för den nuvarande synen på utvecklingen har slagit igenom fullständigt överallt. Medan de som inte tror på den nuvarande inriktningen, anser att om vi är på rätt väg åt något håll så är det åt helvete.

På ytplanet är det ingen tvekan om att den konventionella inriktningens män och kvinnor har makten. Öka tillväxten och kör hårt, så kommer paradiset att öppna sig! För det är ju nämligen så att när man blir rikare så får man också råd att lösa de problem som man skapade, medan man försökte att bli tillräckligt rik för att få råd att lösa de problem som man skapade, medan man försökte att bli tillräckligt rik för att få råd att lösa de problem som man skapade, medan, ja, det är bara att köra. Det ordnar sig. Till sist blir man tillräckligt rik.

Hur som helst, det jag skall säga nu utan att gå in i detalj, det är min känsla för hur nustämningen är. Under ytan menar jag att det pågår mycket intressanta ting. På ytan håller vi

på med det vi alltid har gjort. Men under ytan så tror jag att det är allt lättare att tydligt uppfatta, att det mellan skål och vägg är många eller allt fler som blir trötta på att vara på rätt väg mot framtiden, på just det sätt vi är. Och att allt fler hyser mer eller mindre väl förträngda fantasier eller förhoppningar eller farhågor om det stundande stora mönsterbrottet, att skiten helt enkelt skall rasa ihop, att vi får börja om från början.

Det låter kanske konstigt men som intäkt för det där, eller, ja, en av intäkterna för det där, så skall jag berätta helt kort för er om en resa jag gjorde från en föreläsning i Kristianstad. Jag hade pratat om något helt annat än det jag håller på med nu, för snickare. De skulle till någon snickarbod någonstans och så skulle de släppa av mig vid en flygplats.

De började helt oprovocerat att tala om vad de tyckte om världen. Och det som var parad-insikten för de här gubbarna, som ju inte hade förläst sig på historiefilosofier av något slag, det var att vi arbetar så hårt vi någonsin orkar. Och vi måste jobba ännu hårdare och effektivare. Sedan när vi blir utsläppta från det så måste vi konsumera så hårt vi någonsin orkar, och vi måste öka det, och så där kommer vi att hålla på. Det går inte att stoppa förrän vi antingen går in i väggen eller ut för stupet. Det var deras glada syn på tingen. Jag argumenterade inte emot dem, utan sa att så länge de höll sig på vägen och körde mig dit jag skulle, så. Men för mig var det liksom, det var inga sofistikerade kulturdebattörer eller någonting sådant, utan de fångade bara sin råa känsla.

Min metafor för vad som pågår det är följande faktiskt. Jag tror att det finns vissa likheter med hur det var, alltså när det gäller den västerländska civilisationen eller, ja, mycket av det som är gripet av vår nuvarande utvecklingsmodell, att det påminner om hur det var när Sovjetunionen föll samman. Där var man ju också på rätt väg. Och femårsplanerna uppfylldes och man byggde socialism och kommunism och, ja, det kunde inte gärna misslyckas. Ja, i och för sig fanns det dissidenter, men de flesta läste ju den kommunistiska trosbekännelsen så fort det behövdes och man ville inte komma till Sibirien.

Men den subjektiva verkligheten var att folk i sitt eget inre emigrerade till en annan värld. Man drog tillbaka sin energi från det som var Sovjetunionen. I fantasin var man någon annanstans och man hycklade och höll i gång verksamheten. Men man gled bort och började längta efter någonting annat, men man sade inget. Mellan skål och vägg kanske man vågade säga något, men man vet ju inte vem det var som var angivare. Men till sist så gick de flesta omkring och väntade. Och så kom Gorbatsjov då och han var "the one" som det heter i Matrix-filmerna. Han hade någonting med sig som gjorde att han kunde lägga ner den där verksamheten, även om han inte begrep det riktigt från början, utan han trodde att han skulle reformera det hela. Men när han yttrade de här magiska orden "glasnost" och "perestrojka", vad hörde folk då? Jo, de hörde, nu kan vi skita i alltihopa. Och det gjorde de. Därför blir vi väldigt överraskade över att det gick att lägga ner den där verksamheten så fort. Det finns en mycket djup lärdom i detta. Om människorna slutar att älska den ordning som råder och drar tillbaka sin energi från den, så blir det som ett tomt skal som till sist rasar ihop.

Nyckeln till makt, det är inte politiska positioner egentligen eller pengar, utan det är människornas, de många människornas tysta acceptering eller kärlek till den ordning som råder. Men dras den tillbaka och har varit bortdragen tillräckligt länge då kan ingen ordning hålla. Jag tror att de processerna pågår också i vårt samhälle, att vi egentligen vill ha någon annan lösning på det. Alltså att vi har en längtan. Vi har kanske inte så stort hopp. Vi tycker vi är så insydda i det här. Men när vi är liksom litet grand sådär på halvutbränt humör så känner

vi att, fy fan vad jobbigt. Det skulle vara bättre om det var på något annat sätt. Sedan slår vi undan de där barnsliga idéerna efter ett tag.

Men den här stämningen tror jag är mycket stark och i växande. Det intressanta med den stämningen då, det är att när man börjar känna att man förlorar hoppet eller kontrollen, eller man tänker att det kanske går en ur händerna, då börjar man blicka bakåt. Oswald Spengler, en tysk historiefilosof som ni kanske inte har förläst er på, han hade en tes om det han kallar den andra religiositeten. Det vill säga, att när en civilisation har kommit tillräckligt långt i sitt sönderfall, då börjar folk att längta tillbaka till den religion de trodde på när civilisationen var ung.

Alltså här kommer allt upp som har med fundamentalistisk religion att göra, att det är en slags reaktion på nuets påfrestningar. Alltså att man känner att det är mycket ångest i nuet, mycket förändringskrav, men man har lågt hopp om att man skall klara att göra något nytt. Då tittar man i stället bakåt. Vad är typiskt för vår tid om man inte har mycket fundamentalism, inte bara på religionens område. Vi har mycket inom islam, men inom alla religioner så har vi fundamentalism, tillbaka till hur det en gång var. Alltså ett sätt att hantera ångest i nuet. Men vi har fundamentalism till och med på den här nya visionens område, alltså den rationella paradisdrommen, därför att vi är rädda för att vetenskapen inte skall stå lika högt i kurs. Vi har vetenskapsfundamentalister som tuggar fradga om någon vågar vara kritisk mot Darwin, eller tror på telepati, eller blir frisk på fel sätt genom att äta homeopatpiller eller något sådant. Då säger man, fy fan, upplysningens värde måste försvaras mot "New Age" och allmän vidskepelse. Där har vi också en viss fundamentalism, och på ekonomiskt område är det likadant.

Vi går tillbaka till manchesterliberalism som fanns för tvåhundra år sedan. Och det är då den typ av nyliberalism som vi har nu. Och vi kör hårt. Men samtidigt under det här, så finns det en längtan att det kanske går att göra något nyskapande av detta. Att det går att skapa, alltså göra som Kandinski, att helt enkelt göra en Kandinski. Att hitta en ny ordning som är mycket bättre, men då måste man ju våga tro att det går. Det kan man väl inte våga, och lilla jag, och, nej, vi skiter i det. Vi får hålla på mot undergången i stället. Jag säger då så här, att varför skulle inte vår tid och vår mänsklighet kunna vara en sådan epok som det har funnits tidigare i historien. Då vi föder massivt nyskapande visioner som ger en ny, vad skall man säga, en ny bild av vad det innebär att vara människa och leva i samspel med andra människor och med vår vackra planet. Och kunna gestalta ett samhällsliv och ett kulturliv som har kraft och bäring för en ny sådan här cirkel. Att vi kan få en spiralrörelse. Att vi bygger på det som var bra från det tidigare, men för in någonting med inspiration och kraft för framtiden.

Alltså jag är naiv nog, man får väl vara en gammal törstig spärrvakt för att jag har nämligen redan druckit upp en Loka. Man kan tro att det är något fel på gubben, men han behöver i alla fall inte gå på muggen mitt under föredraget. I fall att ni också hör till dem som har underskattat festblåsans storlek, så kan jag berätta om hur det var när jag jobbade på mentalsjukhus. Då brukade de visa de djävligaste sakerna som hade hänt i deras avdelnings historia. Och en av dem var Harry. Han sade aldrig något. Men när hans avtappningskran gick i baklås, de hade veckobad på den tiden, så de badade honom efter en vecka. Då såg han ut som en gravid kvinna. Det berodde på att de kunde tappa honom på nio liter urin. Ja, så att, festblåsan är alltså, jag såg bilder på det där, festblåsans dimensioner är alltså kraftigt underskattad, så att det är ingen fara om jag drar i mig två Loka här. Det var ju bra att få veta.

Jo, så att min syn på det här är helt enkelt, att den här något idealistiska och aningslösa tron att vi kan mycket väl vara i en sådan period då vi kan skapa en ny vision av global bärighet alltså, som inte gäller den västerländska civilisationen enbart, och att arbeta för en ny och bättre framtid. Och att vi har en återsamling om femhundra år och kan säga att det var faktiskt vid den här tiden som det hände.

Mycket av det som jag har pratat om nu kretsar kring politik och ekonomi och religion och så där. Men nu skall jag gå in på det här med kulturen då, för de här processerna har enligt min mening en motsvarighet på kulturens område. Jag skall vara högst schematisk. Jag lämnar kulturlivet före den moderna eran i stort sett därhän, med kommentaren att inspirationen från religionen länge var oerhört stark, ja, närmast allenarådande, inte minst på konstens, arkitekturens och musikens område. Så är det i alla civilisationer med en levande bärande vision. Alltså religionen, eller, vad skall man säga, den här visionen som bygger upp civilisationer den säger ju någonting om människans förhållande till det utomvärldsliga, så kan man väl säga.

I och med inbrytandet av den moderna tiden, så kom förändringens vindar att successivt blåsa undan allt vad traditionell syn på konst och kultur hette. Mycket förenklat kan man väl säga att den moderna tiden när den bröt in så släpptes krafter lösa som på sikt visade sig vara effektivt traditionssmulande. Alltså extasen i att ifrågasätta och slå sönder växte. Det var som ett slavarnas uppror. Friheten skulle vinnas och sinnena, perceptionsförmågan och gestaltsförmågan skulle befrias. Traditionen om den var som ett stort stenblock så skulle man ge sig på den med slägga. När det stora monolitiska blocket efter ett tag började spricka så var det naturligtvis ofantligt befriande. Nu har vi hållit på länge med detta. Ju mindre bitar av det stora traditionsblocket som skall slås sönder då i förnyande och befriande extas, alltså, desto mindre viktigt känns det. Vi blir helt enkelt blasé. Snart upprör inget längre. Vi tycker oss ha sett och hört allt. När vi får se och höra något nytt så kanske vi suckar trött och tycker att det mest påminner om desperat gest än om något spännande och nyskapande.

På vägen till det här stadiet så har vi befriat oss från all trohet mot bestämda och enhetliga bedömningar av vad som är god kultur. Det har till och med blivit fritt fram att undvika skönheten, denna konstens övergudinna. Om jag nu spelar kulturkonservativ ett tag så kunde jag ju säga då att i stället för skönheten, så har nu fulheten och destruktiviteten och den rena obscena plumpheten lyfts fram. Så kan man tycka att numera kan man säga att allt är kultur. Till exempel dra ner byxorna och visa sitt finniga och fläskiga arsle för hugade betittare, eller att konstmusiken är så grovt dissonant och svåravnjuten, så att den bokstavligen skär genom märm och ben, eller att till synes, ja, till synes godtyckligt ordnade sopor presenteras som en djupsinnig installation, eller att teatern mest sysslar med att på ett skrånigt sätt exponera de vidrigaste av mänskliga avarter. Ja, det är inte lätt att vara kulturkonservativ.

Men min sammanfattande känsla för nuläget, det är att vi helt enkelt nått ett slags postmodern utmattning. Men att det finns mycket intressanta rörelser i det här tillståndet. Precis som på de andra områdena, så är det då några som tittar bakåt och börjar tänka på den stora stolta traditionen, och vi skall ha litterär kanon, och vi skulle ju kunna ha det på opera också. Alltså politiskt fattade beslut om vad man behöver syssla med för att anses vara en kultiverad medborgare. Opera, balett och teaterföreställningar och konstverk, kanon, så att man kan konstruera den rätta traditionen. Ur den här diskussionen om ett slags traditionsstödande och traditionsrekonstruerande politiska insatser, den är förmodligen sprungen ur en känsla av att vårt bildningsarv eroderar med skrämmande hastighet. Att ungdomen sitter med näsan mot datorskärmen fullt sysselsatt med att spela spel och chatta om trivialiteter, och här rekryteras

minsann inga briljanta medlemmar till den bildade kultureliten. Alltså vem skall ta över efter Horace Engdahl, blir den outtalade långsiktiga frågan.

Men utöver detta har det också börjat föras diskussioner om skönheten. Jag läste i Access, denna excellenta blaska, en hel del om det där. Då har det ju gått långt när skönheten skall lyftas fram igen. Och man talar om det akademiska måleriet som man revolterade emot, att det var en hel del som var bra i det där. Det är inte svårt att förstå de här tillbakåtblickande reaktionerna, men personligen så tycker jag, tror jag, att de är dödfödda. Det kommer inte att gå att återskapa det som det moderna har förstört. Det finns heller ingen anledning att sörja en gammal tradition. Det är som med krokusknoppen. Den var vacker men blomman är okej också. Utan det är i stället så här, tror jag, att vi har drabbats av något sjuk av nostalgi, för att vi på något sätt känner att det moderna projektets kultursyn kanske inte håller hela vägen. Och att vi kanske någonstans känner att vi har nått till vägs ände och att vi inte kan ifrågasätta och förstöra oss ur vår belägenhet. Det var konstruktivt som attan ett tag att ifrågasätta och förstöra. Det var konstruktivt i flera hundra år. Men nu kanske det inte är lika konstruktivt längre. Men instinkten bjuder att man tittar bakåt för att rekonstruera.

Men en hel del personer kan också vända sig mot framtiden och tänka, att om man nu krossar de här sista smulorna från traditionsblocket till grus, så kanske man kan krossa sig fram till en ny hjärtpunkt, en ny livgivande hjärtpunkt. Att det alltså skulle kunna spira en svårartikulerad känsla av hopp, att vi genom det här traditionsdemolerandet, oss själva ovetande, har tagit oss fram till en port som om vi kan och vågar öppna den, kan släppa in ett nytt ljus, som i den bästa av världar kan gestaltas i en konst och kultur som är djupt förnyande.

Jag tror att mycket i kulturlivet kan handla om detta. Särskilt då ni som är en folkrörelse. Att en del vill titta bakåt och säga att, ja, men vi måste presentera den tradition och den goda kulturen för de som vill ha den, och även för de som inte vill ha den kanske. På andra sidan finns det de som mera ostrukturerat och bångstyrt framåtinriktat hoppas och längtar efter att det skall komma någonting nytt som skall göra underverk. Men vad det är, det verkar ju litet diffust, och det vågar man väl inte ge sig in på. Den här konflikten tror jag finns.

Jag tror också att det är så, att nyckeln till Riksteaterns framtid ligger i hur kreativt man kan hantera den här konflikten. Jag tror att det finns ett jättesmultron här, alltså, det stora smultronet om ni kan hitta ett sätt att lösa konflikten mellan bakåtblickandet och framåtblickandet. Det jag menar är inte nu då, alltså egentligen tycker jag att ni skall vara djärva och i princip göra en Kandinski. Det betyder inte att jag menar att ni skall unna er lyxen att slå igen butiken ett par år och fundera på den stora pånyttfödelsen. Det var ju vad han gjorde. Jag menar bara att man granskar sig själv och funderar. I den mån man är rädd och bakåtblickande så skall man försöka sluta med det och öppna sina sinnen och hjärtan för vad framtiden vill er.

Det jag har försökt att säga genom de här alldeles för snabba och kortfattade genomgångarna av historia, är egentligen det här, att i brytningstider så riskerar institutioner att vara stela och motspänstiga. De är startade i en viss logik. Och sedan när det växlar utvecklingslogik så kan man ha svårt att själv gå igenom den metamorfos som behövs. Då kan man rasa ihop eller det kan hända saker som gör att man inte klarar av det där språnget. Men det behöver inte gå så, utan det beror på ens egen förmåga att lyssna på den framtid som kommer. Då kan man ju säga så här, att det här är ju bara retorik. Vad vill du konkret att vi skall göra, kan ni ju säga till mig.

Då säger jag att jag är för okunnig om detaljerna. Men min känsla är den här, att när framtiden kommer, så kommer den i form av personer. Den kommer i form av grupper. Och det här så här, man kan säga så här, det kom kanske en väldigt viktig person till er i går, men ni märkte inte det. Men om ni hade märkt det eller förstått det, hur viktig den personen var, så hade det kunnat hända något kolossalt. Alltså det är någonting om hur man vågar ta emot det som kommer. Alltså träna sig i att se framtiden när den kommer som en person eller en grupp, och så försöka att väva in det i ens egen verksamhet.

Det är de här olika reflektionerna kring hur det här fungerar som gör att jag faktiskt är inställsamt positiv till Riksteaterns vision. Jag brukar försöka vara litet giftig när jag är på olika ställen. Men jag kan inte med bästa vilja i världen säga att jag tycker att den där visionen är dålig, som jag hittade på omslaget till någon årsredovisning. Där står det att Riksteatern skall vara en föregångare i att utöva och utveckla nya former för deltagande, delaktighet och inflytande, för att skapa morgondagens demokrati. Ja, även morgondagens kultur, skulle jag tycka.

Skälet att jag är så oförställt positiv till den, det är min tro om att framtiden handlar om gruppen. Vi kommer från en era där vi har drivit betoningen av den enskilda individen mycket långt, så långt så att den är obalanserad. Vi har odlat vår personliga särart och vårt individuella uttryck, utan att i motsvarande mån utveckla vår känsla av ansvar för helheten. Det betyder enligt min mening att vi har låtit en väsentlig del av vår natur ligga i träda. Vi har blockerat en aspekt av oss själva genom att fostra oss till egofixerade och överlevnadsångestdrivna varelser, som kämpar för att gynna oss själva på andras bekostnad.

Men den del av vår natur som ligger i träda, den blommar bäst ut om vi människor arbetar på ett speciellt sätt i grupp. Alla som har arbetat i välfungerande grupper har känt en del av den magi som kan utvecklas i dem. När det fungerar riktigt bra, så händer det någonting som gör att individerna i gruppen överträffar sig själva, utan att det sker på bekostnad av andra. Så väcks en dimension av medvetandet som har en slags intuitiv och medkännande pejling på gruppen och helheten, som gör att den räddes och i praktiken ofta paranoida konkurrenshetsande individen, spänner av och får en helt annan och mycket mer balanserad syn på sig själv och sitt samspel med andra. Det här är subtilt. Det kräver träning. Men de ambitioner som Riksteatern har på området tycker jag är mycket lovvärda och bra.

Det här med att experimentera med publik delaktighet i skapandeprocesser, det tror jag kan ge erfarenheter och insikter som kan vara ett viktigt bidrag till den demokratisering av demokratin, som jag menar framtiden behöver. Nu väljer vi ju bara vilka som skall ha makten, och vi gör det någon gång då och då. Men under resans gång har vi ju inte direkt någon makt. Det kanske vi inte har på våra jobb heller. Jag tror att framtiden handlar oerhört mycket om att ha makt och känna att man har makt där man är. Då har man också lättare för att ge makt till andra och lita på dem, och tro att de inte sköter det sämre än vad man själv sköter det man har makt över.

Alltså att arbeta för att förankra folk i processer som gör att de känner att de är bärare av det som är närmast dem själva. Jag tror att det finns en oerhört stor kraft i det. Jag tror också att det här arbetet med att möta människor, alltså det kan också ge inspiration till andra folk-rörelser. Hur man skall försöka hitta former för att engagera människor så att man, ja, så att vi människor som är här på den här planeten fattar att det är inte makthavarna det är fel på. Utan det är, om det går åt helvete, utan det är oss själva. Vi har skapat de problem vi har och vi får lov att lösa dem också. Så att få in den här känslan av att vi tillsammans kan lösa de problem

vi har, det tror jag är mycket viktigt. Jag ser fram emot att bli uppdaterad på hur era framgångar på det här området ser ut.

Och på tal om det så tänkte jag, ifall att ni tycker, att det var ju fan att vi skulle få en gammal bankdirektör som ordförande, så kan jag säga att jag känner Christer Malm som en vettig gubbe. Det är ju faktiskt en rätt så säregen tillfällighet att han är en av tre personer som har yttrat sig om den vice VD:n vackert på baksidan och hållit föreläsningar för hans personal på postgirot och annat. Så om ni är oroliga för honom så kan jag i alla fall, ja, han är väl inte lika tokig som jag kanske, men alltså han är en vettig gubbe, det kan jag säga. Nu har jag gjort reklam för honom helt oombedd, eller jag vet ju inte om det fungerade som det, men jag gillar honom i alla fall. Så var det sagt.

Så skall jag avsluta det här. Nu har jag fem minuter på mig, och säga så här då att, ja, i en variant hette ju föredraget "Den bångstyriga kulturen". Det har då dels att göra med, att jag valde den titeln har att göra med hur jag uppfattar kulturen och dess roll, dels med att mycket av kulturlivet produceras av institutioner, som på ett eller annat sätt är offentligt finansierade och därför hör till den politiskt styrda sektorn. Det finns mycket att säga om samspelet mellan politiken och de politiskt styrda verksamheterna, men det skall jag inte göra.

I stället vill jag bara understryka att konsten och kulturen är en mycket mer svårfångad och svårbyråkratiserad, och säkert också svårledd företeelse än många andra politiskt styrda verksamheter. Det hör i en djupare mening samman med konstens och kulturens natur. Min känsla är rent ut sagt att konstens förhållande till politiken är mycket laddat. I våra ensidigt ekonomiskt inriktade tider, så vet vi ju att exportframgångar för till exempel modern musik av alla handa slag får stort medieutrymme. Och en annan sida av samma sak är att motivera kostnader för konst och kultur, med att det är bra för välbefinnandet att konsumera kultur. Vi vet ju alla att motion är bra för den köttsliga kroppen och kulturen framställs som ett slags välgörande motion för själslivet. Det blir litet Prozac-surrogat över det hela, ett sätt att hålla den hotande utbrändheten stängd med till exempel Mozart-inducerade endorfiner. Och alltså förkorta sjukskrivningarna med hjälp av kultur eller få folk att arbeta flitigt med saker som de kunde vara kritiska emot, med hjälp av kultur som gör dem glada och avspända.

Ja, alla sådana här politiska ambitioner är förklarliga och om det hela inte går för långt så är det förstås okej. Men konstens och kulturens själ rör något annat och mycket farligare än en behaglig avspänning och vacker förgyllning av en annars grå tillvaro. Jag har inte haft tid att i dag prata något alls om den individuella smultrondimensionen av kulturen, utan jag har mest upprätthållit mig över andra ting. Men när det fungerar som bäst så ger ju konst- och kulturupplevelser ett tilltal från något som är bortom ens normala medvetandedimensioner.

Det kan vara en överjordisk skönhet som väcker en längtan så stark att man måste ändra saker i sitt alldeles för gråa liv. Självt tycker jag mycket om musik. Och jag säger det att, lyssna till Gösta Winberg. Han sjöng så vackert, att han inte behövde vara kvar längre, alltså i Parsifal, så otroligt vackert. Jag börjar nästan grina när jag pratar om det. Det kan vara en överjordisk skönhet. Men det kanske också vara symboliska bilder eller repliker i en pjäs som slår an så att det gör att gammal sump från det förflutna flyter upp, som gör att man måste konfrontera och omvärdera för att kunna komma vidare. Det kan vara nästan vad som helst som, vad skall man säga, väcker nya perspektiv, och som inte bara leder till en stunds behaglig distraktion, utan till djup eftertanke och rentav en förändrad livsstrategi. Så att därför har konsten ett ambivalent förhållande till makten, makten i meningen den rådande ordningen. Alltså även

makten inom en själv. Alltså konsten har ett ambivalent förhållande till makten, till den rådande ordningen, och måste och skall ha det.

Så därför är det min bestämda uppfattning att en kulturinstitution eller kulturlivet som sådant, inte bara kan ägna sig åt att vara en slags kulturtraditionsvårdande och halvterapeutiskt instrument för makten, antingen i form av anslagsbeviljande myndigheter eller i kultursponsrande företag. Utan det måste i stället vara det som i bibeln kallas jordens salt. Jag skall inte besvära er med bibelcitat, men Jesus ordar en hel del om hur bekymmersamt det är, om saltet mister sin sälta. Det jag menar i det här sammanhanget är att det är ytterst viktigt för varje kulturinstitution att inte mista sin sälta. Sälta är alltså det där ambivalenta, hotande och farliga som drar in människorna i något som ligger utanför deras normala medvetandeområde.

Om man skall uttrycka sig abstrakt så kan man säga att konsten, eller litteraturen, eller teatern, är som en oroande individ och samhällstransformerande transcendenskraft. Det begriper nästan ingen, men så är det i alla fall. Jag hörde Ingmar Bergman en gång säga att kreativitet enligt honom, det var att kasta ut ett spjut i mörkret och sedan försöka leta upp det. Det tycker jag är en väldigt fin bild. Inte bara för att den fångar den skapande konstnärens kamp med att gestalta och dra fram i ljuset sådant som inte är uppenbart, utan också för hur det kan bli för den som tar del av konstverket. Det kan helt enkelt vara så att det drar in en på sådant som man inte tidigare har vågat ge sig ut på, för att det var för mörkt. Men konstverket kastar en strimma ljus som gör att det går.

Så att den här smultronsmakande kärleken till konsten, som jag är säker på att ni alla har, och dess kraft i mötet eller teatern, kraft i mötet med människorna, den måste finnas i alla visioner inom kultursektorn. Det jag har försökt att få fram i dag, är också att det är väldigt viktigt att förstå hur vår tid fungerar, så att man inte blickar bakåt och försvarar en tradition som spelar rollen av krokusknopp. Det kommer någonting nytt. Man skall våga vända sig mot framtiden och stå i det där mellanläget som gör att man kan ta emot de nya impulserna. De nya överraskande människorna eller grupperna som kommer till en, för att få in det, så att man kan hjälpa dem eller hjälpas åt att tillsammans skapa en ny kultur och en bättre värld.

Jag tror faktiskt att Riksteatern då kan vara en lysande spjutspets i arbetet för en god framtid, om ni kan hitta den här fina, vad ska man säga, att ni på något sätt upptäcker alla oförlösta kreativa personer som går omkring och bär saker. I mötet med er så kan det vara mycket viktigt alltså, mycket viktigt.

Det är mina slutord då, jag skall försöka att bara dra över en minut. Mina slutord det blir att påminna om det som jag menar är mitt viktigaste budskap till er. Jag har visserligen inte nämnt det rent ut, men det finns hela tiden med som en andrastämman. Det budskapet är att jag hoppas att ni skall bli bättre på att tänka med hjärtat. Ni vet att det pratas mycket om att man skall följa känslan i maggropen, "the gut feeling", som det heter på nysvenska. Men det förespråkar inte jag. Maggropen är stark, men den har ett mycket kortare och snävare perspektiv än hjärtat. Det finns mycket het kraft här i maggropen, men den invaderas rätt lätt av rädsla och då blir det kamp. Då gäller det att vinna över de djävlarerna som har fel. Då blir vi mera Darwinister. Då gäller det att vinna, här är det hett och så.

Men om man lyckas traska sig upp här till hjärtat, så är hjärtat öppet för andra. Det inkluderar och söker gemensamma lösningar på gemensamma problem. Hjärtat förstår att det finns bara gemensamma problem, och gemensamma problem och gemensamma lösningar, och hjärtat tänker och ser lågt. Så försök träna er i att tänka med hjärtat eller, för att uttrycka det litet

annorlunda, försök lära er att göra saker, inte av rädsla för utan av kärlek till. Alltså träna er i att göra saker, inte av rädsla för utan av kärlek till. För det är det här hjärttänkandet då, man tränar sig i det som kan väcka den här dimensionen av oss själva som jag sade låg i träda. Så att vi kan ta oss ur den här egofokuserade tiden eller egofixerade tiden, och i stället skapa en kultur där rimlig rättvisa, rimlig fred, och så vidare, råder globalt, och rimligt ekologiskt handhavande av vår vackra planet.

Det är när man har den här hjärtfokuseringen, det är först då som man kan styra och samarbeta, så att det blir verklighet av ens vision och så att man kan få sådan fart. Nu är ni ju framgångsrika redan, men att man kan få sådan kraft i sin kreativa gestaltningförmåga att det skapas en magnetism kring den. Då får ni fulla hus. För människorna kommer om de känner att de får näring. Så enkelt är det. Tack skall ni ha.

(Applåder)

Lena Sandlin, Riksteaterns ordförande: Tack så mycket Karl-Erik, för inspiration, visdomsord och mycket hjärta. Sedan fick vi lära oss en del om festblåsan också. Kan vara bra att kunna. Nu har det blivit dags för Helena Åsberg att ha en genomgång om affärsprocessen. Den räknar vi med skall ta ungefär trettio minuter, och efter det så är det dags för utskottsarbeten. Så välkommen upp, Helena!

Genomgång av Riksteaterns nya arbetssätt

Helena Åsberg, tf produktionschef: Okej, jag har nog en spännande frisyra också nu efter att jag har fått på mig den här bygeln. Helena Åsberg heter jag. Jag jobbar för närvarande som tillförordnad produktionschef på Riksteatern, men jag har ett förflutet som, ja, en massa olika saker faktiskt. Jag började som konsulent i Västernorrland 1991 på hösten. Sedan har jag gjort en massa olika saker. Jag är en användbar person tydligen. Kan gå enklare ärenden också.

Jag skall prata om Riksteaterns nya arbetssätt. Det här är en introduktion till de samtal som ni kommer att föra i olika grupper. Vi kommer att ha helt genomfört det här nya arbetssättet sommaren 2008, för det tar tid att ställa om. Därefter så kommer det här nya arbetssättet att vara en realitet.

Varför gör vi då detta? Jo, ni vet att vi har liksom betraktat Riksteatern under olika tid som, antingen har vi haft fokus på produktion, eller så har vi haft fokus på folkrörelsen. Nu är det dags att få ihop detta. Ja, säger ni, det där har vi ju hört förut. Och det är ju mycket ord, och så händer det kanske inte så mycket. Men jag kan i alla fall se, som har jobbat många år på Riksteatern, att nu händer det verkligen. Nu finns det en plan för att verkligen omsätta kongressens beslut. Vi har också ett annat arbetssätt som gör att vi kan tillvarata särintressen. Vi har ju hela tiden fattat majoritetsbeslut på kongressen och jag kommer att återkomma till hur vi tänker oss att också mindre intressegrupper skall få sin plats.

En stor del i det här är också att kongressen behöver ta ställning till mer långsiktiga mål. Exempelvis så kan jag berätta för er som sitter här nu, det är 2007, det är maj, att planerna när det gäller produktionen ligger nu på hösten 2008, våren 2009. Ni förstår, då är vi nästan framme vid nästa kongress. Det här är också en anledning till att vi ibland kan tycka att varför händer det ingenting? Vi fattade ju beslut om det här på kongressen och så vill vi att det här skall ha förändrats nästan när vi kom hem. Så att därför också de förslagen till de långsiktiga målen.

Det är också så att vi skall utgå från arrangörs- och publikperspektivet i allt vad vi gör. Det är ju därför som vi tillsammans jobbar, det är för att nå fler människor. Men då måste vi också ha med det perspektivet i alla beslut vi fattar. Det här innebär att vi tittar internt i Hallunda på hur skall vi jobba mellan olika avdelningar, och så vidare. Men det handlar naturligtvis också om hur skall vi jobba tillsammans med arrangörerna. Det kommer att innefatta en del organisatoriska förändringar. De har redan påbörjats. Men under hela 2007, och förmodligen också början av 2008, kommer vi att genomgå organisatoriska förändringar för att stödja verksamheten. Organisationen skall ju finnas för att stödja verksamheten och inte tvärtom.

Okej, då går vi in på Riksteaterns arbetsflöde. Jag tror jag skall ta på mig glasögonen, för jag skall säga att det är en otroligt mycket större text där än vad det är här. Och så har jag fyllt fyrtio.

Så, Riksteaterns arbetsflöde; längst därute är det en röd stapel. Det står medborgare där. Det kan vi väl vara överens om oavsett var vi jobbar, oavsett om vi jobbar ideellt eller får lön inom den här organisationen, så är vi ute efter att nå så många människor som möjligt med kvalitativa scenkonstupplevelser. Vi når en hel del genom den publik vi redan har och genom de medlemmar vi redan har. Förhållandet statistiskt procentuellt på staplarna stämmer inte riktigt. Jag tror att siffran är sex procent, att vi når sex procent utav landets invånare. Det kan låta litet men det är inte det. Vi har dessutom fantastiska möjligheter att nå fler.

De medlemmar som finns i organisationen samlas ju då via de riksteaterföreningar och andra anslutna organisationer, till den här kongressen. Tidigare har kongressen fattat majoritetsbeslut. Det vill säga, vi skall vara överens om de beslut på kongressen som ändå gäller för alla föreningar. Det här som jag nämnde tidigare har ju, givet, det har varit problem för föreningar som har haft specifika behov att få igenom de besluten på kongressen, för det är ju, majoriteten har bestått utav många mindre föreningar. Det här har ju gjort också att ibland så har besluten varit övergripande, just för att tillåta att jobba väldigt olika för att uppnå de målen. Men för att just se till olika grupperingar inom er, för ni är vansinnigt olika, ni har olika förutsättningar, olika bidrag, olika medlemmar. Ni tittar bara i den här boken som ni har fått, så kan man ju först slås av hur många vi är, men också titta på förutsättningarna som är helt olika. De invånare som bor i de olika kommunerna ser helt olika ut. Då måste det finnas former för att arbeta på olika sätt. Så därför, det här känner ni till, det här är ju de olika utvecklingsområdena, att dels skall kongressen fatta beslut som rör hela Riksteaterns utveckling naturligtvis, men sedan måste det ju också vara så att olika föreningar behöver fokusera på olika frågor under de kommande åren. En del stora föreningar kanske vill vara med på allt och har resurser för det. Andra känner att vi fokuserar på det här området.

Vilka de här utvecklingsområdena skall vara, det är ni som bestämmer det. Små scener, frågetecken? Jag tror inte att det är ett frågetecken. Jag tror att det faktiskt är ett område som väldigt många kommer att vilja jobba med, om man tittar i alla fall på motioner längre tillbaka. Men det är jätteviktigt att ni väljer utvecklingsområden. Det här är någonting som vi kommer att tjata om under hela kongressen. Det finns en blankett som ni har fått som ombud. Ni kan få hjälp i kongressbyrån att fylla i den här, men innan kongressen är slut så behöver vi haft in er anmälan. Det är bättre att ni återkommer och förändrar om ni känner att ni inte har diskuterat igenom det här riktigt i er förening, men lämna in den i alla fall. Därför att det här kommer att ligga till grund för hur den kommande styrelsen beslutar att fördela de ekonomiska och personella resurser som finns på Riksteatern nationellt.

Förutom de här utvecklingsområdena så finns det naturligtvis andra styrande processer som vi måste ta hänsyn till i det här. En viktig del är naturligtvis det regleringsbrev som vi får, kopplat till de statliga medel vi erhåller. Vi måste också förhålla oss till fackliga avtal, till EU-regler, och så vidare. Vi har också en hel del stödjande processer, ekonomi, teknik, kommunikation, som kan hjälpa till att genomföra det vi beslutar oss för att göra.

Kärnprocesserna, det är att ge mer scenkonstupplevelser till fler, genom att producera, arrangera eller förmedla. Vi gör det ju själva eller så gör vi det i samarbete med andra. Så att då är det tänkt att styrelsen sedan avsätter medel kopplat till era utvecklingsområden, så att de korrelerar med det. Så att vi jobbar för samma sak. Så här kommer prioriteringarna att göras. Det kanske kan se ut så här, om ni uttalar tydligt att ni vill jobba med små scener. Vi säger att det är hundra stycken utav er som vill jobba med små scener. Så måste styrelsen titta på det. Okej, och vad skall då det uppdraget innehålla? Jo, det kanske innehåller produktioner naturligtvis, publikarbete, föreläsningar, lobbying, samarbete med andra organisationer, och så vidare, och så vidare. Det kan ju innehålla mycket, mycket mer än produktion/arrangör.

Exakt hur det här kommer att se ut och vilka uppdrag som kommer att svara mot vilka utvecklingsområden, det kan vi inte säga nu eftersom vi behöver er medverkan. Dels att ni ger uttryck för era behov, men sedan vill vi också skapa de här uppdragen tillsammans med er. Så vi kommer att behöva återkomma efter kongressen när hela pusslet är lagt.

De nationella uppdragen, alltså de här uppdragen som beslutas utifrån era behov, kan också vara ett uppdrag som hanteras av en regional förening. Till exempel, så har styrelsen redan beslutat i går att lägga mer resurser till förmedlingsverksamhet/arrangörstöd som i dag hanteras utav Västra Götaland. Det hanteras utav en regional nivå men det tillfaller alla lokala föreningar. Det här kommer vi att kunna göra på fler områden. Men som sagt var, det är baserat på vad ni ger uttryck för att ni behöver.

Sedan är det också så som jag nämnde tidigare, att vi når en liten del utav befolkningen i dag med den verksamhet vi har. Så det är också viktigt att vi tar ställning till och tittar litet grand runt hörnet. Alltså vilka tänkbara arrangörer finns det för att nå en tänkbar publik som vi i dag inte når? Därför behöver vi också en del uppdrag eller något uppdrag som syftar till att nå dem vi inte når i dag. För tanken är ju också att utöka folkrörelsen Riksteatern, så att vi kommer att vara ännu mer annorlunda och olika på kongresserna framöver.

Sedan har vi då den gemensamma arbetsprocessen. Det här är en modell som försöker beskriva hur vi skall jobba med varje projektidé, varje produktion, varje arrangörsidé. Uppdragsbeskrivningen numer, liksom i stort hur vi arbetar. De här olika faserna är förstudie, förarbete, turné och utvärdering. Jag skall gå igenom de här faserna och berätta litet mer om vad de här innehåller och hur vi skall samarbeta där. Men information om detta, skall jag säga, allt det här jag pratar om nu, uppdragsområden och det, finns också vid vår informationsutställning här ute i foajén. Det finns blad att plocka med sig där. Det finns personer att fråga för att fördjupa kunskaperna.

Tanken är att i all planering utgå från de långsiktiga mål som sätts på kongressen och de utvecklingsområden som ni beslutar om. Sedan bryter ju den nationella styrelsen ner de långsiktiga målen i en verksamhetsplan. Och respektive styrelse i de lokala och regionala föreningarna bryter ju också ner till verksamhetsplaner i respektive förening. Det här måste vi ju utgå från hela tiden och koppla tillbaka varje produktionsidé i grunden, för att verkligen veta att det vi bestämmer på kongressen också kommer att genomföras.

Det första stadiet kallar vi förstudie. Här skall vi fastställa det arbete vi behöver lägga ner för att ha ett vettigt beslutsunderlag till om vi skall göra det här eller inte. Det här är en relativt ny fas för oss alla. Det här behöver vi arbeta med tillsammans, arrangör och producent. I praktiken handlar det om idéer. Vi vill att ni formulerar era behov och ger direkta idéer utifrån ett arrangörsperspektiv. Till exempel kan det vara att vi har ett behov av att synas mer på arbetsplatser, så därför skulle vi tillsammans vilja utforska att spela teater i matsalar. Eller vi vill nå idrottande ungdomar, eller vi har ett behov av att nå fler pensionärer på vår ort.

Här kommer det naturligtvis löpande in idéer från konstnärer i huset också, men samtidigt utanför vår organisation. Här försöker vi matcha arrangörsidéer med de konstnärliga idéerna. Här behöver vi prata med varandra. Vi behöver prata om det här enligt det som nu finns. Är det här av intresse för er? Hur skulle vi kunna forma det? Vad behöver vi? Behöver vi jobba med publiken? Hur skall ekonomin se ut? Det tror vi då att vi skulle kunna göra med referensgrupper. När ni har beslutat om era utvecklingsområden så vet vi ju ungefär vad ni vill. Ur detta kan vi utse referensgrupper, antingen kopplat till uppdragen eller kopplat till idéer. Det här har redan börjat i liten skala och har fått gott resultat.

Vi tror att det här är ett sätt också att ersätta programrådet och de regionala repertoardiskussionerna. För på det här viset så får många, många fler vara med och forma Riksteaterns verksamhet. Det är väldigt svårt att sitta och vara representant för en mängd olika föreningar som man inte ens vet vilka de är, hur de ser ut, vad förutsättningarna är. Utan fler kommer att kunna vara med och tycka till, komma med sina idéer, sina behov. Sedan kommer vi naturligtvis att under den här fasen också titta på den totala repertoaren, så att vi inte missar någonting som vi bestämde om på kongressen. Det är hela tiden att säkerställa beslut som fattas på kongressen.

Vi vill också under den här fasen börja jobba med preliminära turnéer, därför att vi vet att det är ett stort problem med uppbokade lokaler. Det är också så att emellanåt kan det vara ett behov utav er att få en produktion eller ett projekt till er. Men det går inte att genomföra därför att vi är inte förbi er precis den tiden, och er lokal är inte ledig vid något annat tillfälle. Om vi kan börja och göra de här preliminära turnéerna så kommer vi att bli mer kostnads-effektiva. Och jag menar kostnadseffektiv för oss, innebär att vi har möjlighet att nå fler människor. För vi har dessutom en ny lagstiftning att förhålla oss till där vi inte kan åka så långt mellan varje speltillfälle. På det sättet skulle vi också redan kunna berätta idén, att vi har tänkt att vecka 10 så passerar vi Norrbotten. Ja, passera Norrbotten gör man faktiskt inte men då är vi i Norrbotten.

Det finns ett annat sätt också att ha en dialog med er, därför att referensgrupper det är ett sätt. Men sedan finns det också möjlighet för var och en att representera sig själv och kunna göra det och kunna prata teater när ni själva kan och vill. Det är genom rådslaget som vi faktiskt beslutade om vid förra kongressen i Gävle. Vi skulle då inrätta ett e-demokratisystem och det finns nu och rullar.

Här har jag beskurit något, och det har fått konsekvenser på formen på ordförande och VD. Jag ber så hemskt mycket om ursäkt. Hoppas att det inte kommer att ligga mig i fatet vid utvecklingssamtal och så. Men, här i alla fall, finns på nätet, Riksteaterns rådslag. Här kan vi då prata om produktionsidéer. I dag är det uppdelat i en produktionsdel och en kongressdel. Efter kongressen kanske det är uppdelat i de olika utvecklingsområdena.

Vi kommer också att utveckla det här ytterligare. Därför att det är viktigt att ge de andra arrangörerna, som finns i vår verksamhet men som inte representeras här, men som kanske gör det i framtiden; skolor, dövöreningar, internationella arrangörer, klubbar. Vi vill också öppna det här rådslaget för dem att kunna vara med och forma vår repertoar. Hur det skall ske och vilka begränsningar som skall finnas är ännu inte klart.

Vi kan klicka på, om vi klickar på produktion så kommer vi vidare. Under varje rubrik så finns en förklaring vad som visas. Det är väldigt suddigt, men det finns datorer därute vid informationsutställningen. Där finns det också personal som kan hjälpa er, guida er vidare i det här, och där ni faktiskt kan tycka till. Men var uppmärksam på att det här är ett system nu för idéer. Så ni får inte bli alltför besvikna om det som står här inte blir av, utan det är ju verkligen ett idéforum det här. Vi vill ha era synpunkter och jag hoppas att ni också vill ha idéer ifrån andra för att kunna, ja, forma verksamheten. Vi har också visat direktsändning på den här, där det står "live". Och vi visade bland annat direkt från den här utbudsdagen som vi bjöd in till i Hallunda. Jag tror också att det visas direkt nu "live" från kongressen. Så det finns möjlighet att vara med fast man ändå inte är på plats.

Så, om man går vidare. I det här exemplet så klickade vi vidare till en produktion som heter "Farliga förbindelser". En produktionsidé, inte beslutad om men här beskrivs det då, vad är tanken med den här, vilken målgrupp, vilka arrangörer, det ställs litet frågor. Jag valde den här när jag jobbade med den häromdagen för att det var också så att det fanns inlägg här. Så skall vi se då. Jodå, det är Kent från Vara och Anna-Karin från Skellefteå som tycker att det här är en bra idé, som har varit inne. Nu när någon har svarat, så att säga från folkrörelsen, så finns det ju också möjlighet för den tekniska koordinatören, för producenten, för kommunikationssidan att gå in och fortsätta att föra dialog och fråga, varför tycker ni att den är bra? Hur skulle det se ut? Vad skulle den kunna kosta? Vad skall vi ta i biljettpris, och så vidare?

Ytterligare en möjlighet är idébanken. Det är tanken att det är här vi behöver samla de här arrangörsidéerna som vi pratade om. Alltså, vad är det för typ utav arrangemang ni behöver? Vilka målgrupper känner ni i dag att vi inte når? Är det någonting som ni ser att någon annan gör som Riksteatern själv skulle behöva göra? Så, inga gränser. Och tveka inte att göra ett inlägg. För vi vet i dag att det är många som tassar omkring här inne på forumet men som inte säger någonting, alltså som inte skriver något och då märker vi inte att ni är där. Tänk inte på, skriv, ni kan hålla med, ni kan skriva ja eller nej, eller vad som helst. Det behöver inte vara några långa inlägg. Dessutom representerar ni bara er själva på det här forumet, så ni behöver inte ha ett styrelsemöte. Ni behöver inte ha en åsikt förankrad i er styrelse eller något, utan det är er egen åsikt som redovisas.

Okej, då vänder vi åter till arbetsprocessen. Där. Som ni ser är arbetsprocessen otroligt viktig i det nya arbetssättet. Det är inte förrän det här förarbetet är gjort med att testa av med varandra, är det här en bra idé, som vi i praktiken fattar ett produktionsbeslut. Produktionsbeslutet kan vara nej, och då är det ju nej. Men när vi fattar ett ja, så vill vi ju då fatta det, alltså att vi gör det tillsammans. Alla som är inblandade i den här produktionen säger att, ja, det här är en bra idé. Vi kör på den. Något slags framtidsscenario, ett önskeläge, vore ju att så mycket som möjligt av hela turnén egentligen är klar när vi fattar beslutet. Att vi vet, att det är de här arrangörerna som vill det här.

På det sättet blir vi ju väldigt effektiva med skattemedel. För att jämföra idag så är det ju arrangörerna som bestämmer i alla fall. Men vi har redan lagt ner en massa personella resurser och ekonomiska resurser i projektet. Och så kommer vi ut och säger, det här tänkte vi, är det

här bra? Nej, säger ni. Och så tänker vi, hur sjutton gör vi nu? Tanken är att vi skall ha gjort det, den läxan, innan.

Förarbete, efter produktionsbeslut. Nu går vi igång. Nu är vi många fler som går igång. Vi går igång och erbjuder produktioner till många fler arrangörer. Vi spikar turnéläggningen, skickar kontrakt. Arrangören planerar publikarbete och kringarrangemang tillsammans med produktionen. Ni som arrangörer, ni arbetar ju parallellt här naturligtvis med er totala repertoar. Under den här fasen arbetar vi också vidare med produktionen, tillverkningsmässigt och konstnärligt. När det är klart så har vi premiärstart.

Sedan kommer vi in i den fasen som vi kallar för turné. Här är det faktiskt att betrakta, om vi skall göra det tillsammans så är det att betrakta varje ort som en turnéort eller en premiärort egentligen, därför att det är ju premiär i den staden eller på den orten. Varje arrangemang är en specifik händelse. Här vill vi jobba med särskilda mål per föreställning så att vi också kan stödja arrangörerna vid eventuella problem.

Låt oss säga att Vilhelmina har problem med ekonomin. Kommunen vill dra ner på bidrag. Då borde det rimligtvis vara så att vi skall nyttja det faktum att vi har produktioner som finns i Vilhelmina. Jag menar, naturligtvis gör teaterföreningen det de kan. Vi skulle också kunna göra det vi kan, koppla till press och media. Men också turnén som är där skall inte bara prata. Alltså ensemblen skall inte bara prata om vikten utav den föreställning vi spelar här i kväll, utan kanske har ett sidoschema där vi också skall uppvakta kommunen för att prata om hur viktigt det är för hela scenkonstsverige att just Vilhelmina får bibehålla sina bidrag. Så att använda turnéerna på ett helt annat sätt än vad vi gör i dag. Det här kan handla om arrangörsutveckling, det kan handla om publikarbete, lokal sponsring, medlemsvärvning, opinionsbildning, nätverkande, ja, vad ni behöver egentligen. Det får ju också konsekvenser på vad vi berättar och vad som står i kontraktet för de artister som är ute och turnerar med Riksteatern. Det är än viktigare för oss om vi skall få det här till stånd att berätta att det här är en folk rörelse och på det här sättet jobbar vi på Riksteatern.

Ja, och efter turnén är slut, så har vi naturligtvis en sista föreställning någonstans. Sedan tänker vi oss att vi skall utvärdera. Jag vet inte hur det är med er, men när jag är inblandad i utvärderingar på något vis i alla fall, så tenderar det att bli att vi utvärderar, och så säger vi att det här var dåligt och det här var bra, och så lägger vi det åt sidan och så går vi på nästa. Nu skall vi ta litet större grepp om det här med utvärderingarna. Vi skall göra det tillsammans naturligtvis. I dagsläget utvärderar ju vi, men vi har inte med ert perspektiv. Det måste vi ha, det måste få komma i första rummet. Blev produktionen eller blev det här projektet det vi beslutade om att det skulle bli i förstudien? Nådde vi de mål vi satte upp? Möjligt kan man här använda samma referensgrupper som man har använt i förstudien. Vi kommer att ha en utvärdering per produktion. Sedan kommer en utvärdering att göras för den totala repertoaren. Då skall naturligtvis det också, den totala verksamheten skall ju utvärderas emot återigen de beslut vi fattade på kongressen. Det är den kopplingen som skall göras. Nådde vi våra mål?

Vi skall finna former för den här utvärderingen tillsammans. Jag vet att som arrangör så tycker man att det är en jäkla massa papper och enkäter. De skall fyllas i och vi skall underlätta naturligtvis, att minska den här bördan för er. Men det är också viktigt att veta att visst mått av uppföljning krävs för att vi skall få bibehålla alla de här miljonerna som vi erhåller på lokal nivå, på regional nivå och på nationell nivå. Det är viktigt. Och det är viktigt att ni berättar för oss hur vi kan förenkla för er för uppgifterna kommer vi att behöva.

När vi har utvärderat då, så tänkte vi att vi skulle göra någonting som är totalt nytt för oss. Vi tänkte att vi skulle ta med oss lärdomarna till nästa verksamhetsplanering. Nej, skämt åsido. Naturligtvis skall det här vara ett spel som går hela tiden. Vi har ett exempel när vi, var det några av er som var med för många år sedan när vi var ute med något som hette Brysselpolka? Ja, någon i alla fall, några. Det var en produktion som handlade om EU. Vi spelade den här på bygdegårdar. Det var med mentometerknappar. Jag kommer ihåg, jag jobbade som regional konsulent då. Det här var kalasbra och vi hittade massor med nya arrangörer. Men vi tog det inte ett varv till. Vi återkom aldrig till de arrangörerna med någonting. Till slut svalnade ju deras intresse. I stället för att vi hade tänkt, okej, det här var en succé, hur går vi nu vidare. Vad är nästa steg?

Med det då såsom slutkläm med utvärderingen, och att vi skall lära oss utav både våra fel men också våra, eller både av våra misstag men också när vi gör rätt, så skall vi nu gå in i utskottsarbete för ombuden. Då vet jag att Andreas skall komma upp för han har information om vem som skall gå vart med vem och varför.

Andreas Dahlgren, stabschef Riksteatern: Men jag tror att vi börjar med att tacka Helena med en applåd.

(Applåd)

Hej på er! Ja, litet vakna i alla fall. Det har varit en ganska trevlig eftermiddag i Jespers vardagsrum, tycker jag. Men det är väl ändå dags att pinna vidare.

Nästa del av programmet är att vi skall arbeta med utskottsarbete för er som är ombud. För observatörer och gäster så finns det ett litet annat program. Det är ett seminarium i Hemerycksalen och så finns det en tidsvandring med Tyst Teater som kommer att vara i Trozellirummet. Det är en trappa ner.

Utskottsarbetet, det kommer främst att fokusera på styrelsens förslag till Riksteaterns långsiktiga mål som sträcker sig ganska långt, fram till 2014. Och på utvecklingsområdena där vi skall prata om, innehållsmässigt i dem, vad tänker vi oss att de skall vara? Vad är riktningen? Vad är inriktningen med de här utvecklingsområdena? Ni har ju fått ett förslag från styrelsen i era kongresshandlingar. Det är det som vi skall utgå ifrån, diskutera och försöka skruva till så att det blir precis som ni vill ha det.

Ni har fått, ja, just det, viktig information, här ser jag att jag har skrivit. Det finns kaffe där uppe som ni kommer att kunna ta med er in i utskottsarbetet så att ni har det med er. Inte missa det! Fick jag en spontan applåd på det? Det lät nästan så. Härligt!

Ni har fått välja vilka utvecklingsområden ni skall diskutera. Ett par av dem var det så få som valde så vi har valt att inte göra några grupper av det. Vi är nämligen begränsade till åtta grupprum. Jag hade ändå tänkt försöka klämma in tio grupper i det, men vi får se hur det går. Det kommer att bli en prövning i logistik de här närmaste två timmarna, tror jag. Jag återkommer till det.

Det är ganska många som har valt publikutveckling och vill arbeta med det utvecklingsområdet. Det kommer att finnas en samtalsledare i varje grupp och det kommer att finnas en sekreterare. Samtalsledaren är en representant från styrelsen. En tjänsteman kommer att

fungera som sekreterare så att man tar med sig allting till styrelsemötet som är senare i kväll. Så att styrelsen kan se om man behöver förändra någonting i något förslag som man har lagt.

”Publikutveckling”, där blir det två grupper, eftersom det är så många som har anmält sig. Det är Ann-Katrin och Gunnar som kommer att vara samtalsledare för dem. Anette och Helena kommer att fungera som sekreterare. Det kommer att vara i sal 6. Ni som vet med er att ni valt publikutveckling, den kommer att vara i sal 6. Där blir det två grupper i den salen.

”Medlemsutveckling och mångfald”, samtalsledare Jan Carlsson, sekreterare Klas. Det blir i sal 2. Alla som har valt medlemsutveckling och mångfald, sal 2!

”Ungdomar”, kommer Lena Lundman att leda det samtalet, och får hjälp av Jonas Elverstig. Det är i sal 3.

”Internationella gästspel och interkulturell utveckling”, samtalet håller Anna-Klara i, och får stöd med anteckningar av Peter. Det är i sal 4.

”Ekonomi och sponsring”, Camilla Fallander leder och Hans Paulson sekreterare. Det blir i sal 5.

Alla kommer ihåg vad de anmält, va?

Sedan har jag valt att lägga ihop ”Barn- och familjeteatern” med ”Skola, samhälle och konst”, så att ni kommer att få diskutera två områden där. Det blev en grupp av det i alla fall. Det blir i sal 1. Det är Birgitta Orvander som kommer att vara samtalsledare och Marzena kommer att funka som sekreterare.

En ganska liten grupp kommer att diskutera ”Drama”. Och det är Hans-Gösta som kommer att vara samtalsledare och jag skall försöka vara sekreterare där. Vi kommer att hålla till i foajén där uppe. I sofforna kommer vi att sitta och prata om drama.

”Samhällspåverkan, opinionsbildning, politisk påverkan och lobbying”, kommer att hålla till i sal 9. Ulf Bexell tar det samtalet och får stöd av Ingeborg som sekreterare.

Och den sista, men absolut inte den minsta gruppen, det är ”Teater för små scener och teater i glesbygd”. Lena Sandlin kommer att hålla i det samtalet och Hannah kommer att fungera som sekreterare. Det blir i sal 8.

Ni som har valt utvecklingsområden som inte har kommit upp, ni får välja där uppe vilken grupp ni väljer att gå till. Jag kommer att finnas där och försöka hjälpa er och lotsa er rätt.

Nu har jag sagt vilka salar ni skall vara i men jag har inte sagt var salarna är någonstans. Det här, det kommer en liten prövning och en promenad, faktiskt. Vi går ut från den här salen, går nerför trappan, vänder 180 grader, ser till att inte gå uppför den trappan igen, utan fortsätter i gången. Det är ganska noga med det, annars kommer det att bli fel sedan. Längst ner så kommer vi att vika av till höger och gå två trappor upp. Om man vill pausa på vägen så finns det en glasskulptur som man kan titta på. Men stanna inte för länge för då blir det stopp i trappan. Och där uppe kommer salarna att vara. Det var klockrent, va? Ut ur salen, ner för trappan, vänd 180 grader, akta er för trappan, fortsätt rakt fram, ta höger, två trappor upp, glasskulptur, och där uppe har ni salarna. Där skall vi hjälpa er och lotsa er rätt. Det kommer

att finnas personal som hjälper till att lotsa er. Och jag tror att det är lättast om vi går ungefär litet samtidigt så att vi följer varandra dit. Och som sagt, där uppe finns det kaffe, så ni behöver inte stanna och ta kaffe här utan det finns där uppe. Så tar ni med er det in till samtalen. Så ses vi till middagen sedan. Lycka till!

Förhandlingarna ajournerades klockan 16.20 och återupptogs klockan 09.10 lördagen den 5 maj.

LÖRDAGEN DEN 5 MAJ

Lena Sandlin, Riksteaterns ordförande: God morgon allihop. Då får vi be alla ombud inta sina platser. Jag hoppas ni hade en trevlig kväll igår. Styrelsen hade ju inte möjlighet att se föreställningen, men jag hörde att det var en fantastisk föreställning. Håller ni med?

Härligt. Då återupptar vi förhandlingarna.

§ 2

Kongressens behöriga utlysande

(föredragningslistans punkt 2)

Lena Sandlin, Riksteaterns ordförande: Då är det så här att enligt stadgarna ska kallelse till kongressen gå ut sex månader före kongress, och kallelsen gick den 3 november. Kan kongressen då mena att den är behörigt utlyst?

Kongressen beslöt

att anse sig kallad i behörig ordning.

§ 3

Fastställande av röstlängd

(föredragningslistans punkt 3, bilaga 1)

Lena Sandlin, Riksteaterns ordförande: Det är ju så att alla ombuden registrerar sig vid incheckningen, så att incheckningen har koll på vilka ombud som är här. Kan vi med deras checkning av ombuden konstatera att röstlängden fastställs?

Kongressen beslöt

att fastställa den upprättade röstlängden (bilaga 1).

§ 4

Fastställande av föredragningslista

(föredragningslistans punkt 4, bilaga 2)

Lena Sandlin, Riksteaterns ordförande: Där skulle jag själv först vilja föreslå en förändring under punkt 20 med rubriken *Övrig motionsbehandling* som styrelsen föreslår blir punkt 20 A *Övrig motionsbehandling*, och att vi lägger till en punkt 20 B *Revidering av stadgar*. I övrigt så lämnar jag ordet fritt med anledning av föredragningslistan.

Birgitta Mukkavaara, Umeå Teaterförening: Presidium, kongressombud och övriga deltagare. Jag representerar Umeå Teaterförening från Västerbotten och heter alltså Birgitta Mukkavaara och är ombud 179. Jag yrkar att, eller jag ska först ta motivet. Eftersom propositionen till stor del behandlar och motiverar förslaget till långsiktiga mål, och det har ni sett som har läst det och det har väl alla gjort, så yrkar jag att punkt 19 på föredragningslistan behandlas före punkt 17. Tack.

Ann-Katrine Östling, styrelsen: Hej, Ann-Katrine Östling heter jag och kommer från styrelsen. När vi gjorde upp föredragningslistan till kongressen har vi tänkt på det sättet att vi först, om ni tittar i föredragningslistan, diskuterar propositionens punkt 4.1 och sedan diskuterar de långsiktiga målen. Vi börjar med att ta beslut om det som handlar om skelettet,

strukturen, för att sedan gå in på målen. Motionerna är som ni ser placerade under de olika rubrikerna i propositionen, så de motioner som tillhör delar av propositionen finns också under de punkterna. Därför yrkar jag bifall för den föredragningslista som är utsänd.

Birgitta Mukkavaara, Umeå Teaterförening: Nej, jag hann inte lämna in någon lapp. Jag har läst det där och det har vi också gjort i Umeå och förstått att punkt 4.1 Långsiktiga mål behandlas som föredraganden beskriver. Men för oss räcker det inte, därför att stor del av propositionen för övrigt handlar ju också om Riksteaterns politik, och man kan inte dela på politiken och de långsiktiga målen, så jag vidhåller mitt yrkande.

Lena Sandlin, Riksteaterns ordförande: Då är det inga fler talare anmälda. Är vi redo att gå till beslut?

Då har det kommit in två förändringsyrkanden på föredragningslistan. Det ena är från styrelsen, att vi ska tillföra en punkt 20 B *Revidering av stadgar*. Där finns det bara ett yrkande. Är det också kongressens mening att vi ska göra så?

Kongressen beslöt

att komplettera föredragningslistan med punkt 20 B *Revidering av stadgar*.

Lena Sandlin, Riksteaterns ordförande: Sedan har vi ett yrkande från Birgitta Mukkavaara, Umeå Teaterförening, om att punkt 19 ska behandlas före punkt 17, och då ställer jag det i motförslag så att styrelsens förslag till dagordning är huvudförslag.

Kongressen beslöt efter votering

att behandla punkt 17 enligt styrelsens förslag.

Kongressen beslöt

att fastställa föredragningslistan (bilaga 2).

§ 5

Val av kongresspresidium (ordförande, vice ordförande och sekreterare)

(föredragningslistans punkt 5)

Lars Hillerström, valberedningens ordförande: God morgon. Valberedningen föreslår följande kongresspresidium; ordförande Kent Olsson, vice ordförande Irma Görtz och till sekreterare Jonas Elverstig och Anette Boholm.

Lena Sandlin, Riksteaterns ordförande: Tack för det. Ni har hört valberedningens förslag. Är det nog med förslag?

Kongressen beslöt

att till kongressordförande välja Kent Olsson,

att till vice ordförande utse Irma Görtz, och

att till sekreterare utse Anette Boholm och Jonas Elverstig, Riksteatern.

Kent Olsson, kongressordförande: Tack Lena och tack för förtroendet att leda den här kongressen. Det skall bli oerhört intressant att lyssna på vad som kommer att ske under de här två dagarna. Det är ju många beslut som ni ska fatta och en hel del spännande förändringar. Vi hoppas att vi skall kunna sköta de här förhandlingarna på ett bra sätt och att vi skall få god hjälp av er. Om vi tittar på dagens program så håller vi på till klockan 12.30 och därefter är det lunch. Det kommer under förmiddagen vid lämpligt tillfälle att bli en kaffepaus så ni behöver inte springa ut och in, för även om det inte står i programmet så är det tänkt att vi skall ha en kaffepaus i dag.

Innan vi börjar kanske vi också skall tala om vilka vi är. Jag heter alltså Kent Olsson, är moderat riksdagsman från Lysekil. Har suttit i kulturutskottet under den föregående perioden. Och Irma vem är du?

Irma Görtz, vice kongressordförande: Jag heter alltså Irma Görtz och är socialdemokratiskt landstingsråd i opposition här i Östergötland och har tidigare jobbat mycket med kulturfrågor här i vår region.

Kent Olsson, kongressordförande: Då vet ni vilka vi är och vi fortsätter nu med dagens förhandlingar. Innan vi gör det skall vi ha en liten påminnelse, som togs upp redan igår, och det gäller utvecklingsområdena. Som ni kanske kommer ihåg har det under överläggningar mellan styrelsen och ombuden framkommit ottydligheter, kopplade till utvecklingsområdena. Tanken var, och information har gått ut till alla riksteaterföreningar och till andra anslutna organisationer, att diskussion skall ha förts i respektive förening för att ombudet ska kunna anmäla föreningen till utvecklingsområde under kongressen.

Några föreningar har av olika anledningar inte haft denna diskussion. Det är trots allt viktigt att alla ombud lämnar in blanketten, antingen ifylld och klar eller med reservation om ändring eller blank med uppgifter om när beslutet kan tas. Det är också möjligt att under rubriken *Annat* föreslå helt nya utvecklingsområden, som bättre passar just era behov. Finns det några oklarheter så kan ni i det här fallet kontakta kongressbyrån. Glöm nu inte detta under de här två dagarna och gör det helst så snabbt som möjligt. Det var den påminnelsen som skulle vara.

§ 6

Val av två protokolljusterare och tre rösträknare

(föredragningslistans punkt 6)

Lars Hillerström, valberedningens ordförande: Valberedningen föreslår till protokolljusterare Lillemor Larsson och Sven-Olof Nilsson. Valberedningen föreslår till rösträknare Anders Engström, Lennart Wilén och Heléne Lofjård.

Kongressen beslöt

att till protokolljusterare välja Lillemor Larsson, Värmland och Sven-Olof Nilsson, Västervik, samt

att till rösträknare välja Anders Engström, Västmanland, Heléne Lofjård, Varberg och Lennart Wilén, Halland.

§ 7

Fastställande om arbetsordning för kongressen

(föredragningslistans punkt 7, bilaga 3)

Kent Olsson, kongressordförande: Jag hoppas att alla har läst igenom den noggrant och ordentligt i förväg och att den därmed kan anses föredragen.

Jag tänkte ändå ta upp ett par saker i den och påpeka detta. Kongressen har alltså utsett två protokolljusterare och tre rösträknare. Vi noterar att vid rösträkning så måste minst två rösträknare vara närvarande.

Begäran om ordet görs via två datorer som finns här i kongressalen eller skriftligt till presidiet, men i möjligaste mån skall datorerna användas, en uppmaning från sekretariatets sida.

Vid inledande föredragning från motionär gäller inte någon tidsbegränsning. Tidsbegränsning på tre minuter gäller samtliga övriga anföranden. Tänk på det så att vi slipper gå in och avbryta. Det är alltså tre minuter som man har på sig.

Yrkanden ska formuleras muntligen från talarstolen samt dessutom lämnas skriftligt till presidiet. Vi har föreslagit att detta överlämnas till vice ordföranden, den som för tillfället är vice ordförande, och på därför avsedd blankett i samband med att ordet begärs.

Vid motionsbehandling är det endast Riksteaterns styrelse samt motionären som har rätt att lägga tilläggsförslag. Det kanske är bra att veta. Det är enbart styrelsen och motionären som kan lägga tilläggsförslag. Om vi kommer till votering eller beslut är det alltid styrelsens förslag som är huvudförslag. Mot detta ställs övriga yrkanden och slutligen ställs segrande förslag mot avslag. Det är dessa delar som jag vill förtydliga på arbetsordningen.

På punkt 3.9, längst upp på den andra sidan vill vi föreslå en liten ändring. Det gäller när röstning i sakfråga sker, när den sker i form av acklamation, så säger vi så att acklamation innebär att mötesordföranden läser upp förslaget varvid kongressombuden ropar ja. Det som står där efter i den meningen, det är förslag att det stryks, så det är bara att man ropar ja när vi är eniga och inte något annat. Kan vi anta den ändringen?

Kongressen beslöt

att i bilaga 3:3 stryka ”därefter frågar mötesordföranden om någon är emot förslaget vilket också besvaras med ”Ja” om så är fallet”, samt

att därefter fastställa arbetsordningen.

§ 8

Nomineringstid till valberedningen

(föredragningslistan punkt 8)

Kent Olsson, kongressordförande: Ni som vill nominera och har förslag till valberedningen skall ha detta klart senast klockan tre idag. Så notera att förslag till valberedningen skall vara inne senast klockan tre.

Kongressen beslöt

att nomineringar till valberedningen ska vara presidiet tillhanda senast lördag klockan 15.00.

§ 9

Fråga om kongressens offentlighet

(föredragningslistans punkt 9)

Kent Olsson, kongressordförande: Här finns ett förslag från styrelsen om att kongressen skall vara offentlig. Någon som vill yttra sig i samband med detta?

Det är det inte. Därmed kan vi besluta att kongressen är offentlig.

Kongressen beslöt

att kongressens förhandlingar ska vara offentliga.

§ 10

Val av redaktionskommitté

(föredragningslistans punkt 10)

Lars Hillerström, valberedningens ordförande: Herr ordförande, valberedningen föreslår följande sammansättning på redaktionskommittén. Som ordförande föreslår vi Lena Lundman, sekreterare Andreas Dahlgren och de övriga tre ledamöterna som föreslås är Monica Enqvist, Vivianne Ditzler och Mattias Rundgren.

Kent Olsson, kongressordförande: Vi har hört valberedningens förslag. Någon som vill yttra sig i samband med detta? Finner inte det vara fallet.

Kongressen beslöt

att till ordförande i redaktionskommittén utse Lena Lundman, styrelsen,

att till ledamöter i redaktionskommittén utse Vivianne Ditzler från Nyköping, Monica Enqvist från Östhammar och Mattias Rundgren från Lessebo, samt

att till sekreterare i redaktionskommittén utse Andreas Dahlgren, Riksteatern.

§ 11

Rapport från verkställande direktören

(föredragningslistans punkt 11)

Kent Olsson, kongressordförande: Då är det äntligen tid för Birgitta Englin att komma upp. Det är rapport från verkställande direktören. Om jag inte är felunderrättad så kommer hon att ta punkterna 11, 12, 13 och 14 i sitt anförande, allt på en gång, det vill säga *Rapport från verkställande direktören, Verksamhetsberättelser för verksamhetsåren 2004, 2005 och 2006, Redovisning av uppdrag från 2004 års kongress och Styrelsens återrapportering av kongressens verksamhetsplan 2004-2007*. Allt detta hittar ni i bilagorna 4 till 8. Då lämnar jag ordet till Birgitta, varsågod.

Birgitta Englin, Riksteaterns VD: Tack så mycket. När jag precis hade börjat som VD på Riksteatern, så verkställde vi ett beslut som fattades för mer än två kongresser sedan. Det var att börja producera mer dans för mindre scener. Det hade tagit oss två kongressperioder att få till det beslutet. Det var ett tecken på att vi hade en ganska trög produktionsprocess och svårt att verkställa kongressens beslut.

När vi äntligen hade fått den här produktionen på benen, så visade det sig också att trots att det var ett enhälligt kongressbeslut, så var det inte särskilt många som var intresserade av att köpa den. De som hade köpt den hade problem att få publik till föreställningen. Det här gjorde att det naturligtvis utbröt en diskussion om hur det kunde bli så här. Vi gjorde ju vad kongressen ville. Jag sprang till Helena Åsberg och sa, vad är det för fel, vad är det för marknadsföring på den här, varför har vi ingen publik, varför säljer den inte?

Nej, det är väl en dålig produktion, de vill väl inte ha den.

Nej, det är inte alls någon dålig produktion och det är ingen dålig marknadsföring heller.

Då måste det vara teknikens fel. Det är väl tung och trög teknik.

Det var ingen tung och trög teknik. Det var nästan ingen teknik alls.

Så när vi hade tjafsat färdigt i Hallundahuset om vems fel det var, så kom vi på att det är ju teaterföreningarnas fel. Det är de som inte vågar, det är de som är fega, det är de som är traditionella. De säger ett och menar ett annat. Ja, det hade varit ganska enkelt att sluta processen där och nöja sig med en kunskap som var ganska dåligt underbyggd. Men vi bestämde oss för att det här måste vi pilla vidare i för vi är ansvariga för kongressbesluten. Vi är ansvariga för att förvalta era resurser på ett sådant sätt att er verksamhet blir bra. Så under mina resor började jag forska i det här. Varför hade det blivit så här och bland det första jag fann, det var att kommunalanslagen hade krympt och litet pengar har stor effekt i föreningarna.

Det betydde att man var tvungen att börja tänka mycket, mycket mera ekonomiskt. Man var tvungen att säkra verksamheten för nästa år. Då var det ganska riskfyllt att ta beslut om produktioner, som man inte var säker på att kunna fylla salongerna med. Då blev det ganska självklart att det här är ju ett arbete som vi måste planera in i produktionen. Vi måste, innan vi fattar produktionsbeslut, ha koll på vilka behov ni har. Det räcker inte med att produktionen är bra. Vi måste också utrusta den med det publikarbete som behövs, det lobbyarbete, opinionsbildningsarbete, massmediearbete, vad det nu än kan vara.

Så vi beslöt att vi skulle försöka omsätta så mycket som möjligt av det som kongressens arbetsgrupper levererade i konkreta förslag. Vi beslöt att vi inte skulle vänta till nästa kongress med att säga att så här ska vi göra, för vi visste redan att mångfald och delaktighet var jätteviktiga frågor för riksteaterörelsen.

Jag hade ett samtal med Göran Pilström som satt med i arbetsgruppen igår och tyckte: ”Jag är inte nöjd med era förslag i propositionen. Jag skulle vilja se mer. Alltså det ska sitta någon centralt och jobba för det här med mångfald”.

Det har suttit någon centralt och jobbat med mångfald under den här kongressperioden. Vi har anställt Özkan Mert, vi har anställt Figen Öztürk som har jobbat med att starta fem nya turkiska föreningar. De har börjat arbeta för ett utbud till de föreningarna och till resten av riksteaterörelsens föreningar. Vi har anställt Rani Kasapi som är ansvarig för det internationella uppdraget, som jobbar med att koppla vår internationella verksamhet med ett mångfaldsarbete. Men jag måste konstatera att det räcker inte ens med tre personer centralt,

för vi måste förfinas vår verksamhet så att vi kan jobba mycket, mycket mer med ett direkt inflytande utifrån de behov som ni har. Då kanske inte alltid personen ska sitta centralt. Då kanske den ska sitta regionalt eller lokalt eller vara knuten till de utvecklingsprojekt vi jobbar med.

Jag skulle vilja att den här VD-rapporten faktiskt präglas av det som är kärnan i vår verksamhet, föreningarnas arbete. Jag skulle vilja börja den rapporten utifrån det som är Riksteatern, och vi har satt samman en film för det tillfället. Varsågod.

Det händer just nu.

Kraft och inspiration.

Kärlek.

Något som får mig att tänka annorlunda.

Glädje.

Behövs teater? Frågan dyker upp då och då som en irriterande mygga just när man släcker ljuset och lagt sig till rätta. En mer konstruktiv fråga är, vad behövs för att teater ska uppstå? Vad är det som krävs? Färg, muskler, tejp, idéer, lampor och affischer som trycks i Stockholm och som skickas ut med alla stjärnor och människor och biljetter.

Ja, det är ju taggigt. Det känns ju liksom, du.. du.. du.. dutt så här. Nu är jag med, nu är jag med i händelsen. Nu skall jag få se någonting, så jag tycker en biljett, den är härlig och den kan man hålla i och man kan rulla den.

Jag sparar alla mina biljetter när jag går på en teaterföreställning i en jättefin bok. Vi snackar ju mycket om hur vår biljett skulle se ut och vad vi hade för tid. Vi pratade om att, skall det vara en godis, ett litet luktsudd eller skall det vara en, kanske en dikt.

Det är mycket nostalgi i att titta på en biljett från 1979 för min del, för att det var ju då teaterföreningen startade.

Alla de vi har sett här har hållit biljetter och sparat biljetter. Nur som är ordförande i den nystartade turkiska teaterföreningen väntar på sin första biljett.

Jag har biljetten i handen och jag håller i den och jag känner att, äntligen, det är första biljetten. Detta samarbete, och då känner jag av hela min kropp hur stolt, hur glad jag är att ha varit med på det här, och ja, jag ser att det har inte bara varit en idé, utan jag ser konkret att det har verkställts och det känns bra. Jag vill vara en brobyggare och här är man en brobyggare. Det här behövs därför att det finns ett utanförskap. Det här är också ett sätt att bryta det mönstret, att släppa in någon till sig och bjuda in. Initiativet kom ju från Riksteatern och vi nappade på det direkt därför att vi såg möjligheterna. Eftersom vi är den första gruppen som Riksteatern har gått ut med, tror jag att vi kommer att öppna massa dörrar, även för de andra grupperna och väcka deras intresse.

Inte bara de som driver nya föreningar tänker nytt. Till och med Sveriges äldsta teaterförening behövde mod att satsa och inte försvinna.

2003 hade vi 70 medlemmar och nu har vi närmare 200. Vi kände ju själva att den här föreställningen är så bra, och kommer det inte folk nu och ser på det här alltså då lägger vi ner alltihop. Nu ska vi ha fullt. Sedan var det så att det var ju många som hörde då, att oh! kommer Elling hit. Det var då vi började liksom, att vi kan inte lova för då började vi känna liksom att det här kan bli någonting. Det här kan bli fullt så vi började med att säga att, ja, för att bli medlem så kan jag lova att du får en plats, men jag kan inte lova annars inte.

Jo, det är litet pirrigt. Alltid i sista minuten så väntar man in folk. En del kommer ju liksom i sista minuten. Nu är det ju halv åtta, hur många minuter, 10 minuter kvar. Men folk tror ju att det är fullsatt ikväll, men det är fint väder ute och det betyder mycket.

Men framtiden, att det ska växa, att det ska vända. Ja, för den ska aldrig dö ut alltså, den ska.. för vi har varit i botten och det vill vi aldrig vara med om mer, så att det kommer bara bli bättre.

Nu är det efter föreställningen här i Bollnäs. Man är litet mosig. Alla restauranger har stängt. Ni vet hur det är. Ni vet hur det är, ni som är på turné.

Många lägger ner enormt mycket obetalt arbete för att få Riksteaterns och andra teatrars föreställningar till sina scener. Men vad är det som skiljer de här människorna från dem som har teater som yrke.

Den största skillnaden är ju förstås att jag får betalt och de som jobbar ideellt får inte betalt. Men sedan så brinner vi nog lika mycket båda två. Eldsjälar, jag är också en eldsjäl som brinner för teater och vill göra det bästa i mitt län för både teaterföreningar och barnteaterarrangörer. Barnteater kan ge barn en plats och en möjlighet att uppleva saker som de har i sin omgivning. Precis som vuxenteater kan göra att man blir drabbad eller att man får olika perspektiv på saker och ting. På så sätt vill jag ge det bästa till barnen, det som berör dem, som speglar samhället utifrån deras perspektiv helt enkelt.

Det finns en mängd barnteaterarrangörer ute på marknaden och vi teaterkonsulenter fungerar som ett filter mellan de dåliga teaterföreställningarna och de bra, skulle jag vilja säga.

Det finns fler som jobbar med att inspirera och berätta praktiska detaljer kring arrangemang. På Ungkulturdagarna träffade Emelie teatercoacher som visade hur man omsätter idéer till handling.

Jag hade liksom sett på riktigt vad det finns att göra, för annars har man ju bara så mycket drömmar utan att veta hur det verkligen fungerar. Jag började ställa frågan varför Riksteatern inte kommer så ofta till Gotland. Då sa de att det berodde ju helt och hållet på individens eller de här ideella föreningarna. Så frågade jag ju, alltså det var ju massa frågor. Hur startar man igång en sådan? Kan jag göra det? Det var ju fullt möjligt och när jag kom hem då var jag som en ny person för jag hade sett så mycket, och att folk i min ålder kunde göra så mycket. Det var ju helt fantastiskt verkligen. Jag gick runt och var pirrig väldigt länge innan och jag hade hört av mig till det här turnéteamet flera gånger. Är det säkert att det här skulle fungera? Så när det kom, det kändes så lätt plötsligt för man hade tänkt så här att det här kommer att gå åt h-e liksom. Man var väldigt så här att det här kommer bli svårt och hur ska vi kunna bära, vi som är så några. Det blev ju så mycket lindrigare än vad man hade haft mardrömmar om. Arrangemangen gick jättebra och jag tycker det var väldigt

viktigt att få nå ut till ungdomar i min ålder och att de ser att det här är lika.. alltså personer i min ålder som bygger upp något sådant här.

Vet ni vad OPEN JAM är?

Nej.

Ingen aning?

Nej.

Även om man tänker ut alla möjliga strategier så betyder det tyvärr inte att man lyckas, men det finns ju andra att lära av.

Det måste vara någonting sådant på något sätt, alltså att man för ihop ungdomar i deras egna miljöer på något sätt, vid nätverksträffar, och det är det som skulle vara väldigt intressant att kunna ta del av just, ja säg Skellefteå då, Burträsk .. Vad har de haft för strategi och hur har de lyckats?

Under arbetet med föreställningen Utvandrarerna jobbade Motala Teaterförening på nya sätt med nätverksträffar.

Det kändes väldigt spännande naturligtvis att gå in i det här, och man var också behjälplig från Riksteatern att kontakta invandrarföreningar, studieförbund, skola och så vidare i Motala kommun. Det resulterade i att vi då skulle anordna en nätverksträff, och Riksteatern presenterade då hur man konkret hade tänkt jobba just med den här föreställningen, Utvandrarerna. Och efter den här nätverksträffen så kände vi det att vi hade lyckats på något sätt. Det kändes i luften att det var något positivt kring det här. Alltså det var väldigt stark anslutning, tyckte vi då på den här nätverksträffen. Vi pratade också då om att de här människorna, som var på teater då gärna skulle kunna komma tillbaka på andra föreställningar sedan. Det är första gången under min tid som ordförande sedan 1985, som jag har känt det fantastiska stöd från Riksteatern som vi fick då den här gången. Man har inte känt det här sambandet emellan som finns. Jag menar varje teaterförening är ju en del av Riksteatern, men ändå så har man ju känt att producenten liksom har legat litet högre upp. Man har inte känt den här kontakten som man gjorde just nu. Det hoppas jag och tror, att det här kommer säkert att upprepas med andra projekt inom Riksteatern.

Ni betyder ju så väldigt mycket därför att turnerandet är ett ganska tufft jobb, hotell och man kommer till olika orter, och det är ni som representerar publiken som man ju egentligen aldrig får träffa mer än att de sitter i salongen. Och när man ser er entusiasm och er vilja att man skall komma så är man aldrig trött. Man blir så glad när man kommer till er och man ser era olika sätt att ta hand om en också, med blommor och framförallt de här smörgåsarna. Den enda kritik jag kan säga, tycker ni ibland skulle ha leverpastej på hårt bröd. Men för övrigt så tycker jag att det är klockrent, ert bemötande, och jag är så glad för att få säga det här. Ni ska veta vad ni betyder, att det finns sådana som ni. För fanns inte sådana som ni, så fanns inte sådana som jag.

(Applåder)

Birgitta Englin, Riksteaterns VD: Det är alldeles sant. Fanns inte sådana som ni så fanns inte sådana som Krister eller som jag. Jag skulle vilja att vi gjorde oss av med en illusion under den här kongressen. Den illusionen handlar om att de resurser som står till vårt förfogande är begränsade. Det är de inte. Vår kapacitet och förmåga att utveckla och växa som riksteaterörelse och som kulturutövare är oändliga. Likaså är vår förmåga att skaffa resurser till detta. Det är en utveckling som samhället i dag behöver och vi behövs i dag mer än någonsin. Det här är en betydelsefull kongress. Betydelsefull inte bara för oss som verkar inom Riksteatern, utan betydelsefull för samhället och samhällsutvecklingen.

Redan för två kongresser sedan fattades beslut som ledde Riksteatern in i en utvecklingsprocess. En demokratiseringsprocess där tillgänglighet och delaktighet blev kodord för utvecklingen. Vi började sträva bort från en kultursyn som innebar exkludering och sekterism, och gick i stället mot en modern folkrörelse som var öppen för att ta emot engagemang, vilja till delaktighet och att ha ett inflytande. En fantastisk och visionär demokratiseringsprocess sattes i rullning av er. Därför ligger Riksteatern i dag i framkant när det gäller utvecklingen inom kulturområdet.

Det har ställt stora krav på ledningsarbetet. Jag och styrelsen kunde snabbt konstatera att här gällde det att försöka börja realisera de behov och visioner, som ni medlemmar gav uttryck för. Vi ville att det skulle finnas en faktisk möjlighet att tillgodose behov och realisera drömmar. Det stora dilemmat var förstås att alla inte har samma behov och att alla inte har samma drömmar inom Riksteatern. Mångfalden är stor och så ska det vara. Därför inledde vi en omorganisation av Riksteatern för att kunna ta tillvara på mångfalden, men ändå skapa delaktighet och möjlighet till ett direkt inflytande.

Vi inledde en omorganisation för att kunna ta tillvara de goda erfarenheter som gjorts och de arbetsmetoder och processer, som utvecklats i föreningsarbete och i mängder av projekt och uppdrag som funnits inom Riksteatern. Som till exempel arbetet i dramakretsen, arbetet med Jam, arbetet med Plural och pluralcoacherna, Unga Riksteaterns arbete med barnens riksteaterråd, folkfesten i Haparanda. Det var alla arbetsformer och demokratiska processer som vi borde kunna vidareutveckla och förädla och föra vidare. Vårt stora dilemma var att lika för alla inte var rättvist eller demokratiskt eftersom alla var så olika. Och så föddes idén om utvecklingsområden och uppdrag, som svarar emot de behov man ville tillgodose, och de möjligheter man ville utveckla inom olika utvecklingsområden som ni såg som viktiga.

Ni har en styrelse som har arbetat otroligt hårt för att skapa en organisation och en arbetsprocess, som förmår att ta tillvara era behov och utveckla era idéer och stimulera er kraft. Ni har en personal som känner lust, nyfikenhet och längtan efter att få integrera arrangörsperspektivet i produktionsprocessen. Jag vet att för oss som har arbetat intensivt med det här under två och ett halvt års tid nu, är det så mycket som är så självklart och vi ser det så tydligt i bilder. Jag vet att det är mycket begärt av er, att ni ska tro på några skisser som Helena visade igår på olika utvecklingsområden och uppdrag och en arbetsprocess, som vi har försökt att förklara på de regionala årsmötena. Jag vet att det är mycket begärt att ni ska tro på att det här är en lösning. Jag menar inte heller att det här är en lösning, men det är något som kan ge en förutsättning för lösningar. Det är ett arbetssätt som skulle ge er möjlighet att påverka innan produktionsbeslut är taget. Det ger en möjlighet att vi tillsammans tar ett ansvar för att lösa de problem som finns. Det ger oss en möjlighet att tillsammans ta reda på vad som behövs för att varje teaterförening ska lyckas med sin repertoar, med sitt arrangemang, med sitt medlemsarbete och med sitt utvecklingsarbete.

Därför var det viktigt för oss att få igång en kommunikation, en dialog. En sak som mötte mig ofta under mina resor det var att, skicka inte mer papper. Måste det vara så många som ringer och frågar om samma sak. Alltså det fanns otaliga bevis på att vi inte var bra på att kommunicera, och därför så ville vi uppgradera kommunikationsarbetet inom Riksteatern. Vi ville också avsätta tid för att föra en konstnärlig diskussion med er utifrån utvecklingsbehov, vilket vi gjorde i projektet Dialog och Tyst teaters tidsvandring. Det exempel som Åke tog upp i filmen, det var Utvandrarerna, där vi såg hur vi kunde använda oss av erfarenheter från till exempel dramakretsen och jobba mycket aktivt med att tillsammans med olika teaterföreningar nätverka med andra organisationer på orten.

Ett annat jätteviktigt arbete var de estetiska läroprocesserna, där Unga Riks gick in i ett mycket aktivare arbete med sina arrangörer. Arrangörer som inte har gjort sig så hörda på våra kongresser, även om barnfokuset alltid har varit prio ett inom Riksteatern. Pluralcoacherna var en annan satsning som vi beslöt att göra under kongressperioden. Vi såg ju att det arbete som Plural och Johanna hade gjort var fantastiskt. Naturligtvis måste vi utveckla det här. Resurserna är inte begränsade och det visade sig. Plural sökte pengar för fler coacher, som vi i samarbete med regionteatrarna har spridit över landet för att utveckla unga arrangörers möjligheter, och det sker med pengar från Allmänna arvsfonden.

Vi har också tittat på hur vi tillsammans med regionteatrarna skulle kunna samarbeta för en mycket bättre repertoarplanering, där vi slipper internkonkurrens. Där vi i stället kan resursplanera och skapa repertoarer som ger er möjlighet att skapa ett brett och mångfaldigt utbud. För det har vi inlett ett arbete med ett nationellt dramaturgiat.

Vi fick också från föregående kongress ett antal förslag från de fantastiska arbetsgrupperna vi hade, på hur vi skulle kunna arbeta vidare med mångfald och mångkultur, barnteater och barnrättsfrågor, nyrekrytering av ung publik och unga medlemmar, unga arrangörer. Vi har som sagt försökt att omsätta de här idéerna till handling. Vi är en stor organisation med små och stora föreningar som har skilda förutsättningar och viljor. För några är det livsviktigt att kunna arbeta med internationellt utbyte och mångfald, för andra är det omöjligt att göra det innan man har löst finansieringsfrågan eller lokalfrågan eller medlemsrekryteringen. För några är publikutvecklingen det viktigaste, för andra är utbudet till de små scenerna det absolut primära.

Om alla ska jobba med allt samtidigt så riskerar vi i ledningen inte bara att serva er med ett mediokert resultat, utan vi riskerar också att köra slut på den ideella kraften därför att ingen får ett riktigt fokus. Det blir otydligt hur resurserna bäst kan fördelas och förvaltas. Därför var det viktigt att få tag i de här utvecklingsområdena och vilka uppdrag vi skulle kunna skapa för att svara upp emot dem. Mångfalden och olikheterna är viktiga. Det är Riksteatern helt enkelt. Det spänner från Vilhelmina Teaterförening, Gnosjö, Plural, Kristianstad, Region Värmland, Den Kazakiska Kulturföreningen i Västerås, Oscarsgymnasiet. Styrelsen har därför fattat beslut om att de momsmedel, som vi har lyckats säkra, skall användas till nationella utvecklingsuppdrag som ska placeras på regional nivå. Jag läser nu direkt ur styrelsebeslutet.

Riksteatern nationellt lägger idag en miljon kronor per år som hanteras av Riksteatern Västra Götaland för landets små scener. Det här förmedlingsarbetet är en viktig del av Riksteaterns totala verksamhet. En utredning som tillsattes vid förra kongressen i Gävle med uppgift att stärka den regionala nivån, drog också den slutsatsen att den förmedlande verksamheten skulle kunna förstärkas genom den nationella nivån. Riksteaterns produktion kommer aldrig att kunna tillfredsställa de stora och diversifierade behov som finns hos landets arrangörer och publik. Det kommer att visa sig ännu tydligare när vi behöver göra prioriteringar över åren, kopplade till de olika utvecklingsområdena och

vi vill samtidigt ansluta fler typer av arrangörer. Vi kan inte göra allt för alla samtidigt. Det finns många fria grupper och andra producenter, som har möjlighet att turnera i större utsträckning och en satsning på förmedlingsverksamhet kan öka deras rörlighet över landet. Därför lämnar Riksteaterns styrelse ett förslag att förstärka förmedlingsverksamheten inom riksteaterorganisationen och Riksteaterns styrelse fattar (igår då) beslut om

att tilldela Västra Götaland ett nationellt uppdrag för förmedlingsverksamhet i hela landet.

att avsätta en miljon kronor ytterligare för 2007 i arrangörsstöd kopplat direkt till riksteaterföreningarna och andra anslutna organisationer. Det ger cirka 4 000 kronor per förening.

att för 2007, 2008 och 2009 avsätta sammanlagt tre miljoner kronor för att effektivisera och utveckla landets förmedlingsverksamhet. En arbetsgrupp ska bedriva detta arbete och utses av Riksteatern Västra Götaland och VD.

att 2008 och 2009 avsätta sammanlagt fyra miljoner kronor för arrangörsstödd förmedlingsverksamhet. Förslag till hur detta ska fördelas görs av Riksteatern Västra Götaland och det regionala ordförandepresidiet. Arbetet skall kopplas till Kulturdepartementets utveckling av arbete med kultur i skolan. Det här nationella uppdraget ingår i organisationen för alla Riksteaterns uppdrag och ska följa gängse rutiner för planering och uppföljning.

Vi tyckte det var viktigt att fatta det här beslutet innan kongressen och inte vänta in utvecklingsområdena, eftersom vi på e-rådslaget och under våra regionala möten med er har sett att förmedlingsverksamheten är en viktig verksamhet att få igång och arrangörsstödet måste förbättras. Men det här är inte det enda nationella uppdraget, utan vi kommer att fortsätta arbeta fram de nationella uppdrag vi ser behov av, utifrån de utvecklingsområden som kommer att identifieras efter kongressen.

Det ska bli jättekul att få föra dialog med den regionala nivån och med regionpolitiker om var de här uppdragen skulle kunna tänkas bäst placeras och kanske få ytterligare finansiering från den regionalpolitiska nivån.

Självklart är de här nationella uppdragen eller att arbeta med utvecklingsområden ingen mirakelmedicin. Det är en gemensam arbetsprocess. Men det är faktiskt så att vi har redan hunnit ha en första telefonkonferens. Den hölls för någon vecka sedan med några som har anmält sig till ett utvecklingsområde. Det som var glädjande där, var att det blev uppenbart för vår personal hur mycket kunskap och hur mycket fakta och hur mycket idéer och kreativitet, som fanns att hämta för att bättre underbygga produktionsbeslut.

Styrelsens och mitt arbete har haft en agenda och det är att skapa transparens och inflytande. Agendan är att utveckla ert inflytande och ansvar och ägarskap, så att det blir påtagligt och kan gynna och underlätta det ideella arbetet. Den agenda vi har, den är inte dold. Den är hämtad från Ovanåker som gör ett jättebra arbete i en svårarbetad och liten lokal, men som väldigt gärna skulle vilja göra sommartheater i bandyladan. Den är hämtad från Gnosjö som behöver bygg- och bärhjälp och längtar efter en ny Shikasta-uppsättning. Eller från Örebro som vill arrangera dans i Campusområdet men behöver någon att dela risken med och bättre publikarbetsstöd. Eller kulturskolan i Halmstad som vill arbeta för att utveckla samverkan mellan kultur och skola. Eller så är den hämtad från de 40 personer som vi fick skicka hem från Hallunda, som inte fick plats på tredje föreställningen av Ben Anadolu från Istanbul. En föreställning som ryktesvägen hade spridit sig över hela Mälardalen, och fick oss att förstå att här fanns ett behov av scenkonst som vi inte hade sett. Det har gett oss fem nya föreningar över hela Sverige som ska arbeta för att arrangera turkisk scenkonst.

När det gäller scenkonst så vet vi att det som skrevs för över tre tusen år sedan kan vara brännande aktuellt. Vi vet också att en folkrörelse med snart 75 år på nacken, trots sin ringa ålder, är en erfaren men vital och helt avgörande förutsättning, för att medborgarna ska nås

och beröras av scenkonst i hela Sverige. Riskteatern är en världsunik och avundsvärd organisation som gör det möjligt för oss att skapa mentala krockar på många språk, som sätter känslan och tanken i rörelse. Att tanke och känsla sätts i rörelse är en förutsättning för utveckling. Att vi krockar och möts på många olika språk är förutsättningen för utvecklingen i ett globalt samhälle. Riksteatern har tagit sikte på att vara en modern folkrörelse, som tar ansvar för utveckling genom att skapa förutsättningar och lust till delaktighet och deltagande och inflytande.

Vi har också sett att det är en illusion att det råder en motsättning mellan tradition och utveckling. De är snarare en förutsättning för varandra, och i konsten kan vi krocka både mentalt och emotionellt utan att döda och destruera. Vi gör det för att upptäcka varandra och morgondagens möjligheter och nya sanningar om gårdagen. Den uppgift som ni som eldsjälarna har tagit på er är viktigare än någonsin, för vår värld står inför stora utmaningar när det gäller miljö, global rättvisa, demokrati och utveckling. Den energi, tankar och känslor som ni kan frigöra genom ert ideella arbete, och den konst och kultur som blir närvarande i våra liv, kommer att vara avgörande för framtiden.

Jag har mött många av er och nästan alla så har ni berättat om det där magiska ögonblicket av gemenskap och insikt, av befrielse eller att ha blivit rörd vid sitt innersta. Att ni vill att fler skall få dela sådana ögonblick, är ett bra sätt att ta ansvar för framtiden och för ett samhälle. Att samarbeta, samverka och nätverka är ett bra sätt att ta ansvar för framtiden. Det som gör mig allra mest stolt över att få vara en del eller att få vara anställd av er, det är den här självklarheten i att arbeta för att göra människor delaktiga. Det handlar om att det ska vara enkelt att få vara med. Det spelar en viktig roll att vi är olika och den mångfald det skapar är bra. Vi ligger ju faktiskt i framkant när det gäller att utveckla former för barns inflytande. Det är bra för det är nämligen de som ska fixa ett och annat här i framtiden. Vi har i Riksteatern gett dem ett tydligt fokus och vi har också sett vikten av att skolan, som är en sådan stor del i barns liv, kan vara delaktig i Riksteaterns verksamhet och påverka utvecklingen.

Utifrån de 23 problemområden som kongressarbetsgruppen identifierade, så har vi sett att det räcker inte bara med att producera bra barnteater. Vi måste också ta ett ansvar för att barn, lärare, föräldrar, konstnärer och politiker känner sig delaktiga och ansvariga för barnkulturen och vill vara med och utveckla den. Därför var det viktigt att Riksteatern var beredd att ta ett övergripande ansvar för barn, föräldrar, skola och samhälle i det kunskapscenter som nu är under uppbyggnad.

De 23 problemområden som identifierades av kongressarbetsgruppen har inlett arbetet med Kunskapscentret, och där har också våra konsulents erfarenhet och kompetens varit ovärderlig. Vi har fått otaliga bevis på att vi är på rätt väg och att behovet är stort. Jag tror att vi för första gången i historien gör en produktion som går med vinst. Unga Riks och Kunskapscentret har tagit fram en lärarhandledning, som nu faktiskt går med vinst och dessutom på export till Storbritannien och Kina, tror jag det är. På samma sätt har Tyst Teater inlett sitt arbete med att nätverka med sin kunskap och kompetens internationellt, i till exempel arbetet med Odysseen eller i samarbetet med Nationalmuseet.

Kongressperioden har ju också präglats av moms och när hela kultursektorn började momsregistrera sig så insåg ju vi att här måste göras någonting, för detta innebar att alla producenter kommer att börja lägga moms på sina gager. Vi insåg då också att våra kassörer var en mycket styvmoderligt behandlad och tapper skara, som hade härdat ut i många år och som nu plötsligt skulle tackla en helt ny situation. Här bjöds Riksteatern på både möjligheter

och problem. Det är en process som vi fortfarande är mitt inne i, men det är glädjande att se att vi hittills är i ett läge där vi faktiskt kan återlägga 14 miljoner kronor till de föreningar som momsregistrerat sig, för arrangörsfrämjande åtgärder.

Vi måste helt enkelt investera i underhåll och utveckling av det helt unika nätverk som våra ideella arrangörer är. Det är ett blodomlopp som Sverige inte har råd att förlora. Det är ett blodomlopp som skulle vara förödande för arbetsmarknaden om det eroderade. Det är oersättligt och den investering vi gör nu, den gör vi i elfte timmen. Vi har under ett antal år sett att i en del kommuner så är det märkligt nog inte självklart att kulturen är en förutsättning för utveckling och framtid. Därför måste vi göra det begripligt och fattbart för våra lokalpolitiker att man inte ytterligare kan underminera det ideella engagemanget. Det är farligt, inte bara för tillväxten, utan också för demokratin och lusten att ta ansvar för ett samhälle. Det har man inte råd med i Vilhelmina där man nu planerar att halvera anslagen.

På regional nivå så väcker Riksteaterns organisation förväntan. Under den kommande perioden kommer ett stort arbete med utveckling av regionavtalen att inledas. Här är det viktigt att vi kan ta till vara varje regions särart och förutsättningar, och ha dessa som utgångspunkt i våra framtidsvisioner.

Det stora arbete som vi har lagt ned på att finna metod, organisation och kommunikation, som ska ge både Riksteatern och scenkonsten en djup och bred medborgarförankring, har bara inletts. Men det är en investering som kommer att synas och kännas, som kommer att förändra och förbättra. Men vi kan bara lyckas om vi verkligen förmår att bli ett vi. Vi kan inte fortsätta en arbetsprocess där vi försöker finna fel. Där konstnärerna försöker skylla på marknadsföringen, och marknadsföringen på konstnären, och sedan på tekniken, och sedan på föreningarna. Det hjälper inte att finna felen. Vi måste lösa dem.

Det betyder att vi på ett helt annat sätt också behöver samverka och samarbeta med andra organisationer, med andra producenter. Och det av den enkla anledningen att de är lika viktiga för er som våra egna produktioner och våra egna föreningar. Det är inte heller bara för publiken och orten som Riksteatern är viktig. Riksteaterns föreningar spelar en avgörande roll för demokratiutvecklingen.

Vi ser ideligen bevis på stuprörspolitik och bristande nätverksarbete, hur det kan hämma utveckling och dialog, såväl kommunalt som regionalt, såväl nationellt som internationellt. Här har vi möjlighet att vara föregångare. Vi har redan brutit trenden och är glada över det samarbete som inletts med landets regionteatrar, lärarhögskolor, med universitet, med invandrarorganisationer och andra ideella organisationer. Vi är jätteglada och stolta över att Sveriges Dövas Riksförbund är ändamålsanslutna. Vi är jättestolta över att sex skolarrangörer har anslutit sig till Riksteatern, och att fem nya teaterföreningar för turkisktalande publik har bildats, att TABLÅ på Gotland har startat.

Nyss var jag i Kalmar på en fantastisk barnteaterfestival som var arrangerad av bland annat Riksteaterns regionala nivå. Och det var fantastiskt att se att man där hade vägrat se sig som uträknad och vågat drömma om utveckling och framtid. Man hade löst det genom att samarbeta. Man hade skapat ett större nätverk av ideellt aktiva.

Ett annat lyckat exempel på nätverksarbete är "Rum För Teater" i Västerbotten. Där har man arbetat för att kunna skapa mötesplatser och erbjuda kultur där det tidigare inte ens funnits rum för detta. Första året fyllde man salongerna till 98 %. Och när det kommer 65 personer

till Ankarsund med en befolkning på 30, tycker jag man skall tänka efter, vad motsvarar det i Norrköping? Vad motsvarar det i New York?

Vi ska tillsammans utveckla kultur och scenkonst som en självklar och attraktiv mötesplats. Vi ska göra det fortsatt genom att arbeta för delaktighet och inflytande.

Vid förra kongressen lovade jag att besöka alla teaterföreningar. Jag har bara hunnit hundra. Jag var litet tidsoptimistisk. Men jag är jätteglad och lycklig över att ha fått ett förordnande som ger mig tre år till att resa på. Jag vill ändå tacka alla er som jag har mött för den här otroliga generositeten som ni har visat mig, där ni har delat med er av erfarenheter och idéer. Det är i mötet med er som den här förändringsprocessen har startat.

Sedan skulle jag också vilja tacka er för den lojalitet och trofasthet, jag försökte förklara för Alexandra Rappaport hur Riksteatern är organiserad och konstruerad. Så berättade jag, ja, du vet, en massa människor som på sin fritid arbetar, de säljer biljetter och bokar lokaler, affischerar. Plötsligt märker jag att hon sitter och gråter. ”Menar du det? För vår skull, håller de på så där?” Ni kan tycka att det är självklart att alla ska förstå att det är så här det går till, men det är inte det. Det är inte alla som ser det. Det är inte alla som vet det. Det är så stort att man faktiskt blir rörd när man hör om det arbete som ni gör. Därför känns er trofasthet litet grand som en relation i nöd och lust. Min stora förhoppning är att vi skall kunna göra mycket mer för lusten än för nöden i framtiden.

Som ett tecken på det skulle jag vilja räcka över en blomma till dem som har medverkat i filmen. Jag skall be er komma fram. Åke, Nur, Emelie, kom! Jag skulle förstås vilja ge alla en blomma, men jag ger er den i andanom via era ombud här.

(Applåder)

Sedan tänkte jag be Nur avsluta min VD-rapport, för hon har en hälsning till er. Tack så mycket.

(Applåder)

Nurseher Aslan, Turkisk Svenska Riksteaterföreningen: Kära vänner! Jag vill börja med att säga ”Merhaba”. Det är så vi säger ”Hej” på turkiska.

Som de flesta av er redan vet är vi alldeles nya som Riksteaterförening. Men visste ni att vi har funnits här i Sverige i 40 år? I dag är vi stolta och glada för att vi är en del av Riksteatern, en del av det svenska kulturlivet. För det är vad vi är, en del av Sverige. Vi är öppna och villiga att låta denna energi vi äger, bära oss för att bryta ner utanförskapets murar. Vi tror att vi kommer att tillföra en ny dimension. Vi tror att vi kommer att berika varandra. Våra handlingar kommer att påverka våra barns framtid. Vi vill att våra barn lever i ett Sverige där det finns bara vi, inte vi och de.

Alla bör ha möjlighet, oavsett om man heter Maria eller Fatima. Alla bör ha möjlighet, oavsett om man är fem år eller sjuttiofem år. Alla bör ha möjlighet, oavsett om man är rik eller fattig. Kultur tillhör alla. Om vi skall leva upp till våra mål som Riksteatern har byggts på, ligger det mycket på mina, dina, våra axlar. Hur når vi Fatima i Tensta, Mohammed i Rosengård eller Mustafa i Umeå?

Jo, kära vänner, genom att tänka på nytt, tänka nytt, och öppna Riksteaterns portar och släppa in. Om inte de kommer till oss, så går vi till dem. Och inte bara släppa in, utan låta dem vara med och bygga ett samhälle som präglas utav delaktighet. Om vi är på väg åt rätt håll behöver vi bara gå framåt. Vi får det vi väljer att tänka. Låt oss börja gå! Tack.

(Applåder)

Kent Olsson, kongressordförande: Jaha, vi tackar VD, Birgitta Englin, för detta och Nurseher Aslan från Turkisk Svenska Riksteaterföreningen för hennes inlägg.

Man kan väl konstatera, som Birgitta sa, att Riksteatern står inför en hel del utmaningar, att det är mycket som händer, att man känner sig ligga i framkant. Uppfattade också att det fanns ganska mycket självförtroende och en utveckling som är på gång.

För er som är ombud inser man ju att det är ganska stora utfordringar för er också. Det är utmaningar att försöka göra de förändringarna. Noterade också, vilket ju Birgitta sa med viss stolthet, att man har haft en produktion med vinst också. Det måste ju kännas glädjande, även om det kanske inte alltid är huvudavsikten med alla produktionerna, eftersom inte alla av naturliga skäl kan gå med vinst.

Kongressen beslöt

att lägga verkställande direktörens rapport till handlingarna.

§ 12

Verksamhetsberättelser för verksamhetsåren 2004, 2005 och 2006

(föredragningslistans punkt 12, bilaga 4-6)

Kent Olsson, kongressordförande: Med detta så uppfattar jag att vi har fått rapporten från den verkställande direktören, att verksamhetsberättelserna för åren 2004, 2005 och 2006, dem har ni säkert läst. De finns i den här delen.

Kongressen beslöt

att godkänna verksamhetsberättelserna för verksamhetsåren 2004, 2005 och 2006 (bilaga 4-6).

§ 13

Redovisning av uppdrag från 2004 års kongress

(föredragningslistans punkt 13, bilaga 7)

Kent Olsson, kongressordförande: Dessutom att vi har klarat av redovisningen av uppdrag från 2004 års kongress och åiterrapportering kring kongressens verksamhetsplan.

Kongressen beslöt

att godkänna styrelsens redovisning av uppdragen från 2004 års kongress (bilaga 7).

§ 14

Styrelsens åiterrapportering av kongressens verksamhetsplan 2004-2007

(föredragningslistans punkt 14, bilaga 8)

Kongressen beslöt

att godkänna styrelsens åiterrapportering av kongressens verksamhetsplan 2004-2007 (bilaga 8).

§ 15

Revisionsberättelser för motsvarande verksamhetsår

(föredragningslistans punkt 15, bilaga 4 – 6)

Catharina Jacobson, Riksteaterns revisor: Ja, jag heter Catharina Jacobson och jag tillsammans med min kollega Sonne Magnusson, har reviderat de tre gångna åren. Vi har för respektive år lämnat så kallade rena revisionsberättelser som slutar med att vi tillstyrker Riksteaterns resultat och ställning, och styrelsens ansvarsfrihet för respektive räkenskapsår.

Kongressen beslöt

att fastställa resultat- och balansräkningarna för de aktuella åren (bilaga 4-6), och

att lägga revisionsberättelserna (bilaga 4-6) till handlingarna.

§ 16

Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen

(föredragningslistans punkt 16)

Kent Olsson, kongressordförande: Då kommer den kanske allra viktigaste frågan av alla. Frågan är om vi kan bevilja styrelsen ansvarsfrihet för 2004, 2005 och 2006?

Kongressen beslöt enhälligt

att bevilja styrelsens ledamöter och verkställande direktör ansvarsfrihet för verksamhetsåren 2004, 2005 och 2006.

(Applåder)

Förhandlingarna ajournerades klockan 10.30 och återupptogs klockan 10.52.

Ordningsfråga

Kent Olsson, kongressordförande: Innan vi börjar skulle jag bara vilja ta ett par saker här. Ni som vill föreslå till valberedningen, kan väl göra det till presidiet. Ni har som sagt på er fram till klockan 15.00 att göra det. Så inkom med namnförslag till presidiet.

Under lunchen sedan finns det möjlighet att stanna kvar här, och ni hinner i och för sig äta också, och titta på ett bokföringsprogram för er som är intresserade.

Under debatten, för att det skall gå litet fortare när talarlistan kommer upp, så kan väl ni som står på tur komma fram och sätta er i de sofforna som finns där medan ni väntar på ert anförande. Detta bara för att det skall kunna gå en aning snabbare.

§ 17

Styrelsens proposition 2007 avsnitt 4.1 om kongressens långsiktiga mål

(föredragningslistans punkt 17, bilaga 9 samt motion 1 i bilaga 14)

Kent Olsson, kongressordförande: Då återgår vi till föredragningslistan och har kommit fram till punkt 17, Styrelsens proposition 2007 avsnitt 4.1, om kongressens långsiktiga mål. Samtidigt behandlar vi motion 1 från Riksteatern i Värmland. Dessa handlingar finns i bilaga 9 samt motion 1 i bilaga 14. Kan vi anse därmed att de här är föredragna?

Svaret är ja.

Ann-Katrine Östling, styrelsen: Ja, tack så mycket. Jag har då uppdraget och den stora äran att faktiskt inleda de mest spännande om jag då får säga avsnittet i kongressen. Nämligen att behandla styrelsens proposition och också behandla alla de motioner som har skickats in.

Det är oerhört spännande att se alla de synpunkter och idéer som kommer från hela vår Riksteaterörelse. Jag ser fram emot att få höra era synpunkter och ert sätt att resonera kring det som står er allra varmast om hjärtat.

Jag tänker inleda med en sammanfattning eller möjligtvis filtrat, eller kanske till och med "highlights" av det som har sagts i går och det som har sagts i dag. Bara för att vi skall komma in i tankarna och idéerna och få det litet mer koncentrerat. Det jag kommer att säga nu, det känner ni igen, men bara för att vi skall liksom sätta igång här med vår diskussion och vår dialog.

Riksteatern är en tillgång för hela vårt samhälle. Det får vi inte glömma bort. Vi har en spridning i hela landet. Vi finns i stort sett i alla kommuner i Sverige. Vi har medlemmar som brinner av scenkonst. Vi har ideellt arbetande föreningsmedlemmar som jag tycker att det bildspel vi fick se var ett bra exempel på. Vi finns och vi visar att vi finns på lokal, regional och nationell nivå.

Vi vill att det vi visar på scen skall vara angeläget och beröra oss, beröra publiken. Birgitta har pratat om att väcka känslor och tankar. Man kanske till och med skall ta ett steg till, och säga att vi vill nog gärna ibland ha en ren fysisk upplevelse av det vi ser. Allt detta för att vi skall ha mod, och få mod till att tänka på nya sätt och kanske till och med våga handla på ett sätt som vi aldrig har tänkt oss.

Vårt uppdrag det är att ge scenkonst till alla. Vi når många, men vi måste ställa oss frågan, vilka når vi inte? Det är det som är vår stora, stora utmaning. Vi måste behålla den publik vi har. Vi måste också nå nya grupper. Människor precis som vi har olika behov. Vi måste se till att möta upp dessa behov och önskningar. Medborgarperspektivet och därmed mångfalden blir stark, liksom delaktigheten.

Det här kräver en närhet i organisationen. Det kräver en infrastruktur som tillvaratar teaterföreningarnas behov för att nå det här målet, scenkonst för alla. Det krävs en nära kommunikation mellan nationell produktion och förening.

Vi måste anpassa oss till alla samhällsförändringar som sker. Några finns beskrivna i propositionen, som den regionala omfördelningen, skevhet i åldersstruktur mellan olika delar av landet, successivt sänkt offentlig finansieringsgrad av scenkonst.

För att fortsätta utvecklas mot målet, scenkonst för alla, måste vår verksamhet präglas av delaktighet och mångfald. Men hur?

Nu behöver jag assistans av Andreas. Har man uppnått en viss ålder så fixar man inte det här med tekniken. Nu fick jag en väldigt lätt instruktion här, skall se om jag fixar det.

Vad innebär nu alla de omvärldsspaningar som jag vet att ni gör ute i era regioner och ute i era teaterföreningar? Vad innebär det för något? Vad är det vi måste göra? All den här informationen som vi får, hur i hela fridens namn skall vi kunna ta ställning till vilken riktning vi skall ta? Det står kontinuitet, jag tror att det är viktigt att tänka på att de ställningstaganden vi gör, inte skall vara utifrån ett dikotomt tänkande, det vill säga, rätt eller fel, vitt eller svart. Utan vi finns i ett ständigt flöde. Den ena delen av det här ständiga flödet, det är kontinuitet. Alltså, vi behöver regelbundenhet. Vi behöver tydlighet. Och vi behöver vara förutsägbara. Det här skapar en trygghet, både för oss och för de som är vår publik.

Men, vi behöver också förändring. Vi behöver ny kraft, ny energi. Vi måste ibland ge oss ut på den väg som är litet mer oförutsägbar.

För att ta ställning behöver vi också fundera på, vilka resurser har vi? Det handlar om ekonomi, det handlar också om personer och om tid, framför allt för er ideellt arbetande människor, tiden. Vi behöver identifiera behoven som är olika för oss i olika teaterföreningar. Jag som kommer från den stora teaterföreningen, vi har våra behov. Den som kommer från den lilla teaterföreningen behöver helt andra saker än vad vi behöver. Människor och deras behov förändras också.

Vi behöver väga in alla de här fyra storheterna för att veta åt vilket håll som är det bästa hållet. Det kanske också är så här att man under resans gång måste ändra inriktning eller färdväg.

Ja, det är de här sakerna som vi i styrelsen har vägt in för att ta beslut om framtid och långsiktiga mål. Varsågod, Ulf.

Ulf Bexell, styrelsen: Tack för det. Mot den bakgrunden, och mot den bakgrunden som vi nu har hört från de två Lenorna, vår egen ordförande och vår kulturminister, och också mot det som Birgitta Englin i dag har dragit, kan man säga att vår proposition lägger en grund för ett fortsatt arbete i den demokratiseringsprocess som började i Växjö och som fortsatte i Gävle och som vi nu har gjort ett nytt avstamp i.

Det jag då kommer att prata om, det är i huvudsak styrelsens förslag 4.4.1, 4.2. Nej, punkt 4.1. Ni finner det, det är då punkterna i bilaga 9.1 och i 12.1.

Propositionen kan man säga är en ram. En ram för det långsiktiga målet, som sedan Gunnar kommer att presentera. Denna ram förutsätter och skapar möjligheter och förutsättningar för hur vi skall gå vidare i hela vårt långa arbete.

I går så drog, fick vi hela den arbetsprocess som vi nu föreslår att vi skall arbeta med. Och jag anser att den är föredragen. Jag anser att ni har fått insikt i hela den arbetsprocess som i framtiden kommer att präglade vårt arbete. Den är dessutom, finns ute i foajén, och man kan ta del av den och fördjupa sig ytterligare i den om man tycker det.

Det finns två punkter, eller tre punkter, som vi till att börja med skall fatta beslut om. Det handlar om dels att vi ersätter namnet *Kongressens verksamhetsplan för Riksteaterns styrelse* till *Riksteaterns långsiktiga mål*.

Det andra är att detta långsiktiga mål också kompletteras med utvecklingsområden.

Och som nummer tre, att detta långsiktiga mål inte blir som tidigare ett treårigt mål, utan ett åttaårigt mål. Motivet till det är den långa process som framför allt Birgitta har berättat om när det gäller vårt arbete. Vi kan inte fatta ett beslut bara på tre år därför processerna är så långa, som Birgitta på ett alldeles utmärkt sätt berättade om när det gäller dansföreställningar och dansproduktioner.

Det vi föreslår är alltså att ersätta *Kongressens verksamhetsplan för Riksteaterns styrelse* med Riksteaterns nya begrepp, *Riksteaterns långsiktiga mål*. Och att under den kommande kongressperioden arbeta med långsiktiga mål och utvecklingsområden, och att vi förändrar vårt tidsperspektiv från tre till åtta år.

Till denna proposition finns det en motion från Värmland. Jag anser att med det jag nu har föredragit, så har jag också besvarat den motionen. Tack.

Lillemor Larsson, Riksteatern Värmland: Ordförande, kongressombud och åhörare. Jag vill börja med att tacka styrelsen för att ni i huvudsak har varit positivt inställd till vår motion, men jag har litet synpunkter förstås. Den sista att-satsen som ni kanske ser, den är ju bifallen och det gläder mig. Därför kommer jag inte att säga någonting om den.

Vi har tittat ganska mycket på det här materialet och tycker att vi har sett två linjer i det här nya sättet att jobba på. Det ena handlar om produktionsbaserad demokrati, och det andra om en föreningsbaserad demokrati. Vi tycker nog att i affärsprocessen så ser man väldigt mycket av det här produktionstänket. Däremot när det gäller den föreningsbaserade, så ser man inte lika mycket utav det. Därför har vi haft litet förslag på förändringar.

Vi har då haft litet frågor i det jobbet, och då har vi funderat, vem äger den här processen? Var fattas besluten, av vem, för vilka? Vi ser ju också att i det här jobbet med den här förhandlingen, har vi fått en konflikt mellan effektivitet och medinflytande. För att stärka det, så har vi då lagt den här motionen med de här att-satserna. Vi vill alltså skapa med det en mer genomlyst och demokratisk organisation, med folkrörelseperspektiv som grund.

Men vi är ju inte sämre än att vi kan lyssna in litet grand vad den nationella styrelsen har sagt. Därför kommer jag med ett ändringsförslag i den här motionen i dag.

Då är det så att i att-sats nummer ett, vill vi ändra det till att de långsiktiga målen skall kopplas till en strategi hur man skall nå måluppfyllelse, att denna strategi skall vara utvärderingsbar. Vi tar alltså bort sista meningen i att-sats nr 1.

I andra att-satsen, vill vi uppdra till styrelsen att skapa förutsättningar för att den regionala nivån stärks, och så sätter vi en punkt där. Vi vill alltså inte, vi tycker att det är okej att man inte binder upp sättet att göra det på.

Så de ändringarna lämnar jag in som ett yrkande här, att-sats nr 1 och att-sats nr 2. Jag vill med det lämna bifall till mitt ändringsyrkande.

Staffan Mjönes, Sundsvalls Teaterförening: Kära vänner. I Sundsvalls Teaterförening delar vi ju Riksteatern Värmlands oro för att den föreningsbaserade demokratin riskerar att få träda tillbaka till förmån för den produktionsbaserade demokratin. Vi tycker att det är en väldigt bra distinktion som man har gjort där.

Vi vill ha en tydligare markering av den lokala, enskilda teaterföreningens betydelse. Det sägs i föredragningarna att de har den stora betydelsen, och till och med att de är de som är vår folkrörelse. Det håller jag med om. Men i likhet med Värmlandsföreträdarna så ser vi inte riktigt ett tydligt uttryck för det i de organisatoriska förändringar som föreslås.

Den snabba samhällsförändring som vi står mitt i behöver den representativa demokratin, minst lika mycket i dag som tidigare, kanske snarare mer.

Styrelsen svarar, eller föreslår, att man kan uppnå en god demokratisk utveckling genom att ersätta den gamla verksamhetsplanen med långsiktiga mål. Vi satte oss ner några stycken från Sundsvall i går, och gav oss uppdraget att dra ut 3 – 5 mål som vi uppfattar ur den målbeskrivningen som fanns. Jag är ledsen att behöva säga att vi misslyckades. Den här skrivningen är som vi ser det väldigt otydlig. Den är otydlig både till disposition och innehåll. Det går inte att utläsa vad som är huvudmål och delmål, och vad som är medel.

Jag har tagit del av regeringsbeslut 3:58 daterat den 24/12 2006, om återrapporteringskrav och uppdrag för budgetåret 2007 avseende Riksteatern. Det är en väldigt klar, enkel skrivning där man uppdelat på mål och övergripande verksamhetsmål. Den är också uppdelad på ett sådant sätt att det går att urskilja övergripande mål, och mål som går att utvärdera och kvantifiera.

Där står bland annat att Riksteatern skall nationellt och internationellt värna om och främja svenska språket och svensk scenkonst. Det står att det skall finnas ett barnperspektiv integrerat i Riksteaterns verksamhet. De två exemplen kan inte jag återfinna i den målbeskrivning som finns i propositionen. Jag tycker att det hade varit naturligt att man i målbeskrivningen utgick från regeringsuppdraget.

Jag tror helt enkelt att den här målbeskrivningen behöver skrivas om med en tydligare struktur, tydligare innehåll och ett bättre språk, för att man över huvud taget skall kunna ta ställning till det.

Sedan vill man ha ett utvidgat arbete med e-mail. Det är nog gott och väl, men jag tycker återigen att man måste behålla behovet av den representativa demokratin i minne. Det låter litet frestande som en atensk demokrati där alla fria män yttrade sig och beslöt på torget. Då skall vi kanske inte glömma bort att väsentliga delar av befolkningen inte fanns med, barn, kvinnor och slavar. Jag vill alltså hävda den representativa demokratin fortsatta betydelse. Många av våra medlemmar är ju ovana att använda e-mail.

Vi vill behålla ersättersystemet. Det kommer vi till i en senare del av motionsbehandlingen, men jag säger det redan nu. Vi vill behålla ett ersättersystem med ett öppet deltagande och en bättre kommunikation mellan styrelse och ersättare, så att de skall kunna växa in i sitt jobb.

Vi är litet rädda att, det finns en risk att Riksteatern förlorar sin folkrörelsesjäl genom sina otydliga mål, och tycker att de behöver skrivas om. Och kanske att man tar den här folkrörelsetanken på mycket stort allvar, och vi yrkar att man utreder vårt folkrörelseinnehåll inom Riksteatern. Gärna en utredning på ganska hög nivå med en icke-styrelseledamot som

medlem, som inte är medlem/ledamot av styrelsen, som ordförande, och en jurist eller statsvetare som sekreterare. Och att vi tar tanken på e-rådslag, hanteras med stor respekt för att många av oss inte använder e-datorer, och att vi behåller systemet med ersättare. Och det här lämnar jag över som ett yrkande nu.

Ann-Katrine Östling, styrelsen: Ja, jag börjar med Lillemor och Värmlands motion, och då är det första att-satsen i Värmlands motion.

Där vi anser från styrelsen att den första att-satsen är besvarad. Om ni tänker er, jag vill gärna ge en bild. Om ni tänker er att ert mål är att nå ert älskade torp. Ni plockar fram kartan från förra året och ska försöka med hjälp av kartan ta er till torpet. Problemet är att det har skett ett kalhygge under vinterhalvåret. Ni tittar förtvivlat på denna karta och upptäcker att det inte går att använda den. Ni måste använda nya strategier för att nå målen. Det visar sig också att det som tidigare var en liten, liten bäck, nu har blivit en jätteflod. Ni måste ha verktygen för att bygga den här bron.

Så småningom kommer ni med hjälp av verktygen att nå fram till ert älskade torp. Sedan kan kartbilden se olika ut. De mål ni skall till kan också se olika ut. Det är det här som är problemet med det som Lillemor beskriver. Det är svårt att utvärdera strategier när vi finns i en värld som är i en ständig förändring.

Däremot måste vi ha hjälp med verktygen och det är det som beskrivs i arbetsprocessen. Vi ska kunna beskriva, vart är vi på väg, vad är vår inriktning? Vägen dit, det är verktygen, och verktygen är utvärderingsbara. Det beskrev Helena Åsberg. I den här arbetsprocessen så kommer man till avsnittet utvärdering. Det är då vi får se, räcker verktygen? Är det rätt verktyg vi har använt? Och man kan omedelbart använda den erfarenheten för att ta nästa steg på färden mot målet.

Jag yrkar därför bifall till styrelsens förslag. Det gäller då Värmlands motion.

Det som sedan Sundsvall tar upp, det förstår jag rör både det som behandlas nu under 4.1 och det som behandlas under nästa rubrik som heter "De långsiktiga målen". Det gäller detsamma för de långsiktiga målen. Det är viktigt att vi har riktningen klar för oss. Riktningen är scenkonst för alla. Sedan de mål vi har under vägen, och den plan vi har under vägen, de förändras ju. De förändras också i det regleringsbrev vi får. Det regleringsbrev som utvärderas och förhandlas varje år. Så under den här åttaårsperioden eller fyraårsperioden som kongressen innebär, kan målen eller planen, riktlinjen från regeringen förändras. Därför vill vi vara tydliga i, vart vill vi. Där tror jag att det inte finns någon meningsskiljaktighet. Vi vill ha scenkonst för alla. Sedan får strategierna utvärderas under vägen.

Jag yrkar bifall till styrelsens förslag.

Lillemor Larsson, Riksteatern Värmland: Ja, jag har ju försökt att lyssna in och hörde väl att problemen med det här att underställa strategin kongressen och framtidsforum, och därför backar vi på det och lyssnade in den diskussionen.

Men att det skulle vara så omöjligt att göra en strategi, som du beskriver. Det begriper jag inte. Och en strategi som vi kan få ta del utav, vad styrelsen tänker jobba med. Och självklart, så vet jag också att det förändras snabbt saker i vår värld. Men det är ju det som framkommer när du utvärderar strategin sedan. Det sägs ju inte att du till hundra procent måste genomföra din strategi om omvärlden har förändrats. Men det framkommer ju när du gör utvärderingen.

Men att du är så helt motståndare till att vi här beslutar om att man skall ha en strategi, kopplad till de långsiktiga målen, det begriper inte jag. Därför så framhärdar jag i det yrkandet att vi skall få den att-satsen bifallen. För att besvara det för mig, det är till intet förpliktigande. Tack.

Staffan Mjönes, Sundsvalls Teaterförening: Jag instämmer med föregående talare. Det går att uttrycka sig väsentligt mycket klarare i de långsiktiga mål som presenteras. Men skulle man följa vad Ann-Katrine Östling säger, då skall vi inte ha några långsiktiga mål därför att allting förändras. Vi lever i en föränderlig tid, det är förvisso sant. Jag tror ändå att det går att etablera mål som håller, om man lägger dem på en klarare men litet högre abstraktionsnivå. Annars kan vi ju inte ha ett, vad är det vi har, ett tioårsperspektiv eller ett åttaårsperspektiv.

Ann-Katrine Östling, styrelsen: Utifrån de långsiktiga målen som vi har, så görs det verksamhetsplaner både för styrelse och för personal. De planerna, de är väl möjliga att utvärdera, och de är väl explicit uttryckta. Det är också planer som är möjliga för teaterföreningar att ta del av. På så vis så gör vi explicita planer av de långsiktiga målen.

Lillemor Larsson, Riksteatern Värmland: Jag skulle gärna vilja få en kommentar från Ann-Katrine över ändringen i andra att-satsen, som vi vill ha bifallen och inte besvarad. Det var därför jag gjorde denna justering. Eller det kanske är Ulf? Det spelar ingen roll, men någon synpunkt på vårt ändringsförslag från styrelsen skulle jag uppskatta.

Ann-Katrine Östling, styrelsen: Ja, under den här punkten så behandlar vi den första att-satsen. Den andra att-satsen återkommer senare. Visst är det så?

Lillemor Larsson, Riksteatern Värmland: Får jag fråga då så de andra också hör mig? Alltså, där jag kan utläsa handlingarna så behandlas motion nummer 1 nu och avser att-sats 1, 2 och 4. Däremot behandlas att-sats nr 3 i samband med behandling utav motion nr 7. Jag tror inte, om jag är så dålig läsare så tycker jag att då måste det vara oklart i materialet. Och då vill jag ha ett klarläggande från presidiet, tack.

Lena Sandlin, Riksteaterns ordförande: Lillemor har helt rätt. Vi ska behandla att-sats 1, 2 och 3 under den här punkten. 1, 2 och 4, inte punkten 3. Tack, Lillemor. Det är ju så här att de att-satser som vi väljer att besvara, de är för att de redan är intentioner i det arbete och den planering som styrelsen har gjort. Det då som finns i att-sats 1 och att-sats 2, det bedömer styrelsen att det är ingenting som kongressen behöver fatta ett nytt beslut om. Det är sådant som redan görs. I dag så har vi kongressens verksamhetsplan, och varje år bryter styrelsen ner kongressens verksamhetsplan till styrelsens verksamhetsplan och VD med personals verksamhetsplan. Där sätter vi upp väldigt tydliga mål för årets arbete, och som vi också utvärderar i slutet utav varje år, så vi hela tiden kan följa kongressens verksamhetsplan med de litet vidare målen och de mer detaljerade målen som styrelsen år för år beslutar om.

Det kommer att vara precis på samma sätt när vi går ifrån systemet med kongressens verksamhetsplan till kongressens långsiktiga mål. Skillnaden är väl att de långsiktiga målen på ett mer tydligt sätt pekar ut riktningen vart vi skall. Men de här verksamhetsplanerna, de är ett väldigt viktigt verktyg för både styrelsen och för VD med personal, att veta vad man jobbar med varje år och också kunna ha kontroll och uppföljning på de delarna.

Så att-sats 1 menar vi redan uppfylls på det arbetssätt som vi har inom Riksteaterorganisationen i dag. Därför menar vi att vi kan besvara den att-satsen.

När det gäller att-sats 2, att uppdra till styrelsen att skapa förutsättningar för att den regionala nivån stärks, så är det ett beslut vi redan har från förra kongressen, och som styrelsen och VD med personal jobbar intensivt med. Ett bevis för det är ju momsmedlen som Birgitta till exempel föredrog i sin dragning, som vi nu lägger ut i nationella uppdrag på den regionala nivån. Den regionala nivån skall stärkas och det är oerhört viktigt i Riksteaterorganisationen. Så vi har ingen annan uppfattning än vad motionären har i den här frågan. Men vi menar att det behövs inga nya beslut, för det här har vi redan i vårt arbetssätt. Tack för det.

Lillemor Larsson, Riksteatern Värmland: Ja tyvärr, jag känner mig som en följetong här, men jag förstår inte problemet i alla fall. Därför att om det nu är så och att vi tänker jobba så, varför kan man inte bifalla den att-satsen? Alltså besvara är för mig till intet förpliktigande, när andra läser handlingar i efterhand.

Vi hörsammade styrelsens synpunkter och försökte liksom att inte då styra hur detta skulle ske, och då gick vi en bit. Nu önskade jag att få styrelsens svar på den ändringen jag gjorde. Då uppfattade jag att Lena säger att det inte, ja, hörsammas. Då får jag väl nöja mig så här. Jag återkommer i en annan fråga. Tack för ordet.

Kent Olsson, kongressordförande: Jaha, innebär det att du tar tillbaka förslaget då, eller?

Lillemor Larsson, Riksteatern Värmland: Ändringsyrkandet ligger kvar med bifall. Inget annat.

Kent Olsson, kongressordförande: Jaha, kan debatten i denna fråga därmed anses avslutad?

Svaret är ja. Då går vi till beslut i den här frågan.

Styrelsen föreslår kongressen besluta att ersätta *Kongressens verksamhetsplan för Riksteaterns styrelse* med *Riksteaterns långsiktiga mål*, att under den kommande kongressperioden arbeta med långsiktiga mål och utvecklingsområden, att tidsperspektivet i *Riksteaterns långsiktiga mål*, tidigare *Kongressens verksamhetsplan*, förlängs till att sträcka sig över åtta år.

Motionen i Riksteatern i Värmland med viss ändring, föreslår att de långsiktiga målen kopplas till en strategi hur man ska nå målpuppfyllelse, och att denna strategi skall vara utvärderingsbar. Och sedan strök man nästa mening.

Sedan har vi också fått in ett förslag från Sundsvall som vi då hänskjuter till övrig motionsbehandling. De förslag som ställs emot varandra, det är alltså att, rättare sagt, från Sundsvall får man återkomma i det här ärendet under övrig motionsbehandling.

Och då ställer vi alltså styrelsens förslag mot. Ja, det fanns också, ursäkta mig, från Lillemor Larsson, ett förslag att uppdra till styrelsen att skapa förutsättningar för att den regionala nivån skall stärkas. Den tar vi också under övrig motionsbehandling. Den hör inte hemma här.

Irma Görtz, vice kongressordförande: Det kan vara litet rörigt ibland. Ni får ursäkta oss, men eftersom det var litet olika uppfattningar om var den här punkten skulle upp. Men vi uppfattade från presidietts sida, och då tittar jag på Lena, att vad det gäller förstärkning av den regionala nivån även skall behandlas här och ingen annanstans.

Lillemor Larsson, Riksteatern Värmland: Jag har en synpunkt på propositionsordningen. Jag vill inte att mitt ställs emot som ett motförslag här. Alltså, mitt yrkande är mot styrelsens svar på vår motion, med ett besvarande, där jag har ett bifall utav mitt ändringsyrkande, det ställs emot vartannat när det gäller 1:an och 2:an.

Lena Sandlin, Riksteaterns ordförande: Då skall vi reda ut vad det är vi skall besluta om. Det som vi har gått in på att behandla, det är styrelsens proposition 2007 avsnitt 4.1. Då handlar det om kongressens långsiktiga mål. Vad jag förstår finns det inga andra yrkanden än styrelsens, på de förslagen som finns i de långsiktiga målen.

Till de långsiktiga målen finns det en att-sats i den här motionen från Värmland som är kopplad till just det här avsnittet. Det är att-satsen om att man skall ha en strategi med mål-uppfyllelse. Det skall vi behandla nu, så att vi har verksamhetsplansdiskussionen nu. De andra delarna hänskjuter vi tills när vi kommer till de områdena, så att vi inte har fattat ett beslut här som sedan styr debatten som kommer senare. Så att här är det en att-sats och propositionens att-satser som skall behandlas.

I propositionen finns det bara ett yrkande, och det är styrelsens förslag. När det gäller att-satsen så finns det Lillemors förändringsförslag i sin egen att-sats och styrelsens besvarandeyrkande.

Kent Olsson, kongressordförande: Tack för det, Lena. Då har vi fått en viss klarhet i den oklarhet som var tidigare om var saker och ting skall behandlas. Nu skall vi se om vi kan gå till beslut här då.

Då har vi alltså styrelsens förslag som ställs emot förslaget från Värmland.

Kongressen beslöt efter votering

att bifalla första att-satsen i motion 1.

Ordningsfråga

Lena Sandlin, Riksteaterns ordförande: Rimligtvis borde vi ju börja med propositionens förslag och ta de att-satserna först och avsluta med motionen, bifall eller avslag. För annars blir det fel. Så att den här omröstningen måste komma efter bifallsförslagen då till styrelsens förslag. Vi tränar litet grand, känner ni det. Snart kan vi det här.

Kent Olsson, kongressordförande: Just det. Då får vi ta detta också. Vi tar detta från början., så ser vi att vi då beslutar att ersätta *Kongressens verksamhet för Riksteaterns styrelse* med *Riksteaterns långsiktiga mål*, det var vi överens om, va?

Att under den kommande kongressperioden arbeta med långsiktiga mål och utvecklingsområden, och att tidsperspektiv till Riksteaterns långsiktiga mål, tidigare kongressens verksamhet, förlängs till att sträcka sig över åtta år. De delarna var vi då överens om, som var styrelsens förslag.

Kongressen beslöt

att ersätta "Kongressens långsiktiga mål för Riksteaterns styrelse" med "Riksteaterns långsiktiga mål",

- att** under den kommande kongressperioden arbeta med långsiktiga mål och utvecklingsområden, samt
- att** tidsperspektivet i ”Riksteaterns långsiktiga mål” (tidigare ”Kongressens verksamhetsplan”) förlängs till att sträcka sig över åtta år.

Sedan hade vi då bifallet vad jag förstår, motionen från Värmland i detta. Det var en början som tog litet tid. Det kan väl vara skönt att få litet diskussion redan från början.

Ordningsfråga

Lena Sandlin, Riksteaterns ordförande: Får jag bara ta en ordningsfråga igen. Jag kände när vi satt här att alla inte riktigt hängde med på vad vi gjorde för någonting.

Det vi gjorde först det var att vi antog propositionens att-satser. Det var för att vi skulle kunna behandla Värmlands motion. Då har vi beslutat om att ersätta verksamhetsplanen med de långsiktiga målen. Och då kommer Värmlands att-sats om att de långsiktiga målen som ersätter verksamhetsplanen in, och den biföll kongressen också. Men hade vi gjort tvärtom så hade vi behandlat någonting som vi inte hade beslutat om att det skulle finnas. Förstår ni då? Så att Värmlands förändrade att-sats är alltså bifallen. Okej?

(Applåder)

§ 18

Förslag till kongressens långsiktiga mål för Riksteatern 2007-2014 samt förslag till utvecklingsområden

(föredragningslistans punkt 18, bilaga 12 och 13)

Gunnar Bränström, styrelsen: Riktigt spännande punkt här, med långsiktiga mål.

Jag tycker att det var väldigt roligt i går under utskottsdiskussionerna, att det kom fram så många bra och konkreta synpunkter runt de långsiktiga målen. Några av de synpunkterna, och även synpunkter som har kommit fram i dag och förtydligat, gör att vi från styrelsen föreslår att vi skall hantera motionerna 3 och 4. Och i fyrans fall så är det väl att-sats nr 1? Har jag rätt där? I anslutning till den här punkten. Och det är motionerna från Umeå Teaterförening och Sundsvalls Teaterförening, angående anslutning av flera riksteaterföreningar. Kan vi göra så? Ursäkta mig ett ögonblick.

Ja, ursäkta mig för den här lilla kontrollen. När det gäller motionerna, vi behandlar alltså hela motion 3, och motion 4, och då är det att-satserna 1 och 3 som vi tycker ligger an mot de långsiktiga målen. Kan vi hantera det så?

Kent Olsson, kongressordförande: Vi tar beslutet härifrån om du går vidare i din föredragning. Men vi kan väl ställa frågan med en gång här.

Kan vi alltså behandla motion 3 och motion 4, att-sats 1 och 3 här? Går kongressen med på det?

Kongressen beslöt

- att** behandla motion 3 och motion 4, att-satser 1 och 3, under punkt 18.

Gunnar Bränström, styrelsen: Tack så mycket.

Jo som sagt, det kom fram många bra konstruktiva synpunkter i går. Det är också ett tecken på att det här är en ny fråga delvis och en ganska viktig fråga. Många av oss är ganska vana att känna igen måldokument, och vi vill ha tydliga, konkreta mål med indikatorer och mätbarhet och sätter dem gärna i den formen. Men vi får försöka komma ihåg att det är en ganska komplex grupp människor som vi allihop tillsammans utgör, en ganska komplex organisation med många olika typer av inriktningar. Det är en folkrörelse som är fylld med viljor och erfarenheter och kompetens, och just då ett stort mått av självständighet.

Att hitta en gemensam utvecklingslinje för en sådan typ av organisation är en stor och delikat utmaning. Speciellt också när rörelsen befinner sig mitt i en omfattande utvecklingsprocess.

Det dokument som vi pratar om och som ni har framför er, med de långsiktiga målen, är ett förslag med ambitionen att kunna fungera snarare som en vägvisare än som en pekpinne. Det är ett dokument som vågar sticka ut hakan, samtidigt som det lämnar handlingsutrymme för organisationens alla nivåer och inriktningar.

Se det här gärna, för att låna Karl-Eriks ord från i går, med flygmyrans perspektiv. Lösryckt ur helheten kan man lätt se delar av det här som litet luddigt, som någon uttryckte det i går på diskussionerna, och kanske en aning svävande. Men om ni sätter det i det sammanhanget som vi har börjat att prata om, som diskussionen kom igång här innan, att det ligger som ett raster eller som ett skelett för verksamhetsplaner på lokal-, regional-, styrelse- och produktionsnivå, då blir bilden plötsligt mycket skarpare.

Det är också viktigt att påminna oss om att planeringshorisonten ligger faktiskt vid 2014. Längre bort än vi är vana att blicka i de här sammanhangen. Längre bort än regleringsbrev sträcker sig. Längre bort än vald regering finns med.

Att beskriva en självständig folkrörelse med stor lokal variation, det är som sagt litet utav en utmaning. Och i texten så använder vi Riksteatern som begrepp för hela organisationen. Några av er var litet fundersamma på de här olika typerna av begrepp, folkrörelse, produktion, teaterföreningar, Riksteatern. Det här är alltså inte ett uttryck för ett vi och dem, utan mer ett nyanserat sätt att säga vi. För det är någonting som förtjänar att sägas högt många gånger, att det handlar om att vi alla, vi är Riksteatern. Med de olika utblickspunkterna, olika verkligheter, är det ändå mer som håller oss samman än som skiljer oss åt.

Det är också viktigt att komma ihåg, att det här är inget påhittat dokument som någon har suttit och klurat ut på ett kontor utan en liten tå i verklighetens badvatten. Utan det här är en produkt av många samtal, besök, intryck, erfarenheter. Ett sätt att försöka fånga vad alla ni har tyckt och känt i olika lägen. Så ha det i minnet när vi tittar på det här dokumentet.

Jag skall inte fördjupa mig jättemycket i dokumentet, utan jag skall bara gå igenom de huvudsakliga punkterna. Ni ser att det finns två huvudspår i det här dokumentet. Dels handlar det om utvecklingsområdena som ni diskuterade igår, och dem kommer jag att återkomma till, utan det som ligger centralt det är alltså de övergripande riktlinjerna, som i sig då består av fem underrubriker.

Om vi börjar med visionen, så säger vi att Riksteatern skall skapa mentala krokar på många språk. Vi säger att vi ska bidra till ett ökat inflytande och deltagande i samhället. Vi ska vara en föregångare för att skapa morgondagens demokrati.

När det gäller verksamhetsidéen så konkretiseras bilden. Där säger vi att Riksteatern är en folk-rörelse som äger en turnerande nationalscen. Den känner ni igen nu.

Vi skall bedriva en verksamhet som ger ökat deltagande, inflytande och känsla av delaktighet i samhället. Vi ska bidra till att fylla allmänhetens behov av delaktighet i konstnärliga uttrycksformer, oavsett bostadsort, kön, ålder, utbildning, etnicitet, och så vidare.

Vi ska förmedla kunskap, kompetens och processer som främjar livskvalitet och annat. Vi ska genom den unika möjlighet som Riksteatern faktiskt har att kommunicera med människorna runt om kring oss, med medborgarna, uppmärksamma och belysa och synliggöra samhälls-fenomen. Det här arbets sättet kan också bidra till att lösa konflikter genom att ifrågasätta och fördjupa, i stället för att förenkla.

När vi nu går över till att beskriva folkrörelsen, så kom ihåg den här planeringshorisonten, 2014. Och att det vi säger i det här dokumentet, det är också en slags vision eller bild av var vi tror att vi befinner oss 2014. Ni kommer ihåg att Karl-Erik sa att det är viktigt att ha sett en bild av den verklighet man tycker sig vilja vara i, när man når sina mål. Det är det vi försöker beskriva.

Folkrörelsen så, Riksteatern producerar, förmedlar, arrangerar och skapar delaktighet i scen-konst genom ökad styrning och delaktighet i produktioner från teaterföreningarna och andra arrangörer. Folkrörelsen tar en större del i utvecklingen av publiksiffror, gager och anslag. Arbetsformer och rutiner ger medlemmen fler och nya möjligheter att delta i verksamheten. Vi har fler rikstäckande föreningar av pluralmodell som företräder ett intresse eller ett språk, snarare än ett geografiskt område. Vi har också en ökad mångfald av föreningar på den lokala nivån. Här vill jag passa på att säga att jag tycker, att det är jätteroligt och spännande att vi faktiskt är en bit på väg i att hitta de här nya intressegrupperna, nya föreningarna. Och att de nya turkiska riksteaterföreningarna känns som en väldigt, väldigt spännande vitamininjektion i vår rörelse. Så välkomna, till er.

När det gäller publiken tror vi, att 2014 så sker utveckling av folkrörelse och repertoar genom analyser av publikens behov. Vi har långsiktiga samarbetsavtal med producenter av nationellt intresse. Vi har ett nationellt dramaturgiat tillsammans med länsteatrarna som ansvarar för att utveckla ett utbud. Vi har ett långsiktigt samarbete med flera internationella scener.

Snittsubventionen per besökare för föreställningar, är inte högre än biljettpriset. Samhället och individen delar på kostnaden av upplevelsen. Fler besökare än vad som är uppsatt som mål för föreställningar skall ge vinst och inte bara ökade kostnader. Vi kommer också att ligga i framkant för digital distribution, vilka former den nu än har 2014.

När det gäller Centrum för Utveckling har vi en sektorsövergripande verksamhet som skapar nätverk med näringsliv, forskning, utbildning, med flera. Vi förmedlar och länkar ihop kunskap, kompetens och processer. Vi har en kontinuerlig dialog med politiker och tjänstemän på alla nivåer.

Men som jag sa, så är vi en rörelse med stor mångfald, stora skillnader i den lokala verkligheten. Och där är utvecklingsområdena, som vi har fått höra tidigare också, ett sätt att möta den verkligheten, möta det som är mest angeläget för er, i er teaterförening. En utmaning som ni kanske delar med teaterföreningar på ett helt annat håll i landet. Vi vill ge er möjlighet att

lösa och få stöd i de här utmaningarna, och på det viset också satsa på det unika med just er teaterförening.

Det finns ett antal föreslagna utvecklingsområden som har kommit till på enkäter på webben i samtal med er. Det kommer också att komma förslag under kongressens gång på nya utvecklingsområden. De som finns identifierade i dag har ni i kongresshandlingarna och många av dem diskuterades igår på utskottssamtalen. Det handlar om publikutveckling, medlemsutveckling och mångfald, ungdomar, internationella gästspel, ekonomi och sponsring, barn- och familjeteater, drama, arbetsplatsamverkan, samhällspåverkan, skola och samhälle, konst, seniorteater, ökad tillgänglighet för funktionshindrade, teater för små scener. Och så finns det också uppräknat ett antal möjliga. Till den här listan kommer det att fogas era egna förslag.

Jag vill passa på att nämna också att texterna runt utvecklingsområdena, de kommer av naturliga skäl att förändras när arbetet sätter igång, i ett gemensamt samtal med er som har anmält er till ett utvecklingsområde och de stödresurser de människor som kommer att hjälpa er. Så väg inte in för mycket i de föreslagna texterna på utvecklingsområdena, utan ta dem som en slags beskrivande, informativ del.

Som sagt, avslutningsvis runt de mål, de långsiktiga mål som Riksteatern har formulerat som styrelsen har lämnat som förslag, så ha med er Karl-Eriks flygmyra. Tänk på att det här är en del i någonting större. Tänk in den gemensamma arbetsprocessen. Tänk in er egen lokala planering. Så kommer ni att hitta de här delarna som efterlystes tidigare. De bitar som återfinns i regleringsbrevet kommer ni naturligtvis att hitta i styrelsens planering. Ni kommer att hitta det i VD:s planering. Ni kommer att återfinna olika delar som rör vår närmaste tid och verklighet i de dokument som rör den löpande verksamheten. Men kom ihåg flygmyran. Flygmyran som är där uppe och håller koll på 2014. Och kom ihåg att det är till stor nytta att faktiskt ha sett hur vi tror att verkligheten ser ut då.

Irma Görtz, vice kongressordförande: Och så glöm inte soffan, ni som är på tur. Soffan står där uppe, finns på scenen, så kan ni få vara under allmän beskådning en stund.

Staffan Larsson, Umeå Teaterförening: Ordförande, teatervänner. Staffan Larsson heter jag. Jag är verksam i Umeå Teaterförening. Jag är föredragande i stället för Marie-Louise, som tyvärr fick förhinder, som är ordförande.

Jag vet inte hur gammal ni uppfattar mig men jag har noterat, ja, 45 års erfarenhet av folkrörelsearbete. För 45 år sedan blev jag vald i ungdomslogen Blåsippan till vice tempelvakt. Jag visste inte då vad det var och vet fortfarande inte riktigt vad det var. På det viset har det fortsatt. Jag har jobbat fackligt, politiskt och inom idrottsrörelsen, hela mitt liv egentligen. Just nu jobbar jag i Umeå Teaterförening och i Ersboda Folkets Hus.

Med den här 45-åriga erfarenheten skulle jag vilja hävda att jag har blivit veteran. Med veteranens rätt så kan jag också upphöja mig till flygmyra och ha någon slags översikt.

Det jag har noterat i de här två föreningarna jag jobbar i nu, Umeå Teaterförening och Ersboda Folkets Hus, så är det oerhört framgångsrikt folkrörelsearbete. Det har manifesterats i att Ersboda Folkets Hus blev Sveriges bästa Folkets Hus 2006, och Umeå Teaterförening är Sveriges största teaterförening.

Jag kan säga att mitt bidrag är mycket ringa. Jag är en gräsrot i de här styrelserna. Men jag vet hur man gör för att bli framgångsrik. Det vill jag hävda.

Jag tyckte mycket om det som styrelsen har skrivit i det här, kring folkrörelsearbete och utveckling av folkrörelsearbete. Det är det mest spännande som jag har läst. Jag tycker att man har tagit sig an de här utmaningarna, som vi som har jobbat i folkrörelser längre tid nu, äntligen börjar på att bli någonting nytt och annorlunda. Det här är kanske den egentliga nytändningen för folkrörelserna. Det är oerhört stimulerande och intressant att vara med i den processen. Men jag tänker då på utveckling, demokrati, delaktighet och mångfald.

Men när vi kommer till det mer konkreta som vår motion, motion 3 från Umeå Teaterförening, då är det som om det brister. Då känner jag mig inte alls riktigt hemma längre. Folkrörelsetraditionen känns inte riktigt igen. Det är nästan så att, ja, jag återkommer till det.

Om vi tittar på utveckling i föreningen. Alltså utvecklingsverksamhet i en organisation, det är väl rimligen också centralt att den sker lokalt. Det är väl där folkrörelsen manifesteras och utvecklas. Det är där vi möter människor. Det är där vi har utveckling av mångfalden. Det är ju så att Ersboda Folkets Hus har inte blivit Ersboda Folkets Hus bäst i landet genom att så att säga inte ta in invandrarföreningar, ungdomsföreningar och vad det kan vara.

Vi tog inte kontakt med kulturförvaltningarna nere på stan i Umeå eller Riksidrottsrörelsen när vi skulle utveckla, utan vi tog kontakt med Ersängsskolan på Ersbodaområdet och utvecklade. Vi tog kontakt med den lokala somaliska föreningen som gick in i vår organisation. På samma sätt har, samma mönster har vi också i Ersboda Folk, eller i Umeå Teaterförening.

I Umeå Teaterförening finns det 44 organisationsmedlemmar. Vi siktar på att bli ännu fler, få ännu flera som skall jobba i vår förening. På det sättet når vi nya grupper, andra grupper, och vi har en delaktighet från de här grupperna. Det är klart att vi är inte emot om den lokala, vår lokala somaliska förening, vill ansluta sig direkt till Riksteatern centralt. Det är inget problem för oss, men vi vill ha dialogen med den lokala somaliska föreningen först. Och kanske se om vi kan göra det bättre på det sättet. Det är det vi uttrycker.

Det är samma sak kring demokratifrågorna eller det här med delaktighet och medverkan. Jag tyckte Karl-Erik i går fångade så oerhört mycket essensen i det här. Han pratade om hjärtat, att låta hjärtat styra och låta sig berikas av andras synpunkter. Det här är faktiskt lokalorganisationens utveckling vi pratar om. Alltså om vi i våra lokala föreningar har möjligheter och intresse och möter samband och får utveckla dialog, då blir ju vår förening så mycket bättre. Det är precis det som händer.

Därför är det en naturlig process om organisationer, nya organisationer vill ansluta sig, så bör man först upprätta dialogen lokalt.

Jag frågade i Ersboda Folkets Hus i höstas, vi har alltså ett ganska bra samarbete. Vi har mycket teater uppe på Ersboda Folkets Hus från teaterföreningen. Skulle ni vilja ansluta er direkt i stället, till Riksteatern? Jag skall inte riktigt beskriva vilket svar, men det var en förundran. Varför då? Vad var det för bra med det? Utan vi var i stället väldigt måna om att försöka utveckla det lokala arbetet.

Jag vill med det avvisa det avslagsyrkande på motionen som kommer från styrelsen. Jag ifrågasätter den tendens till arrogans som man också uttrycker, att det inte är rimligt att nya organisationer skall be den lokala organisationen om lov. Det är faktiskt inte det vi säger i motionen.

Staffan Mjönes, Sundsvalls Teaterförening: Jag är litet osäker på var vi är här i diskussionen. Men om vi går till målbeskrivningen, som jag återkommer till, tycker jag att jag har svårigheter med metaforerna här. Det är naturligtvis bra med flygmyror. Det tråkiga är deras lätthet. De blåser lätt bort, och deras korta livslängd.

Jag tycker alltså att vi behöver ett tydligt, välskrivet, både grafiskt och språkligt väl utformat basdokument som vi kan gå tillbaka till när vi prövar våra egna idéer mot den centrala meningen med föreningen, som man kan sticka i händerna på journalister, på kritiskt läsande intresserade kompisar, etc. Det här måldokumentet räcker inte för det. Det finns en dubbeltydig journalistisk utsaga, både tröstande och elak på en gång, som säger att nästan allt som skrivs behöver skrivas om. Och det här behöver skrivas om.

Sedan, motion 4, Sundsvalls Teaterförening och Riksteatern Västernorrland, när kommer vi in på det? Nu. Då fanns det ett förslag att vi skulle gå igenom hela motionen. Det tror jag kommer att ta tid om vi skall köra det hela tiden. Jag nöjer mig därför med att ta punkter ur vår motion som gäller antalet riksteaterföreningar per kommun.

Där har vår åsikt eller vår motion samma bas som den vi har haft tidigare, nämligen omsorg om den lokala teaterföreningens betydelse, och omsorg om den representativa demokratin. I Sundsvall har vi till exempel oklarheter på arrangörssidans mellan Teater Västernorrland och oss själva. De behöver klaras upp.

Vi tror att om man har många teaterföreningar per kommun riskerar man att splittra resurserna och det blir svårt att försvara anslagen. I varje fall blir de inte större, utan det blir fler som skall dela på den goda kakan. Vi tycker att det är möjligt att man gjuter samman föreningar med olika fokus till en och samma teaterförening. Om man har många småföreningar blir det nämligen svårigheter med hur den representativa demokratin skall se ut.

Vi föreslår att kongressen beslutar verka för en sammanhållande arrangerande riksteaterförening per kommun. En enda, alltså. Att kongressen uppdrar till riksteaterledningen att aktivt bistå de lokala organisationerna under utveckling avseende bindning och samverkan, och att kongressen beslutar att en befintlig lokal förening skall beredas möjlighet att yttra sig över eventuella tillkommande existerande föreningar.

Och, för att återgå till det jag sa inledningsvis, jag tror att man kan vinna ökad transparens. Luddighet leder nämligen till dålig transparens. Att man skulle kunna vinna väldigt mycket i transparens genom att koppla de här målbeskrivningarna till regleringsbrevet, så det lämnar jag in som yrkande här.

Birgitta Muckavaara, Umeå Teaterförening: Ja, presidium och kongressombud och övriga deltagare.

Alltså jag är glad att jag fick ju rätt. Nu är vi inne på propositionen punkt 4.3, så att ni kan hålla ordning på papperen när vi nu behandlar motion nummer 3 bland annat. Jag ville bara säga det.

Alltså när vi skall jobba för att bygga upp Riksteatern måste vi bygga underifrån. Det är för mig helt självklart. Nu har ju Staffan före mig värtaligt beskrivit vår syn från Umeå Teaterförening och konkretiserat vår motion. Jag tänkte ta upp ytterligare en demokratispekt.

Annan ansluten organisation har enligt förslaget till stadgan yttranderätt. Man har rätt att utse en observatör till den här församlingen, kongressen. Det har ni ju säkert läst. Observatören har enligt paragraf 18 yttranderätt vid kongressen. Men ansluter man sig direkt till en lokal riksteaterförening får man ju ett mycket större inflytande. Du får ju både yttranderätt, förslagsrätt och rösträtt, inte att förakta.

Med de orden vill även jag yrka bifall till Umeå Teaterförenings motion nummer 3. Tack.

Karin Kämsby, Sundsvalls Dansförening: Ja, hej. Jag är sekreterare i Sundsvalls Dansförening.

Jag tror att det är bland annat oss, som den här att-satsen om flerviktsteaterföreningar i en kommun handlar om.

Vi är en förening som har funnits sedan år 2000 i Sundsvall. Det är en liten förening. Vi har 18 medlemmar. Under våren arrangerade vi sex föreställningar. De flesta var samarrangemang, till exempel med Dansnät Sverige, Landstinget Västernorrland, Sundsvalls Teaterförening, studieförbund. Ett par av föreställningarna var våra helt egna arrangemang, och vi har ekonomiskt stöd från Sundsvalls kommun.

Vi sökte medlemskap i Riksteatern i maj 2006 och vi beviljades medlemskap. Vi antog då demokrati- och ändamålsparagraferna. Vår verksamhet är helt inriktad på att arrangera dans. Vi uppfattar inte att vi konkurrerar med Sundsvalls Teaterförening på det området, eftersom vi är en helt ny kedja. I föreningen har vi specialkunskaper om dans. Flera av medlemmarna är professionella danspedagoger eller dansare. Och vi tycker att vi är bra på det här, faktiskt.

Varför vi gick med i Riksteatern eller sökte medlemskap där, det var för att vi ville kunna arrangera även Riksteaterns dansföreställningar. Och så ville vi ha stödet från Riksteatern. Ni vet att man som arrangörsförening får mycket hjälp från Riksteatern och det ville vi ha.

I Sundsvall är det ett tufft läge när det gäller dans. Det är svårt att få publik. Vårt stora behov på de här utvecklingsområdena, det är publikutveckling.

Därför yrkar jag avslag på den här motionen, eller den här att-satsen från Sundsvalls kommun. Jag yrkar att kongressen avslår Sundsvalls Teaterförenings och Riksteatern Västernorrlands förslag om att kongressen beslutar verka för att det skall bara finnas en sammanhållande arrangerande Riksteaterförening per kommun. Jag tror att ett sådant beslut skulle verka hämmande på nya scenkonstarrangörer, som kan komma upp utanför de traditionella teaterföreningarnas verksamhet. Tack för ordet.

(Applåder)

Eva Lindau, Nordmalings Musik- och Teaterförening: Hej kongressen, ordförande. Eva Lindau, Nordmaling, och jag tycker att det är jätteroligt, det är underbart att Sveriges Dövas Riksförbund har anslutit sig till Riksteatern centralt. Det är härligt med en turkisk central organisation som ansluter sig till Riksteatern centralt. Det är så det skall va! Det centrala ansluter sig centralt. Det lokala ansluter sig lokalt. Det är liksom huvudidén på något

sätt. Och så hjälps man åt och verkar för att vi skall få ännu mer publik, större mångfald, ja, ni vet.

Därför skulle jag vilja titta litet grand på motionen som Umeå skrev och styrelsens svar på detta.

När vi tittar på det här ska vi ha i bakhuvudet att det är någonting vi kämpar med tillsammans. Något som vi vill tillsammans. Så står det så här i mitten av tredje stycket kan man säga, på andra sidan ”men det ska inte betyda att en organisation, säg exempelvis en skola eller en döv förening, skall behöva vara medlem i en riksteaterförening man i praktiken inte arbetar i”.

Vi har i Nordmaling ett tjugotal föreningsmedlemmar, organisationsmedlemmar. Det är studieförbund och det är handikappföreningar och så vidare. De är ju med för att de stöttar oss, för de tycker vi gör ett bra arbete och vi samarbetar ibland. Vad menas med det här när Byggnadsarbetareförbundet är med i Umeå Teaterförening till exempel. De arbetar ju inte i teaterföreningen men vi har samarbete ibland, men det kan dröja väldigt länge. Men de tycker att teaterföreningen gör ett kanonjobb och vill att vi finns kvar och är med i vår anda. Jag tycker det svaret är mycket märkligt, och jag tycker att det är viktigt för den lokala teaterföreningen att man har fokus på att arbeta för att bli så stora och starka och breda som möjligt.

Sedan tycker jag också i och för sig att det är viktigt, och därför tycker jag Y-läns förslag är ganska bra, att om man som riksteaterförening lokalt inte orkar med eller man väljer bort ett område, eller det finns andra som vill göra på ett annat sätt, då kan man i dialog komma överens om någonting. Det kanske bildas ytterligare en riksteaterförening. Det är inte omöjligt eller kanske man kan hitta andra samarbeten. Dialogen är jätteviktig. Framför allt så skall vi förutsätta, tycker jag, att vi är en folkrörelse. Vi jobbar ihop. Vi har samma mål. Jag tror jag slutar där.

Jag skulle vilja yrka bifall till Umeå Teaterförenings motion. Räcker det?

Andreas Hector, Teaterföreningen i Ale: Kongressdeltagare, även jag vill återropa den nu omtalade flygmyran som vi fått höra en hel del här om. Jag hade uppe den här frågan som jag tänker lyfta som inte någon annan har lyft ännu, så jag hoppar litet i diskussionen så ni får hänga med nu. Jag hade uppe denna fråga igår på utskottsarbetet. Lena sa att hon skulle ta upp frågan igår med styrelsen, men jag har inte uppfattat det som att styrelsen hade några ändringsförslag på kongressens långsiktiga mål för Riksteatern.

Därför står jag här, just det. Det gäller skrivningen i bilaga 12:2 punkt 2.2 *Verksamhetsidé*, stycke 3. Jag läser innantill: ”Riksteatern ska bidra till att fylla allmänhetens behov av att vara delaktig i olika konstnärliga uttrycksformer oberoende av var man bor i landet, oavsett kön, ålder, utbildning, social eller etnisk tillhörighet.”

Jag anser denna formulering vara exkluderande. Man utesluter grupper. Till exempel omnämns här inte sexuell läggning, om någon har allergi, språk, handikapp, vana att se på teater eller inte. Eller till exempel jag som är vänsterhänt och hatar de här borden för att de sitter på den högra sidan. Jag menar alltså att man har en exkluderande formulering. Jag har därför ett yrkande och det är att redaktionsutskottet får i uppdrag att se över den här formuleringen i 2.2 *Verksamhetsidé*, tredje stycket, för att skapa en mer inkluderande

formulering i stället för den nuvarande, där man riskerar att exkludera grupper då man gör en uppräknig.

I övrigt yrkar jag bifall till styrelsens förslag. Ett enkelt exempel kan innebära att man lägger in "exempelvis" eller något åt det hållet, men att man inte fastställer just de här olika sakerna som man räknar upp. Tack så mycket.

(Applåder)

Anna-Carin Nilsson Björk, Skellefteå Teaterförening: Ärade presidium, kongressdeltagare. Jag tycker att det varit två stycken intressanta motioner och jag förstår den oro som ni ger uttryck för, både i Umeå och i Sundsvall. Jag tror att det är viktigt att vi har en riksteaterförening där man kan komma in från olika håll, och att riksteaterföreningen kan vara grunden. Att vi inte skall ha en massa olika uppdelningar inom kommunen. Men kommuner ser olika ut. I Skellefteå så har vi ganska vida gränser. Det är sex mil till Jörn, fem mil till Lövånger och så vidare.

Det finns tre teaterföreningar i Skellefteå kommun och det behövs tre teaterföreningar. Jag är tacksam för att Burträsk och Boliden har egna föreningar, för vi i Skellefteå Teaterförening kan inte serva hela kommunen. Det finns ingen möjlighet. Därför kan jag inte bifalla Sundsvalls första att-sats att man ska ha en enda sammanhållen teaterförening i kommunen, för vi vill inte ta över våra syskonföreningar Bolidens och Burträsk's uppgifter att ge god teater till våra kommunmedlemmar.

Behövs det så skall det finnas möjlighet till fler teaterföreningar, men grunden ska ändå vara att riksteaterföreningen ska vara den som alla ska vara med i.

Kent Olsson, kongressordförande: Tack. Får jag upprepa att vi vill ha in alla yrkanden skriftligt. Då går vi till Gunnar Bränström i styrelsen, varsågod.

Gunnar Bränström, styrelsen: Tack så mycket. I grund och botten så tror jag att det helt enkelt handlar om en enda sak. Det är hur vi ska bete oss i det här vägvalet. Vill vi vara en öppen organisation eller vill vi vara en sluten organisation? Min erfarenhet från förenings-sammanhang, från olika typer av ideellt engagemang och egentligen från alla verksamheter där jag har haft att göra med människor, är att öppet vinner. För min del så känns det som att Riksteatern egentligen är en enda stor famn. Vi vill ha med alla och vi vill kunna erbjuda alla någonting. Det blir litet obekvämt för mig nästan att känna tanken att vi ska begränsa oss, vi ska sätta ett streck i marken för vilka som får vara med och inte. Jag tycker att alla borde få möjlighet att komma in, för på något sätt så blir jag litet fundersam inför: är vi för många, har vi fyllda salonger, har vi ett för brett utbud, finns vi representerade på litet för många ställen? Jag tror inte riktigt att det är så.

(Applåder)

Tack. Jag tycker också att det är så att jag vill gärna framhålla de här föreningarna som har ett gott samarbete, där man hittar vägar till att bli en slags plattform för gemensam kulturpolitik, eller kulturutbud där man lockar till sig andra organisationer, att man blir ett slags brett forum. Det tycker jag är jättebra. All heder till er. Jag tycker också att det är jättebra med de föreningarna som känner att vi inte kan omfamna hela vår kommun. Den är för stor. Eller vi kan inte omfamna alla olika intressen för det orkar vi inte med. Men vill någon ta hand om det här intresset, vill någon ta hand om Jörn så är vi ytterligt tacksamma och glada. Det jag tycker

är en stor utmaning för hela riksteaterrörelsen är att vi skall bli bäst på inkludering. Vi skall bli bäst på att vara den här stora famnen.

Kommer en förening i ert område som vill vara medlem i Riksteatern direkt och inte hos er, gå till dem och säg att vad spännande att ni vill hålla på med kultur och teater. Vi samarbetar gärna med er. Vi tror att tillsammans så blir vi starkare när vi möter kommunen, när vi möter landstinget. Jag tror inte att det är någon svaghet att vara många självständiga, eldsjälburna organisationer. Det är ju precis det Riksteatern är. Vad skulle skillnaden vara att ha många starka organisationer på lokal nivå, som kämpar gemensamt, som utgör en gemensam ljuspunkt i ett kulturellt mörker. Jag säger bara det, öppenhet, en stor famn, det är min sinnebild av Riksteatern. Jag hoppas att det är så i verkligheten också.

När det gäller flygmyran som blivit populär, både som metafor och på annat sätt, så vill jag säga att flygmyran är också välkommen i Riksteatern, för Riksteatern är till för alla. För att då närma mig Andreas förslag om just det här med alla och vilka alla är, så skulle jag faktiskt vilja yrka ett avslag på Andreas förslag om ett redaktionsutskott. I stället föreslår jag att det stycket som han läste upp ”Riksteatern ska bidra till att fylla allmänhetens behov av att vara delaktig i olika konstnärliga uttrycksformer oberoende av var man bor i landet oavsett kön, ålder, utbildning, social eller etnisk tillhörighet”, avslutas med ”etc.”. Det är mitt förslag. Det är inget skämt.

Jag tror att det är så att om vi ska inkludera, jag är själv vänsterhänt och håller med om att de här talarstolarna är litet märkliga, men på något sätt är den exemplifieringen ett sätt att antyda att vad man än är, vad man är gör, var man än finns så är man välkommen i Riksteatern. Det här är en nyansering som ofta används i andra sammanhang, och jag vet inte riktigt, men för min del så funkar det med ”etc.”. Det är ett enkelt sätt. Jag tar gärna emot andra förslag, men jag är inte riktigt övertygad om att vi behöver en redaktionskommitté för att uttrycka det här enkla.

Jag vill bara avsluta mitt inlägg med att konstatera, precis som Staffan från Umeå sa, låt hjärtat styra de här frågorna. Var öppna för vänner som kommer med fredliga avsikter och vill göra samma sak som ni.

(Applåder)

Egon Johansson, Musik & Teater Vänner i Jönköping: Hej allihop oavsett vem ni är och var ni kommer ifrån.

Jag har tittat på styrelsens yttrande till motion 3 och 4:1, och det ser ju ut som att Riksteatern nu har börjat lida av en slags desperation, eftersom man nu tar in kommuner som alltså är vår motpart när det gäller bidrag. Det smidigaste vore ju naturligtvis att, det håller väl på att avvecklas i och för sig, skriva in Svenska Kommunförbundet så blir det billigt och då är alla med. Sedan behöver vi inte förhandla med kommunen mer om några bidrag och anslag.

Detta leder då inte till mångfald utan enfald när det gäller kulturutbudet. Att våra bidragsgivare får vara med Riksteatern, det tycker jag är helt snett. Vätterbygdens Teaterförening som fanns och hade funnits i 40 år eller något sådant, den sålde Riksteatern bort så att det bara small om det. Det fanns ingen som helst beredskap där och pengarna överfördes till Smålands Musik och Teater som nu är medlem. Det är ett elände för mig eftersom vi är en vänförening till Smålands Musik och Teater också.

Så vi talar med kluven tunga här. Jag tycker ändå att samarbetet vi har, vi har samarbetat med Dövas Riksförbund och även har vi blindtolkning för synskadade, på vårt initiativ. Men det är ingen som kommer till oss utan alla kommer till Smålands Musik och Teater. Det gör ju att om man hade någon stolthet, så börjar Riksteatern centralt att knäcka den här. Det var ju inte riktigt det som vi pratade om med inspiration igår. Inte fann jag så mycket inspiration, för jag tyckte att han höll ett egoföredrag mer eller mindre.

Jag yrkar i varje fall bifall än så länge till motion 3 och 4 och avslag till styrelsens förslag för ny utredning eller också omskrivning av redaktionskommittén. Okej, föreningar kan jag möjligtvis gå med på, men inte kommuner och landsting och liknande för då har ni sålt ut oss fullständigt. Tack.

Gudrun Forsberg, Riksteatern Östergötland: Tack. I styrelsens förslag till långsiktiga mål så har jag två synpunkter och ett yrkande. Jag börjar med synpunkterna.

Under *Vision* så tycker vi att Riksteatern genom sin verksamhet ska bidra till att varje medborgare deltar. Det känns väldigt överambitiöst. Jag skulle inte tycka om om Svenska Golfbundet hade det som vision, att nå alla medborgare med sin verksamhet. Jag skulle inte vilja bli utsatt för det. Jag skulle vilja att vi hittade ett annat uttryck där. Publik och medlemmar eller någonting. Jag har inte kommit på något bättre förslag men jag tycker det är att gå långt att vi ska vända oss till alla medborgare.

När det gäller 12:4 *Publik* så är målet att finna en produktionsvolym och sammansättning av produktion där snittsubvention per besökare inte är högre än snittpriset per biljett. Att individen och samhället delar kostnaden för teaterbesöket lika. Visserligen är det långsiktiga mål, men jag tror att det är väldigt orealistiskt att vi skulle uppnå en 50 procentig självfinansiering, när det i dag ligger på ungefär 10 procent och har gjort det under väldigt, väldigt många år. Om det är realistiskt så tror jag att det skulle drabba kvaliteten, om vi skulle kunna uppnå det målet.

Det sista gäller mitt yrkande och det är under *Folkrörelse*. Gunnar pratade bland annat om att vi ska inte sätta något streck. Vi ska inte säga att ni får komma in men inte ni. Med det menar jag att det måste vi göra för han pratade också om eldsjälarna och ideella föreningar, alla vi som arbetar hårt och ideellt med verksamheten. Vi måste sätta strecket vid kommersiella arrangörer, tycker jag, därför att kommersiella arrangörer kommer att ta de produktioner och arrangemang som de kan få igen pengarna på. De behöver vi också ha därför att det är de karusellerna som ska betala vad gungorna har förlorat. Jag kommer att återkomma till det under nästa punkt sedan.

Därför är mitt yrkande att ”kommersiella arrangörer” helt enkelt stryks under *Folkrörelse* stycke 2.

Uwe Weigel, Vansbro Teaterförening: Ordförande, ombud och övriga observatörer. Jag är alldeles ny inom den här teaterverksamheten, men jag har varit med på en och annan kongress i andra sammanhang och jag har börjat bli förvirrad på den här kongressen.

Vi behandlar nu de långsiktiga målen och vi har diskuterat två stycken motioner som handlar om medlemskap i organisationen, som inte jag ser riktigt något sammanhang i vad de har att göra med varandra. De långsiktiga målen beskriver visserligen vilka olika organisationer som vi ska jobba för, men hur de kommer in i vår organisation är ju en stadgefråga och kanske också hör till nästa punkt.

När jag fick den här dagordningen och de här handlingarna, så var jag väldigt imponerad av uppställningen och sammanställningen och hur väl det var ordnat. I punkt 17 till exempel står det att vi behandlar punkt 4.1 samt motion 1 bilaga 14. Jättebra. Sedan blev det ju väldigt mycket strul omkring den, att det var frågan om vilken att-sats vi behandlade och vilken vi inte behandlade.

I punkt 18 står det långsiktiga mål, bilaga 12-13. Inte ett ord om några motioner där, och plötsligt fick vi hastigt och lustigt ta ställning till där nere, att vi även skall behandla dessa två motioner. Alla började vi bläddra, vad då, vilka motioner, så förstod vi inte vad det var och så sa vi, det var någon enstaka som ropade ja. Så sa vi att vi tar med dem här.

Jag har ju förstått att motionerna skulle behandlas under punkt 19 *Styrelsens proposition*. Det är ju där alla de här frågorna hör hemma som vi just nu har diskuterat. Jag skulle vilja vädja till att man litet mera strukturerat jobbar här uppifrån så att vi kan hänga med, vi som är nya i det här sammanhanget.

Sedan vill jag avsluta med den här metaforen om flygmyran, eftersom det tydligen är det som ska sägas här idag. Det är bra med flygmyror, men de flyger en gång, landar, tappar vingarna, blir parade, kryper ned i stacken och lägger ägg och ser aldrig mer yttervärlden. Tack.

(Applåder)

Staffan Larsson, Umeå Teaterförening: Flygmyran kanske har gjort sitt bästa. Jag tror ju inte att våra samarbetspartners upplever sig som begravda på något sätt. Jag tror de är väldigt aktiva. Jag noterar att de organisationsmedlemmar vi har, de har utvecklats i sin verksamhet. Det tror jag är konsekvensen.

Gunnar frågar eller säger att frågan är om vi ska vara en öppen eller slutna organisation. Men det är ju självklart, att vi är en öppen organisation. En lokal teaterförening med 44 organisationsmedlemmar med sikte på att nå 50, kan inte beskrivas som en slutna organisation. Så tror jag det är för alla er. Att ni vill ha med fler och ha ökat samarbete. Det är väl det det handlar om ifall vi ska nå framgång. Det är vägen dit som vi diskuterar nu. Hur vi ska bli fler och hur vi ska nå fler, hur vi ska nå våra mål om mångfald och så vidare.

I en bisats så skulle jag vilja säga att i Umeå kommun så finns det för närvarande tre lokala teaterföreningar, i Umeå, i Hörnefors och i Sävar. Den föreningen jag är med i, alltså Umeå, vi har inte ambitioner att inkorporera dem. Det är snarare så, att det är bra att det i de här gamla lokala kommundelarna finns en sådan verksamhet. Det tror jag är en styrka som vi har och att vi har ett bra samarbete. Vi har dessutom samarbete med andra teaterföreningar. Det som är kärnan i det här, och det som ligger bakom vår motion, det är ju grundsynen på när vi får kontakt med nya grupper som i dag inte uppfattar sig tillhöriga riksteaterorganisationen.

Om man då tar kontakt med Hallunda så stannar så att säga dialogen mellan den lokala eventuella nya medlemmen där, mellan Hallunda och den lokala organisationen. Det finns liksom inte en naturlig utveckling eller kontakt, som jag hade betraktat som naturlig i alla fall i en folkrörelse, att man pratar med den lokala organisationen samtidigt från Hallunda. I stället erbjuder Hallunda, ja men det går jättebra, anslut er direkt till oss så är det okej. Då brister min idealbild hur en folkrörelse fungerar. Att den centrala så att säga rundar, utan att ens beskriva eller berätta för den lokala organisationen.

En liten möjlig beskrivning finns alltså i styrelsens förslag på 12:3 avsnitt 2.3, tredje stycket. Där beskriver man hur Riksteatern ska utveckla sin organisation, att man ska dra in nya grupper. Det är i och för sig inte beskrivet att det här skall ske på ett visst sätt, men det saknas samtidigt ett stöd till den lokala organisationen att utveckla den här mångfalden, det här nya sättet att jobba för de lokala föreningarna. Det finns liksom inte med i materialet. Möjligen kan jag notera det i något utvecklingsområde och det är glädjande, men det är här jag tycker att det finns mer utveckling att göra för oss som kongress, i vår inriktning av Riksteaterns fortsatta verksamhet. Tack.

Ordningsfråga

Kent Olsson, kongressordförande: Tack för det.

Vi har nu kommit fram till att vi egentligen ska ha lunch. Det är ett par talare kvar och jag tänkte fråga kongressen om vi skall försöka skjuta på lunchen eller om ni vill ha lunchen nu. Det finns ju fördelar att göra det här ärendet färdigt, men det bygger ju också på att de som pratar i framtiden inte blir alltför långrandiga. Jag ställer frågan till er om vi kan fortsätta eller om vi ska ta lunch.

Kongressen beslöt

att   ajourneras för lunch.

Förhandlingarna ajournerades klockan 12.41 och återupptogs klockan 13.50.

(Lunch)

Information om bokföringsprogram

Joakim Svensson, Swedbank: Vi ska kolla på litet bokföring. Mellan era förhandlingar har vi fått en liten programpunkt. Ni står ju inför en del förändringar angående moms och så vidare. Det passar ganska bra genom att många av era föreningar kanske är i tagen att uppdatera sin programvara vad gäller bokföringen eller kanske gå över till bokföringsprogram överlag. Många föreningar kanske sköter det med papper och penna. Det är ju på det sättet som vi har bokfört i 500 år. Merparten av den tiden som vi har bokfört har vi gjort på just det viset. Men under de senaste decennierna har det ju kommit bokföringsprogram, vilket gör att bokföringsarbetet förenklats en hel del.

Jag kommer att presentera e-bokföring för er. Jag heter Joakim Svensson och är här tillsammans med Eva Ekman från Swedbank. E-bokföring är ett bokföringsprogram som ligger inne i internetbanken. Är det några av er som har internetbank i föreningen och gör era betalningar därifrån? Två stycken.

Vad vi gör med e-bokföring är att vi bygger på, vi tar även med vår bokföring in i internetbanken. Det gör att det uppstår en del fördelar som inte uppstår i ett traditionellt program. Som ni vet så kommer ni åt internetbanken var ni än är. Vi kan logga in bara vi har vår dosa, om vi har Swedbank. Har vi andra banker så finns det också den här möjligheten, att man kan logga in från olika håll genom internetuppkoppling och den här dosan eller koderna eller vad man nu kan tänkas ha.

Har man då Swedbank så kan man också komma åt sitt bokföringsprogram. Traditionellt sett så fungerar det ju så när man jobbar med bokföring, att det kanske är en kassör som sköter bokföringen, som antingen sitter på kansliet och jobbar vid en dator, eller kanske det är så att

han har bokföringsprogrammet hemma och så sitter han och jobbar med bokföringen där. Så har det fungerat traditionellt sett.

Kör vi e-bokföringen så har vi helt plötsligt ett bokföringsprogram som inte ligger på en specifik dator utan det ligger i internetbanken. Det finns hos banken helt enkelt, vilket innebär att vi slipper backup-arbetet. Det sparas allting hos banken, men framför allt också att du har en åtkomst, vare sig du sitter på kansliet eller hemma. Som jag också ser på bilden här så finns det ju andra intressenter i föreningen som kanske skulle ta del av bokföringen.

Vad många glömmer bort, det är att det är ju inte bara kassören som är ansvarig för vad som sker med ekonomin i en förening, utan hela styrelsen är ansvarig. Det kanske är så att ordföranden skall kunna ha tillgång till bokföringsprogrammet, övrig styrelse, revisor. Här har vi möjlighet att egentligen släppa in vem vi vill. Givetvis inte alla men man kan helt enkelt styra litet, att Rolf han är ju en vettig kille i styrelsen, han kan för övrigt litet bokföring också. Han kanske kan hjälpa kassören ibland. En helt annan åtkomst tack vare att det ligger i internetbanken. Bara man har internetuppkoppling och sin dosa med sig så kommer man alltid åt bokföringen.

Men det här är inte det viktigaste med e-bokföringen. Det här ser vi som en självklarhet, att man kommer åt den från olika håll. Det mer intressanta med e-bokföringen är att vi har en koppling till kontot i banken. Ni har ju ett konto i banken med föreningen och det som händer på det kontot, det kommer ju slutligen på någon form av kontoutdrag, eller hur. Det som händer där skall också bokföras. All enkel information om in- och utbetalningar. Man sitter och stansar det här för att få in den här informationen.

Kör vi e-bokföring eller om vi kollar på ett traditionellt sätt hur det fungerar, så är det ju så att det som sker på kontot det ska ju in i någon form av bokföringsprogram. Kör vi e-bokföringen och har den här kopplingen till bankkontot, så är det på det viset att all den information som finns på bankkontot kommer automatiskt, helt automatiskt flyttas in i bokföringsprogrammet. Så betalar ni ut pengar till Telia, ni betalar ut pengar till någon form av lokalhyra, ni köper in rekvisita, vad det nu än kan tänkas vara, så kommer det också att dyka upp inne i bokföringsprogrammet. Medlemmar betalar in pengar, sponsorer betalar in pengar, allt som dyker upp på det här kontoutdraget kommer också att dyka upp inne i e-bokföringen.

Det gör att vi kan rationalisera, effektivisera och snabba upp bokföringsarbetet. Vad våra kunder märker, det är att de helt enkelt har ett helt annat stöd än de har i ett traditionellt program. Jag tänkte snabbt visa litet hur det här fungerar, så ni får en chans att se vilken tidsvinst man kan göra.

Så här ser e-bokföringen ut. Som sagt logga in i internetbanken så kommer man också åt bokföringsprogrammet. Traditionellt sett så jobbar man med bokföring på det viset att man jobbar med en sådan här sida ungefär. Om vi tar emot en faktura från Telia till exempel, hand upp här förresten, hur många har varit inne i ett bokföringsprogram? Då känner ni säkert igen litet av upplägget på den här sidan. Vi har en faktura framför oss som vi på något vis skall föra in uppgifter om att vi kanske har betalat. Är det så att jag betalar den kontant till exempel, så är det här ett traditionellt arbetsätt. Känns bekant, va? Jag anger vilka konton jag ska bokföra på. Jag ser till att ha tungan rätt i mun angående det här med debet och kredit. Inga större konstigheter. Det är så det ser ut i de flesta program.

Problemet här är att det finns litet fallgropar. Risk att göra fel på olika ställen. Jag kanske för in fel belopp. Jag vänder på debet och kredit, för in på fel konton. Jag kanske till och med missar en rad på det här kontoutdraget, vilket innebär att jag någon gång i slutändan sitter och letar efter diffar. Försöker stämma av bankkontot med bokföringen. Så här vill vi, när vi arbetar e-bokföring, försöka undvika att jobba. Vi vill inte jobba i det här som vi kallar manuell kontering.

I stället gör vi på det här viset. Vi har något som vi kallar autokontering. En helt unik funktion som inte finns i något annat bokföringsprogram. För det första så ser ni att det finns ett bankkontonummer längst upp här. Det är ert konto som ni har banken. Det kontot som det händer massa saker på. Ni betalar ut pengar och får in pengar. Det är en information som redan finns här, och som ni ser här så har vi en Telia-räkning som blivit betald. Vi har betalat ut något till RSL-Com. Vi har fått en bankgiroinbetalning och så vidare. Allt som ni är vana vid att hitta på det här kontoutdraget som ni har på papper, det kommer också att dyka upp inne i bokföringsprogrammet, vilket gör att vi kan jobba på det här viset i stället när vi ska bokföra.

Utifrån en rullgardinsmeny så väljer jag vilket konto jag ska bokföra på, till exempel telefon. Programmet räknar ut momsens åt mig, klickar ok. Annonsering kanske, vi har någon välvillig sponsor, eller hur det var med de här kommersiella arrangemangen som jag hörde talas om här tidigare, vi har en sponsor i alla fall då och det är ju tacksamt. Så rullar vi på på det här viset helt enkelt. Vad är det för typ av kostnad, vad är det för typ av intäkt, allt utifrån det som hänt på bankkontot. Den här informationen som ligger här borta hamnar ju här helt automatiskt. Det enda ni behöver göra är att göra det ni gör i dag, betala räkningar, se till att pengarna kommer in på kontot, och de kommer att dyka upp här. När man är nöjd och glad så går man längst ned på sidan och trycker Spara konteringar/Bokfört. Verkar det enkelt?

Fråga från ombud.

Precis, antingen så väljer du att ta med den kontoplan som du har liggande i något program idag. Sedan kan man även ladda in den kontoplan som Riksteatern rekommenderar eller det förslag som de har. Det är helt utifrån hur du vill göra med din kontoplan.

Tror ni att det har blivit bokfört här i nu då? Tveksamt. Jag sa ju att vi hade bokfört på samma sätt i 500 år. Är det inte dags för akt två. Arbetsmässigt, ja, men debet och kredit kommer vi aldrig att komma ifrån. Jag tar snabbt och visar för er hur vår verifikationslista ser ut. Den lista där vi ser alla bokningar vi gjort, och vi ser att vi kommer kanske inte från historien som vi är belastade med. Debet och kredit reglerar fortfarande. Vi ser att vi skapade precis samma sak som vilket annat bokföringsprogram som helst, men tack vare utgångspunkten från bankkontot så kanske vi kan göra på ett litet snabbare sätt.

Vad tycker ni? Är det någon som har suttit med? Nu har jag inte frågat hur många som är kassörer här, men någon som någon gång har suttit med ett kontoutdrag och bokfört direkt från det med hjälp av fakturor och kvitton. Det räcker som sagt att föra in fel belopp, missa en rad eller vända på debet och kredit så har man helt plötsligt en diff. Med e-bokföringen, autokonteringen behöver vi inte fundera på några av de bitarna.

Fråga från ombud.

Verifikationsnumren rullar på i den ordning som du bokför. Det blir i den ordning för varje verifikation du gör.

Första frågan som du var inne på, det var ju om du kanske har flera olika typer av kostnader eller flera olika typer av intäkter, så har man alltid möjlighet att göra vad som kallas uppdelade konteringar, där man kan välja flera olika konton att bokföra på.

Fråga från ombud.

Då har du möjlighet att göra korrigeringar från den här verifikationslistan som du såg. Men fördelen som vi ser när vi är inne i autokonteringen här, det är ju att detta beloppet som står här, det är ju precis det som har hänt på kontot. Det här är ju faktiskt en sanning. Du har betalat ut 1 225 kronor. Du har fått in 15 000. Den risken elimineras när vi jobbar med det som händer på bankkontot.

Fråga från ombud.

Får ut en resultatrapport precis som du är van vid. Absolut.

Fråga från ombud.

Du får ut resultat- och balansräkning.

Fråga från ombud.

Det kan du göra. Jobba med resultatställen, kostnadsställen.

I och med att vi hade tight med tid så får jag nog be er att inte ställa frågor, inser jag nu, men ni får väldigt gärna komma ut och prata med oss litet efteråt, så kan vi byta några ord då. Hoppas ni har förståelse för det.

Vad jag vill poängtera är möjligheten att snabba upp hanteringen kring bankkontot. På den här listan så dyker allting upp, när vi har bokfört så försvinner det. Kollar vi sedan på den här listan, så kommer programmet ihåg hur vi har bokfört tidigare. Är det någon av föreningarna som köper in samma sak från en viss leverantör flera gånger om? Att man köper in telefoni från Telia till exempel gång efter annan. Det brukar vara så med mycket återkommande betalningar.

Här ser vi att vi får ett förslag. Programmet kommer ihåg plus- och bankgironummer. Jag får stämma av med mitt underlag. Är det här rätt grej som jag har köpt in här nu? Är det föreställningskostnader? Stämmer det så kan jag bara klicka ok, vilket gör att jag kan bokföra i en nästan fasansfull takt. Smidigt. Bara genom att göra en så enkel grej som att ta vara på bankkontot. Ni gör det redan idag. Varför inte göra det ännu snabbare.

Innan jag lämnar programmet här och tar mig litet vidare, så som ni ser här resultatrapport, balansrapport. Inga konstigheter, det ser ut som precis som i vilket annat bokföringsprogram som helst. Det var det du var ute efter där.

Och givetvis den för er nu mer viktiga momsrapporten får man också naturligtvis med.

Så mycket mer kan jag inte visa av e-bokföringen, utan jag tänkte summera litet vad som händer när vi kör e-bokföringen.

Som ni har sett här nu, en fullständig avstämning gentemot bankkontot. Har ni någon gång suttit och letat efter diffar inför ett bokslut, så kan ni räkna med att ni glömmer det nu i det här fallet. Vi sparar en massa inmatningstid, upp till 80 procent. Jag pratade med en kassör på PRO i Kalmar som börjat köra e-bokföring. Det han upplevde att han la två timmar på tidigare, det la han i stället en halvtimme på nu. Mobiliteten att man kommer åt det var man än är, och vilka man är i styrelsen. Backup finns alltid hos banken, en oerhörd säkerhet. Man behöver inte fundera på kraschade datorer eller vad det nu kan vara, eller stulna datorer. Och att man kan vara flera olika som kommer åt det.

Givetvis ingår också en kostnadsfri support. En telefonsupport, så om man stöter på problem så kan man få hjälp med det av en bokföringssupport. Givetvis en programsupport men även en bokföringssupport så att man kan ställa frågor kring moms till exempel. Hur var det nu här egentligen?

Ni har fått material i handen. Eva har litet mer att dela ut till er om det är så att ni inte har fått. Gå gärna in och kolla på de här adresserna. Längst ned så har ni en intresseadress och där finns även intresseanmälan som ni har fått av Eva. Fyll gärna i den så tar vi en kontakt med er helt förutsättningslöst. Vi kan visa litet mer hur e-bokföringen fungerar. Sedan kan man givetvis kliva in på sitt lokala bankkontor och prata mer med dem som finns där. Innan jag lämnar över så tar vi en titt här på vad våra kunder tycker. Våra kunder tycker det är fantastiskt smidigt att få hjälp med bankkontot. Det är inget snack om det. Jag pratade igår med en kund, jag ringde upp en som jag träffat tidigare. Han började skratta när jag ringde, för han sa att han satt och stämde av bankkontot i sitt gamla bokföringsprogram. Innan samtalet var över så hade han hoppat på e-bokföringen i stället.

En jättemöjlighet att få koll på bankkontot. Kom gärna ut och prata med mig och Eva litet mer. Ni fick en kort liten inblick i hur e-bokföringen fungerar. Hoppas ni såg något som var intressant, ta med det hem till föreningen.

Tack så mycket.

Andreas Dammer, Visma SPCS: Mitt namn är Andreas Dammer och jag kommer från Visma SPCS. Vi är i dagsläget Sveriges största leverantör av sådana här bokföringsprogram till mindre företag.

Nu är tiden litet begränsad så jag kör en snabbgenomgång av vilken nytta man kan ha i dagsläget genom att använda ett bokföringsprogram från oss.

Jag har här lagt upp en teaterförening som ett exempel bara för att visa hur det kan gå till. Vi har anpassat en speciell kontoplan just till teaterföreningar med de konton ni främst kommer att behöva. Vi kan gå in och kolla på det här. Den ligger även ute i den broschyr som ni kan få från momsgruppen där ute. Det finns konton som till exempel här 1911 Biljettkassa, som gör att det är rätt lätt att kontera upp på det kontot och få en bra uppföljning på det.

Sedan har vi något i programmet som heter Konteringsmallar. För som sagt som han sa innan, det är det inte det roligaste att bokföra och det är svårt att hitta rätt konton. Beloppen är inte det lättaste heller. Så då kan man få hjälp av en sådan här konteringsmall, vi väljer att skapa

en ny verifikation, Biljettförsäljning, och vi har fått in 1000 kronor i kassan, Enter, så är den bokför och klar. Det hamnar på rätt konto av det man har definierat upp då, Registrera, så ligger den i bokföringslistan / verifikationslistan.

Detta är ett program som man har på sin egen dator hemma. Det är en installation man får. Man kopplar inte upp sig. Ni är inte beroende av bredband eller annat, utan den ligger på er dator. Man kan även ibland kanske vilja ha uppföljning på hur en viss föreställning har gått, då kan man använda sig av, vi gör en verifikation så finns det resultatenheter man kan använda sig av. Nu är de inte tillgängliga här men de finns. Man kan även lägga in dem direkt på själva konteringsmallen så att man kan få uppföljning på dem, både intäkter och kostnader kan bokföras på den resultatenheten.

Programmet har en unik moms kontroll, så att när ni har bokfört och det diffar någonstans när ni skriver ut momsrapporten så visar programmet var det är. Det är enkelt att gå in och ändra. I stället för att sitta och skriva in momsrapporten från datum till datum, så kan man direkt få förslag på att det här ska du ändra.

Det finns även en koppling, det finns en leverantörsreskontra i programmet där man registrerar sina leverantörsfakturer, det föreningen har köpt in och betalat. Här riggar man upp när man får en inkommande faktura och den registrerar man sedan och betalar i programmet. Så du kopplar upp dig direkt mot internetbanken och betalar.

När momsrapporten är klar så kan man skicka en ESKD-fil, en fil direkt till Skatteverket, så slipper man skriva ut momsrapporten och fylla i den, utan det är bara att skicka filen direkt till Skatteverket.

För de föreningar som även behöver fakturera så finns det en version i det litet större programmet. Ni har fått ett utskick med två stycken program, ett Administration 200 och ett Administration 500. I Administration 500 kan man även fakturera. Allt är klart i programmet så när man skriver en faktura så är mallen redan färdig. Man behöver inte ställa in en massa. Det man kan göra är lägga till föreningens logga.

Man kan även få ut de utskrifter man behöver för att skicka till revisorn. Om man ska ha balans- eller resultatrapport så är det inga problem att skicka ut det heller.

Är det några frågor så står jag där ute ett tag till. Så det är bara att komma ut och fråga.

(Paus)

Ordningsfråga

Kent Olsson, kongressordförande: Jaha, mina vänner. Hoppas alla känner sig mätta och belåtna, för nu är det tid för del två av den här kongressen. Vi avbröt ju mitt i ett ärende så vi skall fortsätta.

Bara en liten ordningsfråga, i början talade vi om att det fanns en begränsning av tiden. Ni kanske konstaterade att i början av kongressen brukar man inte vara så där kanske jättehård. Men nu har vi tagit fram en kronometer här, så efter tre minuter kommer ni obönhörligt att avbrytas.

(Applåder)

Det kan kanske vara bra för er att veta när ni går upp. Vill ni ha sagt något väsentligt, säg det kort.

Ordningsfråga

Lillemor Larsson, Riksteatern Värmland: Det är nämligen så att nomineringarna till valberedningen avslutas klockan 15.00. Det gäller ju alla val som vi skall göra. Det var det klarläggandet som jag ville få gjort. I samband med det vill jag ha nomineringarna redovisade, för att kunna göra fyllnadsnomineringar till valberedningen om det är aktuellt. Därför är det viktigt att vi får litet tid på oss. Därför vädjar jag nu till presidiet om vi kunde förlänga den tiden från klockan 15.00 till kanske 16.00, så hinner vi titta, beroende på hur lång tid det tar.

Kent Olsson, kongressordförande: Anledningen till att det tar litet tid, det är att jag har talat med valberedningen och de vill återkomma efter pausen, eller, rättare sagt, efter det att, det här är inte färdigt, men att vi kör till klockan 16.00. Det är väl inga som helst problem, utan vi förlänger tiden för nominering fram till klockan 16.00.

Då så kanske vi kan återgå till talarlistan.

Alexandra Runemalm, Varbergs Teaterförening: Tackar. I Hallands län har vi haft ungdansföreningar, det vill säga arrangörsföreningar med medlemmar upp till 26 år i 13 år, upp till de gamla teaterföreningarna. De har varit riksteatermedlemmar i sex år. Jag var själv med och startade "Hydra" i Varberg.

Hade vi inte fått starta en egen förening hade jag inte blivit ordförande i Varbergs Teaterförening, och inte heller stått här. Tillsammans har Varbergs Teaterförening och Hydra nästan 900 medlemmar i dag. Något som alla kan hålla med om är positivt.

Genom Hydra har Varbergs Teaterförening naturlig rekrytering till sina egna led. Och nu har vi i Varberg blivit med i en riksteaterförening till, Varbergs Turkisksvenska Förening, vilket innebär ännu fler medlemmar och större bredd på utbudet och verksamheten. Vad gäller ekonomin så hoppas jag att våra kommuner precis som regeringen ser till antalet medlemmar i bidragsföreningen.

Vi skall inte vara rädda för konkurrens. Vi vill ju samma sak. Vi gör ju det här tillsammans. Därför så yrkar jag på bifall till styrelsens förslag när det gäller motion 3 och 4. Tack.

(Applåder)

Nurseher Aslan, Turkisk Svenska Riksteaterföreningen: Ja, det tog för oss 40 år att hitta rätt till Riksteatern. Nu när vi äntligen har hittat så är det ytterligare ett hinder. Det är så jag ser det, tycker jag, att man skall behöva gå, be om lov att vara med via lokala föreningar. Det tycker jag är fel. Jag tycker att Riksteatern skall vara en öppen organisation. Det skall vara lätt att ansluta sig till Riksteatern. Om det är så att, man skall ju tycka olika om man har olika intressen. Det jag vill, kanske inte den lokala föreningen vill. Vad händer då? Där är det ännu en svårighet.

Därför tycker jag att jag bifaller styrelsens förslag, att det skall vara centralt och det skall vara lätt att vara med i Riksteatern. Tack.

(Applåder)

Ulf Bexell, styrelsen: Det är så mycket klokt som har sagts här när det gäller att försöka att skapa en bred och en större mångfald i den här föreningen, så egentligen är det ganska onödigt att gå upp och säga det.

Men det finns en del undertoner i kanske framför allt Sundsvalls förening, som inleder med att det skulle finnas ett missnöje med teaterföreningen när det gäller Riksteaterföreningen.

Jag hoppas och jag tror att det som Birgitta har sagt i dag, det som Lena sa i går, har undanröjt alla de misstankarna. Grunden är riksteaterföreningarna och det lokala arbetet. Det vill vi i styrelsen utveckla och därför har vi också antagit möjligheter att ge mer medel till att utveckla de regionala och de lokala föreningarna.

Uwe Weigel tog ju också upp problematiken när det gäller stadgeändring. Det är ju ingen som har yrkat någon stadgeändring. Vi kan inte anta ett förslag från Umeå där vi inte har ett yrkande på stadgeändring. Vi måste på något sätt se klarheten i, om vi ändrar ett beslut och begränsar mångfalden.

Det kan lukta, jag tror inte att det gör så, men det kan lukta monopol. Att det skall finnas en förening som har ett monopol och ett kommunalt monopol i varje kommun. Jag tror inte att det är så, men det är litet, det kan finnas en andemening i det och det gör mig litet besviken och det gör mig litet orolig.

När det gäller musikorganisationer är det ju inga märkvärdigheter. Det finns en kammar-musikförening, det finns en jazzförening, och det finns en "World Music"-förening, och det finns rockföreningar. Det finns en mångfald inom musikbranschen, i varje kommun egentligen. Det är likadant när det gäller museiföreningar. Det finns olika typer utav hembygds-rörelser, och i olika delar utav kommunen. Jag ser det, att det finns ingen begränsning i det när det gäller teaterföreningar i en kommun.

Men jag hoppas inte det kommer att innebära motsättningar mellan de här föreningarna. Vi skall ju inte bygga upp motsättningar. Vi skall skapa möjligheter att samarbeta och utveckla scenkonsten i Sverige tillsammans. Däremot kan ju en förening ha en inriktning åt traditionell teater, dramatik eller vad man nu vill, och en kan arbeta med unga och ungas möjligheter att utveckla. Jag slutar där.

(Applåder)

Gunnar Bränström, styrelsen: Tack. Jag vidhåller att öppet är vackert och sympatiskt på något sätt.

Jag skall landa i mera praktiska frågor. Jag tror att Andreas som hade föreslagit en förändring i en formulering har anmält det till presidiet, där jag kastade fram ett "etc", att oberoende av var man bor i landet, och så vidare. Mitt förslag var "etc". Jag pratade med Andreas och han tycker att det går bra om man slänger in i meningen på följande sätt.

"Riksteatern skall bidra till att fylla allmänhetens behov av att vara delaktig i olika konstnärliga uttryckningsformer oberoende av exempelvis var man bor i landet, oavsett kön, ålder, utbildning, social eller etnisk tillhörighet."

Känns det? Ja, fint. Trevligt.

Sedan vet jag att Gudrun Forsberg hade någon tanke här runt visionen, och det här med att Riksteatern skall genom sin verksamhet bidra till att varje medborgare deltar, och så vidare.

Där tror jag att du kanske, vi kanske uttryckte oss litet otydligt i meningen, men där är syftet att man skall delta i samhället och inte i riksteaterarrangemang, även om det vore önskvärt. Så att den meningen betyder ju egentligen att Riksteatern skall genom sin verksamhet bidra till att varje medborgare deltar, har inflytande och känner delaktighet i samhället. Så att det är det vi menar om vi har varit otydliga i det läget.

Susanne Andersson, Riksteatern Vilhelmina: Kära teatervänner, inklusive presidiet.
Jag skall inte ta till orda angående någon motion, utan det här gäller en formulering i bilaga 13:5. Det är avsnittet 13, *Teater för små scener och teater i glesbygd*. Det gäller det andra stycket, första meningen.

Det är så här nu att styrelsen härligt nog, tror jag vi tycker alla, proklamerar att vi skall se till möjligheterna och inte begränsningarna. Då tycker jag att den här meningen, ”Produktion för små scener innebär ofta begränsade möjligheter till stor teknisk produktion och av kostnads-skäl ofta färre skådespelare”, den tycker jag ska utgå helt och hållet. Vi är faktiskt, uppriktigt sagt, jättetrötta på den här inställningen att det bara är problem med våra små scener. När man i stället borde se vilka fantastiska utmaningar det kan vara att verkligen ro det här i land och se till att det fungerar bra. Och att vi faktiskt också har möjlighet att få ha flera skådespelare på scenen. Att man kanske kan betala det på något vis över hela landet solidariskt.

Men då vill jag gärna ha den här formuleringen i stället för den där första meningen. ”Produktion för små scener ställer högre krav på Riksteatern och innebär större utmaningar att producera spännande tekniska scenografiska och kostnadseffektiva lösningar.”
Tack för ordet.

(Applåder)

Berit Hjort, Riksteatern Kalmar län/Scenkonst Kalmar: Ja, hej alla. Jag representerar Scenkonst Kalmar där jag är ordförande. Det är en helt nystartad förening. Vi startade hösten 2005. Och det intressanta är då att vi är förening nummer två i Kalmar.

Där fanns redan en etablerad teaterförening, och nu skall ni höra vad bra det har gått för oss båda. Ni behöver inte vara rädda för att det blir minskade ekonomiska anslag. Vi har i stället fått mer ekonomiskt stöd från kommunen. Kalmar Teaterförening har fått ökat, och vi har fått ett bra bidrag. Så vi har fått mer till kulturen i Kalmar.

Vi är inte varandras konkurrenter. Vi är komplement. Vi i Scenkonst Kalmar, vi riktar oss mot ungdomarna. Vi har ett utmärkt samarbete med gymnasieskolorna, högskolan och de folkhögskolor som finns på Öland och på fastlandet.

Så jag yrkar alltså avslag på Sundsvalls motion, om att det bara skall finnas en teaterförening i varje kommun. För hos oss har det gått jättebra och vi har fullsatt nästan varenda gång. Det ni!

(Applåder)

Anna Flensburg, Oscarsgymnasiet: Hej, det är jag som är Anna. Jag står här litet nervöst framför er för att ge ett ansikte på ett projekt som pågår just nu, och som jag hoppas att ni kommer att tillåta att det fortsätter.

Unga Riks har satt i gång ett projekt där man försöker ansluta skolor bland annat, till Riksteatern. Så Oscarsgymnasiet är en pilotskola. Vi är som enda gymnasieskola i Sverige med i Riksteatern just nu under det här projektet.

Medan ni sitter här och beslutar om olika motioner, har vi ett möte nere på första plan där vi försöker arbeta fram hur det här projektet skall fortsätta.

På så vis vill jag ändå ta upp det här som har diskuterats, ifall det är en konkurrens mellan den lokala teaterföreningen och nu Oscarsgymnasiet. Vi vill bestämt hävda att det är inte det. Tvärtom, vi samarbetar. Vi har mycket samarrangemang där skolans elever går och ser teater som teaterföreningen ordnar. Och inte ekonomiskt heller är det någon konkurrens. Tvärtom, teaterföreningen har sitt anslag. De förhandlar med kommunen. De har fått upp det och fått ökade pengar, samtidigt som jag med min skola har en budget, pengar avsatta för kultur. Med mer medvetna satsningar från skolan så ökar ju kulturen i Oskarshamn. De ungdomar som jag nu är ansvarig för, de kommer ju i kontakt med teatern. Det är också en sådan sak som man skulle kunna prata om, att gymnasieskolan är inte representerad i Riksteatern. Den finns inte med som någon målgrupp i Unga Riks eller någon annan underavdelning till Riksteatern. Det är en svart fläck på kartan. Genom att tillåta det här projektet lägger man också in ansvaret på skolorna, att vilja vara med och att avsätta tid för att någon på skolan tar hand om det här, och inte att det läggs på de ideella föreningarna. De har nog att göra ändå.

Så det är det jag vill vädja om, att ni som kongressledamöter inte röstar och bifaller de här båda motionerna. Tack.

(Applåder)

Lena Sandlin, Riksteaterns ordförande: Under lunchen så har jag försökt att kompromissa så att vi skall prata ihop oss. Så att vi känner att vi fattar beslut, som vi är överens om allihop i så stor möjlig mån som det går.

Då har jag pratat med Umeå framför allt. Om vi tittar på texten 2.3 "Folkrörelse". Efter andra stycket skulle vi vilja föreslå en tilläggstext, och det är då Umeås och styrelsens gemensamma förslag. Jag förmodar att Staffan kommer att bekräfta det från talarstolen sedan.

Den texten lyder: "Riksteaterföreningarna har via utvecklingsområdena stor möjlighet och frihet att utveckla mångfaldsarbetet och samarbetsformer med andra organisationer. Detta sker utifrån föreningarnas egna visioner och behov." Så det är bara ett extra förtydligande.

Och i samma kompromiss är vi överens om att Umeås att-sats i motion 3, "att annan organisation som antar ändamålsparagrafen kan anslutas till Riksteatern detta under förutsättning att det inte är möjligt att ansluta organisationen till en riksteaterförening". Där sätter vi punkt, och med den förändringen kan styrelsen bifalla den att-satsen.

Det innebär alltså att vi kvarstår precis vid det ställningstagande som vi tog vid förra kongressen och den skrivning som finns i dagens stadgar.

När vi sedan går vidare i förhandlingarna kommer det här att få konsekvensändringar i styrelsens förslag till revidering utav stadgar och i propositionen.

Nu nickas det. Vad bra, då har ni förstått. Så bifall till den här texten, och bifall till den förändrade att-satsen i Umeå Teaterförenings motion. Tack.

Eva Lindau, Nordmalings Musik- och Teaterförening: Jag skulle vilja titta på några andra ställen i de långsiktiga målen. Det är under folkrörelse 2:3. Så skulle jag vilja ha en liten ändring bara.

Det står så här mitt i första stycket: ”Genom detta tar folkrörelsen större del i utvecklingen av Riksteaterns publiksiffror, gager och anslag.” Jag tycker att det låter jättekonstigt. ”Genom detta tar folkrörelsen”, det är ju riksteaterföreningarna, Riksteatern, ”större del i utvecklingen av Riksteaterns publiksiffror”, även det är våra egna publiksiffror. Va?

Så mitt förslag är att man helt enkelt tar bort publiksiffror. Då kan det ju bli mer logiskt. Så jag yrkar på denna ändring.

Sedan har jag ett annat förslag och det är under *Publik*, 2:4, tredje stycket, blir det väl. Det lyder: ”Målet är att finna en produktionsvolym och en sammansättning av produktion där snittsubventionen per besökare inte är högre än snittpriset per biljett. Individerna och samhället delar kostnaden för teaterbesöket lika.”

Och egentligen är det, vad ska man säga, den enda verifierbara, det är en siffra med ett förhållande i hela skrivningen. Det känns som att den får en oerhört stor tyngd. Kan kännas defensiv i sina fall också, så att jag yrkar på att vi tar bort den skrivningen där.

Staffan Larsson, Umeå Teaterförening: Jag vill bara bekräfta som motionär alltså, att vi yrkar på att i motion 3, sätta punkt efter ”riksteaterförening”, och att texten ”och att den regionala riksteaterföreningen godkänt anslutningen”, stryks.

Gunnar Bränström, styrelsen: Jo, när det gäller Evas yrkande om att ta bort publiksiffrorna i första stycket i 2.3, så vad den här meningen egentligen säger det är ju, givetvis handlar det här om de gemensamma publiksiffrorna. Men det är också en strävan efter att de lokala föreningarna skall sätta publikmålen tydligare, och att det inte skall vara ett centralt satt mål. Att en större del av publiksiffran på 1.2 miljoner skall vara de lokala teaterföreningarnas. Det är ett sätt att förklara, och Eva får känna om hon är nöjd med den förklaringen eller om du, ja, vidhåller ditt.

Sedan när det gäller det här tredje stycket på sidan 12:4 om snittsubventionen, så är inte det någon stor principalsak. Vi har fört ett resonemang runt snittsubventioner. Det har funnits en trevlig tanke, helt enkelt, att individen och staten delar på kulturupplevelsen. Det här är ingen viktig sak för oss. Vi tyckte att den såg bra ut. Vi tänkte att det här är någonting som man kan känna att man ställer upp bakom. Det är också, det är inget realistiskt mål. Vi har möjligheten att nå dit. Och kom ihåg också, det som rör till det, det är inte att vi försöker närma oss att varje typ av föreställning skall ha det här ideala 50/50-förhållandet, utan det här är en snittsubvention.

Det innebär att vissa föreställningar kommer alltid att subventioneras mer. Andra kommer att subventioneras mindre. Det är ingen konstig tanke i det. Det gör att vi får ett mer jämlikt system. Vi får ett tänk där vissa är beredda att betala mer och gynna de som har råd att betala

mindre. Men, som sagt, detta är ingen principfråga. Känner ni att ni vill ändra på det så är ni välkomna med förslag. Det här var en förklaring till hur vi har tänkt.

Kent Olsson, kongressordförande: Kan du komma in med de förslag som ni var villiga att ändra på.

Och så ser jag att det finns inga mer på talarlistan. Skall vi då försöka att se om vi kan klara ut den här frågan med ett antal olika yrkanden.

Nu tänkte jag göra som så att först skall vi ta de förslag som finns kring styrelsens långsiktiga mål, samt förslag till utvecklingsområden som finns i bilaga 12 och 13.

Då ställer vi de förslag som har inkommit mot styrelsens förslag. Därefter tänkte jag gå in och ta motionerna för sig efter det. Kan vi förfara så här? Tack för det. Då tänkte jag först gå igenom och se så att alla förslag är rätt uppfattade. Sedan kommer vi att ta dem en efter en här, så vi ser att alla förslag är rätt uppfattade.

Då har vi ett förslag från styrelsen som lyder på följande sätt: punkt 2.2, tredje stycket: ”Riksteatern ska bidra till att fylla allmänhetens behov av att vara delaktig i olika konstnärliga uttrycksformer oberoende av exempelvis var man bor i landet, oavsett kön, ålder, utbildning, social eller etnisk tillhörighet.”

Detta har då, på långsiktiga mål, ja, och där har då Andreas köpt detta och dragit tillbaka sitt tidigare förslag. Är det rätt uppfattat? Det är rätt uppfattat, ja. Bra, då finns det där.

Sedan har vi då portal 3, ”Riksteaterföreningar har via utvecklingsområdena stor möjlighet och frihet att utveckla mångfaldsarbete och samarbetsformer med andra organisationer. Detta sker utifrån föreningarnas egna visioner och behov”.

Och det skall in här på *Folkrörelse* efter andra stycket, detta, ja.

Sedan har vi portal 3 också från Eva Lindau, att under rubriken *Publik* stryka stycket: ”Målet är att finna en produktionsvolym och sammansättning av produktion där snittsubvention per besökare inte är högre än snittpriset per biljett. Individerna och samhället delar kostnaden för teaterbesöket lika”.

Sedan har Eva Lindau också haft yrkande, punkt 13, ”Genom detta tar folkrörelsen större del i utvecklingen av Riksteaterns publiksiffror”.

Sedan har vi från Gudrun Forsberg att ”kommersiella arrangörer” stryks under 2.3 *Folkrörelse*.

Och sedan har vi Staffan Mjönes, Sundsvall, ”koppla målbeskrivning till regleringsbrevet”.

Sedan har vi på avsnitt 13 *Utvecklingsområden*, sida 13:5, under stycket *Teater för små scener och teater i glesbygd*, ändring av andra stycket. Första meningen ersätts med: ”Produktion för små scener ställer ett högre krav på Riksteatern och innebär större utmaningar att producera spännande tekniska scenografiska och kostnadseffektiva lösningar.”

Det är de förslag som finns kring den första delen kring långsiktiga mål för Riksteatern samt förslag till utvecklingsområden. Är de rätt uppfattade?

Är det, ja. Då kommer vi att få ta det här.

Ordningsfråga

Lena Sandlin, Riksteaterns ordförande: Får jag bara ta en ordningsfråga. Jag tar en information. När det gäller de här utvecklingsområdena, så är inte tanken att vi skall fastställa de här texterna på kongressen. Igår på utskottsarbetet fick vi väldigt mycket fina synpunkter från er om hur de här texterna kan omarbetas. Och de här texterna kommer ju att utvecklas under resans gång under hela mandatperioden, och det kommer att komma till andra utvecklingsområden. Utan det är bara att utvecklingsområden som står i de långsiktiga målen, att de skall vara. Sedan kan de andra finnas med som en information, men vi fastställer inte texterna på utvecklingsområdena.

Kongressen beslöt

- att** i Kongressens långsiktiga mål för Riksteatern 2007-2014 under 2.2 *Verksamhetsidé* anta skrivelsen: ”Riksteatern ska bidra till att fylla allmänhetens behov av att vara delaktig i olika konstnärliga uttrycksformer oberoende av exempelvis var man bor i landet, oavsett kön, ålder, utbildning, social eller etnisk tillhörighet”,
- att** i Kongressens långsiktiga mål för Riksteatern 2007-2014 under 2.3 *Folkrörelse*, andra stycket, komplettera texten med: ”Riksteaterföreningar har via utvecklingsområdena stor möjlighet och frihet att utveckla mångfaldsarbetet och samarbetsformer med andra organisationer. Detta sker utifrån föreningarnas egna visioner och behov”,
- att** uppdra åt styrelsen att bearbeta texten kring utvecklingsområdet Teater för små scener och teater i glesbygd,
- att** avslå förslag från Eva Lindau angående publiksiffror,
- att** avslå förslag från Staffan Mjönes om att koppla målbeskrivning till regleringsbrevet.

Kongressen beslöt efter rösträkning

- att** i Kongressens långsiktiga mål för Riksteatern 2007-2014 under 2.4 *Publik* stryka fjärde stycket: ”Målet är att finna en produktionsvolym och sammansättning av produktion där snittsubvention per besökare inte är högre än snittpriset per biljett. Individen och samhället delar kostnaden för teaterbesöket lika”,
- att** i Kongressens långsiktiga mål för Riksteatern 2007-2014 under 2.3 *Folkrörelse* stryka formuleringen ”kommersiella arrangörer”.

Kongressen beslöt

- att** godkänna kongressens långsiktiga mål för Riksteatern 2007-2014 samt förslag till utvecklingsområden.

Motion 3 från Umeå Teaterförening angående anslutning av annan organisation till Riksteatern

Kent Olsson, kongressordförande: Då så, då hade vi klarat av den delen. Då skall vi gå vidare med motionsbehandlingen som var två stycken motioner, dels från Umeå Teaterförening, dels från Sundsvalls Teaterförening, punkt 1 och punkt 3, på detta. Här har vi också ett antal yrkanden.

Till att börja med så kan vi kanske uppfatta som så här, att vad gäller motionen från Umeå Teaterförening har styrelsen och motionären, vad jag förstått kommit överens i den här punkten. Och Staffan Larsson och styrelsen är överens kring detta och att man därmed, det skulle låta som så här, att Umeå Teaterförening föreslår att ”Annan organisation som antar ändamålsparagrafen kan anslutas till Riksteatern. Detta under förutsättning att det inte är möjligt att ansluta organisationen till en riksteaterförening”. Det var rätt uppfattat, ja?

Irma Görtz, vice kongressordförande: Får presidiet bara ställa en kontrollfråga till Umeå då. Det betyder att ert tidigare bifallsyrkande till motion 3, att ni lämnar det bifallsyrkandet, eftersom ni nu har ett annat yrkande?

Ja, just det, men det tidigare bifallsyrkandet, det faller alltså?

Kent Olsson, kongressordförande: Men det finns också ett bifallsyrkande till motion nummer 3 av Birgitta Mukkavaara. Ställer hon också upp bakom detta, eller?

Du ställer också upp på det.

Sedan har vi då från Eva Lindau, som också har en.

Irma Görtz, vice kongressordförande: Eva Lindau, du bifaller ju också motion 3 i dess tidigare lydelse. Då är frågan om du också ställer upp på den förändring i att-satsen som Umeå och styrelsen är överens om?

Kent Olsson, kongressordförande: Men det är alltså att man stryker sista delen av meningen. Du ställer upp bakom det också? Det gör du också, ja.

Sedan kommer vi vidare till Alexandra Runemalm, som då har bifall till styrelsens förslag när det gäller motion 3. Ställer du också upp på den här förändringen, eftersom styrelsens förslag är ändrat? Det gör du.

Kongressen beslöt

att bifalla motion 3.

Motion 4 från Sundsvall Teaterförening och Riksteatern Västernorrland angående antal RT-föreningar per kommun

Kent Olsson, kongressordförande: Då kan vi gå över till motionen från Sundsvall här. Där har styrelsen föreslagit att avslå den första att-satsen från Sundsvalls Teaterförening. Det har också yrkats bifall från Sundsvalls Dansförening, och att avslå den tredje att-satsen från Sundsvalls Teaterförening.

Sedan har ett antal olika yrkanden kommit in.

Då har vi från Alexandra Runemalm bifall till styrelsens förslag när det gäller motion 4.

Och så har vi då från Berit Hjort Stenholt från Kalmar, avslå Sundsvalls motion angående detta.

Och så har vi från Karin Kämsby, Sundsvalls Dansförening, att kongressen avslår Sundsvalls Teaterförenings och Riksteaterns förslag om detta, och att kongressen beslutar att verka för en sammanhållen arrangerande riksteaterförening per kommun.

Och så slutligen har vi från Egon Johansson i Jönköping, bifall till motion 4 här.

Vi har missat här förresten. Jag antar att du hade också bifall till motion 3? Jag antar att du är beredd att köpa den? De andra har gjort det också i den delen, så, det var en miss här. Är det okej? Jag hör inte vad du säger.

Irma Görtz, vice kongressordförande: Vi är litet osäkra på vad du menar, så det är bra om du kommer upp i talarstolen så att vi reder ut detta.

Egon Johansson, Musik & Teater Vänner i Jönköping: Jag vill ha ett klarläggande där vad ni menar med organisation, eftersom ni redan har tagit in kommuner. Det kan väl inte kallas en organisation, i vår vokabulär?

Gunnar Bränström, styrelsen: Frågan är ju berättigad för vi rör oss ju med litet nya termer här som vi inte riktigt är vana vid i de här sammanhangen. Men den här frågan har kommit upp tidigare i samband med att vi anslöt Grums Kultur och Turism. Då lät vi en jurist titta på just frågan om vad som är en organisation enligt stadgarna.

Då skall jag läsa innantill här faktiskt.

”Den första frågeställningen gällde huruvida Riksteatern kan ansluta kommuner och företag över huvud taget, eftersom att det i stadgarna endast står organisation. Efter kontakt med Svenska Språkrådet kunde dock konstateras att kommuner dock förmodligen kan innefattas i ordet organisation. Vi konstaterade tillsammans att i propositionen till kongressen 2004 tydligt framgår att man tänker sig att även kommunala förvaltningar skall kunna ansluta sig till Riksteatern, vilket med än större tydlighet talar för att kommuner kan beviljas medlemskap”.

Egon Johansson, Musik & Teater Vänner i Jönköping: Ja, det börjar bli urvattnat det här. För att det här är ju någon slags 08. Ni tycker ju att vargar är gulliga med om de är i Lappland, och flygmyror tycker jag att vi kan sluta att prata om nu. Det är fortfarande så att det blir ju en jävsituation här, om kommunerna, som i sin tur tilldelar kulturföreningar bidrag, kan vara med i Riksteatern. Var slutar detta då? Jag anser inte att det är, det är ju en styrelseform, kommuner, landsting. Det är ingen organisation. Det är inte ens ideellt, utan det är partibundet och demokratiskt enligt grundlagen. Så det är väl något helt annat än en förening. Tack.

Kent Olsson, kongressordförande: Jaha, och vad är ditt yrkande då? Du har yrkat bifall till hela motion 3.

Egon Johansson, Musik & Teater Vänner i Jönköping: Ja, jag kan köpa det då att vi tar in föreningar, ideella föreningar. Men inte kommuner och landsting och sådana saker, och kommunförbund och sådant där, för då är vi ute på hal is. Då kan de lika gärna ta över alltihop. Det blir mycket smidigare.

Kent Olsson, kongressordförande: Men det finns ju inte med i motionen här? Det är motionsbehandling som vi håller på med just nu.

Egon Johansson, Musik & Teater Vänner i Jönköping: Ja, men i motionen står det ju nämnda vad de menar med organisationer. Och kommuner och institutioner, statliga och landstingsorganisationer, det är ju inga ideella föreningar. Där tycker jag att strecket skall dras.

Kent Olsson, kongressordförande: Men det vi diskuterar nu är ju på motionen, och där har man då gemensamt sagt att annan organisation som antar ändamålsparagrafer kan anslutas till Riksteatern, detta under förutsättning att det inte är möjligt att ansluta sig till Riksteaterförening. Och det är man överens om. Vad är då ditt yrkande i detta? Det finns alltså en överenskommelse i detta. Och i ditt yrkande står det bifall till motion 3.

Egon Johansson, Musik & Teater Vänner i Jönköping: Ja, då tar jag det då, för vill ni inte ändra på organisation så avstår jag den. Föreslår jag att den motionen från styrelsen avslås, eller jag menar att vi tillstyrker motionerna, och styrelsens yttrande stryker vi.

Irma Görtz, vice kongressordförande: Men det är ju så att för motion 3 finns det ju faktiskt en samsyn mellan motionären och styrelsen, hur formuleringen ska vara. Där finns ordet ”organisation” med.

Egon Johansson, Musik & Teater Vänner i Jönköping: Ja, men ifrån Riksteatern, finns inte den.

Kent Olsson, kongressordförande: Men du har alltså inte samma samsyn som motionären och styrelsen då?

Egon Johansson, Musik & Teater Vänner i Jönköping: Ja, jag vill ha samma att det är föreningar i kommunen då, en förening. Då får vi ta det då.

Kent Olsson, kongressordförande: Nu får vi ta en ordningsfråga här på detta. Det är alltså så att motionären och styrelsen är överens. Motionären har ändrat sin tidigare till att vara överens med styrelsen. Det som då skiljer från början är sista meningen ”och att den regionala riksteaterföreningen godkänt anslutningen”. Är det det du yrkar bifall till då? Är det det du yrkar bifall till just nu?

Egon Johansson, Musik & Teater Vänner i Jönköping: Ja, jag vill ha en klarläggning på ”organisation” fortfarande.

Kent Olsson, kongressordförande: Ja, men då gör vi som så att vi tar upp. Vi ställer styrelsens och motionärens förslag gentemot ditt förslag, för att därmed få frågan avklarad. Det är enda sättet att få den avklarad.

Ordningsfråga

Lena Sandlin, Riksteaterns ordförande: Ordningsfråga. Precis det sa jag i mitt anförande. Att styrelsen har jämkat ihop sig med Umeå Teaterförening om att-satsen, och den är föredragen. Det kommer att få konsekvenser på förslaget till stadgar, och det kommer att få konsekvenser i propositionsförslaget, vilket vi naturligtvis kommer att föredra från talarstolen, de förändringar som påfaller då. Så att där är det inga konstigheter.

Däremot så måste jag ställa ordningsfråga på att återuppta debatten när vi har börjat propositionsordningen och börjat fatta beslut. De här frågorna skulle naturligtvis ha debatterats medan diskussionen var igång. Nu har ju klubban fallit och vi har börjat gå vidare på att fatta besluten. På något sätt kommer debatten igång igen nu. Den ordningen kan vi inte ha för då får vi ingen ordning på den här kongressen.

(Applåder)

Egon Johansson, Musik & Teater Vänner i Jönköping: Ja, jag tackar för den kvinnliga påsättningen och...

(Burop)

... styrelsen gör vad den vill för att det skall gå igenom. De har ändå inte klarlagt vad "organisation" är. Detta är en folkrörelse och en folkrörelse är inte detsamma som kommuner. Punkt, slut. Sedan får ni ändra det i stadgarna.

Kent Olsson, kongressordförande: Tack för det. Då avslutar vi den delen.

Då skall vi ta det sista beslutet för i dag. Det gäller alltså kring att vi skall, vad gäller den här motionen, att styrelsen har föreslagit att avslå den första att-satsen från Sundsvalls Teaterförening. Och vi har motionär som har föreslagit att bifalla den.

Sedan har styrelsen föreslagit att avslå den tredje att-satsen från Sundsvalls Teaterförening. Samt vi har motionär som har föreslår att bifalla den.

Kongressen beslöt

att avslå första och tredje att-satserna i motion 4, samt

att godkänna kongressens långsiktiga mål för Riksteatern 2007-2014 samt förslag till utvecklingsområden.

Reservationen är annonserad och inkommer senare.

§ 19

Styrelsens proposition 2007 med tillhörande motioner

(föredragningslistans punkt 19, bilaga 9, 10, 11, 12, 13 samt delar av bilaga 14)

Kent Olsson, kongressordförande: Vi kommer senare att ta en paus för kaffe. Nu tar vi och går vidare till punkt nummer 19, Styrelsens proposition 2007 med tillhörande motioner. Då överlämnar jag ordet till dig och så får du en klubba dessutom.

Irma Görtz, vice kongressordförande: Hammare kallar jag det här för, men det går säkert bra också. Jag har fått en liten ljusstake här. Då kan vi ställa den åt sidan.

Nu ni. Ja, då är vi inne på punkten 19, Styrelsens proposition 2007 med tillhörande motioner. Då hittar vi underlag för dessa beslut i bilagorna 9, 10, 11, 12, 13 samt delar utav bilaga 14. Alltså de motioner eller de delar av motioner som berör just de här punkterna.

Första avsnittet handlar om delaktighet. Det är alltså avsnitt 4.2 som vi hittar på sidan 9:12.

Jag lämnar ordet till styrelsens föredragande. Lena avstår, se där. Och vi har inte fått in någon anmälan om talare. Titta, det har vi visst. Vi har fått in flera stycken ser jag, om jag bara är uppmärksam.

Då lämnar jag först ordet till Urban Sennunger från styrelsen. Avstår tills vidare.

Då går vi vidare. Då har vi Uwe Weigel från Vansbros Teaterförening. Varsågod. Sedan vill jag göra som Kent gjorde förut, påminna om soffan. Det snabbar upp tempot litet.

4.2 Delaktighet

Uwe Weigel, Vansbro Teaterförening: Ja, då skall vi försöka skynda på litet. När det gäller den här delaktigheten och ansvar, finns det ett förslag från styrelsen under andra att-satsen, eller under styrelsens andra punkt i att-satsen, att uppdra till styrelsen att arbeta för att arrangerar medverkar, påverkar och tar ansvar i produktionsprocessen.

Vad jag förstår har man alltså, vill man ändra på nuvarande ordning där man gör intresseanmälningar och sedan beställer, och i stället ha en delaktighet i det här. Det tycker jag låter väldigt bra, förnuftigt, men någonstans finns det ett slutligt ansvar för en produktion och ett producentansvar. Och det kan ju inte delas. Det kan inte en arrangörsförening vara ansvarig för, hur en produktion skall se ut i slutändan. För det är klart att det kan finnas olika intressen.

Det har hänt, i dag vet jag att de här intresseanmälningarna som man anmäler, uppfattas ibland som en intresseanmälan, men ibland som en beställning. Så vissa föreningar har känt att när man har tackat nej till en intresseanmälan därför att datumet inte stämmer eller annat, då har man ändå sagt att, ja, men det här är en beställning, alltså ett avtal, ett kontrakt. Och då har man fått börja diskutera omkring det här.

Jag skulle vilja byta ut orden ”tar ansvar” i den här att-satsen, till ”vara delaktig i”. För att en arrangörsförening eller flera arrangörsföreningar kan inte tillsammans ta ett ansvar i en produktion utan det måste tas av en producent.

Så mitt förslag är alltså att andra att-satsen i styrelsens förslag blir: ”att uppdra till styrelsen att arbeta för att arrangörerna medverkar, påverkar och är delaktiga i produktionsprocessen”. Tack.

Gudrun Forsberg, Riksteatern Östergötland: Tack. Under delaktighet vill jag bara understödja föregående talare, att vi har tittat på just den att-satsen ”att uppdra till styrelsen att arbeta för att arrangörerna medverkar, påverkar och tar ansvar i produktionsprocessen”. Det är väldigt stort för en förening att ta ansvar, kanske två år innan, man har ingen aning om vad man har för medel att röra sig med. Så det, jag yrkar bifall till att man ändrar det till ”tar delansvar”.

Sedan har jag också, tror jag att jag lämnade in ett yrkande om att man inte ska, att man avslår styrelsens förslag att lägga ner programrådet. Vi tror att det i det nya arbetssättet kommer det att finnas ett behov av en grupp som har ett annat uppdrag än vad vanliga föreningar och föreningsmedlemmar kan orka med. Vi kan inte orka sitta och följa rådslaget dagligdags och hålla kontroll över arbetsprocessen och titta långt framåt i tiden. Utan vi tror att det behövs fortfarande en grupp som har det specifika uppdraget.

Jag hade satt upp mig på talarlistan längre fram också men jag tror att jag tar det på en gång. Och då kommer vi fram till under mångfaldspunkten...

Irma Görtz, kongressordförande: Nej, nu tar vi en sak i taget. Det är så krångligt ändå. Det är kul att komma upp fler gånger i talarstolen. Då tackar vi Gudrun för det. Och då lämnar jag ordet till Agneta Stål, Riksteatern i Örebro län.

Agneta Stål, Riksteatern Örebro län: Tack för det. De regionala föreningarna i region Mellansverige yrkar avslag till styrelsens förslag att lägga ner programrådet. Skälet till det är dels ur ett delaktighetsperspektiv, men också ur, i ett förändringsarbete att ta vara på kompetens som finns.

Det programråd som har funnits, som det står här sedan 1976, har man alltså tagit upp att man inte har hittat formerna för det på ett bra sätt. Men i det som nu presenteras i affärsprocessen ser vi att programrådet skulle få en tydlig roll, nämligen att finnas med tidigt i processen.

Det är ju viktigt också ur ett folkrörelseperspektiv med inflytande. Att vi har med oss en sådan kompetens i ett uppdrag som, och då vill vi att programrådets uppdrag framgent ska formuleras i samklang med den nya arbetsprocessen. Detta alltså mot bakgrund av att programrådet besitter en mycket stor teaterkompetens. Och att i avvaktan på bättre förslag inom Riksteaterörelsen, säkerställa folkrörelsenivåns inflytande över repertoarval och scenkonstförnyelse. Att det inte handlar om antingen eller, utan ett både och. Under en övergångsperiod kanske det är viktigt att behålla en sådan kompetens som programrådet har, till dess att man har hittat en bättre form för det som man vill ha med i den nya processen.

Så vi yrkar alltså avslag till styrelsens förslag att lägga ner programrådet.

Staffan Larsson, Umeå Teaterförening: Jag tycker att det är intressant, ikring styrningen, ikring delaktighet, det behöver naturligtvis göras mycket. Vi har haft föredragning kring arbetsprocessen. Jag tror det går att göra mycket, men det är naturligtvis mycket som är ogjort, otänkt rentav. Vi vet inte riktigt hur det här ska gå till, den framtida.

Det jag är litet tveksam om och som jag skulle vilja lyfta och lufta här, det är att jobba med e-rådslaget. Om jag får uttrycka mig så, när jag varit in och tittat på e-rådslaget så blir jag inte så imponerad. Trots alltså så många frågor som vi hade uppe. Jag undrar om sådana här e-rådslag alltid måste betraktas som komplement till reella möten på olika sätt. Om då programrådet ska vara med och en del i det, det är jag inte riktigt beredd att ta ställning till. Men på det viset känns det litet onödigt också att man lägger ner det, men jag tror vi behöver jobba på flera olika sätt än det som nämns nu.

Urban Sennunger, styrelsen: Ordförande, kongressledamöter! När det gäller programrådet kan jag själv vittna hur programrådet har fungerat under två kongressperioder, där jag har suttit med. Och som det står i propositionen så har programrådet inte funnit sina former. Något rejält inflytande har det inte känts som att programrådet har haft på produktionen.

Vi har diskuterat det här i styrelsen och hur man bäst ska möta, hur man bäst ska finna formerna för det här mötet mellan föreningarna och produktionen. Vi har kommit fram till att den här nya gemensamma arbetsprocessen, där kommer man att kunna mötas, och det kommer man att kunna. Då kommer man att kunna ha en kommunikation, en direktkommunikation mellan föreningarna och produktionen. Och att det är att föredra framför ett representantskap som ju programrådet ändå är.

Vi tror att det här ger den bästa delaktigheten för föreningarna att kunna påverka repertoaren helt enkelt. Det är vår övertygelse att det bästa i det här läget är att lägga ner programrådet nu.

Så jag yrkar bifall till styrelsens förslag.

Lena Sandlin, Riksteaterns ordförande: Jag vill väldigt kort bara jämka mig med Uwe och yrka bifall till andra att-satsen, bilaga 9:13, ”att uppdra till styrelsen att arbeta för att arrangörerna medverkar, påverkar och är delaktiga i produktionsprocessen.”.

I övrigt vill jag yrka bifall till styrelsens förslag.

Sedan vill jag också uppmärksamma presidiet på att det klubbades aldrig något avslag på motion 3.

Irma Görtz, kongressordförande: Om vi då tar, vi tar delaktigheten först, tycker jag.

Då har jag uppfattat det på det viset, att det finns ett förslag vad det gäller första att-satsen och vad det gäller andra att-satsen, som vi hittar på sidan 9:13.

Det finns två förslag på tredje att-satsen vad det gäller om programråd.

Är det också utav mig rätt uppfattat? Ja.

Då föreslår jag att vi tar varje att-sats för sig. Och så får vi se vart vi, nej, aj då! Förlåt! Jag var litet snabb här. Jag ser att Gudrun Forsberg från Östergötland har begärt ordet. Det är klart att du skall få det också. Jag ber om ursäkt. Vi östgötar måste hålla ihop.

Gudrun Forsberg, Riksteatern Östergötland: Jag tackar för att jag fick komma tillbaka. Jag tycker inte att det är skäl att lägga ner programrådet bara för att det inte har fungerat hittills. Nu finns det, kommer det nya arbetssätt. Om man tittar på motion 30 har vi ju motionerat om, då kallar vi det för en referens- och dialoggrupp. Så i och för sig kan man ju naturligtvis lägga ner programrådet och sedan yrka bifall för vår motion för en referens- och dialoggrupp. Men egentligen skulle det vara samma sak, men kanske arbetar på ett annorlunda vis.

Jag tror att det kan vara viktigt att föreningarna kan hitta hjälpen utanför Riksteatern, på tjänstemannasidan, att man kan hitta hjälp ute i organisationerna bland de ideella krafterna när man behöver det. Tack.

Irma Görtz, kongressordförande: Det betyder att du står fast vid ditt yrkande, Gudrun? Ja! Men då har jag uppfattat som att då är det ingen förändring kring de förslag som finns. Lena?

Lena Sandlin, Riksteaterns ordförande: Jag vill bara kort kommentera eftersom Gudrun argumenterar för programrådet igen. Alltså programrådet har funnits i 30 år, och vi har hittills inte lyckats finna formerna för att få det att fungera på ett bra sätt.

Vi tror att med den här nya arbets-, gemensamma arbetsprocessen som vi kommer att genomföra under nästa kongressperiod, då kommer det att innebära så mycket mer. Det kommer att ge er ute i teaterföreningarna så mycket mer, än vad programrådet har gjort eller skulle kunna göra. Vi finner ingen anledning till att ha ett råd igång som inte fyller någon funktion. Så därav avslag till bifallsyrkandet där.

Irma Görtz, kongressordförande: Bäst att jag tittar ordentligt så att jag inte missar någon. Men nu är det ingen ytterligare talare i alla fall som har anmält sig? Jaha!

Agneta Stål, Riksteatern Örebro län: Agneta Stål igen från Riksteatern Örebro län.

Jag vill ändå säga att, okej, det har inte funkat på 30 år, men nu har det ju kommit förslag på ett nytt sätt. Ny delaktighet, ny process, och där den här grupperingen kan gå in tidigt. Vad jag kan förstå så har det tidigare varit så att man har ställts inför fait accompli. Nu har man ju möjlighet att gå in tidigt i processen och vara med. Och, jag sprang så att jag blev andfådd. Jag tycker också att om man kombinerar rådslag, e-demokrati, som ett nytt sätt med någonting gammalt, med kompetens som finns i en gruppering, så kombinerar de två under en period, så kommer man att vinna något. Förändringsarbete vinner också på att ta vara på det som har varit.

(Applåder)

Irma Görtz, kongressordförande: Då gör jag så här för att göra det enkelt. Är det någon ytterligare som nu vill ha ordet? Kan vi med det då anse att den här diskussionen är avslutad?

Då så, trots ytterligare inlägg ser jag inte att det finns några andra förslag än det jag drog tidigare. Nämligen att det finns ett förslag, nämligen styrelsens, vad det gäller första att-satsen. Det finns ett förslag vad det gäller andra att-satsen och det finns två förslag vad det gäller tredje att-satsen om programråd. Jag tar varje att-sats för sig.

Kongressen beslöt

att Riksteaterns arbete ska genomföras av många olika medborgarperspektiv,

att uppdra till styrelsen att arbeta för att arrangörerna medverkar, påverkar och är delaktiga i produktionsprocessen, samt

att lägga ner programrådet.

Irma Görtz, kongressordförande: Sedan är det precis då som styrelsens ordförande gjorde mig uppmärksam på, att vi behöver backa, och nämligen faktiskt avslå motion 3, eftersom styrelsen och motionären med flera hittade en gemensam nämnare och en gemensam formulering.

Kongressen beslöt

att avslå motion 3 i dess ursprungliga formulering.

Ordningsfråga

Irma Görtz, kongressordförande: Sedan måste jag be om ursäkt. Vi lovade nämligen från presidiet att innan vi började nästa punkt, nämligen innan vi skulle börja punkt 19, skulle vi reda ut det här med valberedning och nominering och valförfarande och så. Och det är klart att då skall vi göra det. Då tycker jag att vi gör det, så jag lämnar ordet till valberedningens ordförande.

Lars Hillerström, valberedningens ordförande: Jag heter Lars Hillerström och är sammankallande i valberedningen.

Valberedningen har under den här kongressperioden bestått av förutom mig, Christina Rådelius, Jan Ekelund, Marie Lundberg och Anders Ekberg. De sitter på en fin rad där uppe och kan konsulteras under rasten som väl kommer om en liten stund här.

Lillemor ville ha namnen på dem som har nominerats till ordinarie styrelsepost inför kongressen här. Jag läser upp namnen och var de kommer ifrån.

Alexandra Runemalm, Varberg
Anna Flensburg, Oskarshamn
Anna-Carin Nilsson Björk, Skellefteå
Ann-Katrine Östling, Gävle
Bengt-Otto Ottosson, Valdemarsvik
Birgitta Hedeby, Piteå
Bosse Lundkvist, Eskilstuna
Camilla Fahlander, Örnsköldsvik
Catharina Bergil, Göteborg
Christer Sjöberg, Jönköping
Gertrud Widerberg, Grebbestad
Gunnar Bränström, Enskede
Jens Lanestrand, Vänersborg
Lena Carlbom, Falkenberg
Lena Lundman, Boxholm
Malin Eidin, Strömsund
Mathilda Landin, Falun
Rita Bonivart, Luleå
Sohrab Fadai, Säter

Här måste jag då tillägga att Sohrab är inte valbar, eftersom han såvitt jag förstår har blivit fast anställd som tjänsteman på Riksteatern. Stämmer det? Mm.

Sven-Ove Jacobsson, Njurunda
Ulf Bexell, Kalmar
Urban Sennunger, Vargön

Det är namnen på dem som har nominerats till ordinarie styrelseplats eller post inför den kommande kongressperioden.

Sedan vill jag också tillägga att det är sedvana på riksteaterkongresser att valberedningen väljs och nomineras under kongress, under pågående kongress, och väljs bland kongressdeltagarna. Det har alltså inte skett någon nomineringsrunda eller förberedande nomineringsrunda för ledamöter i valberedningen. Tack.

Irma Görtz, kongressordförande: Tack så mycket för det. Då har vi fått klarläggande vad det gäller valförfarandet och nomineringar. Nu är klockan 15.07. Jag föreslår att vi tar en liten kaffepaus och att vi ses här igen 15.25.

Förhandlingarna ajournerades klockan 15.07 och återupptogs klockan 15.36.

Irma Görtz, kongressordförande: Nu vill jag att ni sätter er ner. När vi säger att vi ska ha en kvarts kafferast så blir det 20, och när vi säger att vi skall ha 20 minuter, blir det 25. Jag har

bara tio minuters promenadväg hem, men det är klart för er som är från Umeå så kanske ni gärna vill komma hem någon gång i morgon. Vi i Norrköping ser gärna att ni är här länge i och för sig, men tänker närmast för er egen skull, så tycker jag att vi skall ha litet respekt för de tider som vi ändå har bestämt oss för. Det kan vi väl vara överens om.

(Applåder)

En liten påminnelse innan vi går in på punkten Mångfald, nämligen att det är nu 30 minuter kvar på nomineringstiden för kommande mandatperiods valberedning. Det skall alltså vara inne senast 16.00 här hos presidiet.

4.3 Mångfald

Irma Görtz, kongressordförande: Då är vi inne på punkten 4.3, *Mångfald*. Vi tar, sidan börjar i alla fall på 9:15. Och där har, lämnar jag först ordet till Anna-Klara Sjölund, varsågod, som är styrelsens föredragande.

Anna-Klara Sjölund, styrelsen: Hej allihopa. Anna-Klara heter jag, styrelsen, men kommer ifrån Köpings Teaterförening också.

Jag tycker också att det här är krångligt. Jag förstår att många av er andra tycker det också. För det är ju så att på den här frågan Mångfald så har vi redan tagit kanske den litet tyngre attsatsen som styrelsen har kopplat till mångfaldsfrågan i sin proposition.

Det vill säga, det ni ser överst ”att annan organisation kan anslutas till Riksteatern oavsett om det finns någon riksteaterförening i den kommun de är verksamma.”. Den frågan har vi ju precis behandlat när vi diskuterade på de långsiktiga målen, och också enades i ett beslut där. Så den att-satsen försvinner eller går bort. Kvar är de att-satser som ni ser som handlar om motionsrätt och att skicka observatörer.

Det är ju också så att vi redan har diskuterat den vinkling på mångfaldsfrågan, som styrelsen har valt att göra i dokumentet som ni har med er till kongressen i dag, både i de långsiktiga målen och i propositionen. Det handlar ju om att välja väg, att förutom alla andra saker som vi gör på temat mångfald, som handlar om att ha ett utbud som passar, som passar många, och att jobba med internationella gästspel, och jobba med nätverk på olika sätt, och finnas i världen runt omkring på olika sätt, så har vi valt att prata om att hur plockar vi in mångfalden i vår egen organisation? Hur öppnar vi organisationen? Jag tycker egentligen att vi redan i dag har fått strålande exempel på vad öppenheten kan göra och hur väl det kan fungera, så jag skall inte förlora mig återigen i det. Annat än om det kan behövas kanske. Vi får se.

I alla fall så vill jag säga apropå mångfaldstemat, så var jag ordförande efter förra kongressen i den arbetsgrupp som bildades för att titta vidare på frågan om minoriteter och mångfald. Där diskuterade vi båda de här aspekterna, men fann inför jobbet med propositionen och de långsiktiga målen, att arbetet med mångfald på det andra sättet jobbade vi med jättemycket inom Riksteatern.

Det var ju också så att år 2006 var ett mångfaldsår i hela Sverige. Riksteatern fick väldigt mycket beröm för det arbete som man gjorde i mångfaldsfrågan. Det skrevs mycket artiklar, och jag vet att Birgitta var ute och pratade i många olika sammanhang om vad Riksteatern gjorde i mångfalds- och minoritetsfrågor, som ett gott exempel. Och det känner vi ju oss stolta för.

En liten rapport från den arbetsgruppen finns i bilaga 7:5.

Men som sagt, kvar på det här temat och i vår proposition blir, skall vi se här, att även ansluten organisation får motionsrätt till kongressen. Det är ju för att vi liksom vill hänga i och vara ihärdiga i det som vi har pratat så mycket om tidigare under dagen, att vara öppna, och att det skall finnas en yttrandefrihet, och man ska kunna få säga vilka behov man har, och vad man vill, och vad man tycker och tänker. Är man med i Riksteatern bör man också kunna få komma med idéer, som ju egentligen är vad en motion handlar om.

Så det är vårt förslag att den skall kvarstå förstås.

Och att en Riksteaterförening med färre än fem medlemmar får skicka observatörer med yttranderätt till kongressen, det tycker vi också är bra. Varför inte?

Så jag yrkar bifall till de att-satser som styrelsen har, som jag precis har läst upp. Tack

Göran Pilström, Riksteatern Västerbotten: Förra kongressen så beslutade man angående minoriteter och mångfald. Det fanns ju i bilaga 7:5, där man då kan se vad som beslutades.

Man skulle öppna organisationen för etniska grupper, för olika etniska grupper, och tillgodose deras behov av att få tillgång till scenkonst samt verka för att skapa möten över kulturella gränser. Man skulle också ha scenkonstutbud som skulle finnas förutom i vissa teatrar, skulle man ha det i det ordinarie scenkonstutbudet.

Styrelsen har ju ansvar för att kongressbesluten genomförs. De tillsatte då en arbetsgrupp som Anna-Klara berättade om här, som arbetade under flera år och hade massa jättebra förslag. Men naturligtvis så är det styrelsen som bestämmer om vad som skall föras vidare ifrån arbetsgrupperna, tillsatta av styrelsen.

Men man blir mycket undrande när man ser i styrelsens förslag för att uppfylla kongressens beslut där. Styrelsens förslag till beslut i propositionen är endast hur olika organisationer kan anslutas till Riksteatern, motionsrätt och observatörer. Bara det. Jag ser väldigt litet samband mellan kongressbeslutet och vad styrelsen föreslagit för att uppfylla det. Jag tycker att det är jättebra att det har startats flera turkiska riksteaterföreningar. Jag hälsar dem verkligen välkomna.

Men vad hjälper det här mångfalden på små platser, där vi vill skapa möten över de kulturella gränserna, med de här beslutsgrejorna? På en mindre ort som Boliden där cirka 20 % av befolkningen är av annan etnisk bakgrund än svenskar, och med nästan 40 olika språk, då är inte organisationsformerna svaret.

Det krävs en helt annan uppbackning av Riksteatern. Jag vet att styrelsen kommer att svara nu, att affärsprocessen och utvecklingsområdena de löser alla problem. På något sätt så är det lösningen på allting. Jag tvivlar på att det är det. Men det verkar vara vad vi skall tro och hoppas på.

Jag anser att styrelsen inte har uppfyllt kongressbeslutet och därför yrkar jag på att styrelsen uppfyller 2004 års kongressbeslut, proposition 3.6 från den här kongressen.

Gudrun Forsberg, Riksteatern Östergötland: Tack. I de långsiktiga målen har vi nu godkänt en strykning av kommersiella arrangörer. I följd av detta så har jag ett yrkande på en annan att-sats. Men först skulle jag vilja motivera det litet grand.

Vi tror att det skulle skada det ideella arbetet om vi släpper in kommersiella aktörer att boka från Riksteatern på samma villkor som vi gör och till samma priser. I dag är det så att vi kan tjäna pengar på vissa kioskvältare, som sedan kan betala de här småproduktionerna som vi så gärna vill ha men inte kan bära sig. Släpper vi in kommersiella arrangörer så vet vi, åtminstone jag från Linköping, så vet vi att de kommer bara att köpa det som de får in goda vinster på. Det andra bryr de sig inte om. De kommer inte att ta det ansvar som vi som riksteaterföreningar försöker göra.

Jag ifrågasätter också av skattemässiga skäl, är det verkligen så att skattefinansierad verksamhet ska gå till stöd för kommersiella arrangörer eller företag?

Av det skälet yrkar jag att den första att-satsen, att vi avslår styrelsens förslag till den första att-satsen och ersätter den med följande: ”att annan ideell organisation kan anslutas till Riksteatern efter samråd med redan befintlig riksteaterförening i den kommun de är verksamma i”.

Med samråd menar jag att det är naturligtvis inte så att vi ska utesluta några. Det kan samråd, kan faktiskt leda till att vi slår ihop oss och blir en större förening, i stället för att vi blir flera med en bredare verksamhet. Yrkar alltså avslag på styrelsens första att-sats och med det förslag ersättas med det förslag jag gav.

Anna-Klara Sjölund, styrelsen: Hej igen. Nu tar jag det bakifrån för det är alltid lättast att komma ihåg det som, alltså, jag försöker besvara Gudruns fråga, yrkande, och då är det så att vi har behandlat den här att-satsen. Och jag började mitt anförande alldeles nyss med att säga att den här att-satsen, den första av att-satserna som vi har, den föll i och med att vi diskuterade den här frågan under de långsiktiga målen. Så just den här frågan har vi redan behandlat. Det är mitt svar på det. Därför kan man inte heller lägga ett yrkande att vi skall ändra någonting i att-satsen, för vi har tagit tillbaka den.

Som svar på Görans inlägg, tror jag verkligen att det är så att man ute i teaterföreningarna sitter med behov som är svåra att uppfylla fullt ut, naturligtvis. Det är alldeles riktigt att vi ändå hoppas att en del av de behoven som ni har bäst, vi skall kunna tillgodose dem tillsammans med den här affärsprocessen så kallade eller den gemensamma arbetsprocessen. Det är liksom det det går ut på, att vi tillsammans med er ska försöka hitta vad är det vi behöver göra mer av, vad är det ni vill ha, och hur ska vi kunna komma fram till det.

Sedan tror jag att det kanske inte blir någon succé så där i morgon. Jag tror att det här är ett ganska långt och hårt arbete, innan vi ser resultat av en sådan här ganska stor förändring i sättet att jobba, med dialogen mellan teaterföreningar och den producerande avdelningen inom Riksteatern. Ja, tack.

Irma Görtz, kongressordförande: Jag måste bara ställa en kontrollfråga så att det inte blir oklart på något sätt. Det är precis som du säger Anna-Klara att kongressen redan har behandlat den första att-satsen. Det var väl den formuleringen som styrelsen tillsammans med Umeå kompromissade ihop sig om, vilket vi faktiskt då beslutade enhälligt i kongressen? Det

är väl det som du säger? Ja, jag ville bara förtydliga det så att inga, så att det inte finns någon tveksamhet bland ombuden. Men det är ju det du hänvisar till. Bra!

Då är det ju precis som Anna-Klara säger, att den första att-satsen är redan behandlad utav kongressen. Då betyder det att det är de två andra att-satserna som vi har att behandla. Finns på sidan 9:17 och lyder: ”att även ansluten organisation får motionsrätt till kongressen” samt ”att riksteaterförening med färre än fem medlemmar får skicka observatörer med yttranderätt till kongressen”.

Just det. Sedan har vi också ett förslag ifrån Göran Pilström, och det betyder att det blir en ytterligare att-sats. Då skulle den lyda ”att styrelsen uppfyller 2004 års kongressbeslut i proposition 3.6”. Har styrelsen någon kommentar kring detta?

Anna-Klara Sjölund, styrelsen: Jag tror att Göran läste upp de kongressbeslut som fattades men vi kan göra det igen. Men det styrelsen menar det är att vi jobbar med de här frågorna. Vi har dem på agendan och mycket av det har vi pratat om i dag. Vi avslår därmed Göran Pilströms yrkande.

Men att-satserna är:

”Att vi ska öppna organisationen för olika etniska grupper, verka för att tillgodose deras behov av att få tillgång till scenkonst, och verka för att skapa möten över de kulturella gränserna”. Det menar vi att det gör vi, och det är det vi har pratat om i dag.

”Att Riksteatern ska erbjuda ett internationellt scenkonstutbud till riksteaterföreningarna, i synnerhet skall Södra Teaterns scenkonstutbud erbjudas.” Det gör vi delvis. Vi skulle kunna göra det ännu mera, och det hoppas jag blir ett av de utvecklingsområden som vi kommer att jobba mycket med. Vi kommer att återkomma till Södra Teatern också i en motion, vet jag.

”Att Riksteaterns ordinarie scenkonstutbud i högre grad ska turneras i städernas förorter och i andra minoritetstäta områden.” Det är ju en mer klurig fråga som vi jobbar med. Vi skulle vilja vara där, men det är inte alltid så att det är ett uppdrag som vi har via regleringsbrevet. Vi anser ändå att vi har arbetat och uppfyller det vi borde göra i och med kongressens beslut, så vi avslår från styrelsen.

Irma Görtz, kongressordförande: Okej. Då har vi först att ta ställning till styrelsens förslag, de två att-satserna. Vi har ju bara styrelsens förslag kring detta. Inga ytterligare förslag, så då frågar jag kongressen om kongressen beslutar enligt förslaget ”att även annan ansluten organisation får motionsrätt i kongressen”?

Och frågar också kongressen om kongressen beslutar enligt förslaget ”att riksteaterförening med färre än fem medlemmar får skicka observatörer med yttranderätt till kongressen”.

Kongressen beslöt

att även annan ansluten organisation får motionsrätt till kongressen,

att riksteaterförening med färre än fem medlemmar får skicka observatörer med yttranderätt till kongressen, samt

att avslå Göran Pilströms yrkande.

4.4 Inflytandeformer

Irma Görtz, kongressordförande: Då är vi inne på avsnitt 4.4, "Inflytandeformer". Där har vi också en motion från Riksteatern Värmland. Det är alltså fjärde att-satsen i den motionen. Och vi tar ju debatten så att säga i en klump, styrelsens förslag men också debatten kring fjärde att-satsen i Värmlandsmotionen.

Camilla Fahlander, styrelsen: Tack. Hej! Vi vill ju att två begrepp ska genomsyra vår verksamhet de kommande åren. Det är delaktighet och mångfald. För att kunna uppnå detta krävs en hög grad utav inflytande från hela rörelsen. Jag skall kort nu redogöra för hur vi har tänkt oss formerna för detta inflytande.

Ni har ju tidigare hört hur direktkommunikationen inom Riksteatern ständigt har utvecklats. Ni har också hört om vårt förslag om att kongressens långsiktiga mål ska omfatta en längre tidsperiod. Våra gemensamma forum för att lyfta blicken och planera för utveckling och framtid, det är framtidsforum, det är e-rådslag och så är det vår kongress. För att hinna omsätta våra beslut i kongressen i konkret verksamhet, föreslår vi att kongressperioderna förlängs från tre år till fyra år. Det innebär också att kongressen harmoniserar med riksdagsvalen.

Vi vill samtidigt justera möjligheten till omval i styrelsen, från två möjliga omval till ett. Detta för att öka rörelsen i styrelsen. Trots dessa ständiga förbättringar har vi möjlighet att kommunicera, via inte minst Internet, så behöver vi faktiskt träffas för att diskutera vår framtid. Därför vill vi ha kongressens uppdrag att ordna ett framtidsforum som ett komplement, en förberedelse inför kongressen och ett rådgivande forum för styrelsen.

Utöver framtidsforum ser vi e-rådslaget som en ständigt pågående diskussion som skapar delaktighet både i planering och genomförande. Således föreslår vi styrelsen att kongressen beslutar att Riksteaterns kongress ska hållas vart fjärde år, att uppdra till styrelsens att genomföra framtidsforum, samt att ledamot i styrelsen ska kunna väljas om endast en gång och därmed sitta i maximalt två fyraårsperioder.

Dessutom bifaller vi den fjärde att-satsen i motion 1 från Värmland.

Kongressen beslöt

- att** Riksteaterns kongress ska hållas vart fjärde år,
- att** uppdra till styrelsen att genomföra framtidsforum under kongressperioden, samt
- att** ledamot till styrelsen ska kunna väljas om endast en gång och därmed sitta i maximalt två fyraårsperioder.

Motion 1 från Riksteatern Värmland angående styrelsens proposition

Kongressen beslöt

- att** bifalla fjärde att-satsen.

4.5 Fortsatt demokratiprocess

Irma Görtz, kongressordförande: Då är vi inne på område 4.5, "Fortsatt demokratiprocess", där Lena Lundman är föredragande. Kanske en liten instruktion medan Lena är på väg till talarstolen. Här kan man dela in de här tretton att-satserna i fyra delar, fyra avsnitt.

De fyra första, och det är väl också vad Lena kommer att göra i sin föredragning, de fyra första är ett sjoket, och till det sjoket finns det ingen motion.

Andra sjoket är att-satserna fem och sex, och där är motion 6 som då hamnar under det sjoket.

Det tredje sjoket är att-satserna sju, åtta, nio, tio och elva. Där också är det motion 7 som går in under det avsnittet.

Det sista och fjärde sjoket blir då de två sista att-satserna, tolv och tretton, och det är inga motioner där heller.

Vi gör även så i det här avsnittet att vi tar en gemensam debatt kring både styrelsens förslag och de två motioner som finns under det här avsnittet. Varsågod, Lena.

Lena Lundman, styrelsen: Kongressombud, åhörare, presidium! Avsnittet här "Fortsatt demokratiprocess" som Irma precis har berättat om, i det avsnittet finns fyra underavdelningar. Jag väljer alltså att ta en avdelning för sig så att det inte blir alltför många att-satser på en gång.

Den första underavdelningen eller den första avdelningen har rubriken "Kongressens beslutsmässighet". Med erfarenheterna från förra kongressen och den problematik som uppstod där, ni som var där förstår säkert vad jag menar, med de erfarenheterna föreslår vi förtydliganden på några punkter.

För det första vill vi poängtera att är man ombud så har man ett ansvar för samtliga beslut som fattas vid en kongress, även om man har valt att lämna kongressen, och beslut fattas efter det. Ansvar för besluten har man ändå. Därför föreslår vi att vi under paragraf 11 i stadgarna kompletterar lydelsen där. Ni kan se lydelsen här på skärmen bakom.

Vi föreslår också att om ett ombud väljer att lämna kongressen innan alla beslut är fattade, så ska det anmälas till protokollet. I och med det överlämnar man sin beslutsrätt till de övriga ombuden, och man ställer sig bakom de beslut som fattas, även om man inte varit där. Kanske en detalj i sammanhanget, men ändå viktigt att förtydliga där.

Vi tycker också att det är viktigt att betona att möjligheten att medverka vid kongressen kopplas till medlemskapet. Vi har valt att utgå från medlemmarna som den demokratiska grundstenen i organisationen. Därför föreslår vi att ombuden måste vara medlem i just den riksteaterförening man representerar.

Det sista förslaget som vi har, det är att vi föreslår att formuleringen om att styrelsen fastställer deltagaravgiften vid kongressen för ombuden, att den formuleringen stryks, för att det stämmer inte överens med tidigare kongressbeslut. Det här borde vi ha uppmärksammat tidigare att det här är en felaktig formulering i stadgarna.

Det är alltså de förslag som vi har från styrelsen under det första avsnittet, kongressens beslutsmässighet.

Irma Görtz, kongressordförande: Då har vi också hört Lenas förslag. Och det är väl ett klokt förslag att vi beslutar också i de här fyra olika avdelningarna. Det finns ingen ytterligare talare anmäld. Så då ställer jag frågan om det

(tal som inte hörs)

Det går så bra så. Varsågod.

Lillemor Larsson, Riksteatern Värmland: Jag ber om ursäkt både till presidiet och kongressen men jag är tydligen litet ovan för jag är beredd att hantera stadgefrågan litet senare, så därför var jag inte tillräckligt observant.

Det innebär alltså att när det gäller paragraf 13 som åsyftas, man pratar om bindande för hela riksteaterorganisationen, den nya skrivningen där, så kändes som om, vi har haft en diskussion några stycken, och vi känner att det är litet otydlig formulering i det nya förslaget. Gäller det den lokala teaterföreningen, gäller det den regionala teaterföreningen? Vad är det vi ska betrakta som den hela riksteaterorganisationen? Det hjälper ju inte om vi får en förklaring, vi som är här i dag. Stadgan är ju en sådan text som verkligen inte går att få tolka på något sätt, utan den måste vara oerhört klar. Så vem som helst kan gå in i våra stadgar och förstå exakt vad vi menar, även om inte de personerna har varit deltagare i kongressen.

Därför är mitt förslag att den skrivningen går till redaktionskommittén för att försöka få en klargörande formulering. Jag tror att jag förstår vad som åsyftas, men som sagt, så det är mitt, på det. Sedan hade jag en del andra saker också, egentligen. Finns det chans att få ta upp saker i stadgan sedan också, eller är det?

(tal som inte hörs)

Ja, men det som jag vill gå till redaktionskommittén som gäller stadgan, vill ni ha det redan nu? För jag har en del andra klargörande skrivelser också, formuleringar, så att redaktionskommittén kan få en chans i så fall. Skall jag berätta om den redan nu? Nej. Jag frågar ordföranden då.

Irma Görtz, kongressordförande: Vi har ju en särskild beslutspunkt vad det gäller stadgarna. Men har du ett konkret förslag som berör någon av de här fyra att-satserna?

Lillemor Larsson, Riksteatern Värmland: Nej.

Irma Görtz, kongressordförande: Nehej, men då är du välkommen...

Lillemor Larsson, Riksteatern Värmland: Jag vill ge redaktionskommittén chansen att få behandla hela, det var därför.

Irma Görtz, kongressordförande: Ja, det är i och för sig en klok tanke. Men vi måste, så du är välkommen, det blir väl i morgon, misstänker jag.

Ordningsfråga

Jonas Elverstig, sekreterare: Jag har en ordningsfråga. Birgitta Muckavaara, du har anmält dig till en punkt som redan är behandlad under 4.1. Är det den här punkten som du vill tala under? Inget svar från Birgitta? Birgitta Muckavaara, du har anmält dig till en punkt som redan är behandlad tidigare i dagordningen. Då undrar jag om det är så att det är den här punkten som du vill prata under? Är det den här punkten som du vill tala under? Du har anmält dig till en tidigare punkt som redan är behandlad.

Kvinnoröst: 19, vilken?

Jonas Elverstig, sekreterare: Det är den här du vill tala under?

Lena Lundman, styrelsen: Det vi pratar om nu är kongressens beslutsmässighet och det är fyra att-satser som vi har att ta ställning till. Det är dem som man kan begära ordet kring just nu.

Irma Görtz, kongressordförande: Vilken punkt under punkt 19? Ja, 4.5. Någon av, just vad det gäller de fyra första att-satserna, som du har begärt ordet på. Men då är ordet ditt. Varsågod.

Birgitta Mukkavaara, Umeå Teaterförening: Ja, jag trodde att man begärde ordet under den punkt som behandlades. Men jag ska ta tillbaka min begäran om ordet, för jag hittade det jag funderade i stadgan, för det är litet otydligt skrivet när det gäller "samtliga ombud är gemensamt ansvariga för kongressens beslut". Det har ju förtydligats om ni uppmärksammar på det i stadgan, "om inte reservation har inlämnats". Jag vill bara påpeka det. Tack.

Uwe Weigel, Vansbro Teaterförening: Ja, ordföranden. När vi tog beslut om dagordningen då sades det att vi skulle ta stadgefrågorna under punkt 21 b som en särskild punkt. Nu håller vi på att plöttra sönder stadgarna i olika punkter och det blir för mig väldigt förvirrande. Jag yrkar på att alla stadgefrågor behandlas under dagordningens punkt 21 b. Tack.

Irma Görtz, kongressordförande: Jag ställde faktiskt en fråga till kongressen om vi kunde jobba på det här viset, och uppfattade att jag fick ja på det. Så att då blir naturligtvis mitt förslag att vi fortsätter på det sättet som kongressen har beslutat.

Då har vi de fyra att-satserna att, det kommer sedan, okej, då har vi de fyra första att-satserna under punkten 4.5. Där har jag inte uppfattat att vi har något ytterligare förslag. Vi har heller ingen ytterligare talare som är anmäld. Då ställer jag frågan igen om vi har så att säga slutfört diskussionen vad det gäller de fyra första att-satserna under punkten 4.5, "Fortsatt demokratiprocess"?

Men jag frågade om du hade något förslag med anledning utav de fyra första att-satserna, och då sa du nej.

(tal som inte hörs)

Ja, förlåt. Det såg jag nu. Men än så länge har jag bara ställt frågan om vi har så att säga, om det är någon ytterligare talare, om vi har slutfört diskussionen. Och det har vi alltså inte. Nej, vi har inte slutfört diskussionen. För att vi har nämligen Kurt Gjerswold från Härnösands Teaterförening anmäld. Varsågod, Kurt.

Kurt Gjerswold, Härnösands Teaterförening: Ja, hej. Jag var ju med när vi var i Gävle. Och jag tycker att, okej visst är det så att är man ombud och så lämnar man salen, att man överlämnar till de andra att ta beslut. Det tycker jag är okej. Men om det blir så som det var i Gävle att halva salongen är tömd före, innan vi har beslutat alla frågor, då tycker jag att det känns fel. Fel på ett sådant sätt att, jag vill inte sitta kvar utav de här 50 som var kvar, och ansvara för er alla. Det skulle kännas fel för mig. Därför yrkar jag på att i den här skrivelsen finns också med hur liten kongressen får bli och ändå vara beslutsfattiga, eller beslutsfattande. Tack.

Lena Lundman, styrelsen: Ja, alltså, vi vill ju inte att samma situation som uppstod i Gävle ska uppstå igen. Vi har tittat på den situationen som uppstod ganska ingående i den arbetsgrupp som bildades efter kongressen. Det vi kan se då, det är att de problem som uppstod att det handlade väldigt mycket om praktiska problem. Vi har till i år verkligen vinnlagt oss om att just den problematiken inte ska uppstå igen. Att inte programmet ska vara för späckat, att det ska vara möjligt att ta sig hem vid en viss tidpunkt så att man inte behöver lämna kongressen av den anledningen.

Därför väljer vi att inte göra fler förtydliganden utan det måste vara upp till oss, som så att säga organiserar själva arbetet under kongressen, att verkligen hålla de tidsramar som gäller. Då ska det inte behöva uppstå att man i så hög grad väljer att lämna kongressen. För det handlade väldigt mycket om att man var tvungen att lämna för annars kom man inte hem den dagen.

Vi har väl varit inne och nosat också på om man skulle formulera sig i siffror kring hur många som måste vara närvarande för att kongressen ska vara beslutsmässiga, eller beslutsmässig. Men vi valde att inte göra det, utan vi på något sätt förutsätter att har man anmält sig som ombud så vill man och har ambitionen att delta kongressen ut, såvida inte praktiska hinder eller praktiska saker sätter hinder i vägen. Vi har försökt eliminera det till den här kongressen.

Sohrab Fadai, Falu Teaterförening: Ja, ordföranden. Jag vill instämna i det Lena har sagt. Jag satt ju också med i den här demokratigruppen som hade det här på sitt bord. Och en anledning till varför vi inte valde att, vi var inne väldigt mycket faktiskt och resonerade, hur kan man göra, kan man lägga någon form av procentsats, kan man lägga någon form av antal deltagare i siffror, ombudssiffror som måste vara närvarande för att kongressen ska vara beslutsmässig, men vi hittade en rad demokratiska problem med det.

Därför tycker jag att utifall att man ska ha en sådan, utifall att kongressen ska fatta beslut om en sådan grej, så tycker inte jag att vi kan göra det nu. Det skulle i så fall ha legat en motion, väl genomtänkt och motiverad med en viss konsekvensanalys bakom. För det finns en rad konsekvenser. Tar man och säger att, ja, vi måste vara 60 procent, så måste man tänka på vad det får för konsekvenser i form av blockeringsmöjligheter exempelvis och andra konsekvenser. Därför yrkar jag på att vi behåller det som styrelsen har föreslagit.

Birgitta Mukkavaara, Umeå Teaterförening: Ja, då har jag formulerat ett yrkande. För att vi inte skall behöva riva upp den här att-satsen om paragraf 11 när vi kommer till behandlingen av punkt 20 B, så yrkar jag på att man skriver in hela texten som står i paragrafen i dess lydelse. Den lyder: "Genom att riksteaterföreningarna utser ombud till kongressen bemyndigas kongressen att fatta bindande beslut för hela riksteaterorganisationen." Och här kommer det: "Samtliga ombud är gemensamt ansvariga för kongressens beslut såvida reservation ej inlämnats." Tack.

Irma Görtz, kongressordförande: Det är alltså det förslag egentligen till ny formulering som finns i stadgeförslaget, som du nu läste upp, eller hur?

Birgitta Mukkavaara, Umeå Teaterförening: Ja.

Irma Görtz, kongressordförande: Då vill jag bara göra ett litet klargörande här. Det blev ett litet missförstånd mellan Lillemor Larsson och mig, tror jag. Det berodde förmodligen på att Lillemor också använde det nya paragrafnumret, i stället för det som finns här i styrelsens

förslag. Jag ställer bara frågan Lillemor, så att jag har förstått det här rätt. Ditt förslag var alltså att det som i gamla, eller de nuvarande stadgarna, heter paragraf 11, i förslaget för nya stadgar heter paragraf 13. Det var det som du ville ha till redaktionskommittén, för att få ett tydligare eller ett klagörande vad som menades med hela. Har jag förstått dig rätt då?

Lillemor Larsson, Riksteatern Värmland: Ja.

Irma Görtz, kongressordförande: Ja, men då är det ju faktiskt en av att-satserna som vi nu behandlar, så då är det klart att den skall behandlas. Det var ett missförstånd. Okej.

Nej, jag har tyvärr inte någon sådan lapp. Ta ett vanligt papper. Jag kan läsa från ett vanligt papper.

Det var andra att-satsen, va?

Medan vi väntar, Lena, har du någon synpunkt på förslaget att skicka första att-satsen till redaktionskommittén?

Lena Lundman, styrelsen: Alltså, den förändring som föreslås, det är ju egentligen i anslutning till det vi har i bilaga 11, där vi har revidering till stadgarna, såtillvida reservation ej inlämnats. Vad jag förstår så är det det som är skillnaden, och att vi i propositionstexten inte har skrivit in just "såtillvida reservation ej inlämnats". Det är ju inget problem med det. När vi reviderar stadgarna så utgår vi ju från det förslag till stadgar som vi har i bilaga 11, så att jag motsätter mig inte det här på något sätt, eller styrelsen gör inte det. Det är ju vårt förslag egentligen till revidering av stadgar, fastän att det inte finns i propositionstexten än.

Irma Görtz, kongressordförande: Det som ju ändå var Lillemors förslag det var ju, för att hon kände väl att det kanske behövdes ett klagörande kring vad som menas med formuleringen "hela riksorganisationen", så det var det yrkandet jag tänkte på, vad du har för synpunkter på det?

Lena Lundman, styrelsen: Ja, men då förstår jag i min tur inte riktigt vad Lillemor undrar över, för alltså kongressen som vi är samlade till nu, det är det högsta beslutande organet vi har i vår organisation. De beslut som fattas här, de fattar vi för hela organisationen och de måste också vara på en sådan nivå så att det inte är detaljbeslut vi gör. Utan det skall vara övergripande beslut och varje nivå i organisationen har ett ansvar att genomföra de beslut vi fattar. Det är ju därför vi är här samlade alla ombud från hela organisationen, för att alla skall ha möjlighet att göra sin röst hörd. Nej, jag förstår inte vad Lillemor vill ha förtydligat.

Irma Görtz, kongressordförande: Då får Lillemor förklara det för oss.

Lillemor Larsson, Riksteatern Värmland: Ja, men jag försökte att säga det, att eftersom vi var några som diskuterade och inte var helt solklara så kändes det som att, jag är helt överens med dig om vad det är för beslut och på vilken nivå, men jag tyckte att det kunde göras en klarare formulering i stadgan så att det blev tydligare, om det vore möjligt. Därför så bad jag redaktionskommittén titta på det. Är det inte möjligt, då är det inte möjligt. Men jag skulle gärna vilja se att man får en litet klarare formulering där, eftersom det var flera som hade tolkat det på olika sätt när vi diskuterade igår. Jag vill att en stadga skall vara så solklar att den inte går att tolka på något sätt. Det är min ambition, och då vill jag att vi försöker jobba för att nå så långt vi kan i det avseendet.

Lena Lundman, styrelsen: Men då är det just begreppet ”hela riksteaterorganisationen” som ni inte riktigt vet vad det är. Är det så? Ja, men jag måste fråga.

Lillemor Larsson, Riksteatern Värmland: Jag vet vad det är, men jag vill att alla ...

Lena Lundman, styrelsen: Alltså, ja, jag tror att är man engagerad i riksteaterörelsen, vilken nivå det än må vara, så tror jag att man vet att hela riksteaterorganisationen är just hela riksteaterorganisationen. Att det är den lokala nivån, den regionala nivån och den nationella nivån. Jag är övertygad om att alla vet vad det är.

Irma Görtz, kongressordförande: Då uppfattar vi det som det att styrelsen yrkar avslag på det förslaget.

Då har vi ingen ytterligare talare anmäld. Kan vi vara överens om att diskussionen är avslutad så här långt? Ja, för de här fyra att-satserna menar jag med det.

Okej, då gör jag väl så den här gången också att jag tar att-sats för att-sats. Och där är det så att vi har, skall se så att jag inte schabblar bort det här, vi har tre förslag vad det gäller första att-satsen. Vi har styrelsens förslag. Vi har Lillemors förslag om att den skall skickas till redaktionskommittén för ett förtydligande. Vi har Birgittas förslag om att den skall vara formulerad enligt det förslag som finns för nya stadgar. Det har jag också förstått, som i de nya stadgarna just heter paragraf 13. Då har jag också uppfattat det så att du tillstyrker det, Lena. Det betyder att vi faktiskt bara har två förslag, eller hur? Då är ju alltså Birgittas förslag också styrelsens förslag, och sedan har vi då förslaget om att skicka detta till redaktionskommittén. Är de förslagen då, är det rätt uppfattat av mig?

Ja, och då ställer jag frågan då om, då måste vi ju egentligen först ställa frågan om vi skall besluta om den här nu eller om den skall till redaktionskommittén.

Då ställer jag först frågan till kongressen om kongressen beslutar att skicka första att-satsen till redaktionskommittén för ett tydligare formulerande?

Kongressen beslöt

att avslå yrkade från Lillemor Larsson om att skicka första att-satsen till redaktionskommittén.

Irma Görtz, kongressordförande: Då har vi ett förslag och det är Birgittas förslag som styrelsen har ställt upp på. Jag läser upp det för säkerhets skull. Det finns i bilaga 11:4 och lyder: ”Kongressen är Riksteaterns högsta beslutande organ. Genom att riksteaterföreningarna utser ombud till kongressen bemyndigas kongressen att fatta bindande beslut för hela riksteaterorganisationen. Samtliga ombud är gemensamma ansvariga för kongressens beslut såtillvida reservation ej inlämnats.” Det är alltså vad förslaget lyder.

Kongressen beslöt

att stadgarnas 11 § förtydligas med lydelsen: ”Genom att riksteaterföreningarna utser ombud till kongressen bemyndigas kongressen att fatta bindande beslut för hela riksteaterorganisationen. Samtliga ombud är gemensamma ansvariga för kongressens beslut såtillvida reservation ej inlämnats”,

- att** det ombud om väljer att lämna kongressen anmäler detta till protokollet och förbehållslöst överlåter beslutandet kollektivt till övriga ombud,
- att** ombud ska vara medlem i den riksteaterförening som representeras, samt
- att** sista stycket i stadgarna 12 § ”Styrelsen fastställer deltagaravgiften för ombuden” stryks.

Lena Lundman, styrelsen: Nästa avsnitt handlar om Ansvar och roller. Vi vill med vårt förslag förtydliga våra roller som anställd respektive förtroendevald. Vi anser att det är viktigt att vi håller isär de olika rollerna.

Riksteatern har ju i sin uppbyggnad, precis som liknande folkrörelser, olika nivåer. Varje nivå har möjlighet att påverka nästa nivå. Är man medlem i en riksteaterförening då har man möjlighet att, dels påverka arbetet där och inriktningen där genom att skriva motioner till årsmötet i riksteaterföreningen, men man har också möjlighet att skriva enskild motion till kongressen. Så där har man två möjligheter att påverka. Teaterföreningen i sin tur kan skriva motion till regionen och även till Riksteatern nationellt. Regionen i sin tur kan skriva motion till Riksteatern nationellt.

Att jag tar det här nu, det är ju för att visa på att vilken nivå man än befinner sig på, så har man alltså möjlighet att påverka nästa nivå. Då menar vi med vårt förslag här, att är man anställd så skall man inte blanda sig i den delen av arbetet, folkrörelsearbetet, utan det skall man lämna därhän åt förtroendevalda. Vi vill ju alltså med förslaget minimera risken för att beslut fattas på otillbörligt sätt.

Det vi föreslår är ju att de två första att-satserna som ni ser här bakom mig, att en varaktig anställning på mer än sex månader inom Riksteatern inte skall kunna gå att kombinera med förtroendeuppdrag. Och att man inte heller om man har en varaktig anställning på mer än sex månader på någon nivå i organisationen, att man inte skall kunna fungera som ombud på kongressen. Det här har vi tittat på, hur det ser ut i andra organisationer och många av er vet säkert hur det fungerar inom politiska partier och hur man har det där. Vi vill alltså särskilja rollerna som förtroendevald och anställd. Jag yrkar bifall till styrelsens förslag.

Irma Görtz, kongressordförande: Ja, där har vi ingen talare anmäld. Skall vi med det då anse att diskussionen är avslutad?

Ja.

Då har vi ett förslag, styrelsens vad det gäller att-satserna 5 och 6, och vi har precis hört dem så då kan vi väl också anse dem vara föredragna.

Då ställer jag frågan till kongressen om kongressen då beslutar enligt ...

Mansröst: (tal som inte hörs)

Irma Görtz, kongressordförande: Ja, motionerna kommer ju i nästa steg. Vi tar ju först styrelsens beslut och sedan tar vi motionerna, men debatten tar vi ju i så att säga i klump. Och då hade vi en diskussion, höll jag på att säga. Men då har vi ytterligare en talare, Staffan Mjönes från Sundsvalls Teaterförening, varsågod.

Staffan Mjönes, Sundsvalls Teaterförening: Liksom tidigare så försöker jag hålla på den klassiska folkrörelsemodellen och jag tror alltså att det är av största värde, att man behåller ersättare i den bemärkelsen att ..

Irma Görtz, kongressordförande: Det är nästa avsnitt.

Staffan Mjönes, Sundsvalls Teaterförening: Det är nästa avsnitt. Jag ber om ursäkt, återkommer.

Lena Lundman, styrelsen: Men skall vi titta på motion 6.

Ja.

Lena Lundman, styrelsen: Ja. Den tar ju upp precis samma sak, men styrelsens förslag här är att vi avslår motionen från Uppsala Riksteaterförening, eftersom den går emot vårt förslag här om roller och ansvar.

Irma Görtz, kongressordförande: Då har vi fått det klargörandet också. Vi har ingen ytterligare talare anmäld.
Kan vi med det anse diskussionen avslutad?

Kongressen beslöt

- att** varaktig anställning på mer än sex månader inom Riksteatern inte ska gå att kombinera med förtroendeuppdrag i organisationen med undantag för lokalt anställda som kan inneha förtroendeuppdrag på lokal nivå i annan riksteaterförening än där denne är anställd, samt
- att** varaktig anställd på mer än sex månader på någon nivå i organisationen inte ska kunna fungera som ombud på kongressen.

Ordningsfråga

Irma Görtz, kongressordförande: Ja, vi har ett förslag. Ja, men alltså i arbetsordningen så slår vi fast att när vi tog beslut om acklamation, då ställer ordföranden frågan och kongressen svarar "ja".

Men alltså har man en annan uppfattning då utgår jag från att man faktiskt dessutom har lagt ett annat förslag, så att man kan ställa de olika förslagen mot varandra, men så har ju faktiskt inte gjorts. Det finns ett förslag vad det gäller att-satserna 5 och 6. Nu har vi ju faktiskt avslutat debatten. Vi har ju varit överens om att diskussionen vad gäller punkterna 5 och 6 är avslutade och det finns ett förslag. Då har jag litet svårt att se hur man kan ställa några förslag mot varandra när det bara finns ett.

Ja, men den kommer jag till. Nu pratar jag om att-satserna. Motionen kommer vi till i nästa steg. Lugn och stilla bara. Jag skall inte glömma bort den. Men vi har sagt att vi fattar först beslut om styrelsens förslag vad det gäller de här att-satserna i propositionen. Sedan kommer vi till motionen. Så jag har inte glömt motionen. Nu är vi alltså inne på ...

Lena Lundman, styrelsen: Men ingen har ju begärt ordet under motionen. Jag har presenterat styrelsens förslag att vi avslår motionen och det finns ingen som har, det är ju ingen som har varit uppe och pratat för den så att säga.

Irma Görtz, kongressordförande: Då har vi ett förslag. Vi har alltså ett avslagsförslag på motionen. Ja, jag är ledsen men det kanske gäller att vara litet mer uppmärksam nästa gång. Men så är det faktiskt, vi har ett förslag både vad det gäller styrelsens förslag till att-satserna 5 och 6 och vad det gäller motionen.

Motion 6 från Uppsala Riksteaterförening angående styrelsens proposition 4.5 Ansvar och roller

Kongressen beslöt

att avslå motionen.

Irma Görtz, kongressordförande: Då är vi inne på punkterna 7, 8, 9, 10 och 11. Då kanske jag skall göra ett litet förtydligande. Jag tror att jag sa där inledningsvis att det var motion 7. Nu är det ju flera motioner som berör, har samma yrkande så att säga. Så att det är motion 7 med flera, så att ingen tror att vi tappar bort dem. Vi kommer att hantera var och en för sig sedan, så ni kan vara lugna.

Varsågod Lena.

Lena Lundman, styrelsen: Ja, nästa avsnitt i propositionen har rubriken Styrelsens arbete och sammansättning. Vi kan ju se att det är ett område som har engagerat många. Det finns ett antal motioner som behandlar det området. Vi har samlat ihop ett svar just i motion 7, men ni som har skrivit att-satser i andra motioner, det kommer ju att behandlas även där då.

Men det jag inledningsvis vill säga några ord om, det är dels styrelsearbetet som sådant men också ersättares förutsättningar i styrelsearbetet. Under de år jag har varit aktiv i den nationella styrelsen, så har styrelsearbetet i någon mån förändrats till sin karaktär. Styrelsearbetet handlar inte bara om att göra överväganden och säga ja eller nej till förslag som har arbetats fram av tjänstemän eller AU, utan styrelsearbetet är i mångt och mycket en process, där hela styrelsen arbetar sig fram till något slutgiltigt. En process som sker i flera steg och där även ledningsgrupp kan delta i något skede.

Och med ett sådant arbetssätt krävs det att styrelsen inte är för stor. Att vi inte är för många. Man måste kunna arbeta effektivt i en styrelse, och med effektivt så menar jag inte i den bemärkelsen att vi fattar snabba beslut, utan i den bemärkelsen att vi är väl insatta i frågorna, att vi kan formulera oss tillsammans, att vi kan göra välgrundade överväganden, och inte minst att alla har möjlighet att komma till tals.

Vi har diskuterat möjligheten att minska antalet ledamöter i styrelsen, just för att kunna arbeta på ett bra och effektivt sätt. Men efter den diskussionen så enades vi om att inte föreslå det. Vi diskuterade i det sammanhanget också styrelsens sammansättning, fördelningen kongressvalda, icke kongressvalda till exempel. Det har ni i handlingarna, bilaga 9:22, så kan ni tydligt se hur deltagarna ser ut.

Som ledamot i den nationella styrelsen så inser man ganska omgående att här är det närvaro som gäller. Man måste vara där, man måste delta, mycket för sin egen skull, för att kunna vara

delaktig fullt ut, för att kunna känna kontinuitet i arbetet och för att man skall veta hur diskussionen gick förra gången, för att man skall kunna göra rätt överväganden och kunna fatta kloka beslut, och för att man skall kunna ta ansvar för de beslut vi fattar. Vi har hög närvaro bland ledamöterna, och jag tror att det till stor del beror på att man har insett just det här, att här är det närvaro som krävs för att jag skall kunna göra ett fullgott arbete.

Det här har ju fått till följd att ersättarna i sin tur har upplevt svårigheter att sätta sig in i arbetet och vara delaktiga fullt ut, oavsett vilket ersättersystem vi har haft. Det är helt enkelt svårt att delta vid enstaka tillfällen. Därför föreslår ju vi att systemet med ersättare för de kongressvalda ledamöterna upphör. Det har faktiskt aldrig inträffat under de nio år som jag har varit aktiv i styrelsen, att så många som fem ordinarie ledamöter har saknats vid ett möte. Vi har alltid varit beslutsföra även om vi inte hade kunnat inkalla några ersättare.

Jag vill också uppmärksamma, att som ledamot i den nationella styrelsen, så har vi ett ansvar för helheten. Vi har ett ansvar för samtliga frågor som diskuteras och som kommer upp på agendan. Vi är inte ledamöter i styrelsen för att representera en viss förening eller en viss region för att driva just deras frågor. Utan vi är ledamöter i styrelsen just för att kunna ta helheten och ta ansvar för samtliga frågor som vi fattar beslut kring.

Ja, det första som vi föreslår, det är alltså att ersättersystemet upphör och att kongressen enbart utser ordinarie ledamöter. Vi föreslår i stället att kongressen utser två representanter till eventuella fyllnadsval, som kan träda in i händelse av att någon ledamot med varaktighet inte kan delta i styrelsearbetet längre.

Vi föreslår också att dagens arbetsutskott, AU, ersätts av ett verkställande utskott, VU. Enligt stadgarna så är det ju AU:s uppgift att förbereda styrelsens sammanträden och fullgöra uppgifter som styrelsen möjligtvis delegerar dit. Men det här hänger också mycket ihop med det förändrade arbetssättet, att det är väldigt sällan egentligen som AU förbereder frågor så grundligt så att vi har ett förslag till ett färdigt beslut, utan vi vill ha hela styrelsens engagemang i besluten som vi fattar. Så därför känns det mer riktigt att vi har ett verkställande utskott som kan handskas med frågor som inte är av principiell och övergripande natur.

Ja, och vi föreslår också, nu skall vi se, har jag tagit de på 4, ja, det har jag gjort, där vi också föreslår att besluten förklaras omedelbart justerade.

Nej, jag har missat en punkt, att ledamot i regional och nationell styrelse skall var medlem i någon riksteaterförening. Kanske är det ett onödigt påpekande eller ett onödigt förtydligande, för visst är det väl självklart, att är man engagerad i en styrelse så är man medlem, men att vi vill förtydliga det här också då.

Om jag då i sammanhanget skall beröra de motioner som har inkommit. Svaret till de motionerna hittar ni, till motion 7, och det är alltså Sundsvalls Teaterförening och Riksteatern Västernorrland och vi har Riksteatern Värmland och vi har Sundsvalls Teaterförening. Det är därifrån det har kommit in motioner, och styrelsens förslag är att vi avslår samtliga de att-satserna. Och jag yrkar bifall till styrelsens förslag.

Staffan Mjönes, Sundsvalls Teaterförening: Ja, det är ingenting i den beskrivning av det aktuella styrelsearbetet som övertygar mig om att man behöver gå ifrån klassiska folkrörelseadministrativa principer och metoder. Jag förstår inte riktigt varför man inte skall

behålla systemet med ersättare. Det är ju ett bra system, för det är ju ett sätt att växa in, att lära sig styrelsearbete. Om man har det som ett öppet ersättersystem, så kan ju ersättarna följa med och långsamt lära sig det här jobbet, som förvisso är ganska komplicerat och kräver tid att komma in i.

Så det vill vi behålla och kvarstår vid vårt yrkande där. Och vi vill avslå det här systemet med nya personer som skall kunna hoppa in, om det skulle bli någon varaktig, att någon styrelseledamot skulle behöva vara borta varaktigt.

Jag är också litet undrande inför det här förslaget med VU i stället för AU. Finns det inte en risk att de valda ledamöterna abdikerar från sitt operativa och direkt ledande ansvar där? Så vårt yrkande kvarstår även där. Tack.

Uwe Weigel, Vansbro Teaterförening: Ordförande, jag får tydligen lära mig nya sammanträdeskulturer. Det var litet svårt för mig att förstå det här, att man inte kunde säga nej på en kongress till ett förslag, utan man måste gå och yrka på avslag. Det skulle ju faktiskt innebära, jag kommer snart till den punkten, men det skulle ju innebära att när en ledamot ropar ja och de andra nej så har vi beslutat enligt vad en ledamot har sagt.

Men okej, vi tar den här nya kulturen, och då vill jag ställa några frågor angående de här att-satserna.

Jag vill veta litet skillnaden i den här punkten om skillnaden mellan arbetsutskott och verkställande utskott. För mig är det bara olika ord på samma sak. Det beror ju på vilken delegation styrelsen ger det utskottet. Så jag ser ingen skillnad i det här, men det vill jag att styrelsen förklarar vad det är. Jag vill också veta varför den här punkten så omedelbart skall justeras. Eftersom det här är en stadgefråga också, och vi skall ta stadgarna under punkten 20 B, så om vi justerar den här punkten omedelbart, hur det nu skall gå till, för det måste ju ändå någon skriva på, så förstår jag inte hur vi skall kunna ta upp den frågan sedan i stadgarna. Så det måste man också förklara för mig varför den skall justeras.

Sedan vill jag säga att jag tycker däremot att den här ansatsen om att utse två representanter för ett eventuellt fyllnadsval är väldigt bra, därför att jag har märkt också i andra organisationer att ersättarna oftast inte kommer in i arbetet i alla fall, och inte är med. Då är det bättre att ha en styrelse som verkar. På det här sättet så kan stämman säkerställa att det, om det blir någon som försvinner ur styrelsen på grund av dödsfall, sjukdom eller annat, finns personer som stämman faktiskt har valt och utsett att ingå i styrelsen framöver. Så det tycker jag var ett bra förslag. Tack.

Lillemor Larsson, Riksteatern Värmland: Tack. Jag vill dra tillbaka vår att-sats 3 i motion nr 1. Det gör jag till förmån för att-sats 1 och 2 i motion nr 7. Det vill jag göra egentligen med samma argument som Staffan och därför tänker jag inte upprepa det. Jag ställer mig bakom vad han sa och stödjer det till fullo. Tack så mycket.

Kaljo Kimber, Visby Teaterförening: Kongressombud. Precis som Staffan... Jag kanske skall börja med mitt yrkande så jag hinner med inom tidsramen.

Jag yrkar alltså bifall till styrelsens förslag att avskaffa ersättarna. Resten av tiden skall jag använda till att lämna motivering till mitt yrkande.

Och som Staffan sa så är det oftast av tradition att man har kvar ersättarna. Många ideella föreningar i dag har avskaffat ersättarna. Många stora organisationer, exempelvis Röda Korset, har avskaffat dem. Det finns stora handikapporganisationer som till och med har avskaffat ersättarna, där man upplever att de fyller ingen direkt funktion. Det är inte nödvändigt i dagens läge att ha ersättare. Precis som styrelsens föredragande så tydligt framförde.

Det är ytterst sällan man röstar i våra styrelser. Ersättarna är viktiga i exempelvis politiska sammanhang, där jämvikten är viktig, där man så att säga skall rösta ideligen och ha olika parter. Så är det ju inte i ideella föreningar av vår typ. Och att motivera med utbildning, jag menar det är inga blåbär vi väljer in i vår styrelse. Det är inget krav att man skall ha varit ersättare för att bli styrelseledamot. Jag förutsätter att de namn som man lämnar från föreningarna till att vara styrelseledamot, det är personer som är kunniga och rutinerade, och behöver inte sitta som ersättare för att lära sig grunderna i hur man fungerar i en stor styrelseorganisation.

Så jag finner inget skäl utan jag tycker att, precis som nämndes här, att ha för stor styrelse och att personer som ersätter och hoppar in litet då och då, de har ingen större möjlighet att kunna delta i diskussionen på ett konstruktivt sätt. Så därför upplever jag att det är en överkörd modell, en tradition, en klassisk modell som man har haft, som i dagens föreningsvärld inte fyller någon direkt funktion.

Som jag sa, så yrkar jag bifall och avslag på samtliga motioner som avser att man vill behålla ersättarna. Tack.

Birgitta Mukkavaara, Umeå Teaterförening: Ja, då tar vi samma procedur som tidigare, Presidium, kongressombud och kongressdeltagare.

Jag skall börja med att bifalla Sundsvalls motion i den här frågan. Och jag skall försöka att motivera det, därför att jag har inte funnit någonting i förbundsstyrelsens föredragande argumentering som gör att jag kan ändra min åsikt.

Sundsvalls motion är ypperlig med sitt förslag att utse tre ersättare som har närvarorätt och yttranderätt och kan delta vid samtliga styrelsemöten. Precis som Sundsvalls föredragande sa, så får man en utmärkt inskolning i arbetet och kan delta på det sättet.

Styrelsens förslag att man skall utse två personer för eventuella fyllnadsval, de hamnar ju i samma elände som förbundsstyrelsens föredragande beskriver att ersättarna gör i dag. De kommer ju in baklänges, har inte varit med någonting, har inte helhetsbilden.

Så att med det så upprepar jag bifall till Sundsvalls motion i de att-satser som berörs. Tack.

Sohrab Fadai, Falu Teaterförening: Ja, jag tyckte ju att Kaljo gjorde en väldigt bra, han gick in på väldigt mycket som jag håller med om. Jag har några grejer som jag bara vill fylla i, för att bemöta den kritik som har gjorts mot det här med att förändra ersättarsystemet eller ta bort ersättarna och ersätta dem med fyllnadsvalsledamöter.

Första grejen jag vill ta upp är, att bara för att vi har haft någonting, eller man har haft någonting väldigt, väldigt länge, så betyder det som ni säkert redan vet, inte alltid att det är väldigt, väldigt bra. Ersättarsystemet, i princip alla organisationer jag känner till så har jag

alltid sett problem med att ersättare i styrelser. I Falun så har vi sedan länge, vi har inte avskaffat ersättarna språkligt sett för vi har kvar det namnet, men de är inte ersättare eftersom de har full rösträtt och alltid är med på alla möten, så det är svårt att kalla dem för ersättare egentligen. De har ganska mycket ansvar också, typ får göra det tråkiga jobbet. Nej, men, så gammalt är inte argument, bara för att man har haft det länge. Det är det första.

Sedan tycker jag också att det här med att ersättare skulle vara något, det sa ju Kaljo så det behöver jag inte ta upp egentligen, det är absolut inget bra sätt att komma in på. Däremot fyllnadsval, när en person får komma in med en uppgift och få känna att den här uppgiften kommer jag att jobba med. Det är ingenting som jag får jobba med på ett möte eller två möten och sedan inte mer, utan det här skall jag jobba med under den här mandatperioden. Då finns det en verklig chans att få komma in i arbetet tror jag.

Sedan tycker jag faktiskt att den här idén är rätt innovativ, och jag tror att vi kan sprida den och hoppas att vi kan sprida den till andra föreningar. Det är en smart idé. Jag hoppas i teorin, nu har ju inte vi testat den än, jag hoppas att vi kommer att bifalla det som styrelsen har föreslagit, och i teorin tycker jag att det verkar som om det kan funka riktigt, riktigt bra. En lösning på ett gammalt och problematiskt problem.

En till grej hade jag bara. Vad har jag skrivit för någonting? Jag har en sådan underbar handstil. Just ja, i praktiken är det ju faktiskt så, att med det här systemet så, när jag har läst de här motionerna som har lagts in, så är det ju många som har tagit upp det här med att det är viktigt att alltid vara med som ersättare. Att de i stället vill ha ersättare som alltid är med. Men i praktiken blir det ju så, att med en så här stor styrelse där ersättarna kallas för ordinarie ledamöter, alltså inte är ersättare, så blir det ju i praktiken så. Vi har ju folk där som alltid är med på alla möten, så jag ser egentligen ingen teoretisk motsättning, bara att jag tycker att styrelsens förslag är mer genomtänkt. Så jag yrkar bifall på det.

Lena Lundman, styrelsen: Ja, det var kanske ett par saker som jag gärna ville bemöta. Nu och även tidigare idag så har jag hört formuleringen ”folkrörelsetraditionen måste bevaras”. Ja, folkrörelsetraditionen måste bevaras, men bevaras på ett sådant sätt så att den blir levande just i den tid som råder. Alltså bevaras men inte cementeras. Vi måste även i en folkrörelse vara öppna för förändringar som sker runt omkring oss, och att vi verkligen skapar arbetsformer som passar i tiden.

Ett förslag här då med tre ersättare som alltid deltar. Alltså det är ju då styrelsen blir för stor, försvårar arbetet helt enkelt. Det blir ett tunggrott arbete. Vi tycker ju egentligen att styrelsen, ja, den är stor nog som den är nu, om jag inte till och med kan säga för stor. Men se det i stället så här, alltså vi är 10 ordinarie kongressvalda ledamöter. Egentligen är ju det precis samma sak som att vi är åtta plus två ersättare, eller sju plus tre ersättare. Så i så fall skulle ju alternativet vara att minska de ordinarie, men alltså det är inget som vi förordar från styrelsens sida, utan vi tycker att styrelsen är stor nog som den är nu.

Sedan var det detta med fyllnadsvalen. Att det skulle vara svårt att sätta sig in i frågorna som fyllnadsvald. Men alltså det är en helt annan situation. Att om man då får veta att nu är det dags för dig att träda in som ordinarie ledamot alltid framöver, då är man ju i den situationen att man är närvarande alltid, man sätter sig in i frågorna. Skillnaden är ju om man är ersättare, ja, då är man med i mars ett år, nästa gång kanske man är med i oktober året därpå, och liksom det blir ingen som helst kontinuitet. Men när man får träda in där och då, och så att

säga i skarpt läge, då sätter man sig in i frågorna. Man ger järnet och handskas med det utifrån det.

Så jag yrkar bifall givetvis till styrelsens förslag, men jag upptäckte, eller Jonas här gjorde mig påmind om ett förbiseende. Jag sa att vi yrkade avslag till samtliga att-satser i svaret till motion 7. Men det är en att-sats där i Sundsvalls Teaterförenings förslag, den fjärde att-satsen, beslutar vi att, eller vi föreslår att kongressen beslutar finna fjärde att-satsen besvarad. Men vi återkommer till just den frågan i en senare motion. Den handlar om adjungering av Folkets Hus och Parker. Så det återkommer vi till i en senare motionsbehandling.

Ordningsfråga

Irma Görtz, kongressordförande: Men stanna kvar Lena, för jag hade nämligen tänkt att ställa frågan, och den skall vi naturligtvis först och främst ställa till motionären.

Eftersom den just vad det gäller adjungering av Folkets Hus och Parker, eftersom den kommer tillbaka igen, skulle man våga sig på förslaget, att man lyfter ur den att-satsen från den här behandlingen och tar upp den i samband med att vi behandlar motion 9? Den ju kommer ju ändå så att säga tas upp. Och den frågan ställer jag väl i första hand då till Sundsvall och till Riksteatern i Västernorrland, om vi skulle kunna göra så? Det verkar ju litet konstigt att behandla en fråga två gånger.

Kongressen beslöt

att fjärde att-satsen i motion 7 behandlas i samband med motion 9.

Uwe Weigel, Vansbro Teaterförening: Ja, eftersom styrelsen inte kommenterade mina två frågor angående VU och AU och inte heller angående varför beslutet måste omedelbart justeras, så lägger jag ett förslag, ett yrkande avslag på femte att-satsen, att besluten förklaras omedelbart justerade.

Lena Lundman, styrelsen: Jag glömde kommentera just den saken. Att vi föreslår här, att de här att-satserna skall anses omedelbart justerade, handlar ju om att det är frågan om stadgeändringar. Vi återkommer ju till stadgarna i en annan punkt där vi reviderar dem, och att vi samtidigt med det då förklarar de punkterna omedelbart justerade. Och det är ju för att det skall kunna träda i kraft omedelbart.

Irma Görtz, kongressordförande: Så du står alltså fast vid ert förslag om omedelbar justering. Då har vi två förslag. Okej.

Då är det bäst att jag ställer kontrollfrågan ordentligt. Ingen ytterligare talare anmäld. Kan vi med det också anse diskussionen avslutad?

Lena Lundman, styrelsen : Det var tydligen ytterligare en fråga som ni inte hade fått svar på och det rörde AU och VU.

Alltså ett AU förbereder frågor till styrelsen och förhoppningsvis lägger fram förslag till beslut som styrelsen har att ta ställning till, tycker vi så eller tycker vi inte så. Ett VU fattar ju egna beslut kring frågor av mindre karaktär, alltså frågor som inte har strategisk eller principiell karaktär. Och det kan ju till exempel vara, att det har kommit någon skrivelse till styrelsen som man behöver besvara, det kan vara någon rapport som man behöver ge feedback på, ansökningsärenden till exempel om att bli medlem, uppföljningar, och som kan fattas av en mindre grupp personer än hela styrelsen.

Det menar vi är skillnaden mellan arbetsutskott och verkställande utskott. Och för att arbetet skall vara effektivt, så ser vi att det skulle vara mera effektivt med ett verkställande utskott jämfört med ett arbetsutskott.

Irma Görtz, kongressordförande: Innan jag släpper in Uwe, så vill jag bara göra en liten korrigerig från min sida. Förslaget var tydligen att vi skulle stryka elfte att-satsen, om omedelbar justering här, för det återkommer sedan när vi tar stadgarna. Bara så att vi, det var jag som missuppfattade Lena. Men du har ordet ändå.

Uwe Weigel, Vansbro Teaterförening: Ja, det var den ena saken jag tänkte säga. Vi har ju fattat andra beslut om stadgan, där vi inte har omedelbart justerat, utan det kommer tillbaks. Då är jag nöjd på den sidan.

När det gäller VU och AU så kan varken VU eller AU fatta några beslut som inte delegerats till dem ifrån styrelsen, för de jobbar på styrelsens ansvar. Alltså så är det ingen större skillnad. Man kan inte bara fatta beslut som kommer därför att man tycker det är kul eller att de verkar ringa, för någon måste avgöra om de är ringa eller av enklare karaktär, och det gör man i en delegationsordning. Så styrelsen måste tala om vilka beslut VU eller AU har rätt att fatta. Så för mig är det ingen skillnad. Tack.

Irma Görtz, kongressordförande: Men du hade inget yrkande där. Nej. Då så har jag ingen ytterligare anmälning nu. Bäst jag kollar ordentligt. Kan vi med det då anse diskussionen avslutad vad det gäller dessa fem att-satser.

Kongressen beslöt

- att** systemet med ersättare för de kongressvalda ledamöterna i Riksteaterns styrelse upphör,
- att** två representanter till eventuella fyllnadsval utses,
- att** ledamot i regional och nationell styrelse ska vara medlem i någon riksteaterförening, samt
- att** Riksteaterns Arbetsutskott ersätts av ett Verkställande utskott.

Irma Görtz, kongressordförande: Sedan hade vi då att-sats 11 som styrelsen, där hade vi ju då ett yrkande från Uwe Weigel att det skulle vara avslag på det, men styrelsen föreslår ju då att den att-satsen stryks och återkommer när vi behandlar stadgarna. Är det förslaget av mig rätt uppfattat, Lena?

Lena Lundman, styrelsen: Ja, det förslaget är rätt uppfattat av dig, men jag har fel. Det var förslaget. Ibland går det litet fort och det gjorde det för oss nu.

Så här är det. I morgon bitti så kommer vi att börja med valen av styrelse, och vi har inte hunnit med att behandla alla motioner och revideringen av stadgan då. Så om vi inte gör en omedelbar justering av den här punkten, så kommer vi inte heller att kunna göra valen i morgon bitti. Och det är anledningen till att vi bör ta justeringen av stadgan på just den här punkten nu.

Det var Uwe som hade några synpunkter. Vi får väl föra en dialog nu, om vi ändå kan göra på det här sättet. Så mitt förslag är att vi gör en omedelbar justering av stadgarna i den här punkten, så att vi kan rulla på med valen i morgon bitti.

Irma Görtz, kongressordförande: Okej, jag ställer frågan till Uwe som ju har föreslagit ett avslag på det förslaget. Om du vidhåller ditt förslag?

Uwe Weigel, Vansbro Teaterförening: (ej hörbart)

Lena Lundman, styrelsen: Då skulle jag vilja att presidiet frågar kongressen om de anser att vi kan göra det valet ändå imorgon, utan omedelbar justering. Och anser kongressen det, så justerar vi stadgarna i särskild ordning.

Irma Görtz, kongressordförande: Och presidiet är så lydiga så de gör ju nästan som de blir tillsagda. Men då frågar jag kongressen, om det är kongressens mening att, trots att nu inte dessa att-satser 7 till och med 10 är omedelbart justerade, att vi i morgon bitti klockan nio kan förrätta de val som skall vara enligt stadgarna?

Kongressen beslöt

att valen kan förrättas klockan nio i morgon bitti, trots att ovanstående att-satser inte är omedelbart justerade.

Motion 1 från Riksteatern Värmland angående styrelsens proposition

Irma Görtz, kongressordförande: Då har vi motionerna att behandla och vi har hört styrelsens förslag. Och där är det ju också så, och jag ställer då frågan först vad det gäller motion 1 från Riksteatern Värmland. Där yrkar ju Lillemor själv då från Värmland, att dra tillbaka den motionen, den att-satsen, det är ju tredje att-satsen i deras motion, till förmån för att-satserna 1 och 2 i motion 7.

Kongressen beslöt

att dra tillbaka tredje att-satsen i motion 1 till förmån för att-satserna 1 och 2 i motion 7.

Motion 2 från Sundsvalls Teaterförening samt motion 7 från Sundsvalls Teaterförening och Riksteatern Västernorrland

Irma Görtz, kongressordförande: Då har vi motion 2 från Sundsvalls Teaterförening. Och där är ju, är det okej att jag tar alla de här att-satserna i klump, eftersom det är så att styrelsen har ju ett samlat avslagsförslag för övriga att-satser, både i Sundsvalls Teaterförening, Uppsala Riksteaterförening och de att-satser som är kvar så att säga, 1, 2, 3 och 5 från Sundsvalls Teaterförening och Riksteatern Västernorrland.

Kongressen beslöt

att avslå den tredje att-satsen i motion 2, samt

att avslå första, andra, tredje och femte att-satserna i motion 7.

Lena Lundman, styrelsen: Sista avsnittet handlar Förtydligande i stadgarna. Det blir mycket stadgar här plötsligt, inser jag. Det detta handlar om är ju det här med namnfrågan. Jag tänkte att vi skall definitivt inte diskutera namnfrågan på den här kongressen, för det har vi diskuterat på de tre tidigare kongresser jag har varit på. Men vi har, när vi har gått igenom

stadgarna i vår demokratigrupp, så tyckte vi att det var märkligt att just rekommendationen om att man skall ha Riksteatern med i sitt namn, att det står under demokratiparagrafen. Så att det vi föreslår att kongressen skall besluta, det är att namnfrågan lyfts bort ur demokratiparagrafen, och i stället skrivs in under rubriken *Medlemskap* och i samma veva att rubrikerna *Medlemskap* och *Anslutning* sammanfogas till en gemensam rubrik *Medlemskap och anslutning*. Jag yrkar bifall till styrelsens förslag.

Irma Görtz, kongressordförande: Det är härligt med vår, men flygfän kommer. Ja, förlåt att jag var litet okoncentrerad. Det är så där när man skall ha öronen på många ställen. Vi har hört Lenas föredragning. Vi har ingen ytterligare talare anmäld och jag har heller inget uppfattat, att vi har några ytterligare förslag kring att-satserna 12 och 13. Är det också rätt av mig uppfattat?

Kan det då bli kongressens beslut att ställa sig bakom att-satserna 12 och 13, nämligen att namnfrågan lyfts bort ur demokratiparagrafen, för att i stället skrivs in under rubriken *Medlemskap* i stadgarna samt paragraf 13 rubrikerna *Medlemskap* och *Anslutning* sammanfogas till den gemensamma rubriken *Medlemskap och anslutning* i Riksteaterns stadgar.

Kongressen beslöt

- att** namnfrågan lyfts bort ur demokratiparagrafen för att istället skrivs in under rubriken "Medlemskap" i stadgarna, samt
- att** rubrikerna "Medlemskap" och "Anslutning" sammanfogas till den gemensamma rubriken "Medlemskap och anslutning" i Riksteaterns stadgar.

4.6 Årsavgifter

Irma Görtz, kongressordförande: Då har vi nästa punkt 4.6 Årsavgifter och där har vi också en motion, nämligen motion nr 11. Bara för att saker och ting skall bli i rätt ordning så kommer vi där att behandla motion 11 före styrelsens förslag.

Är det 4.7?

Jaha, förlåt, det var jag som uttryckte mig fel. Vi är på 4.6 Årsavgifter och ingenting annat. Där har vi en motion, nämligen motion nr 11 och den behöver ju då, jaha, ursäkta. Det är inte motion 11. Motion 11 kommer på punkt 4.7. Då förstår jag vad mina bisittare sitter och viskar om. Jag får be om ursäkt för denna lilla fadäs och lämnar ordet till dig Jan, varsågod.

Jan Carlsson, styrelsen: Ordföranden, kongress. Då är det så att vi skall behandla årsavgifterna nu. Och som sagt här finns ingen motion, så jag tänkte att vi skulle ta det ganska snabbt, men vi får se.

Då är det ju så här att årsavgifterna har ju sett otroligt olika ut. Det har varierat alltifrån, om vi går tillbaka till innan kongressen 98, så var det så att då var årsavgiften 500 kronor och man fick betala en kongressavgift på 2000 kronor. Alla föreningar hade ett ombud. Men det var klagomål på detta. Det var dyrt att skicka ombud, 2000 kronor var ganska mycket pengar. Så på kongressen 98 gjorde man om det här så att årsavgiften höjdes, fördubblades från 500 kronor till 1000 kronor, men i den summan så ingick på kongressavgiften. Men de små föreningarna tyckte att 1000 kronor var för mycket. Det är ganska mycket pengar för många

föreningar, så att på kongressen 2001 så gjorde man om alltihop. Då bestämde man sig för att årsavgiften skulle beräknas efter nyttjandegraden av Riksteaterns produktioner och kongressavgiften skippades helt och hållet.

När vi då kom till nästa kongress, som var kongressen innan denna kongress, kongressen 2004, så använde vi fortfarande årsavgiften utifrån nyttjandegraden, men vi gjorde då om hela systemet när det gäller ombud. Så att nu skickar man ombud i paritet till sin storlek på medlemsantalet. Så nu är det ju så att årsavgiften har ingen koppling alls till den demokratiska folkrörelsen, utan är helt enkelt kopplad till produktionen. Då tycker ju vi i styrelsen nu att det borde ju vara så här, att årsavgiften skall vara kopplad till folkrörelsen. Det skall vara ett rättvist system och det skall vara enkelt att förstå och att tillämpa. Därför föreslår vi nu någonting nytt på den här kongressen, får vi se om det ändras nästa kongress.

Vi avskaffar årsavgifterna helt och hållet, men att vi utifrån vår medlemsavgift, vi låter alltså alla vara enskilda medlemmar, betalar en kongressdel. Vårt förslag är att man tar 7 kronor från medlemsavgiften och lägger i en kongresssumma. Så att egentligen är det så här att vårt förslag, jag vet inte om det finns där, ja, det ser litet annorlunda ut än det såg ut i de pappren ni har fått hem. Men skillnaden är egentligen att vi har på de punkterna, som ni nu har i era handlingar, tagit bort att-sats nr 2, som ni kanske ser, därför att vi höjer ingen medlemsavgift med 7 kronor. Det blir litet besvärligt att ha 7 kronor i avgift för våra medlemmar. Om det sedan är 107 eller 157 eller vad det är.

Så att vårt förslag ser ut såsom det ni ser på skärmen och jag yrkar bifall till styrelsens förslag när det gäller årsavgifterna.

Viktor Lindgren, Ungkulturföreningen Hydra: Hallå. Jag kommer från ungdokumentationen Hydra. Vi är en förening med endast ungdomsmedlemmar. Vår ambition och Riksteaterns ambition och förhoppningsvis er ambition är att vi skall få fler ungdomsmedlemmar och fler ungdomar som besöker våra teaterföreställningar. Ungkulturföreningarna är ett bra sätt att få in ungdomar i organisationen. Riksteatern som folkrörelse behöver enligt min mening ungdomsmedlemmar som går på teater i dag. För att sedan när de blir äldre och är över 26, så kommer de att gå på teater då också. Om vi då tar beslut att ta ut avgifter, vad skickar det för signaler till ungdokumentationer, vad skickar det för signaler till oss som försöker värva ungdomsmedlemmar?

Vill vi inte ha fler ungdomsmedlemmar i organisationen, eller vad är tanken? Jag förstår inte riktigt hur det är tänkt där. Men vi anser ju i alla fall i Hydra att det är självklart att vi vill ju ha fler ungdomsmedlemmar, och vi vill ha fler ungdomar som besöker teatern, blir engagerade i dag för då kommer de att vara engagerade i framtiden, som sagt. Att då minska intäkterna för ungdokumentationerna, det är för mig obegripligt för det hjälper ju inte arbetet. Det gör ju det bara svårare helt enkelt.

Så att vi yrkar för att inte ta ut någon avgift för ungdokumentationerna på 7 kronor per medlem.

Solveig Andersson, Uddevalla Riksteaterförening: Uddevalla Riksteaterförening yrkar avslag på styrelsens förslag för vi tycker det är orättvist att medlemmarna, de enskilda medlemmarna, skall betala våra kongressmöten eller kongresser. Vårt yrkande är att vi behåller nuvarande avgifter där teaterföreningarna betalar en årsavgift till styrelsen. Tack.

Irma Görtz, kongressordförande: Du yrkar alltså avslag på alla tre att-satserna?

Solveig Andersson, Uddevalla Riksteaterförening: Ja.

Eva Lindau, Nordmalings Musik- och Teaterförening: Presidium, kongressledamöter. Det bygger ju på, vi har ju ett system med ombud som bygger på en stege, så att vi skickar ett ombud om vi har medlemmar upp till 249, så fortsätter det, man kan skicka max fyra medlemmar.

I någon slags logik här då så skulle jag vilja förorda att man tar ut en kongressavgift på 7 kronor per medlem, upp till den tusende medlemmen i riksteaterföreningen, och därefter så tillfaller de här 7 kronorna riksteaterföreningen. Så det blir litet kontraproduktivt nästan, om vi säger att vi har en förening som har 4000 medlemmar, och man får ändå inte skicka mer än fyra ombud, så jag föreslår den begränsningen, det är en slags logik.

Irma Görtz, kongressordförande: Jag måste bara fråga, så att jag förstår. Ditt förslag är alltså att det skall tas ut en kongressavgift på 7 kronor per medlem, av enskilda medlemmar upp till riksteaterföreningarnas tusende medlem, och att de 7 kronorna skall utgöra en kongressavgift.

Eva Lindau, Nordmalings Musik- och Teaterförening: Upp till den tusende, ja, och sedan därefter, alltså 1001 och 1002 oändligt upp, då blir det riksteaterföreningen som får pengarna till vanlig verksamhet.

Irma Görtz, kongressordförande: Jaha, okej.

Eva Lindau, Nordmalings Musik- och Teaterförening: Det är alltså kopplat med hur många kongressombud man faktiskt får skicka. Det finns en stege för det.

Irma Görtz, kongressordförande: Okej.

Eva Lindau, Nordmalings Musik- och Teaterförening: Är det klart?

Irma Görtz, kongressordförande: Ja, det vet i katten. Det får vi se, det får vi reda ut. Jag lämnar då ordet till Uwe Weigel, Vansbro, varsågod.

Uwe Weigel, Vansbro Teaterförening: Ja, såsom att-satsen står om de här 7 kronorna så blir det nog en väldigt spartansk stämma nästa gång. 7 kronor av medlemsavgiften det får vi inte mycket för. Möjligtvis om det är 7 kronor per medlemsavgift, kanske det blir litet mera.

Men det fanns ju litet olika synpunkter kring det här, om man skall kunna lägga 7 kronor utanpå medlemsavgiften eller om den skall ingå i medlemsavgiften. Jag tycker, att om man tar bort den här att-satsen, men har kvar allt det här om att ingen stämмоavgift tas ut, då får ju faktiskt styrelsen se till att man av de medlemsavgifter man får in, ser till att det blir en stämma och att man bekostar ombuden. Då är det inga problem och då kan man också lösa frågan om ungmedlemskapet, att man inte behöver ta av dem, de här 7 kronorna.

Så mitt förslag är avslag på andra att-satsen. För övrigt ingen förändring.

Jan Carlsson, styrelsen: Nej, jag vill bara bemöta Eva lite grand här. Alltså ja har, det blir litet svårt det här. Folkhälsovetenskapen är viktig, säger vi ofta, och jag tycker att det är viktigt.

Det blir så besvärligt när vi, de stora teaterföreningarna, skall sätta upp en gräns för, om det nu är 4000 eller om det 2000 eller 500 eller vad vi nu gör. Jag tycker att en sådan här summa kan vi, vi har ett enskilt medlemssystem i Riksteatern nu. 7 kronor oavsett om det är 50 medlemmar i min förening eller om det är 5000. Jag tycker det känns riktigt, och folkrörelsegenuint. Tack.

Lillemor Larsson, Riksteatern Värmland: Jag skulle bara säga att det här är ett väldigt bra förslag från styrelsen. Jag är inte kritisk till allt som ni säger och gör. Så därför vill jag bara gå upp och säga det. Så vill jag säga, att jag tycker inte alls det är speciellt ovanligt att man som medlem i en organisation är med och betalar kostnader för en kongress, för dem som är där och gör jobbet för att ta besluten. Det är ganska vanligt, och därför tycker jag det här är ett bra förslag som jag gärna stödjer. Tack.

Viktor Lindgren, Ungkulturföreningen Hydra: Kostnaden för den här kongressen ligger runt 1 700 000 kronor. Om man skulle som jag sa innan, inte ta ut någon avgift från ungekulturföreningarna, så skulle så att säga Riksteatern missa 15 000 kronor under en treårsperiod. Jag menar 15 000 så 1 700 000. Är det inte bättre då att de här 15 000 som vi ungekulturföreningar skulle få behålla så att säga, om vi inte inför den här 7 kronorsavgiften på våra medlemsavgifter, är det inte bättre att vi får behålla de 15 000, så kan vi ha arrangemang för dem, se till att ungdomar inte går ut en fredag- och lördagskväll, super och vandaliserar.

Jag menar, seriöst alltså, jag håller på med det här för att jag vill arrangera och jag vill att ungdomar skall gå på teater och de skall få kultur och scenkonst och liksom ha roligt. Jag menar, om jag skulle ta och förklara för våra medlemmar varför vi då så att säga får ha i genomsnitt ett arrangemang mindre per år på grund av att vi måste betala de här sju kronorna per medlem. Då skall jag stå där och förklara för dem att nej det är bara för att var tredje, fjärde år, så skall vi åka iväg till en stad i Sverige och sitta och diskutera och prata motioner och så där. Det är för dem helt obegripligt. De vill ju bara och se sin biopjäs eller gå på poesiafton. Är det inte bättre då att vi får göra det, för det är ju ändå det vi i grund och botten skall syssla med?

(Applåder)

Sohrab Fadai, Falu Teaterförening: Jag är litet ambivalent. Jag håller med Viktor om hans tankar kring hur det här kan slå mot en ungdomsförening. Samtidigt vill jag ställa frågan, bara litet spontant så som jag tänker. Kan inte andra föreningar föra samma argumentation om deras medlemmar? Och skall vi börja rangordna vilka sorters medlemmar som vi vill uppmuntra mer, skall vara en del av oss. Det är väl viktigt att ungdomar är med, det tycker förstås jag. Annars hade jag inte varit här. Men det finns ju, alla är viktiga, och alla är lika viktiga. Någonstans i jämlikhetstanken finns det också det här med lika ansvar. Att det skall slå lika hårt mot alla.

Jag är inte helt säker på det jag säger just nu, för jag ser poängerna i Viktors resonemang. Men ändå vill jag nog, jag vill nog, jag lutar nog mer mot styrelsens resonemang, att det här är faktiskt en folkrörelsetanke om lika ansvar.

Så jag landar medan jag står här, jag tycker att vi ska bifalla styrelsens förslag.

(Applåder)

Eva Lindau, Nordmalings Musik- och Teaterförening: Jag vill bara säga att jag tar tillbaka mitt yrkande. Jag tyckte att det var ovanligt krångligt. Jag tycker vi, jag föreslår att vi går enligt styrelsens förslag.

(Applåder)

Jan Carlsson, styrelsen: Ja, jag blir alltid så imponerad av Sohrabs resonemang, så att jag, riktigt bra. Men däremot så vill jag rent formellt yrka avslag på Viktors, därför att jag tycker det blir litet besvärligt, precis som Sohrab sa. Alltså är det ungdomar, ja, kan nästa lilla grupp också, och lilla grupp det är en stor grupp, och vi hoppas att den blir större, ungdomarna, men jag har svårt att se rättviselogiken i det. Så att jag yrkar avslag på Viktors.

Viktor Lindgren, Ungkulturföreningen Hydra: Tack. Jag kan bara säga det, att för vår förenings del så kommer vi att gå från en kostnad på 300 kronor på tre år, till den här, till att de skall betala för kongressen då, så att säga, till 8 400 på tre år. Om det här går igenom. Om man då antar att vi ligger på 400 medlemmar varje år.

Nu är inte jag bara här liksom och står och säger det bara för att skydda min förening. Det är i första hand man kom hit, men det är också för att, som sagt, som jag sa innan, att man vill se att ungdomar går på teater om 10, 15, 20 år. Det är därför jag är med i Riksteatern.

Medelåldern på en riksteatermedlem vid förra kongressen var 61 år. Det är värt att betänka litet. Nu har inte jag lyckats få fram någon sådan uppgift till den här kongressen. Det finns inga säkra, det är inte riktigt säkert att räkna på det. Däremot så har jag fått fram från den 17 januari, så var totalt antal, medlemsantalet som var över 26 år, var ca 34 500. Det tycker jag är ganska bra. Men alla medlemmar som var under 26 år, alltså barn och ungdom, det vara bara 3 000.

Då kan man ju fundera litet. Börja räkna framåt på åren så kanske vi inte är lika många medlemmar. Därför som sagt tycker jag att ungdulturföreningen jobbar ju bara med att värva ungdomsmedlemmar, som sedan senare kommer in i organisationen. Därför tycker jag att vi skall bifalla mitt tidigare förslag om att inte införa någon avgift på ungdomar i ungdulturföreningar, så att vi kan jobba vidare med det arbete vi har hållit på med i, ja, 13 år nu. Tack.

Ivan Ring, Musik & Teater Vänner i Jönköping: Ordförande, kongresskamrater! Vi har pratat väldigt mycket om folkrörelse, demokrati, delaktighet och mycket. Jag skall försöka att ge en beskrivning av bakgrunden till vår motion. Men innan dess vill vi göra en liten ändring i texten i motionen under det som kallas "Normalstadgar för lokal Riksteaterförening".

Irma Görtz, kongressordförande: Du, det var ju jag som var litet rörig förut. Det är motion 11 du pratar om?

Ivan Ring, Musik & Teater Vänner i Jönköping: Ja.

Irma Görtz, kongressordförande: Den kommer under nästa avsnitt.

Ivan Ring, Musik & Teater Vänner i Jönköping: Jag blev framkallad.

Irma Görtz, kongressordförande: Jaha, du får skylla på mig. Det var jag som var litet rörig inledningsvis. Men du är välkommen upp i talarstolen i morgon i stället. Då så, då är ordet Uwe Weigel.

Uwe Weigel, Vansbro Teaterförening: Ja, Viktor. Om det är så att stämman går på mitt förslag att avslå den här andra att-satsen, då tror jag inte styrelsen vågar ta 15 000 kronor av Riks-, Ungriks, tror jag det heter, utan det kommer att lösa sig ändå.

Jag ser nämligen så här, om vi nu avsätter 7 kronor av medlemsavgiften, och så kommer stämman att bli dyrare än de här 7 kronorna, vad gör vi då? Och om den blir billigare än de här 7 kronorna, det blir pengar över, vad gör vi med de pengarna? Skickar vi dem tillbaka? Förresten, om vi nu har en medlemsavgift på 100 kronor, säg, vad skall vi göra med de där 93 kronorna. Skall vi fatta beslut här på stämman vad vi skall göra med dem? Det verkar litet konstigt att vi på stämman skall fatta beslut om vad styrelsen skall göra med våra medlemsavgifter.

Har vi beslutat om att stämman inte skall kosta ombuden någonting utan det skall tas av Riks, då behöver vi inte fatta beslut om att vi skall avsätta 7 kronor till stämman, av medlemsavgiften till stämman. Jag yrkar alltså bifall på mitt avslagsyrkande.

Sohrab Fadai, Falu Teaterförening: När jag hörde den siffran, Viktor har ju räknat ut hur mycket det skulle kosta, då blir man ju litet konfunderad, faktiskt. För det är mycket pengar.

Och i så fall, men jag vill ändå vidhålla att i grunden så tycker inte jag att man skall ha en viss avgift för en förening för att den är ungförening, eller för att den är invandrarförening, eller pensionärsförening. Alltså det tycker jag inte. För då försvinner jämlikhetstanken. Men, alltså i det här perspektivet. Däremot kanske man skall ställa sig frågan kring huruvida det här förslaget är genomtänkt? Vilka konsekvenser det får för föreningar med små, med mindre budget, mycket medlemmar? Jag tror inte, jag vill gärna höra hur styrelsen funderar kring det innan jag går till beslut i den här frågan.

Jan Carlsson, styrelsen: Då är det ju så att den uppskattade kostnaden för en sådan här kongress, och det kan vi se i handlingarna också, det är alltså 1.8 miljoner för en sådan här sammandragning. Och det är ju så att man beräknar att de här 7 kronorna ger ca 245 – 280 000 per år, så att det är ju en delfinansiering för kongressen. Det är ju inte så att de här 7 kronorna finansierar hela kongressen. Så att en del av pengarna går till kongressen.

Sohrab Fadai, Falu Teaterförening: Jag tyckte inte att jag fick svar på frågan om en konsekvens. Vad får det här för konsekvenser för föreningar som Hydra till exempel, och andra föreningar med mindre budget, många medlemmar? Kan Riksteatern tänka sig att kompensera dem på andra sätt till exempel, om vi skulle rösta för det här?

Jan Carlsson, styrelsen: Jag vet inte om det blir det svaret ni vill att jag skall svara, höll jag på att säga. Dels är det så att om det finns möjlighet för Riksteatern nationellt att kompensera för en sådan här, jag skall väl säga att vi har väl kanske inte gjort en riktig konsekvensanalys av det hela. Skulle det slå och det skulle behövas compensation om någon del så har vi, vi har i dag också beslutat om ett nationellt uppdrag till Västra Götaland, med arrangörstöds pengar, så det är möjligt att något av det skulle kunna ta, nu vet inte jag. Jag kommer inte att sitta i styrelsen under nästa period.

Men däremot, är det ju så också att ett kanske inte lika populärt besked om en möjlig finansiering av den här förlusten, som jag förstår blir ganska stor för en del ungdomsföreningar. Vad vi föreslår på nästa punkt som kommer när det gäller medlemsavgifter, så föreslår vi en höjning för ungdom från 30 till 40. Då innebär det här förslaget att i stället för 30 kronor som ungdomsföreningar nu får behålla, så får man i stället behålla 33 kronor. Så att egentligen, om den höjningen går igenom så förlorar inte föreningen som sådan. Då är det ungdomarna som får betala 10 kronor mer per år, i och för sig. Jag tror inte att det var ett bra svar, men det var ett svar i alla fall. Tack.

Irma Görtz, kongressordförande: Okej, då har jag ingen ytterligare talare anmäld. Är då diskussionen avslutad?

Då tänker jag göra även så vad det gäller den här frågan, att jag tar att-sats för att-sats. Och mitt förslag är också att Viktors förslag som lyder: ”att inte ta ut någon avgift från ungdomsföreningarna på 7 kronor per medlem”, att jag då tar det som en ny att-sats, så att vi får behandla den särskilt.

Jag har också uppfattat att Eva Lindau drog tillbaka sitt yrkande, och uppfattade att du ställer dig bakom styrelsens förslag. Uppfattade jag det rätt, Eva? Bra, där är du, ja. Okej.

Då så, kan vi göra så att vi hanterar Viktors yrkande som en särskild att-sats. Kan vi göra så? Och för övrigt då att vi beslutar varje att-sats för sig. Är det okej? Ja.

Kongressen beslöt

- att** avskaffa årsavgifterna för riksteaterföreningarna, samt
- att** annan ansluten organisation betalar 500 kronor i årsavgift till Riksteatern.

Kongressen beslöt efter votering

- att** 7 kronor av medlemsavgiften placeras i kongressfonden och ersätter kostnaderna för samtliga kongressombud, samt
- att** avslå yrkade från Viktor Lindgren.

Irma Görtz, kongressordförande: Då så, då är vi färdiga med punkten 4.6 Årsavgifter och klockan är 17:42. I programmet så står det att vi skall ha paus. Jag har ställt kontrollfrågan så att den pausen betyder att förslaget är att vi adjungerar kongressen, det gör vi inte, vi ajournerar kongressen till i morgon bitti klockan 09.00.

Vi från presidietts sida vill tacka er så här långt. Det har varit litet rörigt delvis, bitvis, men nu är vi nog så välsmorda så att, ja, just det! Förlåt, nu innan vi beslutar ajournera oss, har jag precis fått just en, vi behöver fatta ett beslut till i dag nämligen.

Den uppmärksamma har noterat att eftersom det finns ett förslag att vi börjar morgondagen klockan 09.00 med att ta valärendena, behöver vi alltså göra en justering i vår föredragningslista, eftersom den punkten kommer senare på dagordningen.

Kongressen beslöt

att

justera dagordningen så att söndagens förhandlingar inleds med valärenden.

Förhandlingarna ajournerades klockan 17.48 och återupptogs klockan 09.08 söndagen den 6 maj.

SÖNDAGEN DEN 6 MAJ

Kent Olsson, kongressordförande: Jaha. God morgon. Välkomna tillbaka. Hoppas att ni har haft en trevlig sömn, även om det kanske varit litet varierande längd på tiden man har sovit.

Först ett stort tack, från oss alla tror jag, för en fantastisk kväll med oerhört god mat, trevlig stämning och, åtminstone för oss som är i ålder över 50 plus, underbar storbandsmusik som ju är helt fantastiskt att få både lyssna och dansa till. Jag tror att vi allesamman hade en trevlig kväll.

Nu hoppas vi att vi får en trevlig dag. Hur lång dagen blir det beror på er, hur mycket ni kommer att debattera. Vi har som målsättning att vara färdiga senast klockan 17.00, men vi har inget emot att bli färdiga tidigare.

Med de här inledningsorden, än en gång välkomna hit. Då återupptar vi det ajournerade sammanträdet från igår, i kongressen.

Då beslutade vi också i går att vi som första punkt av i dag skulle ha val, olika typer av val. Innan jag ger ordet till valberedningens föredragande Lars Hillerström, skulle jag bara vilja påpeka att vi fortfarande saknar en del som inte har lämnat in lappar om utvecklingssamtal. Om utvecklingsområden, ja, förlåt. Så kan det gå. Som sagt var, utvecklingsområden, utvecklingssamtal får ni om andra. Glöm inte av de här lapparna så att vi kan få in dem.

§ 20

Val av kongressvalda ledamöter och ersättare i styrelsen

(föredragningslistans punkt 24, bilaga 17)

Lars Hillerström, valberedningens ordförande: God morgon allesammans. Jag heter alltså Lars Hillerström, sammankallande för Riksteaterns valberedning.

Valberedningen som valdes vid kongressen i Gävle räknade jag eller namngav jag ju i går, men är värt att göra en gång till, tycker jag. Christina Rådelius, Jan Ekelund, Marie Lundberg och Anders Ekberg. Vi har arbetat tillsammans, med Andreas Dahlgren som vår sekreterare.

Jag vill bara nämna något om valberedningens arbete innan jag går in och räknar upp namnen på vårt förslag. Vi har under de senaste 18, jag har faktiskt en flygmyra på mig, tro mig eller inte. Jag tycker att vi tar den till handlingarna. Jag lämnar över den till ordföranden.

Vi påbörjade vårt arbete i valberedningen i november 2005. Sedan dess har vi haft ett otal sammanträden. Vi har suttit med och följt vartenda styrelsemöte. Vi har samtalat med olika personer i vår organisation för att få oss en bild utav vilka krav som kommer att ställas på den styrelsen som nu skall leda verksamheten fram till nästa kongress. Förändringstakten är hög i vår tillvaro, i vår organisation, och vi har försökt tillsammans med många andra, att få en bild utav de kraven som ställs på ledamöterna.

Förra hösten 2006 skickade vi ut en skrivelse till alla teaterföreningarna om nominering. Nomineringar till styrelsen och också nomineringar till programråd och annat. Nomineringstiden gick ut i november förra året. De namn som vi då fick in var de som vi huvudsakligen arbetade med i vårt fortsatta arbete. Vi har fått komplettera det litet grand,

eftersom vissa befattningar, inom vissa befattningar fanns det inga nomineringar alls eller för vissa befattningar.

Vi har försökt att, alltså högsta prioritet i vårt arbete har varit att hitta ledamöter till en styrelse som bildar en helhet tillsammans. Att skapa en styrelse som har den kompetens tillsammans, som erfordras för att klara den kommande mandatperiodens arbete.

Därefter har vi naturligtvis också försökt att tillgodose åldersskillnader, alltså en åldersfördelning, och så gott det har gått en geografisk fördelning. Men jag understryker att prior ett har varit kompetens, och hur kompetensen har kompletterat varandra till en helhet i styrelsen.

Det har alltså resulterat i det förslag som ni alla har fått ut i handlingarna som jag tror finns bakom ryggen på mig just nu, förslag till ordinarie styrelseledamöter. Och vårt förslag är som lyder:

Ann-Katrine Östling, Gävle	Föreslår vi omval
Camilla Fahlander, Örnsköldsvik	Föreslår vi omval
Gunnar Bränström, Stockholm	Föreslår vi omval
Ulf Bexell, Kalmar	Föreslår vi omval
Calle Bergström, Uppsala	Föreslår vi nyval
Christer Sjöberg, Jönköping	Nyval
Lena Carlbom, Falkenberg	Nyval
Malin Eidin, Strömsund	Nyval
Mattias Rundgren, Växjö	Nyval
Nurseher Aslan, Stockholm	Nyval

Till detta vill jag också komplettera med vårt förslag på personer för fyllnadsval, enligt gårdagens beslut på kongressen här. Där föreslår vi:

Gertrud Widerberg, Tanum
Bosse Lundkvist, Eskilstuna

Tack.

Göran Pilström, Riksteatern Västerbotten: Ja, kamrater! Jag vill föreslå Anna-Carin Nilsson-Björk till ordinarie ledamot i styrelsen. Hon är ordförande i Skellefteå Teaterförening och finns också med i regionala styrelsen. Hon är lärare i Skellefteå och hon jobbar mycket med ungdomar. Hon har infört ett rullande system i styrelsen där det kommer in ungdomar som, ja, de växlar, och som har gett ett väldigt stort teaterintresse faktiskt, bland ungdomarna i Skellefteå. På regionala planet jobbar hon också och pressar på om att vi skall jobba mer med ungdomar.

Så att hon har en väldigt stark känsla för dem. Hon arbetar också med estetiska lärprocesser, läroprocesser i skolan, eftersom de inser då vilken positiv inverkan det har på inläringen. OPEN JAM blev nog, man påstår i alla fall jag tror att det är i Riksteaternytt, att det blev den bästa succén i Sverige. Det var tack vare Anna-Carin, faktiskt. Så att jag tycker att hon är mycket kompetent och är väldigt kunnig inom det teaterpolitiska området.

Margareta Johansson, Länsteaterföreningen i Södermland: Ja, det var inte meningen att det skulle gå till på det här viset, för min skull. Jag heter alltså Maggan Johansson och representerar Länsteaterföreningen i Sörmland.

Vi är några stycken från Sörmland, från olika kommuner, som i går lämnade in nomineringar för en ordinarie plats i styrelsen för Bosse Lundkvist. Jag trodde inte att jag skulle behöva gå upp och säga det, eftersom vi lämnade in nomineringarna i går. Men jag kan för litet, och nu så vill jag framföra att vi från Sörmland ser gärna Bosse Lundkvist som en av de ordinarie i styrelsen. Detta på grund av all hans erfarenhet från Eskilstunas Teaterförening, från Länsteaterföreningen, och dessutom hans arbete som innebär att han jobbar med mycket ungdomar på Balsta Musikslott i Eskilstuna. Och allt vad han gör där det kan ni bara fantisera om. Jag kan inte redogöra för allting. Vi ser från Sörmland, Bosse Lundkvist som en mycket, mycket god kandidat som styrelseledamot i styrelsen. Tack för ordet.

Kent Olsson, kongressordförande: Kan vi få in ditt förslag här. Jaha, då har vi fått in två förslag till. Om det är som så, att man vill nominera någon mer, måste man alltså göra det från talarstolen, så att om det är inlämnade några förslag tidigare så. Jag upprepar detta, alla nomineringsförslag måste göras från talarstolen. Just nu har vi alltså tolv föreslagna till tio platser. Vi skall bara vänta tills vi får in namnet också.

Har vi fler som vill upp och prata? Varsågod. Det är alltså Gudrun Forsberg från Riksteatern Östergötland.

Gudrun Forsberg, Riksteatern Östergötland: God morgon. Jag trodde precis som Maggan att eftersom vi hade lämnat in våra nomineringar i går eftermiddag skulle vi inte behöva göra det igen, men då gör vi det. Bengt-Otto Ottosson från Valdemarsvik. Han stod som föreslagen av valberedningen på ersättare. Nu har ju ersättarna försvunnit och då vill vi från Östergötland föreslå honom som en ordinarie representant i styrelsen. Han representerar en liten ort med en teaterförening med en jättestor verksamhet, och skulle värna väldigt mycket, för framför allt små scener. Så Bengt-Otto Ottosson som ordinarie representant i styrelsen.

Kent Olsson, kongressordförande: Kan vi få in det namnförslaget också.

Jaha, då kan vi kanske konstatera att vi har fått in tre namnförslag. Finns det fler förslag? Fler som vill yttra sig i den här frågan? Jag noterar att så inte är fallet, utan då har vi tretton föreslagna till tio platser.

Vi har då föreslagna från styrelsen: Ann-Katrine Östling, Gävle, Camilla Fahlander, Örnsköldsvik, Gunnar Bränström, Stockholm, Ulf Bexell, Kalmar, Calle Bergström, Uppsala, Christer Sjöberg, Jönköping, Lena Carlbom, Falkenberg, Malin Eidin, Strömsund, Mattias Rundgren, Växjö, Nurseher Aslan, Stockholm.

Dessutom har vi Anna-Carin Nilsson-Björk från Skellefteå. Vi har Bosse Lundkvist från Sörmland. Och från Östergötland har man nominerat Bengt-Otto Ottosson.

Lena Sandlin, Riksteaterns ordförande: Från styrelsens sida föreslår vi att ta det här valet med slutna omröstning eftersom det är personval.

Kent Olsson, kongressordförande: Vi har hört det förslaget från styrelsen att vi skall förrätta valet i slutna omröstning. Kan vi göra så?

Kongressen beslöt

att val till Riksteaterns styrelse ska ske med sluten omröstning.

Kent Olsson, kongressordförande: Därmed skall vi förrätta det här valet. Och då ska vi börja med att justera röstlängden. Nu är det som så här att ni har blivit avprickade allesamman i samband med att ni kom hit. Vi noterade detta redan första dagen och godkände att det här kan vara röstlängd, den avprickning som ni har gjort. Kan vi godkänna detta som röstlängd?

Kongressen beslöt

att godkänna tidigare justerad röstlängd inför omröstningen.

Kent Olsson, kongressordförande: Då lämnar jag ordet till sekreteraren för att tala litet närmare om hur det här valet rent praktiskt skall gå till. Nu gäller det att det är disciplin i detta att ni, vi kommer att ropa upp ert namn, och så går ni fram en och en, och så lägger ni lapparna, var då, och förhoppningsvis delas det ut röstlappar nu i salen. På dessa röstlappar skall ni kryssa för tio namn. Alla som inte är kryssade med tio namn är ogiltiga. Ni måste alltså välja tio stycken.

Nu får ni en lapp där det står färdiga namn på. Det är dem som är föreslagna ifrån styrelsen. Vill ni välja dem så kryssar ni för dem. Men, om ni vill ha andra namn, skriver ni till det namnet där nedanför. Så att ni, skall bestå av tio namn som då är kryssade i detta fall. Ni behöver inte kryssa det namnet som ni själva skriver till, men ni får gärna göra det också, för att göra det helt klart.

Alltså tio namn, och det skall kryssas dem som ni vill ha från styrelsen, plus om ni skriver till några extra namn. Glöm inte, tio namn skall det vara. Annars är det här ogiltigt på detta.

Då lämnar jag ordet till sekreteraren för att tala om hur röstningen skall gå till.

Jonas Elverstig, sekreterare: Jag tror att ni har fått den mesta informationen här redan av ordförande. I övrigt hänvisar jag till rösträknarna och de som delar ut röstkorten nu.

Irma Görtz, vice kongressordförande: Jag tror att vi behöver göra bara en liten, ett litet förtydligande. De namn som ni kan skriva dit på valsedeln som inte finns där, är alltså endast de tre, utav de tre som alltså är föreslagna förutom valberedningens, så ni inte börjar kleta dit några andra namn. För då blir alltså tyvärr valsedeln inte giltig även om det bara finns tio namn på den.

(tal som inte hörs)

Han skriver upp dem så att ni har dem här på.

Kent Olsson, kongressordförande: Ett litet påpekande till. En del av er har tydligen fått två lappar. Ni ska bara använda er av en lapp. Det är den vita lappen som gäller. Den vita lappen som ni ska använda er av och kryssa för eller skriva till. Ingen annan lapp än den vita gäller i första omgången.

För er som inte har röstat nu så återstår det en minut kvar att rösta. Sedan är röstningen avslutad.

Jonas Elverstig, sekreterare: Sedan vill jag be rösträknarna att följa Mireille till rösträkningsrummet.

Kent Olsson, kongressordförande: Jaha, kan vi därmed anse röstningen avslutad?

Svaret är ja.

Då går vi vidare på föredragningslistan. Nu skulle nästa punkt varit personer för fyllnadsval. Men eftersom vi ju inte vet hur det här valet går lämnar vi den frågan till litet senare. Kan vi göra så?

Svaret är ja.

Sedan har vi, var nästa punkt på listan, står det "Ersättare", men eftersom vi i går beslutade att vi inte skulle ha några sådana, så lämnar vi den punkten.

§ 21

Val av revisorer och ersättare

(föredragningslistans punkt 25, bilaga 17)

Lars Hillerström, valberedningens ordförande: Valberedningen föreslår som ordinarie revisor Catharina Jacobsson, auktoriserad revisor, omval, och Benny Gustafsson, Lidköping, nyval. Och som ersättare för dessa båda Ulrika Granholm-Dahl, som ersättare för Catharina Jacobsson, nyval, och Hans-Gösta Hansson, Osby, som ersättare för Benny Gustafsson, nyval.

Kongressen beslöt

att utse Catharina Jacobson och Benny Gustafsson till ordinarie revisorer, samt

att utse Ulrika Granholm-Dahl och Hans-Gösta Hansson till ersättare.

§ 22

Val av ledamöter i programrådet

(föredragningslistans punkt 26, bilaga 17)

Kent Olsson, kongressordförande: Sedan hade vi då val av ledamöter i programrådet som vi då beslutade i går att vi inte skulle ha någonting.

§ 23

Val av valberedning

(föredragningslistans punkt 27)

Kent Olsson, kongressordförande: Då kan vi säga så att vi fick i går in ett antal olika förslag. Vi fick in tio stycken namn i går. Vi i presidiet har tittat över de här namnen. Vi har försökt att titta på att vi har både representativitet vad det gäller kön, vad det gäller representativitet av från landet som dess helhet. Då har sekreteraren, kan du lägga upp namnen på listan, kommer nu, ja.

Då finns det ett förslag från presidiet att valberedningen skall bestå av;

Lars Hillerström, Skövde, som är sammankallande
Lena Lundman från Boxholm
Christina Rådelius från Luleå
Helene Lofjård från Varberg
Anders Ekberg från Växjö

Det här är presidietts förslag. Jag lämnar ordet fritt med anledning av detta. Om det är någon som vill föreslå något annat så är det talarstolen som gäller vad gäller valberedningen.

Kongressen beslöt

att bifalla presidietts förslag till valberedning.

§ 24

Styrelsens proposition 2007 med tillhörande motioner

(föredragningslistans punkt 19, bilaga 9, 10, 11, 12, 13 samt delar av bilaga 14)

4.7 Medlemsavgifter

Kent Olsson, kongressordförande: Då så. Då har vi klarat av den frågan och, ja. Då går vi tillbaka i föredragningslistan där vi slutade igår. Och då är vi inne på punkt nummer 4.7 som gällde medlemsavgifter. I samband med den behandlar vi också motionen 11, 12, 13, 16 och 17.

Jag lämnar över ordet till ansvarig från styrelsen här, Jan Carlsson. Varsågod.

Jan Carlsson, styrelsen: Ja, tackar. God morgon. Nu är vi inne på en av de mer snabba och lätta frågorna, medlemsavgifterna. Då är det så sedan vi nu införde det här med enskilt medlemskap, så är väl nog den här frågan kanske den som har diskuterats mest på våra kongresser. Vi får se.

För det är ju så här att medlemsavgiften är ju tänkt som en av de avgifterna som faktiskt ska tillföra de lokala teaterföreningarna litet pengar i sin kassa. Det är så att vi har nu haft, ända sedan det här infördes 2001 så har vi haft samma medlemsavgift. Och då så är det nu så att vi har ju lagt ett förslag som innebär att vi tycker att det är dags att höja medlemsavgiften.

Vi tycker att vi ska justera den här till en nivå som på något vis motsvarar värdet på medlemskapet som man får när man går med i Riksteatern. Vårt förslag innebär att vi har en graderad höjning som då sträcker sig från 2008 fram till 2011. Jämför vi med dagsläget som det ser ut i dag så ger medlemsavgifterna 2.3 miljoner ungefär. Höjningen innebär att 2011 så har vi ökat på de intäkterna med 1.5 miljon ungefär.

Här ligger också en summa för det gemensamma medlemsregistret. Det är i dag och har varit 30 kronor, som Riksteatern nationellt behåller och använder till medlemsregistret. Nu är det ju så att den här kostnaden inte på något vis motsvarar vad det egentligen kostar. Och de här 30 kronorna ligger alltså inte på ungdomsmedlemskapet, utan de ligger på de ordinarie och familjemedlemskapet.

Vi föreslår att den här höjningen av 30-kronan ökas på, så att det 2011 är uppe i 43 kronor. Man har tittat på kostnaderna och den faktiska kostnaden för medlemsregistret är alltså 55 kronor. Så det är fortfarande inte uppe i sitt fulla värde. Men vi tycker att 43 kronor är ett ganska vettigt förslag.

Den här stegvisa höjningen som vi nu föreslår den kan man naturligtvis diskutera. Men vårt skäl för att göra det stegvis är att vi tycker att det kanske inte känns så tungt att direkt göra den här höjningen, utan vi tar det med antingen 20 eller 10 kronor per år. Så ser vårt förslag ut. Jag yrkar bifall till styrelsens förslag.

När det gäller motionen 11, 12, 13, 16 och 17, när jag ändå står här yrkar jag bifall till styrelsens förslag när det gäller motionerna också. Ja, tack.

Kent Olsson, kongressordförande: Ja, tack för det. Då går vi till Ivan Ring från Musik & Teater Vänner i Jönköping. Varsågod. Nu behandlar vi alltså motion 11, före styrelsens förslag. Det är motion 11, före styrelsens förslag. Varsågod Ivan Ring, Musik & Teater Vänner i Jönköping.

Ivan Ring, Musik & Teater Vänner i Jönköping: Tack för det. Vi försöker att börja om från i går då. Den här gången fanns det ingen soffa att sitta på tyvärr.

Jag skall börja med att försöka få lämna in ett litet ändringsförslag i motionen. När vi skrev den så var medlemsavgiften 100 kronor. Jag vill ha det till att i stället för ”inte understiga 100” skall det stå ”understiga det belopp som fastställs av kongressen”.

Där vi började den här kongressen och under hela diskussionen har ett par saker tycker jag kommit fram som är glädjande. Det är folkrörelsetanken, det är det lokala initiativet. Jag noterade från Lenas inledningstal, det här med delaktighet, mångfald, levande folkrörelse, lokala initiativ, lyssna på medlemmarnas vilja, det var några utav de punkter som Lena hade med.

Sverige ser inte likadant ut i norr, söder, öster och väster. Vi har olika förutsättningar. Vi har olika ambitioner och vilja vad vi vill göra i våra lokala föreningar. Tittar vi på Riksteaterns vision, var och en måste med deras möjlighet att delta utifrån sina förutsättningar och sin vilja och lust till scenkonsten, då börjar man att fundera över det här med folkrörelse och vad det egentligen är. Läser vi en utav de senaste statliga utredningarna som försöker att beskriva vad begreppet folkrörelse står för, så är det ett antal punkter. Jag väljer bara att ta upp demokratiaspekten. Det är hämtat ur utredningen ”Ej till salu” som Statens Ungdomsråd gav ut -81. ”En folkrörelse arbetar demokratiskt. Det innebär att varje medlem ska ha möjlighet att väcka förslag och påverka beslut”, och så vidare.

Då ställer vi oss frågan i Jönköping, på vilket sätt kan våra medlemmar vara med och påverka vår förening, eftersom mycket utav det här handlar också om pengar. Karl-Erik Edris sa ett par saker som, eller en sak som jag fäste mig väldigt mycket för, ”demokratisera demokratin”. Finns det något mer demokratiskt än att medlemmarna på sitt årsmöte också får fastställa vilken avgift medlemmarna ska ha i den föreningen? Det tycker jag är en självklarhet i en folkrörelse.

Nu ska vi se hur jag har mina lappar. Där var de.

Där vi har våra årsmöten så fastställer vi ju verksamhetsplaner. Vi söker våra kommunala bidrag och vad vi nu kan hitta, finansieringsformer. Men en för oss i Jönköping väsentlig finansieringskälla har varit medlemsavgifter. Vi hade tidigare en högre medlemsavgift och nu när det fastställts, så i runda tal så försvann 15 000 kronor för oss. Det är kännbart, även för en liten förening.

Birgitta Englin sa i sin VD-rapport, varför skall vi inte då ha den demokratiska rättigheten när hon pratar om de lokala föreningarnas betydelse. Jag vill med detta yrka bifall till motionen 11.

Alexandra Runemalm, Varbergs Teaterförening: I styrelsens förslag så sägs att medlemsavgiften för ungdomar skall justeras till en nivå som motsvarar det värde medlemskapet har. Vi kan tala om värden på olika sätt, frågan är bara vilket värde ett medlemskap i Riksteatern har för de flesta ungdomar. Inte något värde alls i värsta fall. Innehållet är okänt, inget som garanteras i förväg med fem plus eller fem getingar. Riksteatern är inget känt varumärke bland ungdomar. Ett medlemskap, det är i bästa fall ett sätt att få billigare biljetter till scenkonsten, som redan har ett värde i form av kända artister och liknande.

Vi vill ha många ungdomar, unga medlemmar som får uppleva de magiska stunder som Birgitta Englin talade om. Låt inte ekonomin bli ett hinder, även om höjningen i era ögon inte är så stor. När medlemskapet får ett värde i ungdomarnas ögon, då kommer vi att märka det och då kan vi höja priset utan problem.

Jag yrkar för avslag på styrelsens förslag att höja medlemsavgiften för ungdomar. Tack.

(Applåder)

Solveig Andersson, Uddevalla Riksteaterförening: Ja, som vi har hört så har inte medlemsavgiften höjts sedan 2001. Och det kan man ju tycka är litet märkligt, att det har gått två hela kongressperioder utan att medlemsavgiften har höjts någonting. Nu verkar det som att styrelsen litet panikartat har kommit på att nu måste vi höja, och det är varje år.

Så att vi har ett förslag från Uddevalla, att vi genomför den höjningen som är föreslagen för 2008, och att gälla hela kongressperioden. Så att det är en höjning och då bör man kanske tänka på i fortsättningen, att när det är kongress så skall man föreslå en höjning, men den bör gälla hela kongressperioden.

Så vi yrkar på avslag för styrelsens förslag. Tack.

Anna-Carin Nilsson Björk, Skellefteå Teaterförening: Ärade presidium, kongressdeltagare. Att ha många medlemmar är sensuellt för en folkrörelse som Riksteatern. Medlemmarna är själva essensen och vi vill ju växa. Hur kan vi då göra det? Skellefteå Teaterförening har lagt ett förslag att införa ett familjemedlemskap, ungefär som ett paketerbjudande. Att det skall vara en möjlighet. Styrelsen yrkar inte bifall och jag tycker att det sätt de gör det på är litet grand att säga, vi har redan en gång bestämt. Och det är ju så, att bara för att man har tagit ett beslut en gång, då kan man inte luta sig bak och röka långa Ritz, utan det här med folkrörelse, det hörs ju på själva namnet, det måste ständigt vara i rörelse. Och styrelsen, i propositionen så pratar de ju mycket om flexibilitet och förändring, så vi måste kunna ombilda de här principerna och det är ju därför vi har kongress.

Styrelsen betonar också att medlemskapet bygger på det fria valet, den enskilda medlemmens fria val. Men det är inte riktigt korrekt att det är så nu heller, för även nu så får barn bli medlemmar. En av de nyaste medlemmarna här i Riksteatern, hon heter Ida Söderström och hon föddes den 5 april i år. Hon är mitt barnbarn och hon har inte tagit det fria valet att gå in här i Riksteatern, utan hon är, ja, det handlar väl om att föräldrar vill sina barns bästa, mor-

och farföräldrar också. Och vad kan vara viktigare än Riksteatern. Det handlar alltså om en förhoppning hos oss vuxna. Och det där med vision som man pratade om igår, eller i förrgår var det till och med, jag ser ju en vision att 2027, då står Ida och hälsar er välkomna till kongressen i Skellefte, i vår nya teaterlokal.

(Applåder)

Jag vill alltså införa ett familjemedlemskap, där en hel familj kan bli medlem till ett visst pris.

Styrelsen pratar också om att man måste göra någon slags konsekvensanalys av det här, för att se vart det leder. Vår andra att-sats pratar om att kostnaden för det här familjemedlemskapet skulle vara ungefär som för ordinarie plus familjemedlem. Det betyder att man och hustru, de betalar som vanligt, men att barnen går med gratis på de vuxnas medlemskap. Jag tror inte att det skulle kosta oss särskilt mycket. Vad det däremot skulle leda till, det är att vi skulle få många fler medlemmar, och var det inte det vi ville, till exempel för våra kontakter med stat, kommun och landsting, ja hela samhället. Är vi många så kan väl ingen komma med en sådan befängd idé som att det är otidsenligt att turnera teater.

Och demokratifrågan, att ha många medlemmar är ju också viktigt för den interna demokratin, och våra medlemmar är basen i publiken, och barnen de kommer så småningom som vår publik.

Så vi yrkar bifall till vår motion om ett familjemedlemskap som paketerbjudande i Riksteatern. Tack.

Eva Lindau, Nordmalings Musik- och Teaterförening: Kongressdeltagare, presidium. Jag känner att jag måste börja med att beskriva Nordmaling och Nordmalings Teaterförening, som ett exempel på en mindre teaterförening. Jag tror att det kan gälla likvärdiga orter.

Vi är en liten kommun, det är 7000 invånare, och vi har verkligen lyckats med det här med att värva medlemmar. Vi har 400, eller över 400 medlemmar. Och om det är så som vi fick höra i fredags, på ett nationellt plan så är det alltså sex procent av befolkningen som på ett eller annat sätt har varit publik på en riksteaterkopplad föreställning, så är det i Nordmaling ungefär sex procent som är medlemmar i teaterföreningen, eller Musik- och Teaterföreningen som det heter.

Vi värvar aktivt våra medlemmar, men jag måste erkänna att våra medlemmar de är inte så, vad skall jag säga, det är inte så hög kvalitet på dem. Många är alltså med bara för att stödja vår verksamhet. De brinner inte för scenkonsten, utan de kanske brinner för ishockeylaget eller för sina hundar eller båten eller, ja, men de tycker att det är himla fint att vi finns, och de är stolta över oss.

Vill vi ha stödmedlemmar i Riksteatern? Vad är de bra för? Ja, men det är ju så här att de får utskick, de får information om utbudet, de går nästan aldrig någon gång kanske. Men jag tror att det är så att de här litet perifera, de som, ja, tycker att det är bra att vi finns, kanske går någon gång, de tar med dem som är ännu mer perifera, som inte har gått över huvud taget. Så att den där siffran på sex procent i hela landet, som någon gång har gått på en riksteaterföreställning, den skall växa. Jag tror att den växer med stödmedlemmar. Därför är det viktigt att behålla dem.

I motionen så beskriver vi att ungefär 15-20 procent av medlemmarna slutar varje år. Det är mycket. Och det vet alla som jobbar till exempel i kommersiella branschen eller, ja, i föreningslivet också, att det är mycket svårare och dyrare och mer resurskrävande att värva medlemmar än att behålla dem. Så vi skall vara rädda om dem. Men så skriver man i styrelsens svar på motionen, att det kanske är utmärkande för en modern folkrörelse, att det är en stor medlemsomsättning.

Jag tycker att det låter litet defensivt, litet passivt och dåligt analyserat. Lika dåligt analyserat som den där siffran som pratar om att kostnadsökningarna under den här perioden 2001 till 2006 skulle motivera en höjning av medlemsavgiften. Och så tänker man när man läser, ja visst, oj, så många år, och så ligger det någonstans i bakhuvudet, ni vet de där åren med hög inflation, man tänker självklart att det måste ju ha varit så. Men tittar man i SCB så ser man att siffran på kostnadsökningar under de här åren, hur stor tror ni att den är, föreställ er en siffra i huvudet och så skall jag säga vad den är. Den är 6,4 procent. Vad är 6,4 procent på en hundralapp?

Så för att inte våra så kallade stödmedlemmar, som jag tror finns även i andra föreningar, skall omvärdera sitt beslut om och om igen, för det gör man inför varje höjning, tror vi, så föreslår vi att, ja dels vill vi absolut ta avstånd från den här stegvisa höjningen, men vi föreslår också att vi behåller medlemsavgiften oförändrad under kongressperioden, och yrkar bifall på motion från Nordmaling.

Yvonne Sjöstrand, Höganäs Teaterförening: Jag vill yttra mig angående medlemsavgifter för ungdomsmedlemmar.

Jag frågar er ungdomar, vad betyder det att Riksteatern från 2009 och fram till 2011 har kvar medlemsavgiften på 50 kronor, i jämförelse med en höjning med 10 kronor per år, vilket skulle göra 70 kronor 2011? Vad krävs för att ni skall värdera ett medlemskap som innebär en liten men årlig höjning?

Jag frågar er i styrelsen, av vilka anledningar har ni valt att behålla samma avgift? Har det betydelse för hur många medlemmar, ungdomsmedlemmar vi får, eller kan det bero på ungdomars köpkraft eller brist på köpkraft, eller finns det andra skäl? Kan det finnas en risk för att avgiften blir så låg att den blir utan värde för ungdomarnas intresse, engagemang och delaktighet?

Jag tror att det är viktigt att alla medlemskategorier, inte minst ungdomarnas, får känna att vi alla är med och bidrar till Riksteaterns utveckling, och att det är en förmån att få tillhöra vår förening, och att medlemskapet ger mig rätt att vara med och påverka.

Därför yrkar jag att även medlemsavgiften för ungdomar stegvis får en höjning med 10 kronor per år fram till och med nästa kongress. Det skulle innebära 70 kronor 2011.

Rolf Larsson, Nyköpings Teaterförening: Ja, det mesta är ju faktiskt sagt, men vi är ju olika, vi i våra föreningar. Ett himla bra sätt för oss att skaffa medlemmar är att köper man abonnemang så har det varit tvunget att vara medlem, att bli medlem. Kostar det 100 kronor så får man rabatt på våra föreställningar, och de får ett scenpass som gör att man kan få rabatt även om man åker till Stockholm och tittar på några pjäser, eller någon annanstans i Sverige.

Det här har gjort att det varit lätt att lösa det här, för det här tjänar man snart in. Hamnar vi på 160 kronor så småningom, det blir svårare att tjäna in och jag tror att vi har fått medlemstapp, och det är jag livrädd för.

Jag tycker att eftersom vi också är olika, så skulle vi kunna behålla en låg avgift. Vi sätter ett litet minimum här vad man skall betala, förslagsvis 100 eller 110 eller någonstans. Sedan är det upp till föreningen att kunna höja själv. Behöver jag få mer pengar av mina medlemmar, så står det mig valfritt. Då kan jag ta 160, om nu medlemmarna går med på det. Det ligger i ett yttrande där. Tack för mig.

Lars-Bertil Wiklund, Kulturföreningen Paraden, Leksand: Ja, helt utan preludier så yrkar jag att kongressen beslutar att fastställa medlemsavgift för ordinarie medlemmar till 130 kronor, att gälla under 2008, 09, 10 och 11. För familjemedlemmar 100 kronor och för ungdomsmedlemmar 50 kronor.

Det är förmodligen inte så att det svider mindre om man gör den här uppdelningen, så det är rimligt att man gör en höjning nu, men vi tycker från vår förening att man skall göra den i ett klipp. Argumentet hemifrån Jan, var att det svider förmodligen inte mindre att stubba svansen i etapper. Tack för ordet.

(Applåder)

Eva Lindau, Nordmalings Musik- och Teaterförening: Jag vill gärna att kongressen beaktar detta att på mindre orter så är det inte, alltså det här med abonnemang är, man måste ju ha ett större antal föreställningar, att kunna erbjuda rabatter i teatermetropolerna, ja, det är ganska långt dit. Sedan är ju då frågan, tycker jag, alltså är vi intresserade av dem som inte brinner för teater, är vi intresserade av dem som tycker att det är jättebra att vi finns och skulle kunna vidga kretsen? Då måste vi beakta det. Jag vet också att det finns en stor medlemspotential. Vill ni ha med dem?

Staffan Mjönes, Sundsvalls Teaterförening: Ja, det är ju klart att medlemmarna vill ha valuta för pengarna och vi vill ha stölar. Vi tycker emellertid att den ständiga kampen vi för för att höja medlemsantalet möjligen är ganska, den är väldigt viktig, men den är kanske också väldigt dyr. Vi har faktiskt lyckats rätt väl i Sundsvall med att höja medlemsantalet, men det ser ut som om medlemsadministrationen kostar väldigt mycket pengar, 55 kronor per medlem.

Vi är intresserade av att diskutera hur ett utvecklat samarbete mellan föreningar och medlemsregister skulle kunna hålla kostnaderna nere. IT-utvecklingen har ju gått väldigt snabbt och är inte den där siffran på 55 kronor litet för hög? Om vi kunde minska den siffran så skulle vi kunna lägga motsvarande summa på att utveckla en mer personlig kontakt med medlemmarna, till exempel de som verkar vara på väg att droppa av.

Så vi föreslår och står fast vid vårt yrkande att vi uppdrar till styrelsen att under 2007 göra en översyn av medlemsadministrationen i syfte att sänka kostnaderna. Det bör man förstås, och det är väl ganska självklart, göra i nära samverkan med föreningarna. Tack.

Jan Carlsson, styrelsen: Ja, jag vill då börja med att yrka avslag på Ivans yrkande på motion 11. Därför att det är ju så här, att vi bestämde 2001, då bestämde vi oss för att prova det här med gemensam medlemsavgift, för det är ju också så att de flesta andra stora nationella föreningsorganisationer har gemensamma avgifter. Det underlättar kolossalt när man gör

gemensamma medlemsvärningar. Vi konstaterade också när vi var på kongressen i Gävle 2004, att det hade varit otroligt stor nytta, den här gemensamma avgiften. Vi hade alltså ökat medlemsantalet, nästan fördubblat medlemsantalet från 2001 fram till 2004.

Jag tror, att när vi talar om gemensam marknadsföring, om vår marknadsföringsavdelning som hjälper oss med otroligt mycket material, det här underlättar inte om vi nu sprider ut avgifterna igen. Innan 2001 så var det alltså allt från 50 kronor till 250 kronor, och det finns, kan bli litet klyschigt kanske, men det finns en folkrörelserättvisetanke att det skall inte ha någon betydelse om min teaterförening har taskig ekonomi, och jag skall betala 250 kronor där, går jag till nästa kommun så kostar det 50 kronor. Alltså det blir, trots allt, en liten orättvisa kan vi tycka.

Därför så vidhåller jag styrelsens förslag när det gäller medlemsavgifterna.

Bara en liten kommentar till Alexandra. Jag kan naturligtvis inte låta bli, och vi skall inte hamna i ”chipspåsediskussionen” som under förra kongressen, för det är ju faktiskt så att i dag betalar ungdomarna 30 kronor, alltså 15 spänn per säsong. Och vårt förslag är att vi ökar det fram till 2011 till 50 kronor, och det är 25 kronor per halvår. Jag tror egentligen inte, och jag vet att om det är några som är duktiga på att värva medlemmar så är det våra ungdomar, och jag tror inte att den här 20-kronan från 30 till 50 egentligen inverkar speciellt mycket på ungdomarnas vilja att bli medlemmar i Riksteatern. Jag tror inte det.

Så att, ännu en gång, yrkar vi bifall till styrelsens förslag.

Susanne Andersson, Riksteatern Vilhelmina: Kära teatervänner inklusive presidiet. Jag kommer alltså från Vilhelmina och jag vill också understryka de speciella omständigheter som råder i en liten kommun. Alltså vi har många invånare i kommunen som är föreningsaktiva, och vi är väldigt glada för de medlemmar vi har i teaterföreningen. Men vi är också verkligen osäkra på om våra medlemmar vill prioritera teaterföreningen, om det nu blir en så dramatisk höjning som vi tycker att styrelsen föreslår.

Om man vill börja titta på dem som är medlemmar i PRO, så har vi redan tappat en hel del medlemmar där av olika skäl. Men skulle det bli en ytterligare höjning kan vi tappa dem, vi kan tappa de familjer som vi har som medlemmar, men som också är aktiva i idrottsrörelserna som, och det vet vi alla att idrottsrörelsen är väldigt viktig, och vi är rädda att vi kan förlora dem. Vi är faktiskt ganska säkra på att med den här höjningen som styrelsen föreslår, så kommer vi att få ett medlemsras. Det är den krassa verkligheten för oss.

Vi funderar väl också på det här med att styrelsen måste se över kostnader och alltså fundera på vad vi egentligen ute i föreningarna får för olika material och så vidare. Vi funderar litet grand på scenpassutnyttningen och över huvud taget det här scenpassutnyttjandet. Jag tror att som det fungerar i Vilhelmina så är folk väldigt tacksamma för sitt scenpass och tycker att det är jättebra att de får gå på, alltså att det blir litet billigare då att gå på teater i vår kommun, men att sedan utnyttja det utöver uti landet. Det tappar till och med vi i styrelsen bort att göra, så jag tror inte att våra enskilda medlemmar för övrigt kommer ihåg att använda sig av scenpasset.

Slutligen vill jag säga att vi helst skulle vilja se att affärsprocessen får löpa till sitt slut. Vi vill se liksom att det är klart innan vi över huvud taget gör en höjning av medlemsavgiften, och därmed så yrkar jag bifall till Nordmalings motion. Tack.

Martin Perman, KARIL: Kära kongressdeltagare, kära presidium. Vi hörde igår att medelåldern på teaterbesökarna var 61 år. Jag tror att vi alla vill sänka den medelåldern. Hur skall vi göra? Hur skall vi göra? Jag tror att vi behöver mer ungdomar. Jag tror vi behöver göra precis allting som vi kan för att få mer ungdomar.

Och jag tror att, jag litar mycket mer på när Alexandra står här och säger att det är förödande för ungdansföreningar och när Viktor pratade igår, och som vi hört tidigare, att det är väldigt svårt för ungdansföreningar om avgiften höjs. Jag litar mer på dem än vad jag gör på Jan Carlsson när han säger att, nej, det där är väl inga bekymmer. Det är vad jag betalar i biltull när jag skall åka in till Stockholm.

Så jag hoppas att kongressen stöttar ungdomarna och hjälper oss att vi blir fler unga i riksteaterörelsen. Tack.

Eva Lindau, Nordmalings Musik- och Teaterförening: Riksteatern står inför stora förändringar med kärnverksamheten, affärsprocessen som vi fick höra talas om igår och i förrgår. Man kan tänka så här, skulle det inte vara smart att avvakta höjning av medlemsavgifterna tills vi ser utfallet av det. Tänk, de här som har små scener, hur mycket har de att erbjuda när man skall ut med sådana här abonnemang? Hur många föreställningar finns det i deras abonnemang?

Förmodligen så är det tänkbart att det finns litet mer rörelsemöjlighet där i alla fall, att vi tar diskussionerna, vi vet mera vad dessa förändringar innebär. Det är en aspekt också.

Viktor Lindgren, Hydra: Tack för stödet, Martin. Skönt att höra.

Jag kan bara säga för min del så har jag hållit på med den här frågan att värva medlemmar i sex år. Vi har folk i Varberg och Halland som har hållit på i 13 år. Och vi har alla samma uppfattning, att det kommer att vara svårare att värva mer ungdomsmedlemmar om vi höjer ungdomsmedlemskapet. Eva Lindau sa en jädra bra sak. Hon sa att det är lättare att behålla sina medlemmar än att skaffa nya. Och då tycker jag att kongressen kan betänka, att om vi höjer medlemskapet för ungdomarna, gör vi då lättare att behålla dem eller kommer det vara större risk att de kanske lämnar Riksteatern? Tack.

Ivan Ring, Musik & Teater Vänner i Jönköping: Ordförande, ärade kongresskamrater. Jag blir något bestört när man hör Jan Carlsson. Det är mot bakgrunden utav det vi har diskuterat om de lokala föreningarnas förträfflighet, och bara med en handviftning så slår man undan fötterna. Har inte vi något värde, är den enkla frågan jag ställer? Är vi bara den centrala organisationens förlängda arm? Gör som vi har bestämt! Vad skall vi då ha föreningarna till? Vi kan väl köpa in några som säljer biljetterna.

Yrkar fortfarande bifall till motion.

Torbjörn Klason, Ängelholms Teaterförening: Som jag kan se, det är dels en gammal diskussion det här med den gemensamma avgiften. Jag kan se fördelarna när vi diskuterar den för några år sedan och jämföra med i dag att det är oerhört mycket lättare att ta en gemensam avgift. Så därför i det fallet stöder jag absolut styrelsens förslag. Sedan när man då pratar om att det är så himla dyrt för ungdomar eller dyrt för andra, kompensera då den höjda medlemsavgiften i ökade rabatter på inträdet. För det kan väl inte vara så här att det är medlemskapet, att vi vill ha ett antal passiva medlemmar?

Jag menar i konsekvens med det skulle man kunna ha noll i medlemsavgift. Man skulle kunna skriva in alla som står i telefonkatalogen som medlemmar. Då hade vi en himla massa medlemmar. Det viktiga är väl egentligen att vi har aktiva medlemmar som brinner för teater.

(applåder)

Och därmed vill jag bara säga att jag stöder då styrelsens förslag.

Sohrab Fadai, Falu Teaterförening: Tack. I dag är jag faktiskt inte ambivalent längre, det är jag inte. Nu är jag väldigt säker på vad jag tycker att vi ska besluta. Detta dels med själva frågan, men också på grund av att jag satt och tänkte litet grand av konsekvenserna av det beslut som jag i går var ambivalent inför.

Jag vill först börja med att göra en liten jämförelse med våra medlemsavgifter. Just nu kostar det 30 kronor per år att vara ung medlem i Riksteatern, samma kostnad i Amnesty, men per månad. Det är väldigt, väldigt billigt att vara medlem i Riksteatern. Inte bara för ungdomar utan också för äldre.

Jag tycker, jag kan sympatisera som sagt med Hydra och andra som har varit uppe och pratat för ungdomarna. Men särskilt i den här frågan, inte i gårdagens fråga, gårdagens fråga handlade om lika villkor för alla teaterföreningar. Den här frågan, här har vi olika medlemsavgifter och då handlar det om någonting annat. Det är faktiskt, där ligger det en poäng för då är det gentemot medlemmarna, inte gentemot föreningarna.

Jag tycker inte som jag sa i går att vi ska ha, över huvud taget ha indelningen ungdomsföreningar, ungdomskulturföreningar, invandrarkulturföreningar. Vi kan ha de uttrycken men börjar vi göra en indelning, och börjar vi göra någon form av rangordning, och börjar vi göra någon form av förefattning om att, ja, men ungdomsföreningar de behöver mer hjälp. Det blir dumsnällhet. Till slut så blir den teorin sann. För att vi förutsätter att det ska vara så. Det är jättefarligt. Vi ska inte klappa på axeln. Vi ska kräva lika ansvar.

Men åter till den här frågan, hur kommer gårdagens beslut att påverka? Jo, det kommer att innebära högre kostnader för många föreningar, om vi inte godkänner höjningen av medlemsavgifterna. För att gårdagens beslut som vi tog det var sju kronor för varje enskild medlem. Om vi inte höjer medlemsavgifterna nu kommer det att bli minus i de pengarna som vi höjde med kommer att bli minus i deras kassa.

Jag hade gärna sett att vi hade kommit fram till ett annat beslut. När jag satt på hotellrummet så tänkte jag att skulle ha föreslagit att vi hade en fyra kronor eller fem kronor för det var en bra princip. Jag håller med styrelsens princip men det var för högt. Jan, förlåt, ja, jag ska komma till avslut, men jag ska bara säga så här, Plural värvade 200 medlemmar förra året. Medlemsavgiften är 50 kronor. Tack.

Pelle Eriksson, Riksteatern Jämtland/Härjedalen: Ja, först vill jag, innan jag glömmer det, yrka bifall till styrelsens förslag som jag tycker är ett alldeles utmärkt förslag. Jag skulle till och med kunna tänka mig att det är i försiktigaste laget för många föreningar. Vi hörde nyss att före den här gemensamma avgiften så fanns det föreningar som tog ut 250 kronor i medlemsavgift. För dem har det varit tufft under den här perioden. Det var ganska mycket diskussion om det från dem vid det tillfället. Nu har man naturligtvis anpassat verksamheten, och det går inte att anpassa hur mycket som helst bland oss i teaterföreningarna, utan vi

behöver intäkter. Med den utveckling som har varit i samhället under de här åren från 2001 nu, är det hög tid att ändra på det här också.

Till er ungdomar, Jan Carlsson nämnde här att vi skulle inte ha någon chipsdiskussion, men vi kunde ju jämföra med hamburgare eller Super Star eller McDonalds. Det motsvarar egentligen 50 spänn, det motsvarar ungefär en hamburgare. Så det är liksom ingenting att diskutera, tycker jag. Jag vet att dagens ungdomar i dag har bra med pengar. De allra flesta, det finns naturligtvis undantag.

Jag jobbar som rektor på en skola, årskurs nio. Vi har ungefär 300 elever på skolan. Cafét lämnar ett netto varje månad på 10 000 spänn, för 300 elever. Och det är inte alla. Det är 300 elever från ettan till nian. Och det är bara från sexan till nian som går och handlar där. Priserna ligger på, allting kostar, det finns ingenting som kostar mer än fem spänn. Så nog finns det pengar bland ungdomar i dag. Bifall till styrelsens förslag.

Göran Ekman, Åmåls Teaterförening: Tack för ordet. Kongressledamöter och ordförande! Jag kan bara säga för Åmåls del är det helt klart att vi har fått väldigt många nya medlemmar sedan det här nya systemet infördes för några år sedan. Vi slipper ju mycket jobb med medlemsavgifterna också, utskick och sådant. Vi har fått mer än dubbelt så många medlemmar i alla fall. Det har betytt en hel del för ekonomin också, större inkomster.

Det som jag tror gör mycket att vi får fler medlemmar, det är ändå att vi har rätt många föreställningar. Och vi lämnar ungefär 20 % rabatt för medlemmarna per föreställning, och kanske 25 ibland. Även för ungdomar lämnar vi ju rabatter.

Sedan tror jag det är bra med gemensamt avgiftssystem också. Det kan vara fördelar med olika system. Men är man medlem i Riksteatern eller teaterförening, då är man ju trots allt fullvärdig medlem om man har gått in och då har man ju alla rättigheter, demokratiskt. Sedan blir det mer tydligt också, tycker jag, att det är lika över allt. Jag tror ungdomsavgiften är ganska vettigt föreslagen också. Jag tycker den verkar ligga på en lagom nivå. I vart fall inte för hög. Det är väl också en viss legitimitet om man betalar någonting.

Sedan kan man ju se på ökningen fram över här. Det kan man ju vara litet tveksam till i och för sig, om man ska öka så mycket fram till 2011. Det är ingen som vet hur stark inflationen blir fram till 2011. Den har varit låg nu under flera år och det är därför vi har kunnat låta bli att höja. Så det är jag kanske inte lika övertygad om då, men jag tycker det är bra att vi höjer nu i alla fall. Det är jag helt klar på, eftersom vi har varit stilla sedan 2001.

Och, ja, jag tycker, det mesta talar för, styrelsens förslag är bra. Sedan vet vi inte statens bidrag fram över heller hur stora de blir. Om vi får öknings där, det är också obekant. Så att jag tror att det är bra om vi får in litet mer pengar på medlemsavgifterna. Till det här centrala registret då som, det kanske går att rationalisera det som någon talare var inne på tidigare. Det är nog inte omöjligt.

Så att slutligen så yrkar jag bifall till styrelsens förslag.

Eva Lindau, Nordmalings Musik- och Teaterförening: Jag vill att Riksteatern ska vara en inkluderande organisation, inte en exkluderande. Vi ska nå även de där andra. Jag tycker inte bara de ska vara de där som brinner för teater, utan även de litet utanför. Den här innersta cirkeln, därför tycker jag det är viktigt med medlemsavgifternas nivå.

Jag skulle vilja säga till en talare här som pratade om att, ja, man räknar bara i hempengarna. Det kan ju vara så att man tappar 100 medlemmar. Hur mycket är det då? Det kan vara så att man med en viss medlemsavgift vinner 100. Vad blir det? Det här är dynamiska siffror. Hur förhåller vi oss till det?

Men efter att ha lyssnat här så tror jag att jag kommer att ändra mitt yrkande. Jag skulle vilja föreslå enligt Uddevallas yrkande, tror jag det var, att vi höjer en gång under kongressperioden till 120 kronor ordinarie pris. Hushållsmedlem 80 kronor, men att vi då också behåller ungdomsavgiften på 30 kronor, och att vi behåller serviceavgiften på 30 kronor. Det är mitt förslag. Jag ska skriva ner det sedan.

Ariana Mellqvist, Scenkonst Dalarna: Kongressdeltagare! Jag vill börja med att yrka bifall till styrelsens förslag. Jag är litet osäker om Sven-Bertils förslag med att klyva svansen rejält, det tycker jag också är en bra idé, men jag yrkar bifall på styrelsens förslag.

Det är så här att det ligger i nationens intresse att hela nationen inklusive ungdomarna, och väldigt viktigt, ungdomarna får uppleva teater. Men jag tycker att det är vår uppgift, vi som är vuxna, vi är många som jobbar i skolan, att jobba med motivationsarbetet, och det är där vi har en väldigt stor uppgift. Jag tycker inte allting ska vara gratis. Vi är en nation som har på grund av det välstånd vi har levt de senaste generationerna, tagit för givet att saker ska vara gratis. Jag är rektor i skolan, vi får inte ta avgifter från eleverna varken när de åker på utflykter eller på teater. Vi betalar i stort sett allting.

Jag tycker att vår nation, våra ungdomar har råd att köpa sig kvalitet, för de satsar ganska mycket pengar, som det som kan vara tveksamt ibland. Så för att inte göra det här väldigt långt, så yrkar jag bifall till styrelsens förslag.

Emelie Bergbohm, TABLÅ: Hej! Jag ska hålla mig litet kort. Jag vill stödja styrelsens förslag till att höja 50 kronor för ungdomar, för jag tycker att det är en ganska prisvärd medlemsavgift för det man får.

Däremot så har jag funderat litet grand över scenpassets betydelse. Jag vill ju bygga broar från Gotland till fastlandet, att det ska vara billigt att gå på teater på de här större teatrarna i Stockholm till exempel. Jag ljuger ju när jag säger till ungdomar att du får billigare biljettpris genom att visa upp ditt scenpass. Det räcker med att de säger att de är ungdomar. Jag har aldrig utnyttjat mitt scenpass på till exempel Stockholms Stadsteater, för där har man redan ett lågt pris på 90 kronor, ett jättebra pris. Så jag funderar litet över hur man marknadsför scenpasset och hur jag ska förhålla mig till det. Men vad säger man, jag yrkar bifall till styrelsens beslut eller förslag.

(applåder)

Alexandra Runemalm, Varbergs Teaterförening: Så en höjning av medlemsavgiften ger medlemskapet automatiskt ett högre värde? Vi måste ju först fylla medlemskapet med det värdet. Och visst, köpkraften finns hos ungdomar, som ni alla återkommer till. Men de väljer väldigt noggrant vad de lägger sina pengar på. Jag är inte lika säker på som er att Riksteatern blir nummer ett.

Andreas Hector, Teaterföreningen i Ale: Hejsan! Det har talats om telefonkatalogen, som ni hörde förut. Jag tycker det är spännande att man argumenterar för att vi inte ska ha så mycket medlemmar. För i min förening hemma i Ale så är medlemmen en yttersta bas för att man ska få folk till föreställningarna. Det är de som får information först och de är de som oftast är trogna. Jag tycker att det är väldigt spännande att man härifrån argumenterar att det inte finns något samband mellan medlemsavgift och hur priskänsliga människor är. Att medlemsavgiftens nivå inte alls över huvud taget skulle påverka hur många medlemmar vi är.

Vi pratar om en höjning på det vuxna medlemskapet från 100 kronor till 160. Om vi jämför med lönerörelsen som pågår just nu, så kanske de flesta arbetare har fått en förhöjning på 9 % på tre år. Ja, det är en ganska stor skillnad. Säkert 100 till 160 är inte 9 %. Det är långt mycket mer. Jag tycker inte att man ska göra den här höjningen. I alla fall inte så kraftig som styrelsen föreslår. Jag har personligen inget eget yrkande, men jag vet i vår förening att vi skulle bli väldigt drabbade av den här typen av höjning.

Om man hänvisar från styrelsens sida till föreningarnas ekonomi, det intressanta är dock att det är styrelsen som har tagit initiativet och inte föreningarna. Tack.

Viktor Lindgren, Hydra: Ja. Jag kan bara säga det att jag är här och talar som representant för alla tre ungdansföreningarna i Halland, vilket motsvarar 700 medlemmar.

Jag kan ju säga det att så som vi arbetat så får vi medlemmar, våra medlemmar 30 kronor, inte är en så stor summa. Vi får om vi betalar 30 kronor, vi får e-postadress, vi får hemadress, vi får namn, vi får ett ansikte på personen. Vi har någon som vi kan kontakta. Vi kan börja skicka information till dem och vi kan få liksom en inkörsport för dem till Riksteatern.

Har man till exempel Plural då som hade 200 medlemmar förra året, jag tycker att det är bra, 200 nya av totalt 500 medlemmar och då är det hela landet. Bra! Det är ju 500 engagerade medlemmar. Alltså de är engagerade i konstuttryckningsformer på något sätt. Vi kan ju inte säga att våra 400 medlemmar är, och för dem då som redan är engagerade så är kanske inte 50 kronor en så stor summa, för de brinner för det. Men man vill ju inte, jag tycker att det är jättebra det Plural har gjort. Det är jättebra om man får de här engagerade ungdomarna in i organisationen, men man vill ju inte bara ha det.

Man vill även ha dem som kanske inte ens vet vad teater är, som inte vet hur fantastiskt det är, dem måste man också få med. Då är det lättare med 30 kronor än 50 kronor. På den lilla summan som det skiljer för oss föreningar att få in de här 13 extra kronorna, det tror inte jag hjälper tillräckligt mycket, för att värva tillräckligt många medlemmar som man får på de här 13 kronorna, som antagligen kommer att sluta för att få betala mer för att de inte bryr sig tillräckligt mycket. Tack.

Egon Johansson, Musik & Teater Vänner i Jönköping: Ja, dels så vill jag uppmana er till att bifalla vår motion om att föreningen på lokal ort bestämmer årsavgiften, dock lägst det som Riksteatern nu föreslår kanske.

För att det är så att Riksteatern sedan tar ju inget ekonomiskt ansvar för verksamheten i föreningen. Den får vi klara själva. Och korsetter verksamheten ekonomiskt och liknande saker på lokal ort, det tycker jag inte är demokratiskt.

Sedan tycker jag också, jag vill ha tilläggsyrkande där att det är dags att ta dän den där avgiften för familjemedlem, för att medlemservice om de dubblar, skriver på etiketten Karl och Lisa Larsson i Varberg, så har de inga mer kostnader för den och då tycker inte jag att de här 30 kronorna som är i dag är skäligen. Det vill jag plocka dän. Tack.

Susanna Andersson, Riksteatern Vilhelmina: Jag yrkade bifall till Nordmalings motion. Nu har ju då Nordmaling ändrat sig något och då vill jag alltså bifalla förslaget och det som också kom från Uddevalla, att vi har en avgift på ordinarie medlem under kommande kongressperiod på 120 kronor, och att familjemedlem betalar 80 kronor, och att ungdomarna betalar 30. Och sedan att serviceavgiften ligger kvar på 30 kronor. Tack.

Ann-Katrine Östling, styrelsen: Ja. Jag börjar med Staffan från Sundsvall och Susanne från Vilhelmina. Diskussionen om medlemsregistrering och scenpass, den diskussionen kommer under punkt 20 a, motion 15. Den diskussionen kan ju fortsätta då.

Vi har motionerna 12 och 13, som handlar om familjemedlemskap, och Anna-Carin berättade om sitt barnbarn som precis har blivit medlem i Riksteatern. Jag ser också fram emot att få komma till Skellefteå.

Vi tycker från styrelsen, naturligtvis, att hela familjen ska ha möjlighet att vara med. Men vi tycker att den variant av familjemedlemskap som vi har är en god, är ett bra alternativ. Det är en prisbild som väl hävdar sig mot andra föreningar med ett så kallat familjepaket. Enligt styrelsens förslag skulle det kosta för en familj med två barn, 300 kronor år 2008. Det ligger väl i linje och till och med billigare än vad många andra föreningar har som kostnad för sitt familjemedlemskap.

Sedan finns det också en demokratisk aspekt på det här. Jag förstår att Ida inte själv kan bestämma, inte nu, men så småningom kan hon med all säkerhet bestämma att hon gärna vill vara med i teaterförening.

Delaktighet och inflytande, det är grundläggande begrepp för vår rörelse. Vi tycker att vår konstruktion av familjemedlemskap är i linje med en demokratisk folkrörelse som är modern. Medlemskapet och valet att vara medlem, det ska vara en aktiv handling från den enskilda personen. Nu har jag skrivit i mitt manuskript här, oavsett ålder, men naturligtvis när man då har möjlighet att man ska kunna ta ställning till det själv. Så jag yrkar alltså bifall till styrelsens svar på motion 12 och 13.

Sedan har vi fått mycket välgrundade argument för olika ståndpunkter vad gäller medlemsavgiftens storlek. Jag tycker att ni har argumenterat mycket väl för båda alternativen, det vill säga behålla eller öka, eller kanske också öka mer än vad styrelsen föreslår.

Styrelsen har noga lyssnat in den argumentation som har förts här i dag. Vi kan konstatera att det förslag som styrelsen har i sin proposition ligger väl med vad denna pendel mellan de olika åsikterna kan hamna. Så jag yrkar bifall till styrelsens förslag.

Solveig Andersson, Uddevalla Riksteaterförening: Ja, jag vill tacka Vilhelmina och Nordmaling för stödet till vårt förslag. Men då vill jag göra en liten ändring i förslaget, för vi hade föreslagit 2008 års avgifter att gälla hela kongressperioden. Men det som Vilhelmina och Nordmaling har nämnt, det är att vi ska behålla medlems, ungdomsmedlemskapet på 30 kronor, alltså inte höja den tian som är föreslagen för 2008. Då vill jag ändra vårt förslag till

att gälla 2008 års höjning för ordinarie och familjemedlemskap och behålla nuvarande 30 kronor för ungdomar.

Kent Olsson, kongressordförande: Kan vi få in det förslaget också. Okej, då har vi kommit så att det är ingen som är på talarlistan. Det har ju varit en spännande och engagerad debatt och i vanlig ordning är det mycket som händer när man diskuterar ekonomi. Det uppväcker mycket känslor och mycket frågor. Så det tycker jag är intressant att vi har kunnat haft den här debatten.

Nu har vi en liten förfrågan här från vice ordföranden också. Varsågod.

Irma Görtz, vice kongressordförande: Ja, bara för att vi nu inte ska tappa bort något så har jag två frågor. Om jag inte minns alldeles fel så var Staffan Mjönes uppe från Sundsvall, jag vet inte om du lade något yrkande. Jag har inte fått någonting skriftligt. Ska jag tolka det som att du inte lade något yrkande? Har han gått ut? Ja, det var ju också ett sätt. Då har vi inget yrkande som vi kan behandla då. Om det inte var någon annan som kan, finns det någon annan här som kan vara mig behjälplig? Nej, jag får kolla med honom sedan.

Sedan har jag fått en något kryptisk lapp. Jag vet inte om man ska ta det som en komplimang eller något annat om man tror att man, så att säga, fantasin är visserligen livlig. Jag ska läsa vad det står på lappen så hoppas jag att den som har skrivit lappen känner igen den. Det står så här, det rör den här punkten, finns nämligen inget namn på: "lika avgift för vuxen, bifall till vår motion från MTV". Det skall jag väl förmodligen kunna men eftersom jag tyvärr inte är så där väldigt aktiv dagligen i Riksteatern, jag måste tyvärr erkänna det, så är jag ganska okunnig om den förkortningen. Så den som har skrivit lappen är jag jättetacksam för att den kan göra sig hörd, så att jag måste säga att jag är litet osäker på vad "lika avgift för vuxen" betyder.

Ja, och, men den här då, resten utav kongressen är jag jättetacksam, hela presidiet är väldigt tacksamma, för att ni dels talar om på lappen, vem är det som föreslår och skriver tydligt. Det är enbart bara för att vi inte ska tappa bort något förslag, att det inte ska bli något missförstånd, att besluten blir precis så som ni vill. Det är enda skälet till varför, jag kanske uppfattas som något petig. Tack.

Kent Olsson, kongressordförande: Jaha, och därmed föreslår vi presidiet efter alla de här förslagen, och. Nu kom förtydligande här från Jönköping, varsågod.

Egon Johansson, Musik & Teater Vänner i Jönköping: Eftersom ni inte tittar på TV så vet ni naturligtvis inte vad MTV betyder. Det betyder Musik- och Teatervänner i Jönköping. Och vi är en organisation som är med i Riksteatern. Vad vi menar med lika medlemsavgift för vuxna, det är alltså att de är fullbetalande båda två. Inte 60 kronor eller vad ni nu har i dagsläget. Och sedan att vi yrkar bifall för vår motion, om att det är föreningen som bestämmer avgiften, men att kongressen kan säga att den ska vara dock lägst 100, 120, 140. Det var det hela. Skitenkelt!

Irma Görtz, vice kongressordförande: Ja, när du säger det, ja.

Kent Olsson, kongressordförande: Jaha, då föreslår vi från presidiet här faktiskt att vi tar en kaffepaus. Så ska vi försöka få ordning på alla yrkanden till ni kommer tillbaka, så fattar vi beslutet därefter. Men debatten är i alla fall avslutad.

Förhandlingarna ajournerades klockan 11.00 och återupptogs klockan 11.20.

Irma Görtz, vice kongressordförande: Då så, då har tjugo minuter gått och vi återupptar förhandlingarna. Jag vill då att ni sätter er på era platser. Jag är tacksam för att ni rappar på. Som sagt var, ni får hemskt gärna stanna i Norrköping mycket längre än till kväll, men jag misstänker att en del av er har kanske något annat att göra i morgon någon annanstans, vad vet jag.

Jag tänker nu att, föreslå en propositionsordning. Jag ska försöka ta den långsamt så att alla hänger med.

Presidiets förslag är att först behandla motion 11. Om motion 11 skulle få bifall ifrån kongressen, faller ju styrelsens förslag till resten. Därför måste vi alltså ta den först.

Sedan har vi ett förslag ifrån Jönköping som vi också, men föreslår att det blir då nästa förslag. Ett förslag då som ju är ett eget förslag som handlar om att alla vuxna ska ha samma avgift. Det ska alltså inte vara någon olika avgift för vuxna. Föreslår att vi tar den i nästa steg, att det blir beslut nummer två.

Därefter föreslår vi att vi behandlar motion 12, som ju föreslår ett familjemedlemskap. För skulle den då få kongressens gehör faller ju också resten, åtminstone delar utav styrelsens förslag.

Därefter föreslår vi att vi går in på styrelsens förslag till att-satser, och att vi tar varje att-sats för sig. Och att vi där också bakar in motion 16. För där är det ju så att där har ju Eva Lindau kommit med ett ändringsförslag i deras motion, vilket ju då innebär förslag, konkreta förslag till avgifter för samtliga fyra avgifter så att säga, olika avgifter som är föreslagna i styrelsens förslag.

Därefter, nu ska vi se så att vi inte missar något, jo, och, nej, just det, sedan har vi också ett antal bifallsyrkanden som har varit uppe. En har varit ordningsam och lämnat in en sådan. Jag vet att det är fler och ni får ursäkta, jag har faktiskt inte hunnit med att anteckna alla, men vi får säga Göran Ekman med flera där, så hoppas jag att ingen känner sig bortglömd.

Det är då presidietts förslag till propositionsordning. Är det någonting oklart där? Kan vi då behandla, ett ögonblick. Det är ju nämligen så här och det var bra att få göra det förtydligandet, det är ju så att det är 1, 2, 3, 4, 5 motioner som ju då är så att säga inlämnade eller finns under det här avsnittet. Det är två utav dem som det inte finns några yrkanden på. Den ena är motion 13 från Sundsvall och den andra är från, nummer 17 från Örebro. Det betyder ju att de motionerna ska vi behandla självklart, men de motionerna finns det ju bara ett förslag på, nämligen styrelsens avslagsyrkande. Det var bra att du påminde mig så att vi fick det förtydligandet.

Med det då, är det klart?

(tal som inte hörs)

Alltså nu är det så här att jag kommer under varje, om det nu är så att ni väljer att avslå motion nummer 11, och också förslaget ifrån Jönköping, så kommer vi in på varje att-sats. Då kommer jag göra så att jag kommer under varje, som ordinarie medlemmar exempelvis, läsa upp varje yrkande, så där kommer både Uddevallas och Nordmalings yrkande med. Så alla yrkanden som finns inklusive då, för det är ju de förslag då från motion 16 från Nordmaling,

så att säga, så att alla yrkanden som finns för varje avgift, så att säga varje att-sats, kommer jag att läsa upp. Är det klart då? Ett ögonblick! Jaha, okej.

Jag kommer att göra så här att för varje att-sats sedan, kommer jag att läsa upp de yrkanden som finns och ställa om det är rätt uppfattat, för det finns tydligen något förslag om någon strykning här. Men då tar vi det då.

Är det nu, är det, alla med på noterna och tycker att det här låter som ett bra förslag?

Ja.

Motion 11 från Musik & Teater Vänner i Jönköping angående medlemsavgift för enskilda medlemmar i lokala riksteaterföreningar

Irma Görtz, vice kongressordförande: Då börjar vi med motion 11. Och motion 11 är ju då ett yrkande naturligtvis från motionären Ivan Ring med flera från Jönköping om bifall. Det är också då ett ändringsförslag i motionens andra att-sats, sista mening, att den ska lyda: "Avgiftens storlek bör dock inte understiga det belopp som fastställs av kongressen." Det förslaget är rätt uppfattat, hoppas jag. Och på den motionen har styrelsen, föreslår styrelsen avslag.

Kongressen beslöt
att avslå motionen.

Reservation. Du kommer in skriftligt också. Det är bra.

Irma Görtz, vice kongressordförande: Då har vi nästa förslag, också ifrån Jönköping, från Egon Johansson, som då är att det ska vara lika avgifter för alla vuxna i Rikskonserter, nej, där sitter jag själv i styrelsen, Riksteatern, förlåt, och där har jag inte hört något, men eftersom, det är väl naturligtvis ett avslagsyrkande på detta från styrelsen. Ja, då har vi alltså de två förslagen att ställa mot varandra.

Kongressen beslöt
att avslå förslaget.

Motion 12 från Skellefteå Teaterförening, Sundsvalls Teaterförening och Riksteatern Västernorrland angående familjemedlemskap

Irma Görtz, vice kongressordförande: Då har vi motion 12 där Anna-Carin Nilsson Björk har varit uppe och yrkat bifall till motionen. Och den motionen hittar vi någonstans, ja. Förslagen är då "att införa ett familjemedlemskap i Riksteatern" och "att avgiften för ovan nämnda familjemedlemskap hamnar ungefär på samma nivå som kostnaderna för ordinarie medlem plus familjemedlem." På den motionen har styrelsen yrkat avslag. Jag ställer de här två förslagen mot varandra.

Kongressen beslöt
att avslå motionen.

Irma Görtz, vice kongressordförande: Då är vi inne på styrelsens förslag till medlemsavgifter. Jag börjar med ordinarie medlemmar där har vi styrelsens förslag som är, finns det bifallsyrkande från Göran Ekman med flera.

Vi har Solveig Anderssons förslag i Uddevalla om höjning med 20 kronor från 2008 under hela perioden.

Rolf Larsson i Nyköping föreslår minimum 100 kronor att det kvarstår, men att också ge rätt till den enskilda föreningen att själva bestämma en höjning där utöver.

Lars-Bertil Wiklund i Leksand föreslår 130 kronor per år under kongressperioden, alltså 2008 till och med 2011.

Och motion 16 då, Eva Lindau har ett nytt förslag till avgift för ordinarie, nämligen att den höjs till 120 kronor och att det ska gälla för hela kongressperioden.

Är de förslagen rätt uppfattade?

Då ställer jag samtliga, jag kommer alltså att läsa upp samtliga förslag och fråga kongressen hur ni ställer er till dem. Vi börjar alltså med att alla förslagen, kommer alltså då att, kommer jag att ställa en fråga på så får ni hojta.

Jag frågar kongressen om kongressen beslutar enligt styrelsens förslag till avgift för ordinarie medlemmar?

Beslutar kongressen enligt Solveig Andersson i Uddevallas förslag om en höjning med 20 kronor från 2008 under hela perioden?

Rolf Larsson i Nyköpings förslag minimum 100 kronor, rätt för enskilda föreningar att själva bestämma en höjning där utöver?

Lars-Bertil Wiklund i Leksand om 130 kronor per år under perioden?

Och Eva Lindaus förslag ifrån motion 16 att avgiften höjs till 120 kronor och att det gäller under hela kongressperioden?

Det är samma som Uddevalla, ja, just det. Det är väl ett litet exempel på mina bristande kunskaper vad dagens avgift är.

Okej, men då, ja, okej. Men då slår vi ihop dem till ett gemensamt förslag så blir detta enklare.

Jag finner att kongressen har beslutat enligt styrelsens förslag.

Om votering är begärd måste vi alltså först ta fram ett motförslag. Styrelsens förslag är alltså huvudförslag och så måste vi ta fram ett motförslag.

Kan vi göra en försöksvotering på det först?

Då börjar jag med Solveig Anderssons och Eva Lindaus gemensamma förslag om att avgiften höjs till 120 kronor.

Vi tar en försöksvotering när vi ändå håller på. Ja!

(tal som inte hörs)

Vi håller alltså på att ta fram ett motförslag till styrelsens förslag.

(tal som inte hörs)

Ja, det är ju de tre förslag som jag alldeles nyss läste upp, förutom styrelsens. Jo, vi måste ta fram ett huvudförslag och då måste vi ju se vilket av de här tre förslagen som

(tal som inte hörs)

Då gör vi så här. Då tar vi ingen försöksvotering utan då får ni hojta igen.

Då är det så här att då frågar jag kongressen vilka som är beredda att stödja Solveig Anderssons och Eva Lindaus förslag om en avgift på 120 kronor under kongressperioden?

Och då är det då ni som stödjer Rolf Larssons förslag från Nyköping om ett minimum på 100 kronor och sedan möjligheten för enskild förening att själva bestämma en höjning där utöver?

Lars-Bertil Wiklund från Leksand 130 kronor per år under perioden?

Jag finner att det är Solveig Anderssons och Eva Lindaus förslag som blir motförslag till styrelsens förslag.

Då har vi alltså styrelsens förslag som instäms utav Göran Ekman med flera, och vi har Solveig Anderssons och Eva Lindaus förslag om en avgift på 120 kronor för ordinarie medlemmar under kongressperioden. Jag ställer dem mot varandra.

Stödjer eller beslutar kongressen enligt styrelsens förslag?

Beslutar styrelsen enligt Solveig Anderssons och Eva Lindaus förslag?

Ja, alltså ibland är det ju så här att, jag har ju själv varit på kongress, jag, så att när jag stödjer något så skriker jag riktigt högt. Så jag föreslår och votering är begärd och då ska den verkställas.

Kongressen beslöt efter votering

att medlemsavgiften för ordinarie medlem från och med 2008 fastställs till 120 kronor per år.

Irma Görtz, vice ordförande: Då fortsätter vi. Då har vi familjemedlemmar och där har vi styrelsens förslag. Och sedan har vi då, nu ska vi se, måste jag ju ställa en kontrollfråga igen. Alltså är Solveig Anderssons och Eva Lindaus förslag samma här också? Tack. Då har vi två förslag.

Då har vi alltså styrelsens förslag som då flera har instämt i.

Sedan har vi Solveig Anderssons och Eva Lindaus förslag om att en höjning från 2008 till 80 kronor och det skall alltså gälla under hela kongressperioden.

Och vi har Lars-Bertil Wiklund från Leksands förslag om att familjemedlemsavgiften ska vara 100 kronor per år också under kongressperioden.

Är de förslagen rätt uppfattade?

Ja, ni tiger och samtycker. Bra.

Då ställer jag då, frågar jag på samtliga dessa.

Och frågar först kongressen om kongressen beslutar enligt styrelsens förslag? Okej!

Jan Carlsson, styrelsen: Ja, i konsekvens med det beslutet vi tog innan, så drar styrelsen tillbaka sitt förslag när det gäller familjemedlemmarna. För det går alltså inte att ha en fast avgift för ordinarie och sedan ha en trappa för familjemedlemmen. Styrelsen drar tillbaka sitt förslag.

Irma Görtz, vice kongressordföranden: Då har vi i alla fall två förslag. Då har vi då Solveig Anderssons och Eva Lindaus förslag om avgift på 80 kronor per år under kongressperioden och vi har Lars-Bertil Wiklunds förslag på 100 kronor per år under kongressperioden. Då ställer jag de två mot varandra.

Kongressen beslöt efter votering

att medlemsavgiften för familjemedlem från och med 2008 fastställs till 80 kronor per år.

Irma Görtz, vice kongressordförande: En kontrollfråga till styrelsen. Är det motsvarande förändring på ungdoms-? Okej.

Då har alltså styrelsen valt att dra tillbaka sitt förslag till avgifter för ungdomsmedlemmar.

Då har vi, ska vi se, bara en kontrollfråga. Solveig, visst stödjer du Eva Lindaus förslag där? Ja.

Då har vi Solveig Anderssons och Eva Lindaus förslag om att avgiften höjs till 30 kronor och att det ska gälla för hela kongressperioden. Nej, ja, förlåt. Ingen höjning! Då blir det rätt. Ert förslag är att, ingen höjning, alltså det är nuvarande avgift som ska gälla.

Lars-Bertil Wiklund från Leksand föreslår att avgiften ska vara 50 kronor per år.

Yvonne Sjöstrand föreslår en höjning med 10 kronor per år.

Alexandra Runemalm från Varberg föreslår avslag från styrelsens förslag. Men då blir min fråga till Alexandra, eftersom styrelsen har dragit tillbaka sitt förslag så drar du också tillbaka ditt yrkande, utgår jag ifrån? Ja.

Då har vi tre förslag, just det. Då frågar jag på de tre förslagen först.

Är det kongressens mening att besluta enligt Solveig Anderssons och Eva Lindaus förslag om oförändrad avgift?

Kongressens mening att besluta enligt Lars-Bertil Wiklunds förslag om att avgiften ska vara 50 kronor per år under kongressperioden?

Är det kongressens mening att stödja Yvonne Sjöstrands förslag om att det ska vara en höjning med 10 kronor per år till nästa kongress?

Jag finner att kongressen har beslutat enligt Lars-Bertil Wiklunds förslag.

Votering är begärd och ska verkställas.

Då är det ju så att eftersom jag då, då ska vi se hur vi gör, då har vi alltså, måste vi utse ett huvudförslag och sedan så, då blir mitt förslag att Lars-Bertil Wiklunds förslag blir huvudförslag. Då har vi ju två förslag till som vi måste så att säga, vi måste alltså utav de två förslagen ha ett motförslag. Då blir det alltså Solveig Anderssons och Eva Lindaus förslag, och det blir Yvonne Sjöstrands förslag som vi nu ska så att säga, ni nu ska rösta på vilket utav dem som ska bli motförslag mot Lars-Bertil Wiklunds förslag. Ja!

(tal som inte hörs)

Okej. Det ska jag göra. Vi ska alltså, ni har att välja på antingen att stödja förslaget om att avgiften ska vara oförändrad eller att om en höjning på 10 kronor per år till nästa kongress. Det är alltså de förslag som finns att välja mellan som ska bli ett motförslag till huvudförslaget, som ligger på att avgiften ska ligga på 50 kronor per år under kongressperioden.

Är det klart uppfattat?

Då ställer jag frågan, är det kongressens mening att stödja förslaget om en oförändrad medlemsavgift under kongressperioden?

Är det kongressens mening att stödja förslaget om en höjning med 10 kronor per år till nästa kongress?

Jag finner att kongressen har beslutat att utse förslaget om oförändrad avgift som motförslag.

Då ställer jag de två förslagen mot varandra, alltså huvudförslaget om en höjning med en avgift till 50 kronor per år under kongressperioden, och förslaget om oförändrat.

Kongressen beslöt efter votering

att medlemsavgiften för ungdomsmedlem från och med 2008 fastställs till 50 kronor per år.

Irma Görtz, vice kongressordförande: Okej, då har vi en att-sats kvar. Det är nämligen avgiften för det gemensamma registret. Där har vi styrelsens förslag, jag tittar på styrelsens föredragande. Skall förslaget finnas kvar? Varsågod, Jan Carlsson.

Jan Carlsson, styrelsen: Vårt förslag är alltså att det kommer att hamna på 33 kronor för hela kongressperioden.

Irma Görtz, vice kongressordförande: Okej. Och enligt uppgift ifrån, så har också Lars-Bertil Wiklund dragit tillbaka sitt förslag här. Stämmer det? Då har vi ett förslag, styrelsens.

Styrelsen föreslår då att avgiften för gemensamma register skall vara 33 kronor för kongressperioden. Blir det också kongressens mening och, beslut heter det ju förstås?

Kongressen beslöt

att avgiften för det gemensamma registret från och med 2008 fastställs till 33 kronor per år.

Irma Görtz, vice kongressordförande: Då har vi en kvart kvar till lunch, som är litet förlängd. Nej, förlåt, nu glömde jag. Förlåt, förlåt. Vi måste naturligtvis klubba motionerna också. Nummer 11 har vi redan tagit, Skellefteå, 12:an har vi tagit.

Motion 13 från Sundsvalls Teaterförening angående familjemedlemskap

Irma Görtz, vice kongressordförande: Motion 13, finns det då bara styrelsens avslagsyrkande. Då frågar jag kongressen om det också är kongressens mening att besluta enligt styrelsens avslagsyrkande på motion 13.

Kongressen beslöt

att avslå motionen.

Irma Görtz, vice kongressordförande: Motion 16 har vi att behandla. Hoppsan, nu börjar det bli litet mycket här. Nej, den har vi ju redan tagit.

Motion 17 från Örebro Teaterförening angående Riksteaterns medlemsavgifter

Irma Görtz, kongressordförande: Sedan har vi motion nummer 17 ifrån Örebro som ju bara finns ett yrkande på, nämligen styrelsens avslagsyrkande. Då frågar jag kongressen om det också är kongressens mening att besluta enligt det avslagsyrkandet på motion 17?

Kongressen beslöt

att avslå motionen.

(tal som ej hörs)

På motion? Fast nu behandlar vi motion 13. Du får gärna, till, ja, ja, okej. Du hade i alla fall inget yrkande. Jag efterlyste det förut nämligen eftersom du var uppe i talarstolen, men hade inte fått något yrkande från dig. Då var det ändå rätt uppfattat att det inte fanns något yrkande på motion 13.

Då tror jag att vi är, inte har missat någonting på avsnittet 4.7, medlemsavgifter. Då kan vi vara överens om att den punkten är färdigbehandlad. Bra.

Innan vi går på lunch, som ju dessutom är förlängd, tänkte vi att vi skulle få höra resultatet utav den slutna omröstningen vad det gäller styrelsen, så att nu har rösträknarna räknat klart. Ja.

(tal som ej hörs)

§ 25

Arvoden till styrelse och revisorer

(föredragningslistans punkt 23, bilaga 16)

Irma Görtz, kongressordförande: Det föreslås att vi ska fatta beslut om styrelsens arvoden, innan vi slår fast styrelsevalet. Och då är det klart att det finns ett förslag, och då måste vi låta kongressen ta ställning till det. Vi har tagit en dagordning, men den har vi ju ändrat, förlåt? Ja, men i går när vi beslutade om att göra justering utav dagordningen så beslutade vi att det var valärendena, men alltså det... Ja, Lena. Varsågod.

Lena Lundman, styrelsen: Vi tycker att det är ett mycket rimligt förslag, så styrelsen yrkar bifall till det förslaget.

Irma Görtz, kongressordförande: Ja, då så. Då har vi ett förslag. Är det då kongressens mening att vi först skall besluta om arvoden till styrelse och revisorer?

Kongressen beslöt

att besluta om arvoden till styrelse och revisorer.

Lars Hillerström, valberedningens ordförande: Tack för det. Om ni undrar så hade vi en flygmyra till. Den sitter på Jan Carlsson just nu, så länge den orkar.

Valberedningen har sett över arvodesreglerna för styrelseledamöterna och för andra valda utav kongressen. Vi har kommit fram till att den regel, de arvodesregler som har gällt eller gäller just nu, är inte riktigt tidsenliga. Därför att vi har ju hört under några gånger under gårdagen, också under fredagen, att styrelseledamöternas arbete ser inte riktigt likadant ut nu som det gjorde tidigare.

Det vill säga, ledamöterna agerar inte bara ledamöter under styrelsesammanträden, utan också i arbetsgrupper, i olika typer av representation och annat. Det har föranlett oss i valberedningen att komma med ett förslag till ändring av arvodesregler, från mötesarvoden till årsarvoden. Det förslaget har ni tillgång till under bilaga 16:2. Och det finns någonstans bakom mig också.

Därför kommer jag nu att läsa upp valberedningens förslag. Valberedningen föreslår att kongressen beslutar

att fastställa årsarvodet för vice ordförande till 20 000 kronor,

att fastställa årsarvodet för ledamöter i det verkställande utskottet till 10 000 kronor,

att fastställa årsarvodet för övriga ordinarie ledamöter i styrelsen och Folkets Hus och Parkers adjungerade ledamot till 6 000 kronor,

att fyllnadsvald ledamot som inträder i styrelsetjänst övertar arvodet från den ledamot som efterträds från det datum övergången sker,

att ersättning för förlorad arbetsförtjänst för styrelseledamöterna, valberedningen och programrådet är maximalt 1 300 kronor per sammanträdesdag,

att valberedning och programråd erhåller ett arvode med 550 kronor per sammanträdesdag samt att arvodet till den icke auktoriserade revisorn är 5 000 kronor per år.

Slut.

Stryk programrådet då, naturligtvis.

Kvinnoröst: Jag skulle vilja få en liten kort förklaring varför vi ska betala arvode för representant från Folkets Hus och Parker för den adjungerade representanten. Skall den få ett årsarvode?

Lars Hillerström, valberedningens ordförande: Den adjungerade representanten från Folkets Hus och Parker har hitintills under alla år erhållit sammanträdesarvode. Valberedningen har inte haft någon anledning att ha synpunkter på det, utan vi har följt den sedvana som gäller. Sedan är det upp till kongressen att fatta beslut i annan ordning.

Kongressen beslöt

att bifalla valberedningens förslag till arvoden.

§ 26

Val av kongressvalda ledamöter och ersättare i styrelsen

(föredragningslistans punkt 24, bilaga 17)

Irma Görtz, kongressordförande: Nu kommer vi till den spännande punkten när vi kan redovisa resultatet utav styrelsevalet. Nu har jag ingen siffra på totalt hur många röster som har, kommer! Totalt är 218 röster erlagda och 3 utav dem var ogiltiga. Okej. Jaha, då var det sammanlagt 221 röster avlagda. Och 218 utav dem var giltiga och 3 utav dem var ogiltiga. Då blir det rätt. Ja.

Då skall vi se, och då läser jag upp namnen i den ordning som de har fått röster.

Flest röster fick Camilla Fahlander från Örnköldsvik med 217.

(applåder)

Därefter kom Calle Bergström från Uppsala med 211.

(applåder)

Ann-Katrine Östling kom därefter med 208.

Ulf Bexell, Kalmar, 207.

”Nur” (Nurseher), jag tror att man bara säger ”Nur” (Nurseher) Aslan, stämmer det? Ja. 206.

Lena Carlbom från Falkenberg, 202.

Mattias Rundgren från Växjö, 192.

Malin Eidin från Strömsund, 190.

Gunnar Bränström från Stockholm, 186.

Christer Sjöberg från Jönköping, 177

Det är alltså de tio som vi nu kommer alldeles strax att klubba som nya styrelseledamöter.

Anna- Carin Nilsson Björk, 85 röster

Bosse Lundkvist, 48, och

Bengt-Otto Ottosson, 45 röster.

Kongressen beslöt efter slutna omröstning

att till ordinarie ledamöter i Riksteaterns styrelse utse;

Ann-Katrine Östling

Camilla Fahlander

Gunnar Bränström

Ulf Bexell

Calle Bergström
Christer Sjöberg
Lena Carlbom
Malin Eidin
Mattias Rundgren
Nurseher Aslan

(Applåder)

Irma Görtz, kongressordförande: Ja, vi har ju faktiskt två stycken förslag till fyllnadsval också, på två personer. Och går det fort så kan vi ta det nu, men går det mindre fort så får vi vänta. Vi tar det nu! Då tar vi det nu.

Där är det ju så att där har valberedningen förslag. Får jag vara valberedningens föredragande? Det kan jag få vara, va? Där föreslår valberedningen förslag om fyllnadsval:

Gertrud Widerberg från Tanum och
Bosse Lundkvist från Eskilstuna.

Finns det fler förslag? Så tyckes inte vara fallet. Jag har en talarlista framför mig. Är den? Den är inaktuell. Då så. Ingen ytterligare? Varsågod?

Birgitta Mukkavaara, Umeå Teaterförening: Ja, kongressombud och presidium. Jag nominerar Anna-Carin Nilsson Björk från Skellefteå till ledamot för fyllnadsvalet. Tack.

Irma Görtz, kongressordförande: Då har vi alltså tre förslag till fyllnadsval. Då, nej, jag tänkte att det fanns något förslag någonstans ifrån, men det gjorde det inte. Då är det ju så här att då ställer jag frågan om det finns någon ytterligare som önskar ordet på den här punkten?

Kan vi med det anse diskussionen avslutad?

Då har vi tre förslag. Vi har valberedningens förslag Gertrud Widerberg och Bosse Lundkvist. Och vi har Birgitta Mukkavaaras förslag om Anna-Carin Björk. Är de förslagen utav mig rätt uppfattade?

Ja.

Då kommer jag att fråga på varje namn och lyssna. Och, förlåt? Ja, men det är om det är någon som begär. Det är ingen som har begärt det. Men gör ni det så får vi ta det. Nej, men enligt arbetsordningen vi tog i går morse så står det där att slutna omröstning skall genomföras om så begärs. Det var därför jag lyssnade litet extra förut. Men det verkar inte som det finns något sådant yrkande, utan då gör jag som jag föreslog. Jag läser varje namn och så får ni hojta. Kan vi göra så?

Kongressen beslöt

att

utse Gertrud Widerberg och Bosse Lundkvist till fyllnadsval.

Ann-Katrine Östling, styrelsen: Tackar, tackar. Men då är vi äntligen klara med den punkten. Då vill jag passa på att från den nya styrelsens vägnar tacka för förtroendet. Alltså det här är det absolut finaste uppdraget vi kan ha i Kultursverige.

Vi har en turnerande nationalscen. Vi finns i hela landet. Vi har en aktiv dialog med våra medlemmar, publik och medborgare. Och vi jobbar för en scenkonst för alla och för att bryta tendensen, kultur är lika med fint.

Vi är en dynamisk organisation, men vi har många stora viktiga frågor framför oss. Det hoppas jag att vi skall kunna arbeta med tillsammans, med er alla i rörelsen. Så ett stort tack.

(Applåder)

Irma Görtz, kongressordförande: Då har vi bara litet praktisk information som vi skall få ta del av.

Jonas Elverstig, sekreterare: Jo, och det är att den nya styrelsen skall nu samlas en trappa ner, i det rum där vi äter lunch. Alltså nere vid den trappan, för det skall bli fotografering av den nya styrelsen.

Förhandlingarna ajournerades klockan 12.00 och återupptogs klockan 13.30.

Irma Görtz, kongressordförande: Då är klockan 13.30, och frågar om kongressen är beredd att återuppta förhandlingarna?

En liten följetong först innan vi går in på motionsbehandlingarna. Det handlar om utvecklingsområdena. Även om det tar sig fattas det ändå en del. I talande stund är det 96 som har anmält sig till utvecklingsområden. Det fattas ännu 71. Så ni har en liten uppgift att göra.

Förutom det så har vi dessutom ett ganska stort antal motioner som vi skall behandla. Sluttiden är 17.00 så nu hänger det på er att vi är färdiga till 17.00. Vi skall också på bästa sätt försöka bidra till att vi gör det.

För att försöka att klara av det har presidiet ett förslag att vi nu inför en tidsbegränsning rakt över. Det inkluderar även föredragande motionär och föredragande från styrelsen. Den tidsbegränsningen är på två minuter.

Kongressen beslöt

att införa en tidsbegränsning om två minuter för samtliga föredraganden.

§ 27

Övrig motionsbehandling

(föredragningslistans punkt 20 A, bilaga 14)

Motion 1 från Riksteatern Värmland angående styrelsens proposition

Irma Görtz, kongressordförande: Då är vi inne på punkten 20, övrig motionsbehandling. Där har vi först en att-sats kvar i motion 1 ifrån Värmland, nämligen andra att-satsen som handlar om den regionala nivån, att behandla. Jag lämnar ordet fritt.

Vad gäller övrig motionsbehandling är det den ordningen som gäller att motionären först och styrelsen sedan.

Lillemor Larsson, Riksteatern Värmland: Ja, jag lämnade ju ett yrkande på att-sats nummer två i går, som jag vidhåller i dag med samma argument som i går. Tack för ordet.

(Applåder)

Irma Görtz, kongressordförande: Bara för att vi skall vara uppdaterade allihop vad Lillemor sa i går, är alltså hennes yrkande på andra att-satsen, ”att uppdra till styrelsen att skapa förutsättningar för att den regionala nivån stärks”.

Då måste jag i alla fall för mitt minne, ja, men vad bra. Varsågod.

Ulf Bexell, styrelsen: Tack. Först skall jag tacka för förtroendet för en ny mandatperiod. Jag ber kongressen, och jag bugar mig så mycket för er.

Det andra är, Lillemor, att jag tror inte vi behöver fatta några beslut på kongressen om den här frågan. Utan jag ser det som det svar som vi har fått är nöjaktigt. Vi kan föra en dialog både med styrelsen och inom ordförandegruppen, hur vi vill utveckla våra träffar. Det tror jag inte, det är ingen kongressfråga. Det måste vara en dialogfråga mellan ordförandena, mellan konsulenter och ordförandena, mellan styrelsen och de regionala ordförandena. Jag tycker inte att vi behöver fatta några beslut om det på kongressen. Därmed yrkar jag bifall till styrelsens förslag.

Lillemor Larsson, Riksteatern Värmland: Ja, jag hade hoppats att slippa förlänga den här diskussionen. Men skälet till att vi gjorde det finns ju i vår motion, varför vi skrev på det här sättet. Vi tycker att det går att utveckla det arbetet betydligt mer. Därför ville vi också veta om det är kongressens mening att vi skall jobba vidare på den frågan.

Sedan hur vi gör det har vi backat på och sagt att det kan vi göra i dialogformen mellan både våra ordföringar, konsulenter, nationella styrelsen, självklart. Men jag tycker fortfarande att det är så viktigt att vi jobbar vidare med den frågan, så jag skulle gärna vilja veta vad kongressen tycker. Tack.

Irma Görtz, kongressordförande: Ja, då skall vi väl se till att vi får veta det. Men först ställer jag frågan om det är, frågan är färdigdiskuterad?

Kongressen beslöt

att anse andra att-satsen besvarad.

Motion 2 från Sundsvalls Teaterförening angående synpunkter på styrelsens proposition

Irma Görtz, kongressordförande: Då har vi motion 2 från Sundsvalls Teaterförening. Där är det alltså första och andra att-satsen som vi har att behandla. Den tredje behandlade vi ju i samband med propositionen.

Där är det så att styrelsens förslag är att avslå första att-satsen och att bifalla den andra. Jag lämnar ordet fritt. Varsågod. Staffan Mjönes, Sundsvalls Teaterförening.

Staffan Mjönes, Sundsvalls Teaterförening: Ja, tack. Ni ser vårt ursprungliga yrkande där. Vi vill förändra det och säger i stället att vi yrkar att Riksteatern skall säkerställa folkrörelsens betydelse för verksamheten. Vi har förstått att man tidigare har utrett detta mycket, alltså att styrelsen anser sig ha ett underlag redan. Men vi har då förstås saknat det underlaget i det kongressmaterial som har lagts fram.

Vi ser alltså fram mot att få höra hur folkrörelsens betydelse för verksamheten kommer att fortsätta. Orsaken till att vi går in på det här är att vi tycker att de övergripande riktlinjerna, verksamhetsmålen är väldigt otydliga. Det är mer en uppräkningslista av goda intentioner än någonting annat. God hälsa, vad är det? Tillväxt, vad är det? Får vi inte spela pjäser som är kritiska mot västerlandets ekonomiska utveckling eller vad menar man? Det får inte vara så här otydligt i ett måldokument. Tack.

Ulf Bexell, styrelsen: Vad bra! Vi för en diskussion, med det ska vi väl säga så att det inte i kongressen framstår nu som att vi bara bifaller. Men vi har fört en dialog med Sundsvall och vi bifaller naturligtvis det yrkande som du säger.

När det gäller sedan måldiskussionen som vi förde diskussion om i går, vill jag bara förtydliga. När det gäller det dokumentet kommer det naturligtvis att utarbetas i våra verksamhetsplaner. I VD:s verksamhetsplan, i styrelsens verksamhetsplan, och förhoppningsvis också i era verksamhetsplaner.

Det är därför som det kan uppfattas något litet grand diffust. Därför att vi kan inte besitta, besluta över er, hur ni skall hantera era verksamhetsplaner i detalj. Vi kan ge en riktning och den riktningen har vi då tagit i går. Och det är den riktningen vi vill ge.

När det gäller det andra förslaget, tanken om e-rådslag, tycker jag självfallet att vi ska bifalla det. Vi ska beakta att i en rörelse som på många olika sätt, måste träffas. Vi måste träffas via ordförandeträffar, via våra föreningsträffar, via våra dagar i Hallunda, på kongressen. Över huvud taget se till så att vi möts och för en dialog, och att denna dialogen är levande i hela föreningen.

Jag yrkar då bifall till det förslag som Sundsvall nu har kommit med. Och jag yrkar bifall till tanken om att e-rådslag hanteras med respekt för medlemmarnas varierande datorvana.

Irma Görtz, kongressordförande: Det betyder att vi har ett förslag. Det gör saker och ting genast mycket enklare. Det innebär alltså att styrelsen också ställer sig bakom förslaget till förändring, första att-satsen, nämligen ”att Riksteatern säkerställer”, här hade jag en rätt lapp, ”Riksteatern ska säkerställa folkrörelsens betydelse för verksamheten”. Det är alltså ett förslag till ändring i första att-satsen som styrelsen också ställer sig bakom. Vi har andra att-satsen som också bifalls av styrelsen, nämligen att tanken på ett e-rådslag hanteras med respekt för medlemmarnas varierande datorvanor. Kan det också vara kongressens mening att besluta enligt det förslaget?

Kongressen beslöt

att bifalla första och andra att-satsen.

Motion 4 från Sundsvalls Teaterförening och Riksteatern Västernorrland angående antal RT-föreningar per kommun

Irma Görtz, kongressordförande: Då går vi vidare och då har vi motion 4, för att motion 3 från Umeå har vi ju redan behandlat i samband med propositionen. Motion 4 från Sundsvall och Riksteatern Västernorrland, där är det andra och fjärde att-satserna som vi har att behandla. De första och tredje har vi ju redan behandlat.

Kongressen beslöt

att anse andra och fjärde att-satserna besvarade.

Motion 5 från Arvika Teaterförening angående annan organisation

Sebastian Åstrand, Arvika Teaterförening: Jag är alltså från Arvika Teaterförening. Och jag vill säga det att vi i Arvika Teaterförening tycker att det är viktigt som riksteaterförening, att bli underrättad om de arrangemang som sker i kommunen. Och att vi även tycker det är viktigt att riksteaterföreningarna skall komma i första rummet.

Vi har gjort litet ändringar här på första och andra att-satsen som jag tänkte ta och läsa för er. Den första att-satsen lyder: ”att vid uppgörelse med annan förening om utbud eller annan verksamhet skall riksteaterföreningen underrättas av Riksteatern nationellt”. Och det tycker vi, för att ansvaret ska ligga på Riksteatern nationellt.

Sedan andra att-satsen lyder så här: ”att om riksteaterförening samt annan från Riksteatern fristående organisation önskar samma föreställning skall riksteaterföreningen ges företräde”.

Och vi i Arvika Teaterförening yrkar bifall för dessa två att-satser. Tack så mycket.

Ulf Bexell, styrelsen: Vad lätt det går helt plötsligt. Vad fort det kan gå. Då har jag ingenting att invända mot det. Då bifaller styrelsen Arvikas förslag. Det är klart att vi skall föra en dialog. Det är klart att ni ska bli underrättade om de föreställningar som visas i er kommun, oberoende om det är en stor eller liten förening, oberoende om det är en förening som är först eller har kommit till på senare tid. Det är klart att den dialogen ska föras.

Därmed yrkar jag bifall till Arvikas förslag.

Irma Görtz, kongressordförande: Tack för det. Skall jag läsa upp de två att-satserna så att ni hör dem innan vi fattar beslut?

Ja, det finns. Ja, så då gör jag det.

Förslag då till formulering utav första att-satsen är, nu skall vi se: ”att vid uppgörelse med annan förening om utbud eller annan verksamhet skall riksteaterföreningen underrättas av Riksteatern nationellt”. Är det utav mig rätt uppfattat? Okej. Det var alltså förslag till första att-satsen.

Och förslag till formulering på andra att-satsen lyder: ”att om riksteaterförening samt annan från Riksteatern fristående organisation önskar samma föreställning skall riksteaterföreningen ges företräde”. Det var förslaget till ny formulering på att-sats två.

Kongressen beslöt

att bifalla motionen.

Irma Görtz, kongressordförande: Motion 6 är redan behandlad i samband med propositionen. Och så också motion 7.

Motion 8 från Umeå Teaterförening angående § 21 i Riksteaterns stadgar och val av ordförande

Kongressen beslöt

att avslå motionen, samt

att uppdra till styrelsen att driva frågan om att Riksteatern själv ska utse ordförande.

Motion 9 från Riksteatern Västra Götaland m fl angående Folkets Hus och Parkers representation i Riksteatern styrelse samt motion 7 från Sundsvalls Teaterförening och Riksteatern Västernorrland angående RTs styrelse och ledning

Irma Görtz, kongressordförande: Därefter har vi motion 9 från Hallands Länsteaterförening med flera. Och där kommer vi också ihåg från i går att vi ska ta upp fjärde att-satsen i motion 7 ifrån Sundsvall och Västernorrland.

Kongressen beslöt

att anse fjärde att-satsen i motion 7 besvarad,

att anse motion 9 besvarad, samt

att uppdra till Riksteaterns styrelse att i dialog med Folkets Hus och Parker finna en lösning på frågan.

Motion 10 från Nordmalings Musik- och Teaterförening angående lägsta medlemsantal för att få rösta vid kongressen

Kongressen beslöt

att avslå motionen.

Irma Görtz, kongressordförande: Motionerna 11 och 12 har vi redan behandlat i samband med propositionen.

Motion 14 från Umeå Teaterförening angående översyn av kostnaderna för det gemensamma medlemsregistret

Kongressen beslöt

att bifalla motionen.

Motion 15 från Sundsvalls Teaterförening och Riksteatern Västernorrland angående medlemsavgift och medlemsadministration

Irma Görtz, kongressordförande: Nästa, de två att behandla och där, ska vi se, hade vi yrkande sedan tidigare från Umeå. Ingen talare anmäld? Nej. Men där finns ett yrkande som gäller motion nummer 15 som lyder: ”att uppdra till styrelsen att under 2007 göra en översyn av medlemsadministrationen i syfte att sänka kostnaderna. Uppdraget bör förslagsvis ske i nära samarbete med föreningarna.”.

Då måste jag bara ställa en fråga. Är detta så att säga ett ändringsyrkande eller ett tilläggsyrkande? Alltså är det ett förslag till ändring på att-satsen i er motion, utan det är ett tilläggsyrkande. Det blir en tilläggs-att-sats? Fast inte det yrkandet som står i motionen, inte den att-satsen, väl? Enligt mina papper så är, för att om jag, nu ska vi se så att jag är rätt, där är ju ert förslag i er motion 15 från Umeå, nej, Sundsvall, förlåt, ”uppdra till styrelsen att under 2007 göra en översyn av medlemsadministrationen i syfte att”, ja, ja, förlåt. Det är jag som, då överensstämmer det helt. Okej. Förlåt, mig. Jag tittade på fel. Då överensstämmer det, så ni är bifall till den motionen.

Vad gäller motion nummer 15 har vi alltså två förslag. Dels har vi motionärens förslag om att bifalla densamma, dels har vi styrelsens förslag om att anse eller motionen besvarad. Är de förslagen utav mig rätt uppfattade?

Kongressen beslöt
att anse motionen besvarad.

Irma Görtz, kongressordförande: Vi går vidare. Motionerna 16 och 17 har vi redan behandlat.

Motion 18 från Arvika Teaterförening och Riksteatern Värmland angående teaterutbudet

Motion 19 från Valdemarsviks Teaterförening m fl angående ökat antal enklare produktioner

Motion 20 från Strängnäsbygdens Teaterförening angående utbudet till teaterföreningar med endast små eller mellanstora scener

Motion 21 från Vittsjö-Bjärnum Teaterförening angående föreställningar för små scener

Motion 22 från Sundsvalls Teaterförening angående tidplan för delaktighet & Arrangörers villkor

Motion 23 från Sundsvalls Teaterförening angående lokalföreningen som arrangör
Bengt-Otto Ottosson, Valdemarsviks Teaterförening: Presidium, kongressombud, mina damer och herrar, och ni andra.

Alltså här sitter vi och pratar om att-satser hit och dit, och en liten medlemsavgift hit och dit. Men det är nu de viktiga frågorna kommer, utbudet.

Jag kommer från Valdemarsviks Teaterförening. En teaterförening som har sitt säte fem mil söder härom. Vi har ungefär 339 medlemmar, kommunen har ungefär 8 000 invånare. Vi arrangerar inkluderat små alltså barnteaterföreställningar, ordnar teaterresor, och kanske en och annan konsert, så arrangerade vi 39 föreställningar i fjol.

Alltså jag vill påstå att vi är en relativt aktiv föreställning. Men när det ska till att beställas så har vi ett litet problem. Vi har bara små scener. När vi får den här utbudsmappen från Riksteatern och ögonen tindras på, slikt barn kring julafton, och vi öppnar den ena mappen efter den andra, så upptäcker vi till vår stora förfäran att det står precis likadant i allihop till oss. Nämligen att det finns för litet att välja på för små scener.

Pratar man med folk på riks får man oftast svaret att, vi har ett uppdrag, brukar de säga. Och så kommer det en motivering varför statliga pengar ska användas hit och dit på olika sätt. Bland annat så skall det vara nyskapande teater. Det skall vara experimentell teater, och det skall vara teater för minoriteter.

Jag kan lova er att det här, vi har ett uppdrag, skulle jag komma hem till min teaterförening och säga att vi hade beställt en pjäs för handikappade invandrare där tonvikten läggs på religiösa sexuella läggning så skulle jag bli totalt utskrattad. Jag skojar, förstår ni. Naturligtvis ska det finnas teater för alla sorter, men det måste finnas för alla sorter också. Och då skall vi inte glömma bort det vanliga folket.

Alltså, jag yrkar bifall till motion nummer 19, mer utbud för små scener. Tack.

Urban Sennunger, styrelsen: Urban Sennunger heter jag, liksom i går. Det står något annat där. När det gäller den här motionen 19, samt, ja, i första hand är det den som är uppe nu, så har vi i vårt svar, vill vi i styrelsen hänvisa till den här nya arbetsprocessen, och menar att det här är en sådan fråga som kommer att lösas genom den processen där de lokala teaterföreningarna kommer att få en direktkontakt med produktionen. Där man framställer sina önskemål, och där uppdraget till produktionsdelen är att man ska finna lösningar för det här.

Vi bestämde ju också i går att vi ska arbeta utifrån de här utvecklingsområdena. Det innebär ju då, som vi förstod i bland annat den arbetsgrupp som jag satt med i häromdagen, att om det finns många önskemål när det gäller repertoaren för små scener, kommer det säkert att bli många föreningar som samlas kring det här utvecklingsområdet. Och att man numera på bästa sätt kommer att söka lösa den här problematiken.

Min övertygelse är att det kommer att ske på ett bättre sätt än man tidigare har kunnat klara av, genom att vi nu har vänt på perspektiven och utgår ifrån den lokala föreningens behov.

Jag yrkar därför bifall till styrelsens förslag.

Irma Görtz, kongressordförande: Tack så mycket. Ingen ytterligare talare anmäld. Kan vi då med det anse att diskussionen är avslutad?

Då har jag uppfattat det som att det finns endast ett förslag vad det gäller motionerna 18, 20, 21, 22 och 23, nämligen styrelsens förslag som vi hittar på sidan någonting, 18 till 23:4, nämligen att anse dessa motioner för besvarade. Är det förslaget utav mig rätt uppfattat?

Sedan har vi motion 19 ifrån Valdemarsvik, där vi har två förslag. Vi har styrelsens förslag till att anse motionen för besvarad, och motionärens förslag att bifalla densamma. Är de förslagen utav mig rätt uppfattade?

Kongressen beslöt

att anse motionerna besvarade.

Motion 24 från Riksteatern Blekinge m fl angående fördelning av Riksteaterns föreställningar

Irma Görtz, kongressordförande: Då är vi inne på motion 24 från Riksteatern Kronoberg med flera. Och vi har styrelsens förslag på sidan 24:2. Jag måste bara ställa en kontrollfråga så att, för mig innebär det att styrelsen ställer sig bakom motionen? Är det rätt, utav mig rätt uppfattat? Även om hela formuleringen inte finns med ifrån motionärens att-sats? Kan du ta det från talarstolen, det, alltså Camilla Fahlander som är föredragande från styrelsen, så att vi är klara över vad.

Camilla Fahlander, styrelsen: Vi ställer oss i princip bakom motionärens förslag. Men vi har tagit bort ett konkret regelverk kring denna turnéläggning, därför att vi tror att det kommer att innebära en begränsning i vårt arbetssätt som inte är till gagn för arrangörerna.

Vi kan uttrycka det som att det är ett tillägg i att-satsen från motionären.

Irma Görtz, kongressordförande: Ja, styrelsen kan inte lägga in någon tilläggs-att-sats i motionen.

(diskussion som inte hörs)

Camilla Fahlander, styrelsen: Vi anser att att-satsen är besvarad.

Irma Görtz, kongressordförande: Att motionen anses besvarad? Då vet vi allihop. Nej, ja, varsågod.

Ulla-Stina Nordh, Uppvidinge Riksteaterförening: Kongressdeltagare och övriga. Jag vill att vi beslutar, eller kongressen beslutar, enligt att-satsen, för den är vi nöjda med, motionärerna är nöjda med den. Att det skall stå: ”att turnéläggningen på Riksteatern ses över i syfte att bättre tillgodose enskilda arrangörers behov”, punkt, slut.

Irma Görtz, kongressordförande: Ja, fast det där var ju styrelsens förslag.

(diskussion som inte hörs)

Kvinnoröst: Jag är så nöjd, så.

Irma Görtz, kongressordförande: Vad bra! Då tolkar jag det som att vi har ett förslag, nämligen styrelsens förslag att anse motionen besvarad.

(diskussion som inte hörs)

Aha, var det så jag skulle uppfatta det. Ja, men då, och det ändringsförslaget då, och den formuleringen enligt styrelsens förslag här, och den formuleringen ställer styrelsen sig bakom, betyder alltså bifall? Nu har vi rätt, vad bra.

Det betyder alltså att förslaget, motionen ändras till ”att turnéläggningen på Riksteatern ses över i syfte att bättre tillgodose enskilda arrangörers behov”. Det förslaget har också styrelsen ställt sig bakom.

Vi har alltså ett förslag, men bara ställa kontrollfrågan för säkerhets skull, så att jag nu, förslaget är rätt uppfattat? Ja.

Kongressen beslöt

att bifalla motionen.

Motion 25 från Riksteatern Gävleborg m fl angående principerna för gagesättning

Motion 26 från Riksteatern Blekinge m fl angående gagesystemet

Irma Görtz, kongressordförande: Då har vi motion 25 och motion 26. Det är alltså bland annat Länsteaterföreningen, Riksteatern Gävleborg och Riksteatern i Blekinge, som har dessa motioner, många, många fler också. Jag lämnar ordet fritt.

Kan vi med det anse diskussionen avslutad? Jaså, förlåt. Det är jag som inte är uppmärksam. Då ska jag lämna ordet till Lena Larsson ifrån Länsteaterföreningen Riksteatern Gävleborg. Varsågod.

Lena Larsson, Länsteaterföreningen/Riksteatern Gävleborg: Hej! Vi tycker att dagens gagesystem, eller vi tycker inte, dagens gagesystem bygger på antalet sittplatser i salongerna i de flesta fall, framför allt de dyrare attraktiva föreställningarna. Det tas inte någon hänsyn till antalet medlemmar i föreningarna, antalet invånare och publikunderlag.

Vi tycker att gaget förefaller slumpartat och orättvist. Arrangören kan ju oftast inte påverka antalet sittplatser i salongen och alternativ saknas oftast. Vi tycker att styrelsens svar är litet diffust och märkligt. Man svarar så här, att den enskilda arrangörens behov ska vara vägledande och att det i högre grad ska vara generellt en regel för alla, och att det ska vara ledstjärnan. Och så att man ska försöka vara samspelade och att varje arrangör ska få tillgång till den scenkonst man behöver och till det gage som är rimligt utifrån den situation man befinner sig. Man säger också att arbetet är påbörjat att hitta nya sätt att beräkna. Det här skapar ju då ytterligare frågor. Vad är det som man har påbörjat? Vi tycker att det här systemet ställer många frågor, och vi tycker att man kommer att få ett gagesystem där man kan förhandla om gaget. Vi kan på så vis alltså få uppemot över 200 olika gagesättningar för en och samma föreställning. Det tycker vi är ett godtyckligt system.

Så därför yrkar vi i Länsteaterföreningen Riksteatern Gävleborg och de åtta lokala teaterföreningarna som har undertecknat den här skrivelsen i Gävleborg, ett bifall till vår motion, med ett tillägg på första att-satsen där, att vi vill att principen för gagesättning kopplad till antalet sittplatser i salongen ska upphöra från och med årsskiftet 2007/2008.

Tommy Larsson, Karlshamns Teaterförening: Jag heter fortfarande Tommy Larsson, men det går väl bra.

Det är ju så här att ni har sagt två minuter. De som känner mig då är det liksom ingen idé att jag börjar prata. Så jag har gjort det helt enkelt så här att vi drar tillbaka vår motion och så bifaller vi motion 25 i stället.

Uwe Weigel, Vansbro Teaterförening: Ja, jag tror inte att vi har varit riktigt medvetna om att gagesystemet har varit så. Men för en 10 – 15 år sedan var Vansbro Sveriges rikaste kommun och då byggde man en teater med 326 sittplatser. Vi hade då ungefär nästan 8 000 invånare. Nu har vi undan för undan sjunkit ner så vi är under 7 000, och det är klart att ska vi betala på grund av att vi har många sittplatser blir det rätt dyrt för oss. Så jag stödjer motionen 25. Tack.

Camilla Fahlander, styrelsen: Det är ju så att det redan i dag finns en stor variation vad det gäller principen för gagesättning. Som ni förstår så har vi också en stor tilltro till vår förändrade arbetsmodell. Vi tror att vi tillsammans kan finna lösningar som passar arrangörernas behov.

Vi tror också att det kommer att föras diskussioner inom utvecklingsgrupperna som kommer att vara vägledande för hur vi ska jobba med gagesättningen fram över.

Därför yrkar jag bifall till styrelsens förslag.

Eva Lindau, Nordmalings Musik- och Teaterförening: Jag skulle vilja yrka bifall till styrelsens förslag. Jag skulle vilja att vi går in i den här affärsprocessen med, vad ska man säga, stor öppenhet. Jag tror att vi tillsammans kan lösa det här på ett bra sätt. Sedan utvärderar vi kanske till nästa kongress och då tittar vi på resultatet. Jag är rädd för att vi begränsar arbetet i affärsprocessen.

Irma Görtz, kongressordförande: Tack så mycket. Då ska vi se. Då ska vi se så att vi inte har missat någon. Ingen ytterligare nu? Kan vi med det anse diskussionen avslutad?

Om jag förstått det hela rätt så har vi en motion och behandlar nämligen motion 25, eftersom då motionären motion 26 har dragit tillbaka densamma, men stöder motion 25. Och motion 25, där har ni ju förslaget, det är två att-satser.

Den första att-satsen då har Lena Larsson ett förslag till tillägg. Det betyder att första att-satsen lyder: ”att principen för gagesättning kopplad till antalet sittplatser i salongen upphör från och med årsskiftet 2007/2008”.

Och andra att-satsen ”att Riksteaterns nationella styrelse ges uppdrag att arbeta fram nya principer för gagesättning”.

Kongressen beslöt efter votering
att bifalla motionen.

Motion 27 från Riksteatern Västra Götaland angående internationella gästspel

Irma Görtz, kongressordförande: Då har vi motion nummer 27 ifrån Västra Götaland. Styrelsens förslag har vi på sidan 27:1, nämligen att anse, beslut att anse motionen besvarad. Jag lämnar ordet fritt. Ingen som har anmält sig. Kan vi då också gå till beslut?

Kongressen beslöt
att anse motionen besvarad.

Motion 28 från Hallands Länsteaterförening, Riksteatern Kronobergs län och Riksteatern Jönköpings län angående Södra Teatern

Irma Görtz, kongressordförande: Vi har motion 28 från Kronoberg. Där har vi styrelsens förslag på sidan 28:2. Styrelsens förslag är att avslå motion 28. Jag lämnar ordet fritt. Nej, ingen anmäld. Kan vi då gå till beslut.

Kongressen beslöt
att avslå motionen.

Motion 29 från VÄSKY angående projekt och nätverk för finska gästspel

Irma Görtz, kongressordförande: Vi har därefter motion 29 från Västmanlands Finska Kulturarrangörsförening och VÄSKY Riksteaterförening. Och vi har styrelsens förslag till beslut på sidan 29:2 som då är att bifalla första att-satsen och att avslå andra att-satsen. Då lämnar jag ordet till Marja-Terttu Perttunen, med viss reservation om det blev fel. Då får du rätta mig i så fall. Varsågod.

Marja Terttu Perttunen, VÄSKY: Ja, hyvää teatteri... Gott folk! Jag heter Terttu Perttunen och jag representerar den här finska nationella minoriteten som omfattar ungefär en halv miljon människor i detta land, och som fick nationellt godkännande som nationell minoritet 1999. Sedan är jag representant också för VÄSKY som bildades år 2000. Jag var ordförande då och när vi motionerade nu till den här kongressen så är jag inte längre ordförande men jag för talan i alla fall.

VÄSKY bildades ju år 2000 på grund av att den här gruppen inte hade någon möjlighet till scenkonst på sitt eget språk. Finska Riks hade lagts ner på 80-talet och det var bara sporadiska gästspel som vi kunde ordna. 2000 då bildades VÄSKY. Västmanlands Finska Kulturarrangörsförening blev medlem av Riksteatern samma höst, och då jublade vi ju. Nu ska det bli ordning och reda. Nu ska vi få det som vi behöver.

I den här lagen också om minoriteter står det ju att man har rätt till skolundervisning, man har rätt till kultur, man har rätt till åldringsvård, sjukvård, på sitt eget modersmål.

Nu har vi motionerat för andra gången i den här frågan. I Gävle för fyra år sedan, tre år sedan, så fick vi ju avslag på vår motion om finska gästspel och finansiering av det, på grund av att det skulle vara så många andra grupper som skulle komma och kräva. Ja, nu var det så här att jag hade förberett det här talet innan jag visste om att man skar ner den här demokratiska rätten till yttrandefrihet innan.

Irma Görtz, kongressordförande: Fast vi har beslutat om en tidsbegränsning på två minuter.

Marja Terttu Perttunen, VÄSKY: Det har ni gjort, ja.

Irma Görtz, kongressordförande: Ja, ni har gjort det.

Marja Terttu Perttunen, VÄSKY: Ja, får jag fortsätta?

Irma Görtz, kongressordförande: Nej.

Marja Terttu Perttunen, VÄSKY: Då har jag ett yrkande här i alla fall. Vi har ju fått avslag på vår motion om att finska riksteatern hjälper till att skapa ett nätverk för finska kulturarrangemang i Sverige, eftersom VÄSKY är ensam i en sådan här arrangörsförening. Det har vi fått beviljat som tur är.

Vi är glada för det, men att vi har fått avslag på den andra att-satsen, att Riksteatern startar ett projekt och utser en tvåspråkig projektledare som har ansvar för de finskspråkiga gästspelen, där har vi fått avslag och jag bara frågar, vem ska göra det, skapa nätverk?

Vi har ett yrkande från Västmanlands Finska Kulturarrangörsförening att vi, det är motion 29, andra att-satsen, att kongressen ger styrelsen i uppdrag att starta ett projekt för finska gästspel och utse en tvåspråkig projektledare regionalt eller nationellt att ansvara för verksamheten samt anslå medel för det, undertecknat Terttu Perttunen.

Och jag vill gärna tala om att vi vill gärna surfa på den här vågen som turkiska föreningar har fått.

Anna-Klara Sjölund, styrelsen: Ja, som sagt, så bifaller vi den första att-satsen i VÄSKY:s motion, men önskar avslå den första att-satsen.

Nu blev, hann jag inte riktigt med och blev klok på om man ändrade den andra att-satsen eller om man gjorde en ny att-sats. Men om vi tittar till andemeningen både i den andra att-satsen den ordinarie, och det jag tror att jag hörde nyss, så är styrelsens förslag att avslå, utifrån att hållningen är att tjänsteställningar, eller att besluta på en kongress vart tredje och nu vart fjärde år om tjänsteställningar i den liksom dagliga operativa verksamheten, det är inte rätt plats att ta sådana beslut. Sedan kanske det är så att vi under nästa kongressperiod faktiskt ska ha ett sådant här projekt, och det är en person som ska jobba med det mot den finska gruppen eller andra grupper. Men vi önskar inte att kongressen ska fatta ett sådant beslut.

Irma Görtz, kongressordförande: Andemeningen i den nya formuleringen i andra att-satsen är den samma. Den är bara litet utvecklad, kan man säga.

Anna-Klara Sjölund, styrelsen: Ja, men vi yrkar avslag.

Marja Terttu Perttunen, VÄSKY: Att be kongressen ta ett beslut att uppdra till styrelsen att utföra det här, det är ju möjligt. Det är ni som beslutar om det här, att det ska bli någon rättvisa i tillgodoseende av behoven som olika grupper har.

Som det har varit hittills har tyvärr inte Riksteatern gett något gehör. De har inte lyssnat på oss. Jag vet inte vad det är som har orsakat det, men faktum är att vi står på ruta ett fortfarande efter sex år. Jag vet inte om, jag är ganska oerfaren i frågor om hur man formulerar i sådana motionssammanhang, men frågan är ju, vad tycker ni som kongressledamöter? Ska man köra över eller ska man vrida och vända så att man inte behöver ta ansvar?

Irma Görtz, kongressordförande: Vi ska snart få höra vad kongressen har för uppfattning i den här frågan. Ska vi se om vi har någon ytterligare talare? Ingen anmäld? Ingen som, nej. Kan vi med det anse diskussionen avslutad?

Ja.

Då har vi alltså två att-satser i motion 29. Den första att-satsen är densamma som ni har i ert material. Att-sats nummer två är utvecklad något. Jag läser upp den igen så att det blir tydligt för alla. Det är alltså att, förslaget är: ”att kongressen ger styrelsen i uppdrag att starta ett projekt för finska gästspel och att utse en tvåspråkig projektledare regionalt eller nationellt att ansvara för verksamheten samt anslå medel för detta”. Det är alltså ett förslag till förändring utav andra att-satsen.

Kongressen beslöt

att bifalla den första att-satsen, samt

att avslå den andra att-satsen.

Motion 30 från Riksteatern Östergötland angående referens- och dialoggrupp

Gudrun Forsberg, Riksteatern Östergötland: Orkar ni? Har ni motion 30 uppslagen? Två minuter går som sagt väldigt fort.

I går beslutade vi att lägga ner programrådet. Vi beslutade också om en ny arbetsprocess. En process som vi egentligen inte vet varken på Riksteatern nationellt eller vi ute i föreningarna hur det ska gå till. Det är en av anledningarna till att vi föreslår att man tillsätter en referens- och dialoggrupp som då, det kan inte jämföras med programrådet som ju var representerande. Här ska det vara någon länk emellan alla parter.

Titta på stycke nummer tre. Där tycker jag det sägs precis vad vi avser med det hela. Vi tycker att det ligger helt i linje med en folkrörelses verksamhet att man gör sitt bästa för att hjälpa till att förankra en arbetsprocess och följa den i dess utveckling, och kunna kanske påverka den på rätt sätt och styra upp det om det behövs.

Så därför är vårt förslag att, eller vi yrkar att kongressen bifaller motionens förslag om en referens- och dialoggrupp som är kopplad till affärsprocessen, att den bildas, samt att ni därmed avslår styrelsens förslag.

I tillägg till detta vill vi att kongressen då om kongressen bifaller motionens förslag, uppdrar till den nya styrelsen att snarast utse sex ledamöter till denna referens- och dialoggrupp. Tack för det.

Anna-Klara Sjölund, styrelsen: Ja, jag yrkar avslag precis som vi gjorde när vi svarade på den här motionen. Grunden till det är att likväl som motionären säger att vi vet ju inte riktigt hur det här kommer att se ut, så är det ju så att vi kanske i det här läget inte vet hur vi bäst ska följa, - det är litet rundgång här -, men hur man bäst ska föra

(tal som inte hörs)

Men jag tycker att jag gör det. Är det bättre nu? Ja, okej. Ställer mig mitt framför.

Ja, att det nya gemensamma arbetssättet det har ni fått beskrivet för er ganska många gånger och när vi har tittat på det ifrån styrelsen och ifrån ledningsgruppen, så har vi ju inte sett att just det här behovet av en referens- och dialoggrupp har funnits. Utan vi tror att i direktkontakten med alla teaterföreningar ska vi kunna finna svaren till hur vi bäst ska utvecklas vidare.

Vi står fast vid vårt avslag på att bilda den här gruppen, också det nya som gör att vi i dag ska utse sex personer.

Gudrun Forsberg, Riksteatern Östergötland: Förslaget var inte att styrelsen i dag skulle utse en grupp, utan snarast. Vi tror fortfarande att det, tidigare i dag har vi också antagit en att-sats, om jag minns rätt, att vi ska visa respekt mot de olika medlemmarnas datorvana. Det rådslaget kräver en viss datorvana och en massa tid också. Där skulle vi, menar vi att referens- och dialoggruppen skulle kunna bistå de som inte riktigt hinner och orkar att hänga med. Så, ja, vidhåller mitt yrkande.

Anna-Klara Sjölund, styrelsen: Kanske ska ta den en gång till. I sådant fall ska jag bara trycka på en mening. Det är att, det vi önskar är att varje arrangör får representera sig själv i en direkt dialog. Och vi vill jobba utifrån det i det här nya arbetssättet, snarare än att inrätta referensgrupper eller representativa grupper.

Irma Görtz, kongressordförande: Okej. Då ska vi se, ingen ytterligare? Kan vi med det anse diskussionen avslutad? Ja.

Då gör jag så här att då behandlar vi motionen först. Och skulle det vara så att kongressen beslutar bifalla motionen då tar jag upp förslaget om en, att om de här sex ledamöterna, så vi gör saker och ting i rätt ordning. Kan den ordningen också, verkar den okej för er?

Kongressen beslöt

att avslå motionen.

Motion 31 från Örebro Teaterförening angående samordning av Riksteaterns centrala och lokala utveckling

Kongressen beslöt

att anse motionen besvarad.

Motion 32 från Sundsvalls Teaterförening och Riksteatern Västernorrland angående förläggning av Teaterdagarna

Kongressen beslöt

att avslå motionen.

Motion 33 från Riksteatern i Jönköpings län m fl angående inrättande av Nationellt Barnteaterråd

Irma Görtz, kongressordförande: Då har vi motion 33 från Jönköping, bland annat. Och det är alltså flera motionärer än Jönköping, men. Och där har vi styrelsens förslag på sidan 33:2 nämligen att avslå motionen. Då lämnar jag ordet till Gertrud Widerberg från Västra Götaland. Varsågod. Okej. Då får Christer Sjöberg från Jönköping komma först.

Christer Sjöberg, Riksteatern i Jönköpings län: Tack för det. Presidium, kongressombud! Vill först som nyvald i styrelsen tacka kongressen för det förtroendet. Skall sedan gå in på vår motion.

Vi har från Riksteatern i Jönköpings län vid kongresserna 2001, 2004 och även nu, lagt motioner om att stärka scenkonst för barn och unga inom Riksteatern. Vi konstaterar också att vi har fått ett bra gensvar för detta. Vi är väldigt nöjda med den utveckling som har varit hittills, inte minst med inrättandet utav Unga Riks kunskapscentrum.

Men vi tycker att vi saknar ett organ knutet till Unga Riks kunskapscentrum som ger litet stadga och kontinuitet åt arbetet, verksamheten där. Det här står inte på något vis i motsatsförhållande till de nya arbetsformer som finns intentioner för kunskapscentrum att jobba efter. Men vårt förslag är alltså ändå att ett nationellt barnteaterråd skapas, som ett centralt organ inom kunskapscentrum. Vi tycker heller inte att detta på något vis fråntar styrelsen sitt ansvar, utan det här är precis som namnet antyder ett råd som ska vara ett stödjande, rådgivande och i den meningen kunna påverka kunskapscentrums utveckling.

Så om jag sammanfattar det här snabbt inom de här minuterna som jag har till mitt förfogande i första inlägget, så skall det då utgöra en länk mellan den ideella folkrörelsedelen och den professionella nivån inom kunskapscentrum. Rådet skall vara en garant för ett hållbart och långsiktigt utvecklingsarbete inom kunskapscentrum, skall vara ett forum för dialog och erfarenhetsutbyte och för stimulans av kunskapscentrums verksamhet, och vara ett centralt organ inom kunskapscentrum till stöd för dess verksamhet inom de ramar som styrelsen fastställt.

Vi yrkar alltså fortsatt bifall till våra förslag i motion 33. Tack.

Gertrud Widerberg, Riksteatern Västra Götaland: Hej, jag vill också tacka för förtroendet för jag blev ersättare, tack tack.

Under nästan tre år satt jag i Aktionsgruppen för barnkultur, och ett väldigt starkt intryck från alla som jobbar med det i hela landet, det var att de tyckte att det snackades väldigt mycket och gjordes väldigt litet. Men inom Riksteatern har det fram till ganska nyss varit så, att det har gjorts väldigt mycket bra men det har pratats väldigt litet. Därför är jag jätteglad över det här nya kunskapscentret, för då kanske vi kan börja prata litet mer om allt bra som vi gör och göra saker ännu bättre.

Jag vill yrka bifall till Jönköpings, till vår motion 33 för jag tror precis som Christer att ett sådant här råd kan spela en väldigt viktig roll, både som erfarenhetskälla men också för att stärka de krafter som jobbar för barnteater och barnkultur i landet. Och det behövs fortfarande att vi stärker. Jag tycker att vi kan känna oss stolta om Riksteatern kan vara, om vi kan använda ett råd på det viset genom vårt kunskapscentrum. Det var allt, tack.

Gunnar Bränström, styrelsen: Tack så mycket.

Jag vill börja med att yrka ett bifall till styrelsens förslag. Det kunskapscentrum som har påbörjats är ju ett arbete som vi tror sträcker sig längre och omfattar mer än kanske motionens ursprungliga tanke, och även vad man hade formulerat vid förra kongressen. Vi tror att det är väldigt viktigt att man inte riskerar att lägga barnteaterfrågorna i en grupp vid sidan av. Vi tror att det är väldigt viktigt, dels att ta till vara och behålla styrelsens syn och fokus på det här, men även kopplingen till rörelsen, att det här är en viktig fråga som skall ligga högt på agendan.

Sedan är det också viktigt att poängtera att det här arbetet i kunskapscentrat kommer att innehålla råd, fast olika råd beroende på vilken typ av fråga som skall hanteras. Vi tror att det är en mera dynamisk lösning än den föreslagna.

Christer Sjöberg, Riksteatern i Jönköping län: Som jag sa tidigare, så tror jag inte att det finns något motsatsförhållande i det här nya arbetssättet och i det här behovet att ändå skapa något som ger en viss kontinuitet i arbetet. Styrelsen gör i sin skrivning en jämförelse mellan programrådet och det här tilltänkta nationella barnteaterrådet. Jag har suttit i programrådet och jag håller med styrelsen om att det var inte så väldigt mycket man kunde påverka repertoaren när man satt i programrådet, så jag tycker den jämförelsen haltar.

Däremot satt jag med i den arbetsgrupp som nu mellan de här kongresserna arbetade under det här namnet Nationellt barnteaterråd, och där la vi på tre, fyra sammanträden fram 23 problemområden, som sedan blev grunden för det som nu är Unga Riks kunskapscentrum. Jag tycker att det är ganska talande för vad ett sådan här råd kan åstadkomma i bästa fall. Så att jag vill lägga dessa argument till mina tidigare, och yrkar alltså bifall till vår motion. Tack.

Irma Görtz, kongressordförande: Tack så mycket. Någon ytterligare? Kan vi med det anse diskussionen avslutad?

Då har vi två förslag angående motion nr 33. Vi har förslag yrkande om bifall från Christer Sjöberg och Gertrud Widerberg, och vi har styrelsens avslagsyrkande. Är de förslagen utav mig rätt uppfattade?

Kongressen beslöt efter rösträkning
att bifalla motionen.

(Applåder)

Motion 34 från Riksteatern Västra Götaland m fl angående resursfördelning i Riksteaterorganisationen

Kongressen beslöt
att bifalla motionen.

Motion 35 från Sundsvalls Teaterförening angående RT-anslag till läns-/regionala föreningar

Motion 36 från Riksteatern Västra Götaland och Riksteatern Kronoberg angående beräkning av verksamhetsbidrag till regionala föreningar

Irma Görtz, kongressordförande: Då har vi 35 och 36. Motion 35 från Sundsvall och Riksteatern Västernorrland, och 36 från Västra Götaland. Vi har styrelsens förslag till beslut på sidan 35 och 36:1.

Kongressen beslöt

att anse första att-satsen i motion 35 besvarad,

att avslå andra att-satsen i motion 35, samt

att avslå motion 36.

Motion 37 från Bjuvs Teaterförening angående onödiga avgifter

Kongressen beslöt

att anse motionen besvarad.

Irma Görtz, kongressordförande: Jag skulle vilja föreslå bara, innan vi går över på punkten 20 B Revidering, eftersom vi faktiskt inte tar någon paus nu, utan nu kör vi till vi är klara, men jag tror att åtminstone jag skulle gärna vilja ställa mig och sträcka på mig litet, och jag tror att vi kan göra det allihop. Bara en liten sådan där sträckning på plats, så sätter vi oss igen sedan.

(Paus)

§ 28

Revidering av stadgar

(föredragningslistans punkt 20 B, bilaga 11)

Birgitta Mukkavaara, Umeå Teaterförening: Alltså det är 20 B, paragraf 23, bilaga 11:7 som jag har ett tilläggsyrkande på. Vi har ju under rubriken Propositionen punkt 4.5 diskuterat avsnittet demokratiprocessen. Och där har vi förtydligat bland annat ombudens ansvar under kongressen. Vi har också under samma rubrik, men under avsnittet Ansvar och roller beslutat att anställda, eller anställda med varaktig anställning inom Riksteatern inte skall gå att kombinera med förtroendeuppdrag. Och det är ju jättebra, det handlar om demokratifrågor.

Men när vi då kommer till paragraf 23, den delen som handlar om styrelsens sammansättning, om ni hinner bläddra upp den paragrafen, så har ju personalen en representant, de har rättighet att utse en ledamot i styrelsen, och det är ju bra. För så är det ju i dagens Sverige, att vi har ju den ordningen. Men då anser jag att ur demokratisynpunkt så måste det mandatet styras upp. Därför lägger jag då ett yrkande med följande lydelse, att man gör ett tillägg. Då skall den delen om personalen lyda enligt följande: "Personal utser en ledamot med yttrande- och förslagsrätt. Personalrepresentanten äger inte rätt att delta i styrelsebehandling av frågor som rör förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare hänförligt till förhandlingar mellan parterna."

Ordningsfråga

Lena Sandlin, Riksteaterns ordförande: Då skulle jag vilja börja med en ordningsfråga. Vi har begränsat talartiden till två minuter. Och nu skall vi behandla stadgarna. Endera får ni finna er

i att jag pratar snabbt som en sportradioreporter genom stadgarna, eller också så kanske vi skulle kunna förlänga talartiden just under den här punkten. Så mitt förslag är att vi förlänger talartiden till fem minuter på den här punkten, och det tror jag att jag skall klara mig ganska väl på.

Kongressen beslöt

att förlänga talartiden till fem minuter under § 28.

Lena Sandlin, Riksteaterns ordförande: Tack så mycket. Då kongressdeltagare så skall vi göra ett viktigt jobb. Nu skall vi justera stadgarna.

Jag tänkte att jag går igenom sida för sida, och ni bläddrar med mig. Sedan lämnar jag dokumentet till presidiet och då ligger förslagen där. Sedan får vi se om det kommer några motförslag eller ytterligare yrkanden.

Men om vi då börjar, bilaga 11:1, paragraf 2 i gamla stadgarna, paragraf 2 i förslaget till nya stadgar. Punkten 3 där ändras Arbetsutskott till Verkställande utskott. Det är en konsekvensändring av besluten vi har fattat i helgen.

Om vi går vidare paragraf 4 Demokrati, där försvinner texten ”Riksteaterförening bör ha begreppet ”riksteaterförening” i sitt namn, alternativt ”en del av Riksteatern”,” och så vidare. Den delen har vi ju flyttat, så den återkommer längre ner.

Sedan kommer vi till paragraf 5, som vi ändrar till Medlemskap och anslutning. När det gäller det som tidigare hette 5 b och som i förslaget till nya stadgar heter paragraf 6, så måste vi ju med anledning av kompromissen med Teaterföreningen i Umeå, återföra den texten. Så den paragrafen skall då lyda: ”Annan organisation som antar ändamålsparagrafen kan anslutas till Riksteatern, detta under förutsättning att det inte är möjligt att ansluta organisationen till en riksteaterförening.” Och det är också en konsekvensändring med anledning av de beslut vi har fattat.

Vi går vidare, paragraf 8 i gamla stadgarna och paragraf 9 i nya. Där har vi bara gjort en språklig justering, och det är ordet ”begärda” som byter plats, så ”Riksteaterförening, annan ansluten organisation och Riksteatern regionalt är skyldiga insända begärda årsberättelser, rapporter och uppgifter om verksamheten till Riksteatern styrelse.” Så nu är det alltså så att styrelsen skall begära, nu måste ni inte automatiskt skicka in.

Sedan så då gamla stadgarna paragraf 10, nya stadgarna paragraf 11. Då är det en konsekvensändring där det försvinner några ord. I gamla stadgarna stod det ”Riksteaterförening eller annan ansluten organisation som inte betalat årsavgift”. Orden ”inte betalat årsavgift” utgår.

Sedan nya stadgarna paragraf 12, där kommer det stycket som vi har flyttat ”Riksteaterförening bör ha begreppet ”riksteaterförening” i sitt namn” och så vidare.

Sedan har vi då kongressen paragraf 13 och där lägger vi till efter första meningen: ”Genom att riksteaterföreningarna utser ombud till kongressen bemyndigas kongressen att fatta bindande beslut för hela riksteaterorganisationen. Samtliga ombud är gemensamma ansvariga för kongressens beslut såtillvida reservation ej inlämnats.” Och det känner ni också igen, det är en konsekvensändring.

Paragraf 14 som handlar om att kongressen består av ombud för varje riksteaterförening och Riksteatern regionalt, styrelsens ledamöter samt observatörer från riksteaterförening och annan ansluten organisation. Sedan kommer ett tillägg: ”Ombud ska vara medlem i den riksteaterförening som representeras.” Konsekvensändring i enlighet med tidigare beslut. Sedan går vi vidare. Under siffrorna som redovisar hur många ombud man får skicka är en konsekvensändring: ”Riksteaterförening med färre än 5 medlemmar får skicka observatörer.”

Går vi vidare, paragraf 15 i nya stadgarna, 13 i gamla. Konsekvensändring, vi byter ut ordet ”tredje” till ”fjärde” eftersom vi nu har fattat beslut om fyraåriga mandatperioder.

Paragraf 14 gamla stadgarna, paragraf 16 nya. Då tittar vi på i) ”verksamhetsplan” heter det i gamla stadgarna. I vårt nya förslag ”fastställande av Riksteaterns långsiktiga mål”.

Sedan går vi vidare till j) ”fastställande av årsavgift” i gamla stadgarna, ”fastställande av avgift till kongressfonden” är förslaget till ny skrivning.

Då går vi vidare till m) ”val av styrelseledamöter jämte ersättare”, en konsekvensändring att förslaget då istället är ”val av styrelseledamöter samt personer för fyllnadsval”.

p) ”ev. förslag från styrelsen och medlemmarna”. Där gör vi bara en kosmetisk förändring och tar bort ”ev.” Så punkten heter ”förslag från styrelsen och medlemmarna”.

Då är vi på paragraf 20 i nya stadgarna, paragraf 18 i gamla. Då skall vi se, där finns det en text som handlar om revisorerna. I gamla står det: ”Revisorerna har, om dessa inte är valda ombud, enbart yttrande- och förslagsrätt i de ärenden kongressen behandlar.” I det nya förslaget så står det: ”Revisorerna har, om dessa inte är valda ombud, enbart yttrande- och förslagsrätt under kongressen.”

Paragraf 19 gamla stadgarna, paragraf 21 nya. Konsekvensändring: ”Motion till kongress kan väckas av riksteaterförening, annan ansluten organisation”, ”annan ansluten organisation” tillför vi där. I sista meningen i samma paragraf ändrar vi ”verksamhetsplan” till ”förslag på långsiktiga mål”.

Sedan går jag vidare till paragraf 21 i gamla stadgarna, paragraf 23 i nya. Konsekvensändring, första, andra meningen: ”Kongressen utser tio ledamöter samt två personer för fyllnadsval.”

Sedan yrkar styrelsen bifall till Birgitta Muckavaaras förslag när det gäller paragraf 23 om en begränsning när det gäller personalrepresentantens deltagande i styrelsen när det gäller frågor mellan parterna. Konsekvensändring i samma paragraf, kongressvald ledamot kan omväljas en gång på en mandattid högst åtta år.

Paragraf 22 gamla, paragraf 24 nya. Arbetsutskottet, gamla, verkställande utskottet, nya förslaget, konsekvensändring.

Sedan så vill jag läsa upp hur den meningen skall låta: ”Styrelsen utser ett verkställande utskott bestående av styrelsens ordförande, vice ordförande jämte ytterligare tre kongressvalda ledamöter.” Där skall ”och verkställande direktör” utgå, för det kommer tillbaka sedan i nästa punkt.

Sedan nästa mening är en konsekvensändring: ”Det verkställande utskottet handlägger styrelsefrågor av enklare karaktär samt”, och så kommer meningen, sedan avslutas den meningen med ”i övrigt fullgör de uppgifter som styrelsen delegerar till det verkställande utskottet”, ”verkställande utskottet” i stället för ”arbetsutskottet”. Jag hoppas jag var tillräckligt tydlig.

Jag läser hela det nya, hela förslaget. ”Styrelsen utser ett verkställande utskott bestående av styrelsens ordförande, vice ordförande jämte ytterligare tre kongressvalda ledamöter. Det verkställande utskottet handlägger styrelsefrågor av enklare karaktär samt förbereder styrelsens sammanträden och i övrigt fullgör de uppgifter som styrelsen delegerar till det verkställande utskottet.”

Paragraf 23 gamla, paragraf 25 nya, byter vi arbetsutskott mot verkställande utskott.

Paragraf 25 gamla, paragraf 27 nya, precis samma. Arbetsutskott byts mot verkställande utskott.

Och det mina vänner, var ”det hele”. Så här är styrelsens samlade förslag till nya stadgar. Jag lämnar den här bunten till presidiet som underlag. Tack.

Sedan skulle jag också vilja yrka på omedelbar justering utav förslaget till stadgar. Tack.

Kent Olsson, kongressordförande: Tack. Vi har hört styrelsens förslag till stadgeändringar. Är det någon som vill yttra sig i samband med de här stadgarna mer än de som tidigare har yttrat sig? Varsågod.

Solveig Andersson, Uddevalla Riksteaterförening: Jo, det är en, kanske petitess, men ett grammatiskt fel i den nya paragrafen 13. Den sista meningen som börjar med ”samtliga ombud är”, ”gemensamt ansvariga”, ska det väl stå?

Lena Sandlin, Riksteaterns ordförande: Bifall.

Uwe Weigel, Vansbro Teaterförening: Ja jag vill titta på paragrafen 24 angående uppdraget för verkställande utskottet. Jag förstår inte vad som menas med ”det verkställande utskottet handlägger styrelsefrågor av enklare karaktär”. Vad menas med ”handlägga”, är det att besluta eller är det att verkställa? Och vad är ”enklare karaktär”? Den typen av meningar i stadgar är inte bra, för det är tolkningsbara saker som man inte vet vad det betyder.

Jag föreslår att den meningen stryks. Om styrelsen delegerar på ett bra sätt till sitt verkställande utskott så kan de genomföra det på den delegation som de får. Tack.

Lena Sandlin, Riksteaterns ordförande: Bifall.

Benny Gustafsson, Lidköpings Teaterarrangör: Jag får tacka för förtroendet också. Jag har utsetts till revisor i dag. Tack så mycket.

Jag har en punkt, paragraf 23, där det står att Riksteaterns personal utser en ledamot. Och egentligen skulle jag vilja ha en precisering där. Jag yrkar på att Riksteaterns största fackliga organisation har en företrädare. För annars, det är inga problem idag, jag vet det. Men det skulle kunna bli det och då tycker jag att vi kan ha ett förtydligande som är entydigt. Då vet personalen på Riksteatern vem som utser deras företrädare. Tack.

Lena Sandlin, Riksteaterns ordförande: Ja, jag skulle vilja ha ett förtydligande på paragraf 24 först, vad det var som yrkades, för vi hade olika uppfattningar där tydligen. Kan du yrka där igen så att jag får höra vilken del av meningen du ville ta bort.

(tal som inte hörs)

Lena Sandlin, Riksteaterns ordförande: Så att paragraf 24 skulle i sådana fall lyda: ”Styrelsen utser ett verkställande utskott bestående av styrelsens ordförande, vice ordförande jämte ytterligare tre kongressvalda ledamöter”?

(tal som inte hörs)

Lena Sandlin, Riksteaterns ordförande: Ja, du ville ha med den biten? Ja, okej. Bifall.

Birgitta Mukkavaara, Umeå Teaterförening: Ja, jag frågade Lena om jag fick gå före henne, och det här förslaget på paragraf 23 som lades tidigare om att vi skall skriva in i stadgan att det är den största fackliga organisationen som skall utse representant. Vet ni, det är föreningsrättsvidrigt, om jag uttrycker det så. Ett sådant beslut kan vi inte fatta på den här kongressen. Tack.

Lena Sandlin, Riksteaterns ordförande: Tack Birgitta, och tack Benny. Då behöver jag inte yrka avslag på någonting. Då kvarstår styrelsens yrkande, därmed bifall till Birgittas tidigare yrkande också.

Kent Olsson, kongressordförande: Hur var det på paragraf 24? Hade styrelsen bifall till det också, till den förändringen som var där?

Lena Sandlin, Riksteaterns ordförande: Ja, den har vi också yrkat bifall till.

Kent Olsson, kongressordförande: Bra! Då så skall vi försöka.

Lena Sandlin, Riksteaterns ordförande: Vi har ett enigt förslag.

Kent Olsson, kongressordförande: Enigt förslag, ja. Då ska vi försöka att gå igenom det bit för bit eftersom det är oerhört viktigt.

Men innan, så har jag fått in en lapp igen. Det här med utvecklingsområden det är inte lätt, tydligen. Fortfarande är det 60 stycken som har valt att inte lämna in val. Det vill säga, försök nu att göra detta innan ni lämnar kongressen, så underlättar ni för Riksteatern att jobba vidare med detta. Så innan ni går, tänk på det här, ni 60 som känner er litet skyldiga.

Då skall vi försöka ta och titta på stadgarna och se om vi kan klara av de här ändringarna som finns där.

Då börjar vi på paragraf 1. Ja, varsågod.

(röst som inte hörs)

Kent Olsson, kongressordföranden: Jaha, det var en förkortad version här. Då innebär det att vi inte ska behöva dra igenom de förändringar som finns över huvud taget, eftersom de är eniga, menar ni? Så vi skall kunna fatta ett förslag i en klump.

Då så, underlättar.

Då ställer jag frågan om att det finns ett förslag till nya stadgar för Riksteatern, där det enbart finns ett enhälligt förslag som består av ett antal punkter, av 35 stycken. Är det kongressens mening att vi antar förslag till nya stadgar för Riksteatern i dessa 35 paragrafer?

Kongressen beslöt

att enhälligt godkänna förslag till reviderade stadgar, samt

att finna beslutet omedelbart justerat.

§ 29

Fastställande av årsavgift till Riksteaterns anslutna organisationer

(riksteaterföreningar, anslutna organisationer, Riksteatern regionalt) från den 1 januari 2008

(föredragningslistans punkt 21, bilaga 9 – styrelsens proposition samt bilaga 15)

Kent Olsson, kongressordförande: Då är vi nästan färdiga, men inte riktigt. Vi har faktiskt en punkt till som vi skall kunna klara av innan vi kommer på avtackningar och sådant. Det är fastställa årsavgift till Riksteaterns anslutna organisationer och där har vi en del kvar.

Kongressen beslöt

att lämna årsavgiften för Riksteatern regionalt oförändrad.

§ 30

Övrigt

(föredragningslistans punkt 28)

Kent Olsson, kongressordförande: Och därmed har vi kommit fram på föredragningslistan till punkt nummer 28, Övrigt. Jag lämnar ordet fritt. Finns det någon som vill ta upp någon övrig fråga? Det finns det inte. Då lämnar vi den punkten.

Så kommer vi i stället till punkten avtackning på ”Övrigt”. Då överlämnar vi ordet till Birgitta Englin, VD för Riksteatern. Varsågod.

Birgitta Englin, Riksteaterns VD: Jag tror att jag skrek i den här i går. Hör ni mig nu? Och det är inte obehagligt? Bra, inte än. Jag hoppas att det inte ska vara obehagligt i fortsättningen heller.

Vi har ju pratat en del om programrådet. Man skulle ju kunna tro att det är en skara människor som bara har varit till bekymmer och haft bekymmer. Men så är ju inte riktigt fallet, utan vi har faktiskt haft oerhört givande, roliga, fantastiska, kul möten, som det alltid är att möta de ideellt aktiva. Jag hoppas att programrådet har uppskattat mötena med Riksteaterns personal också.

Så jag skulle vilja be det avgående programrådet att komma upp på scenen för att få en liten blomma som tack för er insats.

(Applåder)

Ja, då börjar vi med Ariana. Stort tack. Nu vet vi så mycket om Falun också tack vare dig.

(Applåder)

Och tack, Kent, jättekul.

(Applåder)

Frida, tack.

(Applåder)

Ja, det var inte fler här, men vi får sända våra tankar också till Kerstin och Erik, Göran, Tina.

Ja, då har vi en avgående styrelse, och vi har också avgående ersättare. Och jag vill att ni skall veta att ni har haft en fantastisk styrelse under den här kongressperioden, som har jobbat otroligt hårt och engagerat. Ni har också haft ett antal fantastiska ersättare som har varit lika engagerade. Jag skulle vilja be den avgående styrelsen och de avgående ersättarna att komma upp på scenen för ett stort tack för ett fantastiskt arbete.

(Applåder)

Kan ni inte kliva in på scenen!

(Applåder)

Tack, tack, tack, Birgitta. Häng på mig.

Tack, Hans-Gösta! Tack Urban! Tack Janne!

Dig spar vi litet.

Så ska vi ha, det är ju så, alla har verkligen slitit hund och slitit med ett hett hjärta. Men det är två personer som faktiskt har slitit litet extra. En är faktiskt östgöte. Ni skall veta det ni som känner Lena, att nu vet vi allt om Boxholms Teaterförening. Och att de när de inte har råd med frimärken, så delar de ut utskicket på nätterna på väg hem från mötena. Det arbetet, plus att sitta i styrelsen, det är fantastiskt och en fantastisk insats. Du har varit oerhört värdefull för mig som VD. Så jag vill tacka dig något alldeles extra särskilt.

(Applåder)

Ja, sedan har vi en annan person som lämnar oss. Jag vet att vi kommer att sakna henne. Vi kommer att sakna henne nästa kongress, för det har väl inte undgått någon hur oerhört skicklig Lena är under en sådan här kongressförhandling, och vilken stämning och gott humör du alltid skapar. Och hur du tränar oss i kongressteknik.

Du har också varit en oerhört värdefull person för Riksteatern. Engagerad, lojal, energisk, positiv, och ett fantastiskt stöd för mig i mitt arbete. Nu vet ju vi att du kommer inte att lämna Riksteatern eftersom du är med i Umeå Teaterförening. Vi vill ändå försäkra oss om att vi alltid växer i ditt hjärta och i din trädgård, faktiskt. Och där tror vi att det skall klara sig med sådana här exotiska frukter också. Tack så jättemycket!

(Applåder)

Lena Sandlin, Riksteaterns ordförande: Ni anar inte hur det känns att få sådana applåder. Det värmer ända in i hjärteroten.

För sex år sedan blev jag uppringd utav Marita Ulvskog. Då var jag riksdagsledamot och idrottstjej. Hade inte varit på många teaterföreställningar alls. Marita ringer till mig och frågar, eller hon frågade egentligen inte. Hon sa, Lena du ska bli ordförande i Riksteatern. Jag tänkte, hon har ju blivit galen. Hon vet inte vad hon pratar om.

Men efterhand pratade vi mer och mer. När jag fick klart för mig att det var en folkrörelse, då blev det naturligtvis väldigt spännande för mig. Till slut tackade jag ja. Det är nog ett av de bästa beslut jag har tagit i hela mitt liv.

Därför som jag sa, min bakgrund var väldigt mycket idrottsrörelsen. Jag hade aldrig med mina föräldrar eller med mina vänner gått på teater. Det var en stängd dörr för mig. Även om jag kunde se i tidningarna en annons om en teaterföreställning som jag tyckte såg intressant ut, var det litet för obekvämt för att jag skulle ta steget och gå. Jag visste ju inte hur det såg ut i en teatersalong. Jag visste definitivt inte hur man skulle bete sig. Jag insåg ju att det var inte att heja och skrika och skräna som man gör på en hockeymatch, utan man hade ju läst i tidningarna om att på teater i pausen drack man litet fint vin och minglade litet. Min första teaterföreställning var Lars Noréns uppsättning av Måsen, i Umeå. Jag var så nervös så att mina knän skallrade när jag gick till den där föreställningen. Och det var en fullständigt underbar upplevelse. Efter det har jag sett väldigt mycket teater genom Riksteatern. Och jag har verkligen, eller ni har verkligen, öppnat dörren till en helt ny värld för mig, som har fått mig att reflektera, som har fått mig att förstå, få insikter, och tillsammans med er i publiken uppleva nya saker. Jag är så oerhört tacksam över det.

Sedan är jag oerhört tacksam över alla de möten som jag har fått uppleva som Riksteaterns ordförande. Alltså det finns ingenting annat eller det finns mycket som kan få håren att resa sig på armarna, men det största det tycker jag är när man möter er engagerade människor ute i teaterföreningarna som verkligen brinner för det här och som faktiskt lägger ner tid och kraft för att andra ska få möjlighet att känna den här känslan, som ni gör med ert engagemang för kulturen och som ser kulturens kraft i samhället. Alltså jag tycker att det är så stort och det är så rörande.

Jag har fått så vansinnigt mycket fina vänner genom Riksteatern och ni har lärt mig så vansinnigt mycket. Under den här kongressen har jag verkligen känt värmen, så jag kommer verkligen att sakna er. Men jag kommer att finnas kvar i Umeå Teaterförening så riktigt helt blir ni inte av med mig. Men, ett stort tack till er allihop för de här sex åren. Och lycka till i framtiden.

(Applåder)

Birgitta Englin, Riksteaterns VD: Jag undrar om vi har, vi har ju litet så här, de som sysslar med de hårda sakerna, revisorerna. Har vi några revisorer kvar på kongressen? Eller har de gett upp nu? De gick när vi inte höjde medlemsavgiften, kanske.

Då vet jag i alla fall att vi har en valberedning här. Och jag tycker, jag vet hur engagerat valberedningen har jobbat. Jag vet att de har suttit med på styrelsemöten och varit runt och diskuterat och lyssnat, och verkligen gjort ett grundläggande arbete för att ta fram sina förslag.

Så jag skulle vilja ha fram valberedningen för att tacka stort och varmt. Välkomna upp på scenen!

(Applåder)

Ja, det är ju några som ska vara kvar, så ni får väl göra ett lika bra jobb nästa år. Tack så jättemycket! Tack!

(Applåder)

Lena Sandlin, Riksteaterns ordförande: Innan vi ska avsluta den här kongressen skulle jag vilja tacka Birgitta. Så försvinn inte nu!

Det var en oerhörd stolthet för mig att på kongressen i Gävle få presentera Birgitta som ny VD för Riksteatern. Nu när jag slutar som ordförande har jag verkligen rannsakat mig själv. Vi pratade om det, vi som slutar i styrelsen, att det är ju en process. Så det är ju inte bara så att man kan jobba och sedan tro att man kan sluta. Det är ju en process. Det är ju som en skilsmässa, man behöver bearbeta sådana här saker.

Så att jag funderar mycket på vad har jag gjort som har varit bra. Vad har jag gjort som varit dåligt? Vad har vi gjort tillsammans, framför allt? Men jag är jättestolt över framför allt en sak som jag har gjort som Riksteaterns VD och det är att medverka till... VD? Ordförande! Ordförande! Det är i varje fall att medverka till att vi anställde Birgitta Englin som VD.

Riksteatern har fått en sådan otrolig vitamininjektion med dig. Just den här biten att du tror på folkrörelsen, det kan ingen tvivla på. Du brinner för folkrörelsen. Du brinner för demokratifrågorna. Det var precis det Riksteatern behövde i det läget vi skulle anställa en ny VD.

Jag tycker att du har gjort ett fantastiskt arbete, Birgitta. Jag vet att du kommer att göra det fortsättningsvis också. Och du får aldrig sluta ringa och lämna mobilsamtal till mig, sådana här små meddelanden. Tack!

(Applåder)

Sedan är det ju så här, tycker jag, att vi har haft en fantastiskt bra kongress. Vi har debatterat. Vi har haft olika uppfattningar. Men det har hela tiden funnits respekt för varandra med i bilden. Därför har vi också kunnat komma så långt och fatta så många beslut.

Men det finns ju faktiskt en del personer som har arbetat väldigt länge och väldigt mycket, för att vi ska kunna vara här den här helgen och jobba och ha de bästa förutsättningar som vi verkligen har haft.

Jag skulle vilja att Ninni Mankefors kommer upp på scenen. Ninni har fungerat som kongressgeneral.

(Applåder)

Utan engagerade och kunniga medarbetare klarar man sig inte långt. Ninni och hennes medarbetare har verkligen gjort ett jättejobb för att vi skall få de här fina förutsättningarna för vår kongress. Ett stort tack till dig, Ninni. Och hälsa dina medarbetare från oss. Tack! Sedan har vi haft ett kongresspresidie som har hanterat inte klubban men hammaren så pass bra att vi ligger före i tidsschemat.

Jag vill tacka Kent och Irma för att ni har suttit ordförande vid vår kongress. Det var litet struligt i början men alla behöver vi öva litet grand och tillsammans hjälptes vi åt. Och det gick ju ganska raskt och snabbt på slutet, eller hur? Ett stort tack till Kent, och ett stort tack till Irma.

Men också ett stort tack till Jonas och Anette som har fungerat som sekreterare. Ert arbete kommer att vara guld värt för framtiden sedan när vi skall gå tillbaka och läsa alla protokoll. För visst är ni lika galna som jag allihopa och älskar att sitta och småläsa i gamla kongressprotokoll.

Stort tack till Kent, Irma, Jonas, Anette!

(Applåder)

§ 31

Kongressens avslutning

(föredragningslistans punkt 29)

Lena Sandlin, Riksteaterns ordförande: Då har vi kommit till kongressens avslutning. Tack för en väl genomförd kongress. Jag tänker inte säga mer än så.

Nu går vi ut i det vackra Norrköpingsvädret och unnar oss litet sol och frisk luft. Det är vi väl värda. Med de orden avslutar jag Riksteaterns kongress 2007.

(Applåder)

Kongressen avslutades klockan 15.40.